

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

- **Materiały programowe i informacyjne,
opinie i stanowiska z 2024 i początku
2025 roku**

Nawet jeśli się mylisz, mów prawdę
Seneka

Publikacja nr 36

Warszawa, marzec 2025 r.

Redakcja:
dr Krzysztof Pająk
dr Henryk Potrzebowski
dr Dariusz Prokopowicz
dr Katarzyna Rawska
prof. dr hab. Paweł Soroka

Zdjęcia:
dr inż. Henryk Potrzebowski, Paweł Sychalski,
Henryk Nicpoń

Realizacja:
Drukarnia Kolagraf
Warszawa

Spis treści

Wstęp	11
Geneza i osiągnięcia Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty i osoby uczestniczące w jego pracach i działaniach (1993–2025 r.)	13
Dokument założycielski PLP	21
STATUS POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO	27
Pismo PLP do Ludwika Dorna – Wicepremiera, Ministra Spraw Wewnętrznych	29
Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji	29
List Gratulacyjny Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do organizatorów i uczestników Jubileuszu 15-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego	30
List Gratulacyjny Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Olgierda Dziekońskiego z okazji 20-lecia PLP ..	31
Pismo Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Wojciecha Kolarskiego o objęciu Patronatem Honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy nad uroczystością jubileuszową z okazji XXX-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego	32
Porozumienie o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich a Polskim Lobby Przemysłowym	33
Uroczystość 31-rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego	36

HONOROWE WYRÓŻNIENIE POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO „BENE MERITUS PRO INDUSTRIA POLONIAE” („DOBRCZE ZASŁUŻONY DLA POLSKIEGO PRZEMYSŁU”)

Komunikat Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Kapituły Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).....	41
---	----

W OBRONIE PKP CARGO S.A.

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A.	62
---	----

Odpowiedź Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego Ignacego Góry na stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego	70
--	----

Pismo Agaty Krośnickiej – Dyrektor Biura Ministra Aktywów Państwowych do Mirona Ossowskiego – Dyrektora Biura Ministra Infrastruktury dotyczące Stanowiska Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A.....	74
--	----

STAN POLSKIEGO HUTNICTWA I POTRZEBA JEGO WSPIERANIA

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność” w sprawie stanu polskiego hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej	78
---	----

Odpowiedź Minister Przemysłu Marzeny Czarneckiej na Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność”	92
--	----

Odpowiedź Michała Jarosa – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii na Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność”	94
---	----

HONOROWY PATRONAT POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO NAD UROCZYSTOŚCIAMI 50. ROCZNICY ŚMIERCI EUGENIUSZA KWIATKOWSKIEGO

Prośba Tadeusza Szczrybaka – Prezesa Zarządu Fundacji Rodzina Rodła o Patronat Honorowy Polskiego Lobby Przemysłowego nad upamiętnieniem 50. rocznicy śmierci Wielkiego Polaka Eugeniusza Kwiatkowskiego	99
---	----

Odpowiedź Polskiego Lobby Przemysłowego na prośbę Prezesa Fundacji Rodzina Rodła	100
---	-----

DZIAŁANIA POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO ZWIĄZANE Z ZAINICJOWANIEM I UPOWSZECHNIENIEM STRATEGICZNEGO PROJEKTU UTWORZENIA CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO 2 – COP 2

Zaproponowany przez Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego Strategiczny projekt budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)	105
--	-----

Geneza, cele i istota projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 – COP 2	106
---	-----

Rozdział IX monografii Andrzeja Karpińskiego, Bartłomieja Skrzypka i Pawła Soroki pt. O CENTRALNYM OKRĘGU PRZEMYSŁOWYM – ALE INACZEJ (REINDUSTRIALIZACJA POLSKI A DOŚWIADCZENIA COP).....	109
--	-----

Rada Programowa Projektu COP 2	111
--------------------------------------	-----

Regulamin Rady Programowej Projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 (COP 2)	115
--	-----

Pełnomocnicy terenowi ds. realizacji Projektu COP 2	120
---	-----

STRATEGIA POLITYKI PRZEMYSŁOWEJ DLA POLSKI, PROWADZĄCA DO BUDOWY CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO 2 (COP 2)

Projekt Polskiego Lobby Przemysłowego. Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)	123
--	-----

Załącznik nr 1. Analiza SWOT dla strategii realizacji polityki przemysłowej prowadzącej do budowy COP 2	219
---	-----

Dr Dariusz Prokopowicz – Planowanie i realizacja długofalowej prorozwojowej polityki gospodarczej uwzględniającej wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu	223
--	-----

Zaproszenie na Sesję historyczną w 50 rocznicę śmierci męża stanu, wizjonera i wielkiego Polaka Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni w dniu 30 sierpnia 2024 roku	254
--	-----

Sesja historyczna w Gdyni z okazji 50 rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego	256
--	-----

Rozmowy z władzami Gniezna	257
----------------------------------	-----

Spotkanie w Gorzowie Wlkp w sprawie COP 2	258
---	-----

Spotkania w sprawie COP 2 w Poznaniu	260
--	-----

Spotkanie we Wrocławiu w sprawie realizacji Projektu COP 2	262
--	-----

Realizacja Projektu COP 2 na polskim wybrzeżu – debata w Centrum Techniki Morskiej S.A.	264
--	-----

Debata w Rzeszowie na temat Projektu COP 2	267
--	-----

UDZIAŁ POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO W WAŻNYCH WYDARZENIACH

Zaproszenie na Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne”	273
---	-----

CENTRALNE OBCHODY EUROPEJSKIEGO DNIA MASZYNISTY KOLEJOWEGO ORAZ ROCZNICA 105-LECIA ZAŁOŻENIA I 35-LECIA REAKTYWACJI ZWIĄZKU ZAWODOWEGO MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE

Obchody 106. rocznicy zdobycia lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich z udziałem delegacji Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego	283
---	-----

KONSTYTUCJA POLSKIEJ WSI. Zaproszenie na 44 – Rocznicę Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich 1981-2025	287
---	-----

Kalendarium Polskiego Lobby Przemysłowego (marzec 2024 r. – marzec 2025 r.	290
--	-----

Bibliografia dotychczasowych Wydawnictw PLP	297
---	-----

Eugeniusz Kwiatkowski –
patron Polskiego Lobby Przemysłowego

WSTĘP

Niniejszy rocznik Polskiego Lobby Przemysłowego został wydany z okazji trzydziestej drugiej rocznicy jego powstania. **Zamieszczone zostały w nim stanowiska, opracowania i wystąpienia, które Polskie Lobby Przemysłowe sformułowało w 2024 i na początku 2025 roku.** Zostały one przekazane najwyższym władzom w Polsce. Opublikowano w nim również wybrane zdjęcia z działalności Polskiego Lobby Przemysłowego i kalendarium wydarzeń z tego okresu.

W Roczniku zawarto informacje i zdjęcia poświęcone wręczeniu XII edycji Honorowego Wyróżnienia PLP „**Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu**” (*Bene Meritus pro Industria Poloniae*). Ponadto znalazły się w nim Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A., a także wspólne Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność” w sprawie stanu polskiego hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej.

Tegoroczne wydawnictwo zawiera również obszerną dokumentację działań Polskiego Lobby Przemysłowego związanych z zainicjowaniem i upowszechnieniem strategicznego Projektu utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2, który ma być największy w Europie Środkowej. Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji. Ważnym elementem COP 2 powinien być

przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Istota i założenia tego projektu przedstawione zostały w **Strategii realizacji polityki przemysłowej, prowadzącej do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)**, zamieszczonej w niniejszym wydawnictwie.

Z okazji trzydziestej drugiej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego uczestniczącym w jego pracach przedstawicielom przedsiębiorstw i instytutów, działaczom naszego partnera strategicznego SIMP oraz naszym ekspertom i współdziałającym z PLP działaczom związkowym, bardzo dziękuję za owocną współpracę mającą na celu obronę interesów polskiego przemysłu, zwłaszcza obronnego i wspieranie jego rozwoju.

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

prof. dr hab. Paweł Soroka

Geneza i osiągnięcia Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty i osoby uczestniczące w jego pracach i działaniach (1993–2025 r.)

1. Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego utworzone zostało 32 lat temu w Warszawie. Jego inicjatorami byli dyrektorzy przedsiębiorstw przemysłowych, pracownicy naukowcy współpracujący z przemysłem i związkowcy będący uczestnikami trzech ogólnopolskich seminariów, które odbyły się w 1992 roku w Świdniku oraz Warszawie. Ich tematyka dotyczyła przekształceń w polskich przemysłach: elektronicznym, lotniczym i obronnym, które wówczas znalazły się w trudnym położeniu. **W trakcie tych seminariów ich uczestnicy postulowali sformułowanie długofalowej polityki przemysłowej, realizowanej przez państwo, od której odżegnywał się wówczas rząd. W tym okresie minister przemysłu Tadeusz Syryjczyk głosił hasło, że „najlepszą polityką przemysłową jest brak polityki przemysłowej”.** W naszym kraju dokonywały się wtedy procesy deindustrializacji, upadku i likwidacji dużych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych, w tym w branżach wysokiej techniki włącznie z branżą zbrojeniową i lotniczą. Uczestnicy wymienionych seminariów doszli do wniosku, że konieczne jest stałe i konsekwentne oddziaływanie na władze i polityków mające na celu obronę interesów polskiego przemysłu i stwarzania warunków dla jego rozwoju.

Polskie Lobby Przemysłowe ukonstytuowało się 13 marca 1993 roku na zebraniu założycielskim, które odbyło się w Warszawie w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej.

Przybrało ono formę niezależnej organizacji społecznej będącej porozumieniem o współdziałaniu działających na rzecz polskiego przemysłu, w tym obronnego, stowarzyszeń i organizacji oraz związków zawodowych różnych nurtów i branż. Do PLP przystąpiła również grupa dyrektorów oraz ekspertów i pracowników naukowych działających na styku z przemysłem, w tym naukowców współpracujących z Siłami Zbrojnymi RP. Uzgodnili oni, że Polskie Lobby Przemysłowe stanowić będzie płaszczyznę uzgadniania i wypracowania stanowisk, opinii i ekspertyz w istotnych sprawach polskiego przemysłu, zwłaszcza branż strategicznych i wysokiej techniki.

W tych sprawach upoważnieni przedstawiciele poszczególnych instytucji, organizacji, związków zawodowych i stowarzyszeń podpisali się pod listą założycieli, będącą deklaracją uczestnictwa w pracach Polskiego Lobby Przemysłowego i aprobującą jego założenia programowe. Osoby fizyczne – dyrektorzy, prezesi, naukowcy i eksperci – wypełniły deklaracje udziału w działaniach PLP.

W 1995 roku Polskie Lobby Przemysłowe swoim patronem uczyniło wybitnego polskiego polityka gospodarczego i męża stanu Eugeniusza Kwiatkowskiego. W swojej działalności PLP kieruje się polską racją stanu w gospodarce, patriotyzmem gospodarczym i aktywnie działa na rzecz suwerenności gospodarczej Polski w zglobalizowanym świecie. Od początku swojego istnienia nie jest związane z jakąkolwiek partią polityczną, działa ponad podziałami politycznymi. **Polskie Lobby Przemysłowe nie prowadzi działalności gospodarczej oraz biznesowej, ograniczając się jedynie do funkcji opiniotwórczych i opiniodawczych oraz edukacyjnych. Jest zatem organizacją non-profit. Nie jest także zawodową organizacją lobbystyczną, działa bowiem w oparciu o pracę społeczną, choć swoją działalność – w związku z wejściem w życie Ustawy o lobbingu – zgłosiło do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jako przejaw lobbingu społecznego, uzyskując z jego strony tego akceptację.**

W ciągu 32 lat swojego istnienia Polskie Lobby Przemysłowe przejawiało dużą aktywność w obronie polskiego przemysłu i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. Ponadto podejmowało działania o charakterze interwencyjnym w celu ratowania przedsiębiorstw i firm o szczególnym znaczeniu dla gospodarki lub obronności, które można zaliczyć do branż strategicznych.

W trakcie 32 lat swojej działalności PLP sformułowało ponad 530 opinii, opracowań i stanowisk, wniosków z konferencji oraz wiele ekspertyz, odnoszących się do całej gospodarki, poszczególnych branż polskiego przemysłu lub konkretnych jego problemów oraz obronności. A także globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego, który wybuchł w 2008 roku oraz kryzysu będącego następstwem pandemii koronawirusa. Przekazywane one były Kancelarii Prezydenta RP, poszczególnym rządów i wybranym ministerstwom oraz komisjom sejmowym i senackim, Szefowi Sztabu Generalnego WP oraz dowódców poszczególnych rodzajów sił zbrojnych. Wielokrotnie spotkały się one z odpowiedzią i wyjaśnieniami ze strony Kancelarii Prezydenta, władz rządowych i parlamentarnych oraz Sił Zbrojnych RP. W niektórych sprawach reprezentanci PLP odbywali rozmowy na szczeblu ministerialnym lub w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego. Byli również zapraszani na posiedzenia niektórych komisji sejmowych i senackich. Byli także przyjmowani przez kolejnych Szefów Sztabu Generalnego WP.

Do największych osiągnięć Polskiego Lobby Przemysłowego w okresie 32 lat jego istnienia należy zaliczyć opublikowane w 1996 roku opracowanie pt. *„Wielozadaniowy samolot bojowy dla wojsk lotniczych RP – szansa na modernizację gospodarki i rozwój ekonomiczny Polski. Opinia na temat sposobu wyboru oferty”* oraz opracowanie pt. *„Polska racja stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego”*, które zostało opublikowane w marcu 2000 roku. W 2004 roku opublikowany został *„Alternatywny program naprawy PKP”*, opracowany przez eksperta PLP mgr inż. Marka Głogowskiego. Natomiast w czerwcu 2005 roku wydany został *„Raport o stanie państwa*

i sposobach jego naprawy”, opracowany przez – powołane z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego – Konwersatorium „O lepszą Polskę”, w pracach którego uczestniczyło ponad 40 intelektualistów i ekspertów. 17 grudnia 2008 r. Konserwatorium wznowiło swoje prace w celu opracowania raportu poświęconego globalnemu kryzysowi finansowo-gospodarczemu. Raport ten został ukończony wiosną 2011 r. i wydany w czerwcu 2011 r. Zawiera on diagnozę i określenie przyczyn tego kryzysu, zarówno w wymiarze światowym jak i w warunkach polskich, a ponadto propozycje działań i narzędzi umożliwiających jego przezwyciężenie. W marcu 2012 r. został opracowany przez ekspertów PLP kolejny Raport pt. „Straty w potencjale polskiego przemysłu i jego ułomna transformacja po 1989 roku. Wizja nowoczesnej reindustrializacji Polski”, opublikowany w roczniku PLP z 2012 roku. Z kolei w roczniku PLP z 2013 roku opublikowana została Część druga Raportu „Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce”. W 2019 roku opracowano Ekspertyzę Zespołu eksperckiego powołanego przez Polskie Lobby Przemysłowe, zawierającą propozycje do umowy offsetowej w związku z pozyskaniem przez Polskę samolotu wielozadaniowego F-35A. Z kolei w 2020 roku powołane przez Polskie Lobby Przemysłowe Konwersatorium „O lepszą Polskę” opracowało Raport zawierający diagnozę i prognozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeterminowanego przez pandemię koronawirusa, wydany przez Dom Wydawniczy ELIPSA.

W ostatnich miesiącach 2024 roku Polskie Lobby Przemysłowe zaangażowało się w propagowanie projektu zbudowania Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2. Pierwsza debata na temat COP 2 z udziałem ekspertów i przedstawicieli przemysłu miała miejsce 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni i odbywała się w ramach obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego. Wówczas eksperci Polskiego Lobby Przemysłowego opracowali **Strategię reali-**

zacji nowej polityki przemysłowej dla Polski, prowadzącej do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2). Utworzone zostały także strony internetowe Projektu COP2 – **www.cop2.pl**

Ważną formą działalności Polskiego Lobby Przemysłowego przez cały okres jego istnienia były ogólnopolskie konferencje problemowe i seminaria oraz fora dyskusyjne i programowe. **W ciągu 32 lat Polskie Lobby Przemysłowe – wspólnie z różnymi związkami zawodowymi i uczelniami wojskowymi lub stowarzyszeniami jako partnerami – zorganizowało ich prawie pięćdziesiąt.** Zazwyczaj kończyły się one przyjęciem uchwał, wniosków lub stanowisk, pod którymi podpisali się, oprócz PLP, przedstawiciele związków zawodowych oraz organizacji i stowarzyszeń w nich uczestniczących. Wygłaszane w trakcie tych konferencji referaty były publikowane w formie książkowej lub zbindowanej i upowszechniane wśród ich organizatorów i uczestników.

Będąc organizacją o charakterze opiniotwórczym i opiniodawczym Polskie Lobby Przemysłowe starało się dotrzeć ze swoimi opiniami i postulatami do świadomości społeczeństwa. Z tego powodu stanowiska, opinie i ekspertyzy przedstawiane i omawiane były na konferencjach prasowych, a ponadto zamieszczane lub przedstawiane były na różnych portalach internetowych. **Za pomocą wyszukiwarki Google można odnaleźć w Internecie, na różnych portalach, liczne artykuły i omówienia wystąpień PLP. Wiele z nich znajduje się także na stronach internetowych PLP: www.plp.info.pl.**

Na posiedzeniu władz Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 5 marca 2013 r. zostało ustanowione Honorowe Wyróżnienie pn. „**Bene Meritus pro Industria Poloniae**” („**Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu**”). Jest ono przyznawane każdego roku przez Kapitułę powołaną przez PLP. Dotąd przyznano je w ramach XIII edycji. Dotąd otrzymało je kilkudziesięciu znakomitych menedżerów, zasłużonych twórców techniki i związkowców. Ich kandydatury zgłoszone zostały przez różne organizacje, stowarzyszenia i związki zawodowe.

Dążąc do zwiększenia swego oddziaływania i skuteczności działania, a także dotarcia ze swoimi postulatami do środowisk pracowniczych, Polskie Lobby Przemysłowe doprowadziło do partnerskiej współpracy jego ekspertów ze środowiskami pracowniczymi, reprezentowanymi przez związki zawodowe różnych nurtów. **19 czerwca 1996 roku podpisane zostało porozumienie o współdziałaniu Polskiego Lobby Przemysłowego ze związkami zawodowymi różnych nurtów – ponad podziałami w sprawie strategicznych branż polskiego przemysłu.** Sygnatariusze porozumienia ustalili, że wspólnie będą monitorować procesy decyzyjne dotyczące funkcjonowania i przyszłości polskich branż strategicznych i przeciwstawiać się rozwiązaniom niekorzystnym dla naszego kraju. Stąd Polskie Lobby Przemysłowe wsparło ruch zagrożonych polskich przedsiębiorstw, których przedstawiciele 13 lipca 2002 roku w Stoczni Szczecińskiej powołali istniejący dwa lata Ogólnopolski Komitet Protestacyjny. Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego Paweł Soroka wszedł wówczas do prezydium OKP. Krótko przedtem PLP nawiązało współpracę z Komitetem Protestacyjnym Fabryki Kabli w Ożarowie i Komitetem Protestacyjnym Stoczni Szczecińskiej, dla którego przygotowało program ratowania stoczni i polskiego przemysłu stocznioowego.

10 marca 2004 roku Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego podpisało Porozumienie o Współpracy ze swoim partnerem strategicznym - Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

2. Bieżącą działalnością Polskiego Lobby Przemysłowego kieruje Gremium Koordynacyjne w składzie: inż. Zygmunt Dębiński, mgr inż. Jan Dolaniecki, ppłk dr pil. Karol Lewandowski, mgr inż. Wiesław Klimek, mgr Kazimierz Łasiewicki, mgr inż. Edmund Mistowski, mgr Patryk Ogonowski, dr Janusz Olszewski, dr Krzysztof Pająk, dr inż. Henryk Potrzebowski, dr Katarzyna Rawska i prof. dr hab. Paweł Soroka.

**Koordynatorem PLP jest prof. dr hab. Paweł Soroka,
a sekretarzem dr inż. Henryk Potrzebowski.**

**Adres Polskiego Lobby Przemysłowego:
00-050 Warszawa ul. Świętokrzyska 14a,
pok. 540 (ZG SIMP),
tel. kom. koordynatora PLP prof. dr hab. Pawła Soroki:
603-425-568 e-mail: pawel@plp.info.pl**

DOKUMENT ZAŁOŻYCIELSKI

Założenia programowo-organizacyjne Polskiego Lobby Przemysłowego, przyjęte w trakcie zebrania założycielskiego w dniu 13 marca 1993 roku

Polski przemysł znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Brak prorozwojowej polityki przemysłowej, restrykcyjne obciążenia podatkowe i niekorzystna polityka importowa doprowadziły wiele przedsiębiorstw na skraj upadku. W takiej sytuacji znalazły się również przedsiębiorstwa nowoczesne, mające strategiczne znaczenie dla naszej gospodarki, w tym produkujące na potrzeby obronności. Szybko postępuje degradacja polskiej nauki i rośnie bezrobocie wśród inteligencji technicznej.

Dokonująca się w Polsce przebudowa gospodarki była dotąd procesem odgórnym, sterowanym przez urzędników i doradców zagranicznych. W przekształceniach nie uwzględniane są opinie i umiejętności praktyków – środowisk menedżerskich i inżynierskich, a także aspiracje i podmiotowe dążenia pracowników. Do przezwyciężenia recesji i wyprowadzenia kraju z kryzysu może przyczynić się wykorzystanie wielkiego potencjału tych środowisk. Szansą na powodzenie reform jest wykreowanie szerokiego ruchu, spełniającego funkcję lobby przemysłowego, skupiającego najlepszych fachowców. Niezbędne jest także wypracowanie długofalowej strategii zmian strukturalnych i własnościowych, wyznaczonej przez polską rację stanu i spełniającej aspiracje i oczekiwania społeczne. Dla realizacji tych celów powstało Polskie Lobby Przemysłowe.

1. Polskie Lobby Przemysłowe jest dobrowolnym porozumieniem o współdziałaniu równoprawnych i samodzielnych organizacji, związków zawodowych i stowarzyszeń związanych z przemysłem, działających na rzecz zahamowania regresu oraz pobudzenia i stymulowania procesów rozwojowych w przemyśle i poprawienia kondycji polskich przedsiębiorstw przemysłowych. Porozumienie będzie dążyć do przekształcenia się w przyszłości w ogólnopolską strukturę posiadającą osobowość prawną.

2. Lobby stanowi forum uzgadniania stanowisk i opinii oraz wspólnych działań w istotnych sprawach naszego przemysłu, zwłaszcza branż strategicznych i nowoczesnych, uwzględniających różne aspekty, charakterystyczne dla tworzących je organizacji i stowarzyszeń. Jednocześnie lobby reprezentuje uzgodnione interesy polskiego przemysłu i przedsiębiorstw wobec parlamentu i jego komisji, rządu, samorządów terytorialnych i organizacji oddziałujących na sytuację w przemyśle.

3. Lobby jest ruchem niezależnym od ugrupowań politycznych i działa na rzecz popierania fachowców i oddzielenia ideologii od gospodarki.

4. Porozumienie będzie wpływać na politykę przemysłową państwa i uczestniczyć w jej realizacji, oraz oddziaływać na kierunki przekształceń własnościowych.

5. Istotnym celem porozumienia jest wywieranie wpływu na kształt decyzji parlamentarnych, rządowych i samorządowych dotyczących polskiego przemysłu i przedsiębiorstw oraz włączenie się w ich urzeczywistnienie – przy wykorzystaniu potencjału i możliwości organizacji i związków zawodowych współdziałających w ramach lobby.

§ 1

Swoje cele lobby realizuje poprzez:

- 1) Inicjowanie, opiniowanie i uzupełnianie projektów ważnych aktów prawnych odnoszących się do przemysłu i przedsiębiorstw.

- 2) Pośredniczenie w nawiązywaniu współpracy między przedsiębiorstwami różnych branż.
- 3) Organizowanie i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć – w tym akcji i działań w terenie.
- 4) Inspirowanie i organizowanie badań, prac projektowych i ekspertyz – we współpracy z profesjonalnymi placówkami naukowymi – dotyczących przemysłu i przedsiębiorstw, oraz upowszechnianie ich wyników.
- 5) Organizowanie seminariów, konferencji i spotkań o charakterze programowym.
- 6) Popieranie edukacji menadżerskiej, służącej podnoszeniu sprawności zarządzania przedsiębiorstwami w gospodarce rynkowej.
- 7) Nawiązywanie kontaktów i podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami posiadającymi wpływ na sytuację w przemyśle i funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz organizacjami polonijnymi i wybitnymi polskimi specjalistami żyjącymi za granicą.
- 8) Reprezentowanie interesów skupionych w lobby organizacji w sporach z administracją państwową – z ich upoważnienia.

§ 2

Poszczególne organizacje i stowarzyszenia tworzące lobby reprezentowane są przez swoich przewodniczących lub sekretarzy albo przez upoważnionych przedstawicieli, co powinno zapewnić ścisły związek porozumienia ze środowiskami, których wyrazicielami są te organizacje i stowarzyszenia.

§ 3

Oprócz organizacji i stowarzyszeń tworzących lobby, w jego ramach działają:

- 1) Rada Dyrektorów przedsiębiorstw różnych branż i instytutów badawczo-rozwojowych, reprezentująca racje pracodawców.

- 2) Rada Związkowa złożona z przedstawicieli różnych związków zawodowych, reprezentująca racje pracobiorców.
- 3) Rada Naukowo-Doradcza, skupiająca pracowników naukowo-badawczych z uczelni i instytutów związanych z przemysłem i przedsiębiorstwami.

§ 4

Bieżąca działalność lobby – w uzgodnieniu z tworzącymi je podmiotami – prowadzi Gremium Koordynacyjne, złożone z osób deklarujących chęć aktywnego działania na rzecz całego lobby. Gremium wybiera koordynatora organizującego jego prace.

§ 5

Decyzje i stanowiska lobby przyjmuje metodą uzgodnień.

§ 6

W ramach porozumienia istnieją stałe komisje problemowe. Powoływane są także komisje zadaniowe.

§ 7

W ramach Polskiego Lobby Przemysłowego mogą tworzyć się ogniwa terenowe o zasięgu wojewódzkim lub międzywojewódzkim, które realizują cele programowe określone w niniejszych założeniach. Ogniwa terenowe mogą skupiać przedstawicieli tych środowisk z danego terenu, które zostały wymienione w pkt. 1 i § 3.

§ 8

Szczegółowe zasady funkcjonowania ogniwa terenowego Polskiego Lobby Przemysłowego określa regulamin przyjęty przez jego założycieli i uzgodniony z Gremium Koordynacyjnym PLP, które wspiera działalność ogniw terenowych.

**STATUS
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO**

STATUS POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO

W związku z wejściem w życie U S T A W Y z dnia 7 lipca 2005 r. O DZIAŁALNOŚCI LOBBINGOWEJ W PROCESIE STANOWIENIA PRAWA, Polskie Lobby Przemysłowe zwróciło się do **Ludwika Dorna – Wicepremiera Rządu RP, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji** z pismem z dnia 24.03.2006 r., zgłaszającym swoją działalność w formie lobbingu społecznego niezawodowego (w załączeniu). Na pismo to otrzymało odpowiedź z datą 21.07.2006 r., podpisaną – z upoważnienia Ministra – przez **Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Jarosława Zielińskiego**, którą także tu załączamy.

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-090 Warszawa

L. dz. 9/2006

Warszawa, 24 marca 2006 r.

Szanowny Pan
Ludwik Dorn
Wicepremier Rządu RP
Minister Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Premierze,

W związku z wejściem w życie Ustawy o działalności lobbingsowej i z uwagi na prace nad stosownymi zmianami Regulaminu Sejmu i Senatu RP związanymi z tym faktem, pragniemy przedłożyć do Pańskiej akceptującej wiadomości co następuje:

1. Jak wiadomo, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agendy od kilkunastu lat prowadziły i nadal prowadzą swoją działalność jedynie dla dobra wspólnego, całkowicie społecznie, a więc bez jakiegokolwiek wynagrodzenia, kierując się wyłącznie najlepszym obywatelskim rozumieniem polskiej racji stanu. Jest to zatem działalność nie poddająca się zarówno wpływowi politycznym, jak i naciskom komercjalizacji.

2. W toku prac Nadzwyczajnej Komisji Sejmowej do spraw wyżej wspomnianej ustawy, w których uczestniczył nasz reprezentant, dobitnie i konsekwentnie artykułowaliśmy istnienie już w Polsce tradycji lobbingu społecznego – w odróżnieniu do wprowadzanego do naszego kraju lobbingu zawodowego, finansowanego przez zainteresowane podmioty.

3. Dalsze nasze zamierzenia, cele i pełne jawności metody działania, podporządkowujemy idei pomyślności narodu i państwa polskiego, zdolnego do skutecznego konkurowania w ramach Unii Europejskiej i globalizującego się świata.

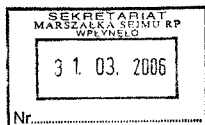
Bylibyśmy wdzięczni, jeśli zechciałby Pan Premier odpowiedzieć na ten list, akcentując zwłaszcza w nim zrozumienie dla naszych wysiłków.

Do wiadomości:

Pan Marek Jurek – Marszałek Sejmu RP

Z wyrazami szacunku

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
Paweł Soroka
dr Paweł Soroka

Warszawa, dnia 24.07.2006 r.

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

DAP/730-39/06/Am

**Pan
Paweł Soroka
Koordynator Polskiego
Lobby Przemysłowego
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
00 – 050 Warszawa**

Szanowny Panie

W nawiązaniu do Pana wystąpienia na temat działalności lobbingowej Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agend zwracam uwagę, że wszelkie działania lobbingowe, które byłyby prowadzone w sposób zgodny z prawem i innymi normami życia społecznego, oraz – jak Pan wspomniał w wyżej wymienionym wystąpieniu – z myślą o „idei pomyślności narodu i państwa polskiego”, zasługują na uznanie i poparcie.

Pragnę zatem wyrazić nadzieję, że działalność lobbingowa Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agend pomoże w wypracowaniu najważniejszych rozwiązań prawnych.

Z pozdrowieniem

**MINISTER
Spraw Wewnętrznych i Administracji**
[Signature]
**z up. Jarosław ZIELIŃSKI
Sekretarz Stanu**

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 29 marca 2008 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
Jubileuszu 15 - lecia
Polskiego Lobby Przemysłowego
Warszawa

serdecznie pozdrawiam uczestników i organizatorów uroczystych obchodów 15 - tej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego imienia Eugeniusza Kwiatkowskiego. Proszę przyjąć moje najlepsze gratulacje z okazji obchodzonego przez Państwa jubileuszu. Pragnę złożyć wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w działania Polskiego Lobby Przemysłowego wyrazy uznania wobec roli, jaką organizacja odgrywa w debacie nad kondycją polskiej gospodarki i kształtem przemian ekonomicznych w naszym kraju.

Prowadzone przez Państwa przedsięwzięcie ma formułę organizacji non - profit, opiera się na pracy społecznej i nie forsuje żadnych partykularnych interesów. W swoich analizach i raportach starają się Państwo prezentować szerokie, interdyscyplinarne, merytoryczne spojrzenie i kierować się najlepiej rozumianą polską racją stanu. Są Państwo wierni przesłaniu Eugeniusza Kwiatkowskiego, postaci o ogromnych zasługach dla polskiego państwa i gospodarki, jednego z głównych twórców historycznych przedsięwzięć odrodzonej Rzeczypospolitej - portu w Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego.

W swojej działalności opiniotwórczej i opiniotwórczej pragną Państwo pomagać w rozwiązywaniu problemów gospodarczych, w popularyzowaniu i przyswajaniu dobrych praktyk w zarządzaniu sektorem publicznym i przedsiębiorstwami, a także kształtować postawy mentalne w środowiskach związanych z polskim przemysłem. Z uznaniem należy podkreślić liczne inicjatywy i opracowania, przygotowane przez Polskie Lobby Przemysłowe, jak *Polska racja stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego* czy też *Raport o stanie państwa i sposobach jego naprawy*. Nie ulega wątpliwości, że Państwa wysiłki i aktywność, niejednokrotnie wymagające odwagi i nonkonformizmu, mają istotne znaczenie dla polskiej gospodarki i przemian cywilizacyjnych w naszym kraju, w budowanie suwerennej, demokratycznej, solidarnej Rzeczypospolitej, o wydajnej i mocnej gospodarce.

Pragnę raz jeszcze złożyć Państwu serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu. Życzę wszystkim, którzy związali swoją wiedzę, kwalifikacje i doświadczenie z działalnością Polskiego Lobby Przemysłowego, wielu kolejnych osiągnięć oraz satysfakcji z pracy dla Polski.

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Olgierd Dziekoński
Sekretarz Stanu

Warszawa, 23 marca 2013 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
uroczystości obchodów 20-lecia powstania
Polskiego Lobby Przemysłowego
m. Eugeniusza Kwiatkowskiego

Państwo,

Proszę przyjąć serdecznie gratulacje z okazji jubileuszu dwudziestolecia powołania Polskiego Lobby Przemysłowego m. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Wszystkim działaczom Państwa organizacji składam wyrazy szacunku i uznania.

Doprowadzili Państwo do szerokiego porozumienia między różnymi instytucjami i stowarzyszeniami, menedżerami, ekspertami i związkowcami, aby razem poszukiwać najlepszych dróg rozwoju dla polskiego przemysłu, a zwłaszcza jego strategicznych branż. Ślusznie wskazują Państwo, że w dzisiejszym globalnym świecie przybierają na znaczeniu zarówno procesy międzynarodowej kooperacji, jak i zaostrej konkurencji. Przyszłość Polski – także jako członka Unii Europejskiej – w niemalym stopniu zależy od umiejętności zdefiniowania i chronienia naszych strategicznych interesów gospodarczych.

Za patrona swej działalności wybrali Państwo Eugeniusza Kwiatkowskiego, inicjatora rozwoju przemysłu II Rzeczypospolitej, którego idee i historyczne dokonania pozostają dla nas, współczesnych, nadal inspirujące. Przyznając honorowe wyróżnienia *Bene Merito pro Industria Poloniae – Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu* przywołują Państwo również zasługi innych wybitnych postaci, animatorów polskiej myśli technicznej i rozwiązań przemysłowych, którzy kreslili przed Polską ambitne, perspektywiczne cele.

To cenna, że starają się Państwo postrzegać obecne wyzwania gospodarcze w podobnie szerokim wymiarze, definiując swoją działalność jako promowanie opinii biorących za punkt wyjścia żywotne interesy Rzeczypospolitej. Dziękuję za tę postawę społecznikowskiej służby i nowoczesnie pojmowanego patriotyzmu.

Zyczę Polskiemu Lobby Przemysłowemu, aby również w przyszłości Państwa analizy i diagnozy przeznaczały się do wypracowania dobrych rozwiązań gospodarczych i wspierały doradczym głosem rozwój nowoczesnej polityki przemysłowej. Proszę przyjąć życzenia kolejnych sukcesów, poczucia spełnienia w społecznej misji oraz wszelkiej pomyślności.

Z wywnioskami
Olga

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Wojciech Kolarski

BWP.0460.28.2023
dot. pisma z 17 stycznia 2023 r.

Warszawa, 31 marca 2023 roku

Pan
Profesor Paweł Soroka
Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
ul. Świętokrzyska 14 „a” pok. 540
00-050 Warszawa

Szanowny Panie Profesorze,

w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy dziękuję Panu Profesorowi za skierowane do Pana Prezydenta zaproszenie do objęcia Patronatu Honorowego nad zaplanowaną w Warszawie 22 kwietnia 2023 roku uroczystością jubileuszową z okazji XXX-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego.

Przygotowywane przez Państwa rocznicowe spotkanie będzie znakomitą sposobnością do podsumowania i zaprezentowania trzydziestoletniej aktywności Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, a także do określenia kolejnych działań Państwa środowiska. Z przyjemnością informuję o objęciu nad jubileuszowym wydarzeniem Patronatu Honorowego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Udzielony patronat podkreśla rangę zaplanowanej uroczystości i jest wyrazem docenienia przez Pana Prezydenta działalności Państwa organizacji, która od trzech dekad wspiera głosem doradczym rozwój polskiej gospodarki i przemysłu w Polsce.

Zyczę Państwu pomyślnych przygotowań i satysfakcji z przebiegu rocznicowych obchodów.

Z szacunkiem

M. Szwed

ul. Wicjska 10, 00-902 Warszawa, tel.: +48 22 695 14 46

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich a Polskim Lobby Przemysłowym

Nawiązując do wieloletniej współpracy Polskiego Lobby Przemysłowego ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, mając na celu działania na rzecz dobra polskiej gospodarki i jej rozwoju, a także dążąc do zacieśnienia więzi między środowiskami – inżynierskimi i przemysłowymi, zawarto porozumienie pomiędzy:

Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, reprezentowanym przez prezesa SIMP – Andrzeja Ciszewskiego i wiceprezesa SIMP – Jana Salamończyka i Polskim Lobby Przemysłowym, reprezentowanym przez koordynatora PLP – Pawła Sorokę.

§ 1

Strony niniejszego porozumienia, kierując się postanowieniami zawartymi w § 9 pkt 3 statutu SIMP i założeniami programowo-organizacyjnymi PLP ustalają współpracę w zakresie formułowania opinii i ekspertyz dotyczących stanu polskiej gospodarki, a zwłaszcza przemysłu, i docierania z nimi do gremiów decydenckich i opinii publicznej.

§ 2

Współpraca pomiędzy SIMP i PLP realizowana będzie przez:

1. Organizowanie dyskusji i debat z udziałem ekspertów SIMP i PLP, poświęconych wybranym problemom ogólnym i branżowym.
2. Organizowanie wspólnych seminariów i konferencji o charakterze programowym.
3. Organizowanie wspólnych konferencji prasowych.
4. Wydawanie publikacji, prezentujących wspólne opinie i stanowiska.

§ 3

W konsekwencji postanowień określonych w § 1 i § 2 strony przyjmują następujące zakresy obowiązków:

1. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich:
 - a) wspólne występowanie z PLP na wewnątrz, w przypadkach gdy od występującego wymagane jest posiadanie osobowości prawnej,
 - b) udostępnianie nieodpłatne pomieszczeń na zebrania PLP i udzielanie mu swego adresu,
 - c) przechowywanie dokumentacji PLP.
2. Polskie Lobby Przemysłowe:
 - a) udział ekspertów PLP w opracowywaniu stanowisk, opinii i ekspertyz inicjowanych przez poszczególne sekcje i towarzystwa naukowo-techniczne SIMP,
 - b) udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez SIMP,
 - c) pomoc w redagowaniu wspólnych wydawnictw,
 - d) promocję w środowiskach przemysłowych dorobku SIMP w zakresie postępu naukowo-technicznego.

§ 4

Strony uznają za celowe dokonywanie wymiany oficjalnych dokumentów, stanowisk, materiałów konferencyjnych wydanych przez każdą ze stron.

§ 5

Strony postanawiają, że pełnomocnikami do spraw kontaktów roboczych będą:

- ze strony SIMP – Kazimierz Łasiewicki,
- ze strony PLP – Paweł Soroka.

§ 6

Strony postanawiają, że co roku dokonywana będzie ocena realizacji niniejszego porozumienia.

§ 7

Porozumienie zawiera się na czas nieokreślony z możliwością jego wypowiedzenia przez każdą ze stron z terminem 3-miesięcznym.

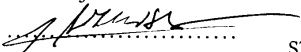
§ 8

Porozumienie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

§ 9

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezes SIMP
Andrzej Ciszewski

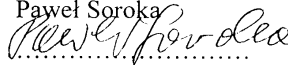

Wiceprezes SIMP
Jan Salamoniuk

STOWARZYSZENIE
Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
Zarząd Główny
00-950 W-wa, ul. Świętokrzyska 14A

Koordinator PLP
Paweł Soroka

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-050 Warszawa

Warszawa, 2004-03-10.

Uroczystość 31-rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego

W sobotę 13 kwietnia 2024 roku w sali widowiskowej przedsiębiorstwa produkującego radary PIT-RADWAR S.A. w Warszawie odbyła się uroczystość 31-lecia powstania Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

W uroczystości wzięli udział m.in.: były premier, senator Waldemar Pawlak – Przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności Senatu RP oraz Janusz Onyszkiewicz i gen. broni Edward Gruszka – Doradcy Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza, działacze związków zawodowych współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym, prezesi przedsiębiorstw i firm, prezesi i działacze organizacji społecznych i stowarzyszeń oraz dziennikarze.

Gości powitali Koordynator PLP prof. dr hab. Paweł Soroka i mgr inż. Jerzy Miłosz – przedstawiciel władz PIT-RADWAR S.A., który zaprezentował działalność i dokonania tego przedsiębiorstwa, zaś prof dr hab. Paweł Soroka omówił dokonania PLP w roku 2023 i na początku 2024 roku. Ponadto odczytał Listy Gratulacyjne skierowane do uczestników uroczystości 31-lecia PLP przez Wicepremiera, Ministra Cyfryzacji Krzysztofa Gawkowskiego i Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza.

Następnie rozpoczęła się najważniejsza część uroczystych obchodów 31-lecia PLP, którą było wręczenie, po raz dwunasty Wyróżnień Honorowych Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” (Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu).

Honorowe Wyróżnienia PLP wręczyli Senator Waldemar Pawlak i Doradcy Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej Janusz Onyszkiewicz i gen. broni Edward Gruszka oraz przewodniczący Kapituły tego wyróżnienia prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik. Następnie głos zabrali: w imieniu wyróżnionych – mgr inż. Marcin Wiśniewski oraz Waldemar Pawlak, Janusz Onyszkiewicz i Gen. broni Edward Gruszka.

W dalszej części uroczystości o charakterze seminaryjnym wystąpili:

1. Mgr inż. Łukasz Zbrzeźny – *Przedstawienie programu obrotu powietrznej „NAREW”*
2. Prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – *Potrzeba odbudowy polskiego przemysłu lotniczego*
3. Inż. Sylwester Pietrzak – *Realizacja programu budowy wielozadaniowych fregat „MIECZNIK”.*

Ponadto w trakcie uroczystości odbyła się promocja najnowszego Rocznika Polskiego Lobby Przemysłowego zawierającego materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2023 i początku 2024 roku. W drugiej części uroczystości odbyło się spotkanie towarzyskie połączone z poczęstunkiem i wymianą poglądów.

**HONOROWE WYRÓŻNIENIE
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
„BENE MERITUS
PRO INDUSTRIA POLONIAE”
(„Dobrze Zasłużony
dla Polskiego Przemysłu”)**

**Komunikat Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
i Kapituły Honorowego Wyróżnienia
„Bene Meritus pro Industria Poloniae”
(„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”)**

W dniu 29 lutego 2024 roku zebrała się – powołana przez władze Polskiego Lobby Przemysłowego – Kapituła Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego w składzie: prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik (przewodniczący), płk w st. spocz. mgr inż. Janusz Czarnecki, inż. Zygmunt Dębiński, mgr Kazimierz Łasiewicki i płk dr Janusz Olszewski – sekretarz, która wyłoniła tegorocznych laureatów XII edycji Honorowego Wyróżnienia PLP spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje i związki zawodowe oraz członków władz Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uwzględniając wcześniej ustalone niżej wymienione kryteria wyboru osób zasługujących na Honorowe Wyróżnienie PLP:

- *całokształt dorobku zawodowego,*
- *znaczące dokonania w działalności przemysłowo-gospodarczej,*
- *osiągnięcia naukowe wdrożone do praktyki przemysłowej,*
oraz ich znaczenie dla społeczeństwa i gospodarki narodowej,

Kapituła podjęła decyzje o przyznaniu w 2024 roku XII edycji Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” następującym osobom:

1. Gen. mgr inż. Ryszardowi Dębskiemu, który w trakcie długoletniej zawodowej służby wojskowej w jednostkach lotniczych zajmował się obsługą i eksploatacją samolotów i śmi-

głowców bojowych, pełniącemu w latach 1997 – 2002 roku obowiązki Głównego Inżyniera Wojsk Lotniczych, a następnie Szefa Logistyki Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej, współpracującego aktywnie z polskim przemysłem lotniczym. Zasłużonego w przygotowanie infrastruktury i specjalistów do przyjęcia i eksploatacji samolotów F-16. Jego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa.

2. Mgr inż. Stanisławowi Janasowi – zasłużonemu działaczowi związkowemu wywodzącemu się z przemysłu lotniczego, który przez wiele lat był przewodniczącym Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego i Federacji Związków Zawodowych „Przemysł Specjalny, posłowi na Sejm RP kilku kadencji, w którym pełnił m.in. funkcję przewodniczącego Sejmowej Komisji Obrony Narodowej, zaangażowanemu w umocnienie i restrukturyzację polskiego przemysłu obronnego oraz odbudowę polskiego przemysłu lotniczego. Jego kandydaturę zgłosił inż. Zygmunt Dębiński – członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

3. Dr inż. Wiesławowi Krzymieniowi – pracownikowi naukowemu Instytutu Lotnictwa w latach 1979-2023, w którym przez wiele lat prowadził badania rezonansowe oraz sztywności i wytrzymałości prototypów konstrukcji samolotów, szybowców i śmigłowców powstałych w Polskich Zakładach Lotniczych, autorowi ponad 40 artykułów z zakresu budowy konstrukcji lotniczych. Jest on także współorganizatorem wielu edycji Warszawskich Dni Techniki. Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

4. Prof. ucz. dr hab. inż. Krzysztofowi Kubryńskiemu – związanemu z Politechniką Warszawską konstruktorowi lotniczemu o wielkim dorobku, będącemu autorem projektów aerodynamicznych kilkunastu samolotów i szybowców oraz modyfikacji istniejących konstrukcji lotniczych, projektantowi śmigieł, a także twórcy szeregu programów wspomagających

projektowanie aerodynamiczne. Jego kandydaturę zgłosił prof. dr hab. Paweł Soroka – członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

5. Pośmiertnie inż. Zdzisławowi Malickiemu – w latach 1965-1982 dyrektorowi naczelnemu Kombinat Przemysłowego Huta Stalowa Wola, pod którego przewodnictwem Huta osiągnęła najwyższy poziom rozwoju. Dzięki jego staraniom w Hucie Stalowa Wola zaczęto wykorzystywać zachodnie licencje do produkcji maszyn budowlanych i powołano Ośrodek Badawczo-Rozwojowy, który zajmuje się rozwojem konstrukcji i projektowaniem nowych wyrobów. Jako poseł zasiadał on w komisjach sejmowych dotyczących gospodarki. Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

6. Mgr inż. Romanowi Mizernemu – Prezesowi Spółki Akcyjnej HOLDING-ZREMB Gorzów, która pod jego kierownictwem swoje działania opiera o bardzo wysoki poziom techniczny oraz wysoką jakość produktów i usług, której 70-80 procent całej produkcji stanowi eksport. Kierowany przez niego Holding prowadzi szeroką działalność społeczną utrzymując bardzo dobre relacje z otoczeniem, wspomagając i sponsorując przedszkola, szkoły, uczelnie, kluby sportowe i ośrodki kultury. Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

7. Dr Piotrowi Ostrowskiemu – Przewodniczącemu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych i wiceprzewodniczącemu Rady Dialogu Społecznego, od wielu lat aktywnie działającemu na rzecz rozwoju polskiego przemysłu i promowania polskich przedsiębiorstw za granicą, umiejętnie łączącemu w dialogu społecznym interesy pracowników i pracodawców. Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników.

8. Dr inż. Krzysztofowi Pawińskiemu – znakomitemu menadżerowi, współzałożycielowi i współwłaścicielowi, a od 1990 roku Prezesowi Zarządu Maspex – największej prywatnej firmy w branży spożywczej w Polsce oraz jednej z największych w Europie Środkowo-Wschodniej, której produkty trafiają do 70 krajów na całym świecie. Jego kandydaturę zgłosiła Hanna Kielich-Rainka – Redaktor naczelna czasopisma FENOMEN POLSKA.

9. Mgr inż. Tomaszowi Rutkowskiemu – Zastępcy dyrektora Oddziału Gdańskiego PIT-RADWAR S.A., który wniósł duży wkład w opracowanie nowoczesnych rozwiązań systemów radiolokacyjnych produkowanych przez polski przemysł obronny, przyczyniając się do postępu modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP. W latach 2002-2006 aktywnie uczestniczył on w pracach grup roboczych NATO RTO SET Panel, których celem jest rozwój współpracy i wymiany informacji naukowo-technicznej między placówkami badawczo-rozwojowymi krajów członkowskich NATO, realizującymi projekty na rzecz obronności. Jego kandydaturę zgłosiło Koło Zakładowe SIMP przy PIT-RADWAR S.A.

10. Dr inż. Marcinowi Szenderowi – założycielowi i Prezesowi MSP InnTech sp. z o.o., pionierskiej i wiodącej firmy w Polsce w branży latających systemów bezzałogowych, który aktywnie uczestniczył w projektowaniu i produkcji kilkudziesięciu bezzałogowych statków powietrznych dla przemysłu obronnego, lotniczego i energetycznego, a także w wyprodukowaniu – wspólnie z Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych – celów powietrznych dla Sił Zbrojnych RP. Jego kandydaturę zgłosiła dr Katarzyna Rawska – członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

11. Mgr inż. Marcinowi Wiśniewskiemu – Prezesowi Zarządu Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Centrum Techniki Morskiej S.A., w którym jest zatrudniony od 2001 roku, przez wie-

le lat kierującemu w nim obszarem badań i rozwoju, autorowi i współtwórcy nowych technologii i rozwiązań systemowych wykorzystywanych w zakresie bezpieczeństwa morskiego państwa, w tym zwłaszcza Systemu zarządzania walką SCOT-M. Jego kandydaturę zgłosiła Rada Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej.

12. Mgr inż. Łukaszowi Zbrzeźnemu – Dyrektorowi Biura Systemów Uzbrojenia PIT-Radwar S.A., autorowi i współautorowi wielu specjalistycznych konstrukcji z dziedziny systemów uzbrojenia, w tym układów automatycznego śledzenia obiektów przy pomocy optoelektronicznych głowic. Pod jego kierunkiem zostały opracowane i wdrożone do produkcji seryjnej oraz przekazane do eksploatacji w Siłach Zbrojnych RP polskie systemy obrony przeciwlotniczej bardzo krótkiego zasięgu. Jego kandydaturę zgłosiło Koło Zakładowe SIMP przy PIT-RADWAR S.A.

13. Płk dr hab. inż. Mariuszowi Zieji – Profesorowi Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych i kierownikowi w tym instytucie Zakładu Informatycznego Wsparcia Logistyki, wykładowcy na Wydziale Mechatroniki, Uzbrojenia i Lotnictwa Wojskowej Akademii Technicznej, zajmującemu się zagadnieniami eksploatacji wojskowych statków powietrznych, który opracował oraz wdrożył w lotnictwie Sił Zbrojnych RP systemy informatyczne wspierające zarządzanie bezpieczeństwem i eksploatację wojskowych statków powietrznych. Aktywnie uczestniczy on w międzynarodowej działalności naukowej i w zespołach eksperckich NATO. Jego kandydaturę zgłosił prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – Przewodniczący Kapituły Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”.

za zgodność:

Przewodniczący Kapituły
Honorowego Wyróżnienia PLP
prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
prof. dr hab. Paweł Soroka

Uroczystość 31-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 13 kwietnia 2024 roku. Laureaci i przedstawiciele organizacji nominujących XII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”

Senator Waldemar Pawlak – Przewodniczący Komisji Gospodarku Narodowej i Innowacyjności Senatu RP wręcza Honorowe Wyróżnienie PLP dr Piotrowi Ostrowskiemu.

Honorowe Wyróżnienie PLP otrzymuje mgr inż. Marcin Wiśniewski
– Prezes Centrum Techniki Morskiej S.A.

Senator Waldemar Pawlak wręcza Honorowe Wyróżnienie
mgr inż. Łukaszowi Zbrzeźnemu.

Prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – Przewodniczący kapituły Honorowego Wyróżnienia PLP „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” odczytuje nazwiska wyróżnionych w 2022 roku (X edycja)

Laureaci i przedstawiciele instytucji nominujących X edycji Honorowego Wyróżnienia PLP „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” („Bene Meritus pro Industria Poloniae”) podczas uroczystości 29-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego w Instytucie Technicznym Wojsk Lotniczych, 9 kwietnia 2022 roku.

Tablica Honorowego Wyróżnienia PLP

Tablice Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego

Posiedzenie Kapituły X edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 15 marca 2022 r. Od lewej: dr inż. Henryk Potrzebowski i płk. w st. spocz. mgr inż. Edmund Misterski.

Posiedzenie Kapituły X edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 15 marca 2022 r. Od lewej: mgr Kazimierz Łasiewicki, prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – przewodniczący Kapituły i inż. Zygmunt Dębiński – sekretarz Kapituły.

Uroczystość 27-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 3 czerwca 2020 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Od lewej: prof. dr hab. Ryszard Szczepanik – przewodniczący Kapituły, Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych i prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka – koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Laureaci i uczestnicy uroczystości w dniu 3 czerwca 2020 r. wręczenia VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych gratuluje laureatom VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Inż Ireneusz Ćwir otrzymuje wygrawerowaną tablicę VIII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uroczystość 27-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem VIII edycji Honorowych „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 3 czerwca 2020 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Zbiorowe zdjęcie laureatów Honorowego Wyróżnienia, przedstawicieli instytucji, które ich nominowały do wyróżnienia, oraz zaproszonych gości.

Uczestnicy uroczystości 28-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego
połączona z wręczeniem IX edycji Honorowych Wyróżnień „Bene Meritus
pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”)
w dniu 16 czerwca 2021 r. w sali konferencyjnej
PIT-RADWAR S.A.

Laureaci IX edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby
Przemysłowego oraz przedstawiciele instytucji nominujących podczas
uroczystości 28-rocznicy powstania PLP w dniu 16 czerwca 2021 r.

Uczestnicy uroczystości 29. rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uczestnicy uroczystości 29. rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 9 kwietnia 2022 r. w Instytucie Technicznym Wojsk Lotniczych w Warszawie.

Uroczystość 29 rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego.
Wystąpienie Posła na Sejm RP Czesława Siekierskiego.

Uroczystość 29 rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego.
Wystąpienie Posła na Sejm RP Krzysztofa Gawkowskiego.

Uczestnicy posiedzenia Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 21 stycznia 2025 roku.

**W OBRONIE
PKP CARGO S.A.**

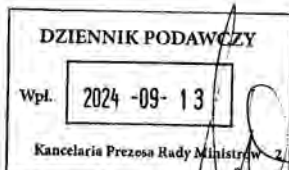

**Polskie Lobby Przemysłowe
Im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**

ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa
tel: 22 827-17-68; fax: 22 826-03-54
tel. kom. 603-425-568
e-mail: pawel@plp.info.pl ; www.plp.info.pl

Warszawa, 12 września 2024 r.

Szanowny Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Polskie Lobby Przemysłowe przesyła swoje Stanowisko w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A.

Załącznik

Z należytym szacunkiem

Koordynator

Polskiego Lobby Przemysłowego

Paweł Soroka

prof. dr hab. Paweł Soroka

Otrzymują:

- Andrzej Duda - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
- Szymon Hołownia - Marszałek Sejmu RP
- Władysław Kosiniak-Kamysz - Wicepremier, Minister Obrony Narodowej
- Dariusz Klimeczak - Minister Infrastruktury
- Poseł Mirosław Suchoń - Przewodniczący Sejmowej Komisji Infrastruktury
- Senator Jan Hamerski - Przewodniczący Komisji Infrastruktury Senatu RP
- Przewodniczący Klubów Parlamentarnych
- Gen. Wiesław Kukula - Szef Sztabu Generalnego WP
- Dr Alan Beroud - Prezes Zarządu PKP S.A.

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A.

Niniejsze wystąpienie Polskiego Lobby Przemysłowego spowodowane jest niezwykle niepokojącą sytuacją naszego głównego kolejowego przewoźnika towarowego PKP CARGO S.A., który jest drugim największym przewoźnikiem cargo w Europie. Traci on swój udział w rynku przewozowym i zwalnia lub wysyła na długie urlopy - na tzw. nie świadczenie pracy - przede wszystkim elitę swoich pracowników, czyli zatrudnionych w części operacyjnej, zwłaszcza maszynistów i innych pracowników operacyjnych. Połączone to jest z obniżeniem im wynagrodzenia aż o 40 proc. Oprócz tego mamy do czynienia ze zwolnieniami grupowymi, w wyniku których ponad 4 tys. wysoko kwalifikowanych pracowników straci prace. Zaczyna temu towarzyszyć sprzedaż majątku. Doprowadzić to może do trwałego osłabienia możliwości operacyjnych spółki. W sytuacji poprawy gospodarczej Spółka nie będzie w stanie realizować zwiększonych potrzeb przewozowych. Wszystko to dzieje się, gdy nie opracowano kompleksowego planu naprawczego dla tej spółki. Obawiamy się, że uruchomione postępowanie sanacyjne może przynieść skutki równoznaczne z upadłością. Jest to szokujące w sytuacji wojny za naszą wschodnią granicą. Wiadomo przecież, że na wypadek konfliktu wojennego PKP CARGO S.A. jest jednym z najważniejszych strategicznych podmiotów w polskiej gospodarce oraz sektorze obronności, który będzie podlegać militaryzacji!

I. Kondycja PKP CARGO S.A. i jej przyczyny

1. Od ponad dwudziestu lat polski sektor transportowy, szczególnie transportu lądowego, stał się liderem branży w całej Unii Europejskiej. Dotyczy to tak transportu drogowego jak i kolejowego. Sprzyja temu położenie geograficzne naszego kraju mające charakter tranzytowy oraz jego struktura geofizyczna (nizinny krajobraz oraz klimat umiarkowany). Praktycznie cały europejski, a szczególnie północnoeuropejski transport lądowy na trasie wschód – zachód musi przejść przez teren naszego kraju. Dlatego szczególną troską władz powinien być objęty sektor transportu i to całego, tak lądowego jak i wodnego oraz lotniczego. Bardzo istotne jest utrzymanie przez Polskę dominującej pozycji na polskim rynku przewozów kolejowych, co pozwoli go kontrolować.

2. Od wielu lat prowadzone są działania hybrydowe na kierunku przejścia kontroli nad całą infrastrukturą transportową naszego kraju. Obok przejmowania nadzoru lub pełnej kontroli przez kapitał zagraniczny (tak prywatny jak i państwowy) nad infrastrukturą kluczową, będącej w rękach Państwa Polskiego, prowadzone są działania opóźniające budowę kluczowej infrastruktury transportowej. Przykładem mogą być tu opóźnienia przy przebudowie infrastruktury kolejowej czy rażąca niegospodarność przy rozbudowie infrastruktury transportu lotniczego. Wykorzystywana jest do tego prosta korupcja polegająca na rozbudowie infrastruktury administracyjnej, która jest zbędna z punktu widzenia prowadzonej inwestycji i służy jedynie zaspokojeniu potrzeb etatowych wykreowanych na potrzeby wewnętrzne aktualnie rządzącej opcji politycznej.. Od wielu lat widać to choćby w źle prowadzonych pracach modernizacyjnych infrastruktury kolejowej, gdzie opóźnienia sięgają nawet 8 lat, w stosunku do planowanych terminów realizacji inwestycji. Poza tym modernizacja ta prowadzona była przede wszystkim pod kątem przewozów pasażerskich. Innym przykładem mogą być prace projektowe przy rozbudowie kolei

dużych prędkości, które są często prowadzone w taki sposób aby doprowadzić do konfliktów społecznych, które opóźniają prowadzenie całej inwestycji. Prawidłowe prowadzenie prac projektowych i koncepcyjnych przyspieszyłoby termin realizacji inwestycji o minimum dwa lata, w stosunku do obecnego zaawansowania prac.

3. Kolejnym przykładem hybrydowego ataku na naszą infrastrukturę transportową, a w szczególności kolejową jest proces restrukturyzacji grupy PKP, który został przeprowadzony w latach 2008 – 2012. Został on przeprowadzony przez organizacje, które są finansowane z funduszy i grantów pochodzących z zagranicznych źródeł. Należy podkreślić, że Polskie Lobby Przemysłowe oraz krajowe ośrodki naukowe i badawcze przedstawiły szereg projektów, które wzmacniały pozycję sektora transportu kolejowego opartego o rodzimy kapitał i powodowały pozostawanie wpływów i zysków tego sektora w naszym kraju. Obecna sytuacja, w której następuje znaczny odpływ kapitału i zysków do zagranicznych ośrodków, a w tym tzw. rajów podatkowych, jest pokłosiem źle przeprowadzonej restrukturyzacji sektora kolejowego, która została oparta o koncepcje przekazane przez zagraniczne ośrodki lobbingowe oraz w oparciu o zagraniczne granty naukowo badawcze.

4. Przeprowadzona restrukturyzacja sektora kolejowego jest bezpośrednią przyczyną obecnej sytuacji w transporcie kolejowym towarów. Tak jak wspomniano na wstępie, nasz sektor jest elementem ataku hybrydowego, który ma na celu przejęcie kontroli transportu towarów drogą lądową z Azji do Europy i innych regionów świata. Jest to najszybsza droga transportu towarów masowych i kontrola tego sektora pozwala stworzyć przewagę na rynku oraz daje uprzywilejowaną pozycję gospodarkom krajów, które ten szlak transportowy kontrolują. Rozmontowanie tej dziedziny w naszym kraju jest w interesie państw trzecich i prowadzona od ponad 10 lat polityka, jest ewidentnym przykładem działań hybrydowych, które mają

na celu obniżenie siły Państwa Polskiego, w jego kluczowym sektorze gospodarki, który wynika z jego położenia geograficznego. Decyzje władz, które nakazywały spółce PKP Cargo S.A. realizację frachtów transportowych poniżej realnych kosztów, są elementem działań hybrydowych, które doprowadziły do skrajnie trudnej sytuacji ekonomicznej kluczowego przewoźnika w kraju. Tego typu działania powinny być zastopowane przez audytorów i biegłych rewidentów już po pierwszym roku i pierwszej ocenie sprawozdania finansowego. Jednak nic takiego nie miało miejsca. Co istotne pozytywne opinie wydawali międzynarodowi audytorzy. Z kolei rewidenci, którzy zwracali uwagę na błędy byli marginalizowani lub wręcz szykanowani.

5. Podobną sytuację mamy obecnie, gdzie błędne z punktu widzenia teorii zarządzania i ekonomii decyzje zarządu, są wysoko oceniane przez międzynarodowe organizacje audytorskie. Jest to o tyle istotne, kiedy w sytuacji zwalniania kluczowych pracowników operacyjnych (maszyniści, dyżurni ruchu, dyspozytorzy itd.) mamy klasyczne działania na szkodę spółki. Tak jak w przypadku lat poprzednich, audytorzy mają ustawowy obowiązek zwrócić uwagę na ten proceder i zakwestionować jego zastosowanie w raporcie audytorskim. Jest to o tyle istotne, iż spółka PKP CARGO jest podmiotem notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Tak więc działania audytorów, którzy zatwierdzają sprawozdania finansowe spółki PKP CARGO od kilku lat, powinny być przedmiotem działań nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego.

6. Komisja Nadzoru Finansowego powinna wszcząć postępowanie w stosunku do audytorów, którzy wydawali pozytywne opinie co do sprawozdań spółki PKP Cargo S.A.. Większość działań audytorów jest zagrożona karą zakazu prowadzenia działalności audytorskiej czy wręcz odpowiedzialnością karną. Poważne państwo nie może sobie pozwolić na takie jawne zaniedbania, szczególnie gdy dotyczy to podmiotów z kapitałem zagranicznym, działających na naszym rynku, w tym przypad-

ku audytorskim. Komisja Nadzoru Finansowego winna sprawdzić, czy nie mamy tutaj do czynienia ze spełnieniem warunków tzw. konfliktu interesów. W bardzo wielu przypadkach podmioty międzynarodowe, badające krajowe spółki, wykonują podobne usługi dla firm konkurencyjnych, w stosunku do PKP CARGO S.A., a które na skutek doprowadzenia do trudnej sytuacji ekonomicznej tej spółki przejmują jej rynek.

7. Pogorszenie kondycji PKP CARGO S.A. spowodowane jest także wprowadzaniem polityki zielonego ładu w wersji radykalnej, forsowanego przez Komisję Europejską. Z tego powodu spada systematycznie przewóz surowców energetycznych: węgla kamiennego, brunatnego, a cysternami - ropy i gazu, oraz wyrobów stalowych.

8. UTK przyznał niedawno licencję na przewozy towarowe spółce Ukrainian Railways Cargo Poland Sp. z o.o. wkrótce po powołaniu nowego rządu w grudniu 2023 r. Mimo braku odpowiedniego taboru o szerokości dostosowanej do naszych torów nowo powołana spółka zaczęła świadczyć usługi dzięki ścisłemu partnerstwu z Deutsche Bahn, odbierając część przewozów, w tym z pomocą wojskową dla Ukrainy, które dotąd były prowadzone przez PKP CARGO S.A. To też negatywnie wpłynęło na kondycję naszego największego towarowego przewoźnika kolejowego jakim jest PKP CARGO S.A. Potwierdza to, że obowiązujące bariery wejścia na polski rynek transportu kolejowego są zbyt liberalne. Przez to szybko nasila się konkurencja na rynku przewozów kolejowych. Uderza to w duże podmioty takie jak PKP CARGO S.A., które zmniejszają swój udział w tym rynku.

II. Proponowane działania naprawcze.

1. Polskie Lobby Przemysłowe popiera postulat Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych opracowania kompleksowego planu naprawczego dla PKP CARGO S.A., który pozwo-

li PKP CARGO S.A. zwiększyć udział w rynku przewozów. Tu warto wspomnieć, że w 2020 roku opracowano, naszym zdaniem, dobrą, strategię pn. **Cargo 2020**. Niestety na jej pokazaniu się skończyło. Gdyby ją wdrożono i przestrzegano jej zapisów, to w praktyce nie byłoby możliwe prowadzenie całego procesu z przewozem, a w zasadzie z przemysłem zboża. W ramach tej strategii można wdrożyć projekt, według którego na terenie wygaszonych cukrowni należących do Krajowej Grupy Spożywczej, powstałyby centra logistyczne dla obsługi transportu produktów rolnych.

2. Należy wzmocnić ochronę własnego rynku przewozowego. Obecnie Urząd Transportu Kolejowego bardzo mocno zwraca uwagę na przestrzeganie norm bezpieczeństwa pracy, wyłącznie w spółkach z grupy PKP i u przewoźników samorządowych. Za najmniejsze uchybienie nakłada wysokie kary. To oczywiście jest słuszne działanie pod warunkiem, że dotyczyć ono będzie wszystkich graczy na rynku. Tego typu działania nie są systematycznie prowadzone w stosunku do firm prywatnych, szczególnie z udziałem kapitału zagranicznego. Stąd głównym beneficjentem tego typu działań jest Deutsche Bahn i jej zależne spółki (Arriva jako przewoźnik na rynku pomorskim) oraz spółki z udziałem kapitału amerykańskiego, brytyjskiego i izraelskiego. Przykład: maszyniści PKP CARGO czy PKP Intercity nie mogą przebywać w lokomotywie w czasie odpoczynku. W przypadku przewoźników prywatnych odpoczynek często odbywa się w lokomotywie na materacu, o ile jest to lokomotywa dwukabinowa. W przypadku lokomotywy z kabiną w układzie koncentracyjnym jest to jeszcze gorsza sytuacja - maszynista odpoczywa „na krześle”. Dlatego należy przyjąć i szybko wdrożyć Ustawę o czasie pracy maszynistów

3. Niezbędne jest obniżenie kosztów funkcjonowania infrastruktury kolejowej. Dlatego Polskie Lobby Przemysłowe popiera starania Urzędu Transportu Kolejowego mające na celu tzw. rekompensatę środowiskową w postaci dopłat do transportu

kolejowego, przy jednoczesnym wprowadzeniu dodatkowych opłat od ciężarowych pojazdów drogowych w zależności od ich masy i przebytej odległości. Chodzi tu o stworzenie warunków sprzyjających równej konkurencji dla transportu drogowego i kolejowego (bo ponad 94 procent emisji dwutlenku węgla generuje transport drogowy, a kolejowy zaledwie 0,4 procent). Należy ponadto rozważyć zamrożenie ceny trakcyjnej energii elektrycznej dla kolei, które ostatnio szybciej wzrastają aniżeli ceny paliw. Tak postąpiono w Niemczech i w Hiszpanii.

4. Niezbędny program modernizacji energetycznej trakcji kolejowej powinien opierać się na rozwiązaniach krajowych firm oraz krajowych ośrodków naukowych, takich jak Politechnika Poznańska, Politechnika Warszawska, Politechnika Wrocławska i inne.

5. Coraz gorsza kondycja CARGO S.A. zagraża dotąd silnej pozycji tego przewoźnika w rynku przewozów intermodalnych, który ostatnio w Europie dynamicznie się rozwija. W tym sektorze transportu kolejowego CARGO S.A. wymaga wzmocnienia, zwłaszcza poprzez modernizację mocno wyeksploatowanego taboru (średni wiek wagonów do transportu intermodalnego wynosi ok.30 lat) oraz modernizację i przebudowę istniejących na terenie Polski terminali intermodalnych, w tym umiejscowionych w centrach logistycznych i portach morskich. A także poprzez upowszechnienie nowoczesnych narzędzi logistycznych. Należy ponadto zrealizować zamiar poprzedniego rządu, który zakładał wykorzystanie środków z Krajowego Programu Odbudowy(KPO) na zakup nowego lub zmodernizowanego zeroemisyjnego taboru kolejowego, w tym lokomotyw manewrowych i trakcyjnych oraz wagonów dostosowanych do przewozu ładunków intermodalnych i niebezpiecznych., budowlanych i płynnych. Istotne jest także utrzymanie a w przyszłości rozbudowa potencjału podmiotów z grupy kapitałowej CARGO S.A. obsługujących działalność terminalową na przejściu w Małaszewiczach, związaną z ob-

sługą jedwabnego szlaku, czyli transportu towarów z Chin do Europy.

6. Należy rozważyć wniesienie aportem do PKP CARGO S.A. akcji i udziałów spółek przewozowych obsługujących spółki, w których Skarb Państwa ma większościowe udziały. Wzmocniłoby to tę grupę kapitałową.

Warszawa, 12 września 2024 r.

**Prezes
Urzędu Transportu Kolejowego
Ignacy Góra**

Warszawa, dnia 13 października 2024 r.

DRR-WRRR.77.15.2024.3.AKK

**Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**

ul. Świętokrzyska 14 a, pok. 540
00-050 Warszawa

W odpowiedzi na pismo Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, zwanego dalej „PLP”, z 12 września 2024 r., (dostarczone do Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „UTK”: 17 września 2024 r.), zawierające stanowisko PLP w sprawie sytuacji i przyszłości PKP Cargo S.A., obecnie PKP Cargo S.A. w restrukturyzacji, zwanej dalej „PKP Cargo” lub „Spółką”, przekazuję stanowisko Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK”, w tej sprawie.

Na wstępie należy podkreślić, że wobec PKP Cargo na podstawie odrębnych przepisów tj. ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – prawo restrukturyzacyjne (tekst jednolity: Dz. z 2024 r. poz. 1428) prowadzone jest postępowanie restrukturyzacyjne. Z założenia samo otwarcie postępowania sanacyjnego wobec PKP Cargo ma na celu doprowadzenie do „naprawy” sytuacji spółki w restrukturyzacji tj. umożliwienie spółce, która ma problemy z płynnością finansową, dokonania czynności naprawczych (działań sanacyjnych) oraz zawarcia układu po uprzednim stworzeniu spisu wierzytelności, jakie wobec niej przysługują. Ustawodawca wskazał wprost, że działania sanacyjne to czynności prawne i faktyczne, które zmierzają do poprawy sytuacji ekonomicznej dłużnika. Mają one na celu przywrócenie dłużnikowi zdolności do wykonywania zobowiązań, przy jednoczesnej ochronie przed egzekucją.

Rola narodowego przewoźnika PKP Cargo jest istotna dla gospodarki, o czym świadczy m.in. brak wyrażenia zgody przez Prezesa UTK na rozwiązanie umowy o wykorzystanie zdolności przepustowej pomiędzy PKP Polskie Linie Kolejowe a PKP Cargo¹.

W zakresie wieku taboru PKP Cargo, Prezes UTK wskazuje, że pozyskuje dane na temat taboru od wszystkich uczestników rynku kolejowego. W przypadku średniego wieku taboru PKP Cargo nie odchodzi on znacząco od średniej dla kraju. Tak jak w przypadku innych spółek kolejowych poszczególne kategorie pojazdów mają niższy lub wyższy średni wiek od danych ogólnych. W przypadku lokomotyw spalinowych PKP Cargo dysponuje lokomotywami, które są młodsze w porównaniu do średniej rynkowej. Natomiast odwrotna jest sytuacja w przypadku lokomotyw elektrycznych.

¹ <https://dziennikurzedowy.utk.gov.pl/du/dzienniki/2024/1092,Dziennik-Urzedowy-162024.html>

W odniesieniu do stwierdzeń PLP, dotyczących pogorszenia kondycji PKP Cargo przez wprowadzanie polityki Zielonego Ładu w *wersji radykalnej, forsowanego przez Komisję Europejską*, należy zaznaczyć, że jednym z kierunków zrównoważonego rozwoju wyznaczanego przez politykę Zielonego Ładu jest ograniczanie wydobycia i zużycia paliw kopalnych, co w przypadku Polski będzie miało zasadniczy wpływ na strukturę wykorzystania poszczególnych źródeł w produkcji energii, a w transporcie wpłynie na pewno na strukturę przewożonych ładunków. W przewozach kolejowych w naszym kraju przez dziesięciolecia dominował transport surowców energetycznych (węgiel kamienny, brunatny, ropy i gazu). W ostatnich latach zaczął stopniowo spadać i aktualnie stanowi około 1/3 masy przewożonych ładunków (jeszcze w 2010 r. było to prawie 45%²). Ten trend, który ma miejsce w całej UE, oznacza, że luka spowodowana zmniejszaniem się przewozów surowców energetycznych powinna zostać wypełniona przewozami ładunków z innych grup towarów.

W porównaniu do innych europejskich państw, Polska w wysokim stopniu wykorzystuje transport towarów koleją. Pod względem przewiezionej masy towarów i wykonanej pracy przewozowej w 2023 r. nasz kraj był na drugim miejscu w Europie. Co istotne, spośród 46 licencjonowanych przewoźników, którzy wykonywali w 2023 r. przewozy w komunikacji międzynarodowej, PKP Cargo miała największy udział wg przewiezionej masy w komunikacji międzynarodowej (32,7%) i wg pracy przewozowej (31,3%³). Świadczy to o mocnej pozycji tego przewoźnika w realizacji przewozów międzynarodowych.

Odnosząc się do zagadnień związanych z rozwojem infrastruktury kolejowej dla potrzeb przewozu towarów, należy podkreślić, że celowość tego rodzaju rozwoju została dostrzeżona w obowiązujących dokumentach strategicznych i planistycznych, w tym m.in. w dokumencie „Kierunki rozwoju transportu intermodalnego do 2030 r. z perspektywą do 2040 r.”⁴, zwanym dalej „KRTI”. Wśród ogólnych celów KRTI wskazano m.in. *Powstanie kompleksowych projektów wykorzystania transportu intermodalnego w łańcuchach dostaw i uszczegółowiono go poprzez działania: Wsparcie rozwoju infrastruktury punktowej i Wsparcie rozwoju infrastruktury liniowej*. Dodatkowo, KRTI zakłada dalszą rozbudowę i modernizację linii kolejowych, likwidację tzw. „wąskich gardeł”, uzupełnienie brakujących połączeń na sieci kolejowej, czy dostosowanie infrastruktury i urządzeń srk do punktualnego zarządzania ruchem pociągów, a także dalszą elektryfikację sieci na odcinkach istotnych z punktu widzenia ruchu towarowego. W zakresie rozwoju infrastruktury punktowej założono m.in. poprawę dostępności drogowej do terminali, zwiększanie zdolności przeładunkowej, rozbudowę istniejących terminali intermodalnych, zwłaszcza położonych na sieci TEN-T, oraz budowę nowych.

W odniesieniu do procesu uzyskiwania licencji przewoźnika kolejowego należy zauważyć, że wraz z przystąpieniem Polski do UE uregulowania unijne uruchomiły proces wchodzenia na rynek nowych przewoźników kolejowych. W 2004 r. aktywną licencję na przewóz rzeczy w naszym kraju posiadało 45 uprawnionych przewoźników kolejowych. Na koniec 2023 r. liczba ta wzrosła do 126.⁵

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 46 ustawy o transporcie kolejowym przedsiębiorca, aby uzyskać licencję przewoźnika kolejowego, musi spełniać wymagania, które dotyczą 4 obszarów tj.: dobrej reputacji, wiarygodności finansowej, kwalifikacji zawodowych

² Źródło: opracowanie: „Grupy ładunków w 2023 r. Podsumowanie przewozów towarów 2024” dostępny na stronie: <https://dane.utk.gov.pl/sts/analizy-i-opracowania/21378.Grupy-ladunkow-w-przewozach-towarowych-w-2023-r.html>

³ Źródło: <https://dane.utk.gov.pl/sts/przewozy-towarowe/przewozy-miedzynarodowe/21560.Przewozy-miedzynarodowe-w-2023-r.html>

⁴ <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/kierunki-rozwoju-transportu-intermodalnego-do-2030-r-z-perspektywa-do-2040-r2>

⁵ <https://dane.utk.gov.pl/sts/analizy-i-opracowania/21324.Dwie-dekady-polskiej-kolei-w-UE.html>

i zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej. Jeżeli przedsiębiorca spełnia wyżej te wymagania, to Prezes UTK nie może odmówić udzielenia licencji.

W ostatnich dwóch latach nastąpił znaczący wzrost liczby licencjonowanych przewoźników kolejowych. W ocenie Prezesa UTK wzrost liczby przewoźników kolejowych przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności przewozów kolejowych towarów na polskim rynku, a być może w przyszłości również pozwoli na zmniejszenie liczby ładunków przewożonych transportem drogowym. Wskazywana w piśmie PLP spółka Ukrainian Railways Cargo Poland sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, gdy rozpocznie działalność będzie jednym z wielu podmiotów konkurujących na polskim rynku przewozów towarowych.

Odnosząc się do kwestii nadzoru nad przewoźnikami kolejowymi, Prezes UTK wskazuje, że proces doboru podmiotów do kontroli w systemie kolejowym opiera się na wieloaspektowych analizach. Nadzór nie ogranicza się wyłącznie do spółek należących do grupy PKP ani przewoźników samorządowych, lecz obejmuje wszystkie podmioty działające na rynku kolejowym. Łącznie w latach 2020–2024 Prezes UTK przeprowadził 409 kontroli wobec certyfikowanych przewoźników towarowych, z czego 32 zostały przeprowadzone w PKP Cargo.

W okresie 2020 – 2024 (I półrocze), wobec przewoźników towarowych zostały zakończone 223 postępowania administracyjne⁶ o charakterze nadzorczym (sankcyjnym), co obrazują dane:

Tabela 1. Rozkład decyzji administracyjnych ze względu na rodzaj sprawy oraz adresata decyzji, łącznie w okresie 2020-2024 (I półrocze)

	Cofnięcie certyfikatu	Nażalenie kary	Stwierdzenie naruszeń	Wyłączenie pojazdu	Suma
PKP CARGO	0	8	0	1	9
Pozostali przewoźnicy kolejowi	11	85	25	94	214
Suma	11	92	25	95	223

Odnosząc się do kwestii czasu pracy maszynistów, wskazując, że powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie przewidują odrębnych regulacji wobec czasu pracy osób wykonujących czynności na stanowisku maszynisty w stosunku do ogółu innych zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę. W związku z tym maszyniści podlegają ogólnym normom wyznaczonym przez ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.), w której zagadnienia związane z pracą powyżej dwunastu godzin znajdują się w Dziale Szóstym „Czas pracy”. Nie dotyczą one natomiast osób wykonujących czynności maszynisty na podstawie umów ewidencyjnych.

Warto podkreślić, że zgodnie z właściwościami Prezes UTK podejmuje inicjatywy i współpracę z podmiotami rynku kolejowego, dotyczącą opracowania przepisów o czasie pracy maszynistów. Celem wspomnianych działań jest w szczególności poprawa bezpieczeństwa na kolei oraz zapewnienie lepszych warunków pracy maszynistów. Wśród celów strategicznych UTK na lata 2023 – 2027⁷ znalazło się m.in. opiniowanie ustawy o czasie pracy maszynistów.

W nawiązaniu do proponowanych przez PLP działań na rzecz stworzenia równych warunków konkurencji między transportem drogowym a towarowym, Prezes UTK analizuje i dostrzega niepokojący trend, polegający na znaczącym spadku przewozu towarów kolejją. W związku

⁶ przedłożone dane obejmują postępowania pierwszej instancji zarówno kończące się wydaniem decyzji orzekającej co do istoty sprawy (art. 104 kpa) jak i umarzającej postępowanie w pierwszej instancji (art. 105 kpa).

⁷ <https://utk.gov.pl/pl/dokumenty-i-formularze/opracowania-urzedu-trau/19641.Cele-strategiczne-UTK-2023-2027.html>

z tym aktywnie zabiega⁸ o wprowadzenie rozwiązań mających przyczynić się do wzmocnienia pozycji transportu kolejowego, przekazując odpowiednim organom wprowadzenie m.in. systemu ulg i zachęt obejmującego ulgi i dopłaty:

- dla przedsiębiorstw realizujących przewozy intermodalne,
- dla przedsiębiorstw realizujących przewozy jednowagonowe,
- dla przewoźników kolejowych korzystających z urządzeń lub systemów ograniczających emisję CO₂,
- ulgi w opłacie podstawowej za dostęp do infrastruktury kolejowej dla pojazdów kolejowych wyposażonych w ETCS,
- wprowadzenie programu wsparcia bocznic kolejowych,
- wdrożenie systemu wsparcia przewozu nowych grup towarów – np. przewozy odpadów, przewozy przesyłek pocztowych itp.

W odpowiedzi na propozycje działań naprawczych wskazanych w piśmie PLP, Prezes UTK zauważa, że potrzeby związane z modernizacją taboru kolejowego, modernizacją i przebudową terminali intermodalnych, czy z rozwojem narzędzi logistycznych wskazane przez PLP mogą być zaspokajane z obowiązujących programów i instrumentów wsparcia ze środków unijnych. Należy tutaj wskazać takie programy jak Krajowy Plan Odbudowy, Program FENiKS, Program „Polska Wschodnia”, Instrument „Łącząc Europę”, w ramach których zostały przewidziane środki m.in. działania mające na celu rozwój terminali intermodalnych.

Prezes UTK jest świadomy trudnej sytuacji PKP Cargo i wyraża nadzieję na pojawienie się efektów postępowania naprawczego z uwagi na kluczową rolę Spółki dla przewozów kolejowych w Polsce i Europie.

Podsumowując, należy stwierdzić, że cała branża towarowego transportu kolejowego jest obecnie w trudnej sytuacji i wymaga wsparcia ze strony podmiotów rządowych. Pomocy wymagają również przewozy intermodalne. Jest to szczególnie istotne, w celu realizacji zadań związanych z zieloną transformacją i przenoszeniem towarów z dróg na kolej oraz dla ogólnego rozwoju branży transportu kolejowego.

IGNACY GÓRA
PREZES URZĘDU TRANSPORTU
KOLEJOWEGO
*/Dokument podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym./*

Informacje w tej sprawie można uzyskać pod numerem tel.: 22 749 15 50
Urząd Transportu Kolejowego – Departament Regulacji Rynku
Prezes Urzędu Transportu Kolejowego przetwarza przekazane dane osobowe zgodnie z przepisami. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.utk.gov.pl/pl/rodo

⁸ pismo Prezesa UTK z 15 listopada 2021 r. znak: DRR-WRRR.77.11.2021.1.AKK, pismo Prezesa UTK z 29 lutego 2024 r. znak: DRR-WLKD.731.2.2024.1.AO,

Ministerstwo Aktywów Państwowych

Biuro Ministra

BM.V.054.85.2024

IK: 1014830

Warszawa, 18 września 2024 r.

Pan Miron Ossowski
Dyrektor Biura Ministra
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Dyrektorze,

przekazuje, zgodnie z właściwością, stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego z dnia 12 września 2024 r. w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A. z Grupy PKP.

Podstawa prawna:

- rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonuje Prezes Rady Ministrów lub inni członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 437).

Z poważaniem
Agata Krośnicka
dyrektor
dokument podpisany elektronicznie
1014830.3634461.2889926

Załącznik:
Pismo z 12.09.2024 r.

Do wiadomości:
Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
ul. Świętokrzyska 14a pok. 54Q
00-050 Warszawa

**STAN POLSKIEGO HUTNICTWA
I POTRZEBA JEGO WSPIERANIA**

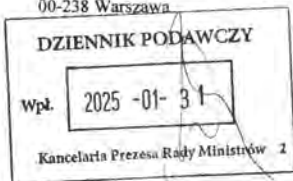
Federacja Związków Zawodowych
Metalowców i Hutników w Polsce
ul. Długa 29
00-238 Warszawa

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa

Sekretariat Metalowców
NSZZ „Solidarność”
ul. Floriana 7
40-286 Katowice

Warszawa, 29 stycznia 2025 r.

Pan Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego - reprezentowane przez Koordynatora prof. dr hab. Pawła Sorokę, Federacja Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce - reprezentowana przez Przewodniczącego Mirosława Grzybka i Sekretariat Metalowców NSZZ „Solidarność” - reprezentowany przez Przewodniczącego Grzegorza Pietrzykowskiego przesyłają wspólne Stanowisko w sprawie stanu polskiego hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej.

Zał.1

z należnym szacunkiem

w imieniu sygnatariuszy Stanowiska

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

Paweł Soroka

Prof. dr hab. Paweł Soroka

Otrzymują:

- Dr Andrzej Duda – Prezydent RP
- Władysław Kosiniak-Kamysz – Wicepremier, Minister Obrony Narodowej
- Prof. dr hab. Marzena Czarnecka – Minister Przemysłu
- Krzysztof Paszyk – Minister Rozwoju i Technologii
- Przewodniczący Klubów Parlamentarnych
- Poseł Ryszard Petru – Przewodniczący Sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju
- Senator Waldemar Pawlak – Przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności Senatu RP
- Gen. Wiesław Kukula – Szef Sztabu Generalnego WP

Warszawa, 28 stycznia 2025 r.

Stanowisko
Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji
Związków Zawodowych Hutników i Metalowców
w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ
„Solidarność” w sprawie stanu polskiego
hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży
w ramach aktywnej prorozwojowej polityki
gospodarczej

1. Branża hutnicza w Polsce jako jeden z kluczowych
sektorów przemysłowych gospodarki

Rozpoczynając rozważania dotyczące aktualnego stanu polskiego hutnictwa oraz potrzeby jego wsparcia w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej państwa, warto odwołać się do doświadczeń sektora stoczniowego i zbrojeniowego w Polsce podczas transformacji ustrojowej w latach 90. XX wieku. Transformacja ta, będąca odpowiedzią na zmiany ustrojowe i konieczność przystosowania polskiej gospodarki do zasad wolnorynkowych, doprowadziła do głębokich przemian w strukturze przemysłu. Sektory stoczniowy, zbrojeniowy niegdyś stanowiące wizytówki polskiej gospodarki przemysłowej, znalazły się wówczas w kryzysie wynikającym z niedostatecznego wsparcia państwa, braku strategii rozwojowej i globalnej konkurencji.

Podobne wyzwania stoją obecnie przed polskim hutnictwem – kluczowym sektorem przemysłu odgrywającym istotną rolę w krajowej gospodarce, zwłaszcza w nowej sytuacji geopolitycznej po agresji Rosji na Ukrainę, kiedy to należy rozbudować potencjał polskiego przemysłu obronnego.

Polskie Lobby Przemysłowe (PLP) i współpracujące z nim związki zawodowe zwracają uwagę na konieczność wyciągnięcia wniosków z przeszłości, by uniknąć powielania już popełnionych błędów, które doprowadziły do marginalizacji wielu sektorów czy wręcz w pewnych obszarach likwidacji przedsiębiorstw przemysłowych. W przypadku hutnictwa kluczowe stają się:

- a) pilne przygotowanie strategii polskiego hutnictwa, która to będzie uwzględniała potrzeby polskich zakładów hutniczych i jednocześnie będzie ona konkurencyjna do już opracowanych strategii przez inne państwa UE
- b) aktywne wsparcie państwa w postaci strategii i programów prorozwojowych, takich jak subsydia, ulgi podatkowe czy zrealizowane projekty inwestycyjne w technologie, które stworzą przewagę konkurencyjną tego sektora gospodarki na arenie międzynarodowej jak i na rynku wewnętrznym. Szeroko rozumiana transformacja w hutnictwie powinna znaleźć wsparcie finansowe instytucji państwowych.
- c) dostosowanie branży do współczesnych wymagań rynkowych, obejmujących transformację ekologiczną i zmniejszenie śladu węglowego. Tego typu transformacja winna odbywać się w oparciu o krajowe ośrodki badawcze i naukowe, które posiadają w swoich zasobach unikatowe i najbardziej zaawansowane rozwiązania na świecie i znacznie wyprzedzają w tej dziedzinie ośrodki światowe. Ośrodki badawcze w tym uczelnie wyższe powinny ściśle współpracować z zakładami hutniczymi by wypracowane rozwiązania były możliwe do realizacji, a nie skupiały się jedynie na długofalowych możliwych rozwiązaniach.
- d) strategiczne wsparcie w zakresie eksportu, by polskie produkty hutnicze mogły konkurować na globalnych rynkach.
- e) opracowanie strategii wsparcia w dostawy „zielonej energii” polskiego hutnictwa konkurującej cenowo z poziomem wsadu energetycznego zarówno krajów UE jak i tych spoza Europy. Opracowanie systemu wyrównującego koszty produkcji wyrobów stalowych w UE, obciążonych wieloma

- podatkami w tym opłatą emisyjną CO₂ poprzez zmianę zapisów projektu CEBAM. CBAM musi zostać zrestrukturyzowany, tak, aby był szczelny i chronił nasz przemysł, szczególnie przy tak drastycznej polityce klimatycznej
- f) dostosowanie ulg w systemie wsparcia OZE i kogeneracji dla odbiorców przemysłowych poprzez stosowanie dwóch poziomów wsparcia (ulga 75% i 85%), zgodnie z unijnymi Wytycznymi CEEAG oraz utrzymanie obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia na obniżonym poziomie.
 - g) opracowanie działań mających na celu wprowadzenie ograniczeń w eksporcie złomu, które pozwolą na jak najwyższy udział zagospodarowania tego surowca w kraju.
 - h) zabezpieczenie krajowych wyrobów stalowych do wszystkich realizowanych przez Skarb Państwa inwestycji infrastrukturalnych i strategicznych decydujących o bezpieczeństwie państwa.

Doświadczenia z transformacji gospodarczej pokazują, że brak wsparcia i jasnej strategii może prowadzić do upadku kluczowych gałęzi przemysłu, co nie tylko osłabia gospodarkę, ale także prowadzi do trwałych skutków społecznych, takich jak bezrobocie i utrata wykwalifikowanej kadry. W kontekście hutnictwa, które ma długą tradycję w Polsce, postulujemy kompleksowe podejście do jego rozwoju, oparte na współpracy sektora publicznego i prywatnego oraz inwestycjach w innowacje technologiczne.

Branża hutnicza w Polsce jest jednym z kluczowych sektorów przemysłowych, który odgrywa istotną rolę w gospodarce kraju, zarówno w kontekście produkcji stali, jak i w łańcuchach dostaw związanych z innymi gałęziami przemysłu. Jednak sektor ten stoi przed wieloma wyzwaniami, które wymagają wsparcia w ramach aktywnej polityki gospodarczej, szczególnie w kontekście transformacji technologicznych i tak zwanego „zrównoważonego rozwoju”.

Wspieranie polskiego hutnictwa w ramach prorozwojowej polityki gospodarczej jest niezbędne, aby zrealizować cele związane z modernizacją przemysłu. W planach rozwoju przemysłu

należy uwzględnić w dużej mierze środki pochodzące z zasobów własnych naszego kraju. W Polsce, szczególną rolę w tym kontekście ma odegrać Krajowy Plan Odbudowy (KPO), który umożliwia pozyskiwanie funduszy na inwestycje w niskoemisyjne technologie, takie jak np. produkcja stali przy użyciu zielonego wodoru. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej, w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Fundusz Spójności, także odgrywają kluczową rolę w wspieraniu nowych projektów inwestycyjnych i modernizacyjnych w tej branży. Inwestycje te mają na celu nie tylko poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji, ale także rozwój nowych technologii, które mogą znacząco zwiększyć konkurencyjność polskiego przemysłu hutniczego na rynku międzynarodowym. Jednak analizując ten proces i projekty należy zwrócić uwagę, że są to często formy kredytów, które należy zwrócić. Z kolei wiele promowanych, w ramach tych funduszy technologii, ma charakter niedopracowanych technologicznie lub są o trudnej do uzyskania opłacalności ekonomicznej. Dlatego konieczna jest wnikliwa analiza pod względem technicznym i ekonomicznym tych procesów przy zaangażowaniu zakładów hutniczych i polskich uczelni mających doświadczenie w tych procesach.

Polska, jako jeden z większych producentów stali w Unii Europejskiej, zajmuje istotne miejsce na rynku europejskim, co podkreśla strategiczne znaczenie tego sektora. Wartość produkcji przemysłowej stali w Polsce w 2020 roku wyniosła około 8 mln ton, co pozwalało Polsce zająć 5 miejsce w Unii Europejskiej. To tylko dowodzi, jak ważny jest przemysł hutniczy nie tylko w Polsce, ale i w skali całej gospodarki europejskiej. Pomimo jego strategicznego znaczenia, sektor hutniczy w Polsce zmaga się z wieloma trudnościami. Po okresie transformacji i prywatyzacji polskie huty borykają się z problemami związanymi z przestarzałą infrastrukturą, wysokimi kosztami energii oraz konkurencją z krajów, w których produkcja stali jest tańsza, jak na przykład Chiny. Ponadto, kryzys energetyczny oraz presja na ekologiczną produkcję stali stanowią do-

datkowe wyzwanie. Modernizacja zakładów i dostosowanie ich do wymogów ochrony środowiska wiąże się z dużymi kosztami, co obniża rentowność tego sektora. W 2019 roku rentowność sektora hutniczego w Polsce była poniżej średniej krajowej, a marże zysku w wielu przedsiębiorstwach były niskie lub wręcz ujemne. Na tej trudnej sytuacji gospodarczej przemysłu hutniczego w Polsce ciąży także globalna konkurencja, a także zmieniające się warunki ekonomiczne, takie jak rosnące ceny energii.

Zgodnie z powyższym los polskiego hutnictwa zależy od podjęcia odważnych decyzji gospodarczych, które pozwolą temu sektorowi nie tylko przetrwać, ale również konkurować na arenie międzynarodowej, z korzyścią dla całej gospodarki narodowej. Dzięki aktywnej polityce prorozwojowej, która obejmuje zarówno wsparcie finansowe, jak i technologiczne, Polska może stać się jednym z wiodących krajów w Europie w zakresie nowoczesnych, niskoemisyjnych technologii hutniczych, co będzie miało pozytywny wpływ na gospodarkę krajową oraz wizerunek kraju na arenie międzynarodowej.

2. Zapaść hutnictwa w Polsce

Współczesna sytuacja sektora hutniczego w Polsce przypomina problemy, z jakimi mierzył się cały przemysł dwie dekady temu. Polska, będąca jednym z czołowych producentów stali w Unii Europejskiej, zмага się obecnie z problemami wynikającymi z globalnej transformacji energetycznej oraz zmniejszenia zapotrzebowania na surowce energochłonne. Jednocześnie sektor ten cierpi z powodu wysokich kosztów energii i surowców, co osłabia jego konkurencyjność w stosunku do producentów z Azji czy Ameryki Południowej. Brak skutecznych programów wsparcia rządowego może prowadzić do dalszych upadłości w branży, co w konsekwencji oznaczałoby straty gospodarcze oraz społeczne.

Doświadczenia związane z transformacją wskazują, że brak aktywnej polityki przemysłowej i interwencjonizmu państwa

w kluczowe, strategiczne dziedziny może prowadzić do trwałych i trudnych do odwrócenia strat. Wspieranie sektorów strategicznych poprzez programy modernizacyjne, inwestycje w innowacje technologiczne oraz transformację ekologiczną jest konieczne, aby uniknąć podobnych problemów w przyszłości. Składa się na to również odpowiednia polityka celna chroniąca rodzimą gospodarkę. W sektorze hutniczym w 2022 roku Polska wyprodukowała około 7,6 miliona ton stali surowej, (co stanowiło około 3% produkcji unijnej) przy zużyciu wyrobów stalowych na poziomie 15 mln ton. Te liczby pokazują, jak istotne jest wdrażanie skutecznych strategii przemysłowych, które mogą uchronić strategiczne sektory przed degradacją i utratą konkurencyjności na rynku międzynarodowym.

Tabela. Produkcja stali surowej w Polsce w latach 2015–2021 (mln t).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem, w tym	9,3	9,1	10,5	10,3	9,1	7,9	8,6
konwertorowa	5,3	5,1	5,7	5,4	4,9	3,9	4,1
elektryczna	4,0	4,0	4,8	4,9	4,2	4,0	4,4

Źródło: GUS.

Od lat obserwujemy zmniejszenie produkcji oraz zamykanie niektórych instalacji hutniczych w Europie. Jednakże do czasu, wyłączenia wielkiego pieca w Hucie im. Sendzimira w 2020 roku w Krakowie mało kto w Polsce poważnie traktował te zjawiska jako zagrożenia gospodarcze. Kolejne ograniczenia spowodowały zmniejszenie wielkości produkcji stali surowej pomimo modernizacji pieców w Dąbrowie Górniczej.

W tym czasie w Unii Europejskiej wzrost produkcji wyniósł 15% osiągając poziom 152 mln ton (ale poniżej w roku 2019 – 157 mln ton). W Polsce wzrost wyniósł tylko 8% r/r. Tylko, ponieważ produkcja w 2021 r. była niższa o 0,5 mln ton w stosunku do roku 2019 i aż 1,7 mln ton do roku 2018. Na-

tomiast zużycie jawne wyrobów stalowych osiągnęło rekordowy poziom 15,3 mln ton. Importerzy sprowadzili do Polski rekordową ilość wyrobów stalowych – 13,3 mln ton, w tym import z krajów trzecich wyniósł 4 mln 234 tys. ton, dynamika 42% r/r. Jak widać importerzy chętnie przykładali rękę do rozwoju hutnictwa w takich krajach jak Rosja, Ukraina, Białoruś, Indie, Mołdawia, Turcja, Korea Płd., Serbia, Chiny, Wietnam. Wskazuje to na coraz większe rozwarcie pomiędzy rozwojem polskiej gospodarki, jej stalachłonnością a produkcją własną stali. Hutnictwo, jako przemysł energo i kapitałochłonny musi mieć zapewniony stabilny rozwój i przewidywalność.

„Zielona transformacja” nie powinna być kontestowana. Jednak Polski Rząd powinien w opracowanej strategii dla polskiego hutnictwa uwzględnić okresy przejściowe, które pozwolą na łagodne, ewolucyjne przejście przez „zieloną transformację”. Nie chodzi o to „czy” tylko „jak” ten cel osiągnąć. Nie oczekujemy od polskiego Rządu ani Komisji Europejskiej aby nam dopłacała do każdej tony stali – oczekujemy, żeby nam nie dokładała kolejnych pozycji kosztowych odbierając między-narodową konkurencyjność.²

3. Kluczowe problemy polskiego sektora hutnictwa

Polskie hutnictwo stali stoi obecnie przed poważnymi wyzwaniami wynikającymi z połączenia czynników globalnych i krajowych. Nakładające się kryzysy gospodarcze, takie jak spowolnienie wywołane pandemią w 2020 roku, kryzys energetyczny w 2022 roku oraz presja inflacyjna z lat 2022–2023, wywarły ogromny wpływ na ten kluczowy sektor. Pandemia zakłóciła globalne łańcuchy dostaw, zmniejszając popyt na wyroby stalowe i powodując strukturalne zmiany w światowej gospodarce. Następujący po niej kryzys energetyczny doprowadził do bezprecedensowego wzrostu cen energii, co szczególnie dotknęło energochłonne branże, takie jak hutnictwo. Dodatkowo, wysoka inflacja osłabiła siłę nabywczą konsumentów, jednocześnie zwiększając koszty operacyjne przedsiębiorstw, w tym producentów stali.

Wszystkie te czynniki razem sprawiły, że wiele podmiotów działających w tym sektorze znalazło się na granicy rentowności, a tysiące miejsc pracy stanęły pod znakiem zapytania.

Jednym z kluczowych problemów polskiego hutnictwa jest silna konkurencja ze strony krajów rozwijających się, takich jak Chiny, Indie czy Turcja. Państwa te korzystają z niższych kosztów pracy, mniej rygorystycznych regulacji środowiskowych oraz bardziej zaawansowanych technologii, co pozwala im produkować stal po znacznie niższych cenach. Co ważne sektor energetyczny, górniczy i hutniczy Chin jest opracowany na podstawie badań i koncepcji opracowanych w polskich ośrodkach naukowych i badawczych, które zostały tam zaimplementowane, w ramach współpracy gospodarczej, w latach 70 i 80 XX wieku. Dzięki dużym inwestycjom w nowoczesne technologie, rządowym dotacjom eksportowym oraz niskim kosztom produkcji chińskie wyroby stalowe dominują na światowych rynkach, wywierając dodatkową presję na europejskich producentów, w tym polskich.

Konkurencyjność polskiego hutnictwa jest dodatkowo osłabiana przez rosnące koszty pracy i energii, wynikającej z polityki fiskalnej Unii Europejskiej, w obszarze podatków ekologicznych. Koszty pozapłacowe pracy, takie jak składki na ubezpieczenie społeczne, należą w Polsce do najwyższych w Europie, co stanowi znaczne obciążenie dla przedsiębiorstw. Kluczową barierą pozostają także wysokie ceny energii, które są elementem polityki fiskalnej UE. Ponad dwie trzecie energii elektrycznej w Polsce pochodzi z węgla, co czyni koszty energii zarówno wysokimi, jak i niekonkurencyjnymi na arenie międzynarodowej. Uzależnienie od głębinnego wydobycia węgla, które wiąże się z dużymi kosztami operacyjnymi, dodatkowo pogłębia ten problem. Brak dywersyfikacji źródeł energii w Polsce ogranicza możliwość obniżenia kosztów, stawiając przemysł hutniczy w niekorzystnej sytuacji względem konkurencji z innych krajów Europy.

Kolejnym istotnym elementem, który wpływa na sytuację hutnictwa w Polsce, jest wycofywanie się zagranicznych in-

westorów ze spółek działających w tym sektorze. Zjawisko to jest wynikiem kilku czynników. Po pierwsze, niska rentowność sektora oraz duża konkurencja ze strony krajów, gdzie produkcja stali jest tańsza, takich jak Chiny, sprawiają, że inwestorzy szukają bardziej opłacalnych rynków. Po drugie, wysokie koszty energii i pracy w Polsce oraz rosnąca presja na dostosowanie produkcji do wymogów ekologicznych stanowią dodatkowe obciążenie dla hut, które i tak borykają się z trudnościami finansowymi.

Obawiamy się iż prowadzona obecnie polityka fiskalna, konieczność dostosowania produkcji do wymogów ekologicznych, zwiększone koszty pracy mogą powodować, iż zagraniczni inwestorzy podejmą kroki rezygnacji z prowadzenia inwestycji hutniczych, a nawet mogą rozważać sprzedaż lub likwidację swoich zakładów.

Problemy strukturalne polskiego hutnictwa dodatkowo komplikują sytuację. Inwestycje w modernizację i unowocześnienie technologii pozostają niewystarczające w porównaniu do zagranicznych konkurentów, co skutkuje niższą efektywnością produkcji i zużycia energii. Słaba integracja Polski z szerszym europejskim rynkiem energii sprawia, że krajowi producenci stali nie mogą w pełni korzystać z produktów fiskalno finansowych, które stwarzają formalną iluzję tańszej energii odnawialnej dostępnej w sąsiednich krajach. Jednocześnie coraz bardziej rygorystyczne wymogi środowiskowe wymagają kosztownych adaptacji technologicznych w celu redukcji emisji dwutlenku węgla, co nakłada dodatkowe obciążenia finansowe na już i tak borykający się z trudnościami sektor. Tutaj należy podkreślić, że istnieją na polskich uczelniach gotowe rozwiązania technologiczne, które ten problem rozwiążą.

Te wyzwania nie tylko zagrażają rentowności produkcji stali w Polsce, ale także stawiają pod znakiem zapytania tysiące miejsc pracy, zwłaszcza w regionach przemysłowych, takich jak województwo śląskie, małopolskie i świętokrzyskie gdzie hutnictwo jest jednym z głównych pracodawców. Potencjalne zamknięcie lub ograniczenie działalności zakładów hutniczych

może doprowadzić do wzrostu bezrobocia i pogłębienia problemów gospodarczych w regionach o ograniczonych perspektywach rozwoju.

Aby sprostać tym wyzwaniom, konieczne jest kompleksowe i skoordynowane podejście. Wsparcie rządowe dla branż energochłonnych, takich jak hutnictwo, może pomóc w utrzymaniu konkurencyjności na rynkach międzynarodowych. Co więcej, modernizacja zakładów produkcyjnych poprzez zastosowanie energooszczędnych technologii jest kluczowa dla zwiększenia efektywności i redukcji kosztów. Reforma systemu podatkowego, w tym obniżenie kosztów pozapłacowych pracy, mogłaby również zwiększyć konkurencyjność polskich wyrobów stalowych, czyniąc je bardziej atrakcyjnymi dla nabywców.

W obliczu tych wyzwań, konieczne jest wdrożenie odpowiednich interwencyjnych programów prorozwojowych, które wspierałyby sektor hutniczy. Aktywna polityka gospodarcza w tym zakresie powinna obejmować zarówno wsparcie finansowe, jak i systemowe, a także politykę handlową, która mogłaby poprawić sytuację polskich hut. Państwowe subsydia, preferencyjne pożyczki oraz fundusze wspierające innowacje mogłyby pomóc w modernizacji technologicznej hut oraz zwiększeniu efektywności produkcji. Inwestowanie w badania i rozwój technologii czystej produkcji stali mogłoby przyczynić się do poprawy rentowności. Ważne jest również stworzenie systemu wsparcia, który ułatwiłby przedsiębiorstwom hutniczym dostęp do nowoczesnych technologii oraz rozwój współpracy między nauką a przemysłem. Takie działania mogłyby wspierać innowacyjność i poprawiać konkurencyjność polskiego sektora hutniczego.

4. Konieczność rządowego, systemowego i finansowego wsparcia rozwoju polskiego sektora hutnictwa

W obliczu obecnych wyzwań gospodarczych, szczególnie dotyczących sektora hutnictwa w Polsce, niezwykle ważne jest, aby problem ten potraktować priorytetowo. Wymaga to nie tyl-

ko szybkiej reakcji, ale także opracowania skutecznego i kompleksowego programu wsparcia finansowego dla przemysłu, w tym dla hutnictwa, który pomoże poprawić konkurencyjność polskiego sektora przemysłowego. W przeciwnym razie, może dojść do dalszego osłabienia kluczowych branż, co w długim okresie wpłynie na całą gospodarkę, społeczeństwo oraz bezpieczeństwo ekonomiczne kraju., a także militarne z uwagi na potrzebę wzrostu produkcji uzbrojenia w polskim przemyśle obronnym.

W tym kontekście, należy przypomnieć o doświadczeniach z lat 90. XX wieku, kiedy to w Polsce realizowano politykę transformacji systemowej, która nie przewidywała odpowiedniego wsparcia dla wielu sektorów przemysłowych. Z tego doświadczenia płynie bardzo ważna lekcja – błędy w polityce gospodarczej, które skutkują osłabieniem kluczowych sektorów, mogą być bardzo kosztowne i trudne do naprawienia.

Obecne wyzwania w hutnictwie wymagają podobnego, a wręcz bardziej zdecydowanego podejścia. Wydaje się, że polski przemysł hutniczy, mimo swojej tradycji i znaczenia, jest narażony na zbyt dużą konkurencję z krajów, które oferują niższe koszty pracy i produkcji. Wysokie koszty energii, rosnące ceny surowców oraz zmniejszający się dostęp do tanih źródeł energii w Polsce, mogą wpłynąć na dalsze ograniczenie konkurencyjności polskiego hutnictwa. Bez odpowiedniego wsparcia, na przykład w postaci dotacji na innowacyjne technologie, modernizację produkcji czy też obniżenie kosztów energii, istnieje ryzyko, że przemysł hutniczy, podobnie jak inne branże w latach 90., może zostać stopniowo wyeliminowany z rynku.

Dodatkowo, kluczowym argumentem za podjęciem działań na rzecz przemysłu hutniczego w Polsce jest jego znaczenie dla szeroko pojętego bezpieczeństwa ekonomicznego i narodowego. Produkcja stali, a zwłaszcza blachy grubej, wykorzystywanej w takich branżach jak energetyka wiatrowa czy przemysł obronny, jest fundamentem dla wielu istotnych sektorów. Przemiany w sektorze hutnictwa mają bezpośredni wpływ na

rozwój sektora energetycznego, infrastrukturę krytyczną czy zdolności obronne kraju. Dlatego rząd, ucząc się z doświadczeń z przeszłości, nie może pozwolić na zaniedbanie tego sektora w imię krótkoterminowych oszczędności czy braku reakcji na zmieniające się warunki rynkowe.

Rząd powinien zatem nie tylko szybko opracować i wdrożyć program wsparcia finansowego, ale także przeznaczyć środki na badania i rozwój w obszarze badań w obszarach technologicznych. Należy stawiać na modernizację zakładów oraz wprowadzanie energooszczędnych i nowoczesnych technologii, co pozwoli na obniżenie kosztów produkcji oraz zwiększenie konkurencyjności polskiego przemysłu na rynkach międzynarodowych. Warto także rozważyć różnorodne mechanizmy wsparcia, takie jak preferencyjne kredyty, ulgi podatkowe, a także zachęty do inwestowania w nowoczesną i np. nigdzie wcześniej nie stosowaną produkcję, gdzie nasz przemysł będzie taki projekt realizował jako pierwszy, a co w przypadku powodzenia da mu pozycję lidera i zwiększy jego rentowność. Tylko w ten sposób polski przemysł może stać się bardziej odporny na kryzysy, zachowując konkurencyjność i tworząc nowe miejsca pracy w regionach, które szczególnie zależą od przemysłów ciężkich.

Efektywny rozwój polskiej gospodarki nie może odbywać się bez solidnych podstaw w postaci rozwoju sektorów technologicznych i produkcyjnych, w tym zwłaszcza hutnictwa. Hutnictwo, mimo że często niedoceniane w dyskusjach o nowoczesnej gospodarce, jest jednym z fundamentów wielu innych gałęzi przemysłowych. W Polsce, jak i w innych krajach, przemysł hutniczy dostarcza niezbędne materiały – stal i wyroby stalowe – które stanowią surowiec wyjściowy dla całej gamy produktów przemysłowych. Dlatego też bez silnego i wydajnego sektora hutniczego, rozwój innych gałęzi przemysłowych, takich jak budownictwo, przemysł maszynowy, stoczniowy, motoryzacyjny, lotniczy czy nawet energetyka, byłby poważnie ograniczony.

Hutnictwo jest również podstawą dla rozwoju przemysłu zbrojeniowego, który w warunkach geopolitycznych i rosnące-

go zagrożenia ze strony różnych konfliktów międzynarodowych zyskuje na znaczeniu. Produkcja sprzętu wojskowego – począwszy od broni strzeleckiej, przez pojazdy opancerzone, aż po zaawansowane technologie wojskowe – opiera się w dużej mierze na stalowych materiałach o wysokiej wytrzymałości, które są wytwarzane przez nowoczesne huty. Bez dostępu do odpowiednich surowców w odpowiedniej jakości, produkcja i rozwój sektora zbrojeniowego staje się niemożliwy. Dlatego też, w kontekście nie tylko rozwoju gospodarczego, ale także bezpieczeństwa narodowego, inwestycje w sektor hutniczy są niezbędne.

Kolejnym istotnym argumentem jest rola hutnictwa w zapewnieniu niezależności technologicznej i surowcowej. W obliczu globalnych napięć gospodarczych i politycznych, takich jak wojny handlowe czy embarga, zależność od importu kluczowych materiałów może stać się zagrożeniem dla ciągłości produkcji w wielu gałęziach przemysłu. W przypadku hutnictwa, zbyt duża zależność od importu stali czy innych surowców stalowych z krajów o niższych kosztach pracy może prowadzić do sytuacji, w której krajowa produkcja staje się bardziej podatna na wahania cen surowców na rynku międzynarodowym, co z kolei wpłynie na całą gospodarkę. Silny przemysł hutniczy pozwala na zwiększenie konkurencyjności w sektorze produkcyjnym, co ma kluczowe znaczenie w walce o utrzymanie pozycji na globalnym rynku.

Dodatkowo, rozwój sektora hutniczego ma pozytywny wpływ na inne obszary gospodarki, takie jak zatrudnienie, badania i rozwój, a także innowacje technologiczne. Huty stalowe wymagają zatrudnienia wysoko wykwalifikowanej kadry inżynierskiej, technicznej oraz pracowników w obszarze produkcji. To z kolei prowadzi do wzrostu liczby miejsc pracy, zarówno w samych zakładach produkcyjnych, jak i w firmach współpracujących z przemysłem hutniczym. Ponadto, inwestycje w nowoczesne technologie hutnicze będą stanowić ważny element rozwoju gospodarczego i intelektualnego kraju.

W kontekście rozwoju przemysłu obronnego, silne hutnictwo pozwala na utrzymanie zdolności produkcyjnych w zakresie wytwarzania sprzętu o najwyższej jakości, wykorzystywanego w sektorach obronności i bezpieczeństwa. Ponadto, niezależność w produkcji materiałów niezbędnych do produkcji uzbrojenia ma kluczowe znaczenie w sytuacjach kryzysowych, takich jak wojny czy inne konflikty zbrojne, kiedy dostępność surowców staje się problematyczna. Właśnie w takich momentach, silny przemysł hutniczy w kraju pozwala na utrzymanie samodzielności w produkcji niezbędnych komponentów.

Wobec powyższego sytuacja polskiego hutnictwa wymaga zdecydowanej reakcji ze strony władz, który powinien wyciągnąć wnioski z wcześniejszych błędów popełnionych w ramach transformacji systemowej realizowanej od 1990 roku. Odpowiednia polityka gospodarcza i skuteczne wsparcie dla przemysłu mogą nie tylko uratować sektor hutniczy, ale także przyczynić się do dalszego wzrostu gospodarczego i stabilności ekonomicznej kraju. Rozwój sektora hutniczego w Polsce jest kluczowy dla efektywnego rozwoju całej gospodarki, nie tylko w kontekście tradycyjnych gałęzi przemysłowych, ale także w zakresie nowych wyzwań związanych z bezpieczeństwem narodowym i rozwojem przemysłu zbrojeniowego. Inwestycje w ten sektor, modernizacja zakładów, wdrażanie innowacyjnych technologii oraz zapewnienie stabilnych dostaw surowców to fundamenty, na których można budować dalszy rozwój gospodarki i zapewnić konkurencyjność polskiego przemysłu na rynkach międzynarodowych.

Opracował Zespół pod przewodnictwem dr Dariusza Prokopowicza

Źródła:

¹ Polska Unia Dystrybutorów Stali

² Polish Steel Industry 2022

GUS

Minister Przemysłu

Marzena Czarnecka

DGH.I.419.3.2025.JG

Katowice, 2025-02-19 r.

Pan
Prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego

Szanowny Panie,

odpowiadając na Pańskie pismo z 29 stycznia 2025 r., które zostało skierowane do Prezesa Rady Ministrów Pana Donalda Tuska, a następnie przekazane, zgodnie z właściwością, do Ministerstwa Przemysłu, pragnę zaznaczyć, że bez wątpienia stał znajdująca zastosowanie w niemal każdej gałęzi przemysłu stanowi jeden z fundamentów polskiej gospodarki. Nie ulega również wątpliwości, że aby sprostać wyzwaniom związanym z dekarbonizacją oraz spełnieniem założeń polityki klimatycznej Unii Europejskiej - transformacja polskiego przemysłu stalowego jest nieunikniona. Jednocześnie mamy świadomość, że cele owej unijnej polityki klimatycznej są wysoce ambitne i wymagają dużych nakładów finansowych, a sytuacja na światowym rynku stali spowodowana m.in. wojną w Ukrainie oraz zalewem stali pochodzącej z Azji powoduje niezwykle trudną sytuację sektora.

W obliczu tej niestabilnej, trudnej sytuacji, 4 listopada 2024 r. w Ministerstwie Przemysłu odbyło się trójstronne spotkanie dotyczące sytuacji krajowego sektora hutniczego z udziałem przedstawicieli rządu, strony społecznej oraz pracodawców, na którym omówiono kwestie głównych wyzwań dla branży. Było to pierwsze spotkanie tego typu od czasu utworzenia w strukturach administracji rządowej jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za kwestie hutnicze tj. Departamentu Górnictwa i Hutnictwa. Wymiernym efektem tego spotkania było powołanie Zarządzeniem Ministra Przemysłu z 2 stycznia 2025 r. Zespołu do spraw opracowania rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania branży hutniczej. Członkami Zespołu są przedstawiciele: Ministerstwa Przemysłu, Ministerstwa Aktywów Państwowych, Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii, a także przedstawiciel Polskich Sieci Elektroenergetycznych oraz Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej. Do zadań Zespołu należy:

- zapewnienie wsparcia Ministrowi w działaniach związanych z funkcjonowaniem krajowej branży hutniczej;
- zidentyfikowanie głównych wyzwań dla branży hutniczej, które wymagają interwencji na poziomie krajowym i europejskim;
- opracowanie propozycji działań kierunkowych oraz rekomendacji, mających na celu poprawę funkcjonowania branży hutniczej;
- zidentyfikowanie aktów prawnych, których zmiana będzie konieczna w celu poprawy funkcjonowania branży hutniczej;
- opiniowanie założeń oraz projektu krajowej strategii dla sektora hutnictwa.

Efektom prac Zespołu ma być opracowanie projektu krajowej strategii dla hutnictwa, która będzie pierwszym tego rodzaju dokumentem diagnozującym sytuację sektora hutniczego, wyznaczającym obszary wymagające interwencji oraz wskazującym na konkretne działania możliwe do zrealizowania w celu poprawy sytuacji polskiego sektora stalowego.

Należy zwrócić uwagę, że w skład Zespołu wchodzi również przedstawiciel Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, jako reprezentant środowiska branżowego. Izba wnosi zasadniczy, merytoryczny wkład do prac Zespołu, a obszary problemowe które są przedstawiane przez HIPIH są zbieżne z problemami, które zostały opisane w przedstawionym przez Pana Stanowisku Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność” w sprawie stanu polskiego hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej z 28 stycznia 2025 r.

Z uwagi na konieczność zapewnienia sprawnej organizacji prac Zespołu, jego skład jest ograniczony do wymienionych wyżej przedstawicieli resortów i instytucji, jednakże po wypracowaniu wstępnego projektu Strategii dla hutnictwa, zapewniam, że zostanie poddany on konsultacjom, w ramach których każdy reprezentant środowiska będzie mógł zgłosić swoje uwagi oraz przedstawić opinię.

Podsumowując, pragnę zapewnić, że Ministerstwo Przemysłu dostrzega alarmującą sytuację w polskim hutnictwie, a w Resorcie trwają intensywne prace nad konkretnymi rozwiązaniami, które powinny umożliwić jej poprawę i które w niedługim czasie ujrzą światło dzienne.

Dziękując za Pańskie stanowisko, a zwłaszcza za wskazanie obszarów wymagających pilnej interwencji.

Z wyrazami szacunku

Marzena Czarnecka
Minister
2025-02-19

Do wiadomości:

- Pan Jan Grabiec Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
- Pan Krzysztof Paszyk Minister Rozwoju i Technologii

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-VI.4141.3.2025
Warszawa, 25 lutego 2025 r.

Prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego Im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

Dotyczy: stanowiska w sprawie stanu polskiego hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej

Szanowny Panie Profesorze,

Z zainteresowaniem zapoznałem się ze Stanowiskiem Polskiego Lobby Przemysłowego, Federacji Związków Zawodowych Hutników i Metalowców w Polsce oraz Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność” w sprawie stanu polskiego hutnictwa i potrzeby wspierania tej branży w ramach aktywnej prorozwojowej polityki gospodarczej. Sądzę, że szereg wątków poruszanych w Stanowisku zasługuje na pogłębioną dyskusję. Takim miejscem dialogu może być Zespół Trójstronny ds. Społecznych Warunków Restrukturyzacji Hutnictwa, w którego spotkaniach biorą udział przedstawiciele administracji rządowej oraz strona społeczna reprezentowana przez związki zawodowe i pracodawców. Najbliższe takie spotkanie planowane jest 4 marca br. Agenda spotkania obejmuje m.in. kwestie dotyczące cen energii wpływających na koszty funkcjonowania przedsiębiorstw hutniczych, polityki handlowej w zakresie importu tanich wyrobów hutniczych do Polski, instrumentów pomocowych obejmujących rekompensaty dla sektorów i podsektorów energochłonnych (w tym dla hutnictwa).

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że sektor hutniczy ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i rozwoju gospodarczego kraju. Dlatego przedsiębiorstwa hutnicze mogą sięgać po instrumenty w ramach pomocy publicznej, środków europejskich oraz przygotowywanej średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Należy zauważyć, że zasady pomocy publicznej nie stoją na przeszkodzie finansowaniu projektów dotyczących sektora hutniczego. Istnieją w tym względzie pewne ograniczenia – nie ma możliwości udzielania pomocy regionalnej, niemniej można udzielać wsparcia o innym przeznaczeniu, np. na dekarbonizację procesu produkcji i inne kwestie związane z ochroną środowiska naturalnego. Szereg państw członkowskich UE udziela pomocy publicznej dla sektora hutnictwa żelaza i stali i pomoc ta jest zatwierdzana przez Komisję Europejską.

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021- 2027 (FENiKS) co do zasady nie przewiduje bezpośredniego wsparcia hutnictwa, ale koncentruje się przede wszystkim na: działaniach zmierzających m.in. do obniżenia emisyjności gospodarki; transformacji w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym. Dla sektora przemysłu i usług wsparcie skierowane jest na modernizację energetyczną budynków zakładowych, podniesienie efektywności energetycznej procesów wytwórczych, zwiększenie efektywności energetycznej systemów obiegu

+48 222 500 123
kancelaria@mrl.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologie

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

mediów w zakładzie (np. systemu zimnej lub gorącej wody, systemu sprężonego powietrza lub systemu wentylacji), ciągów transportowych i zwiększanie efektywności energetycznej systemów pomocniczych, w tym np. kotłowni, układów odzysku ciepła z procesów przemysłowych lub oświetlenia oraz instalację urządzeń OZE, a także wodoru kwalifikowalnego zgodnie z art. 7 rozporządzenia 2021/1058 ERDF/CF.

Ponadto, wspierane są działania umożliwiające przejście przedsiębiorstwom na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym poprzez niezbędne inwestycje obniżające ślad środowiskowy ich produktów. Interwencja jest skierowana również na działania związane ze zmniejszeniem zużycia wody w procesach technologicznych i zamknięcia jej obiegu.

Polska otrzymała do dyspozycji środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) w kwocie 3,85 mld euro. FST wspiera inwestycje przyczyniające się do łagodzenia skutków transformacji energetycznej. W Polsce FST funkcjonuje na obszarze części województw: wielkopolskiego, łódzkiego, małopolskiego, śląskiego oraz dolnośląskiego, zgodnie z opracowanym terytorialnym planem sprawiedliwej transformacji. W ramach FST dopuszczone jest wspieranie dużych przedsiębiorstw tylko pod warunkiem, że zaplanowane inwestycje przyczynią się do transformacji w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii Europejskiej do roku 2050. Przedsięwzięcia te powinny przyczyniać się do utworzenia miejsc pracy na danym terytorium. Projekty muszą wynikać z terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji (muszą zostać zatwierdzone jako część tego planu). Inwestycje nie mogą dotyczyć wykorzystania paliw kopanych. W przypadku spełnienia powyższych warunków, jeżeli przedsiębiorstwo decyduje się na inwestycję zeroemisyjną (np. wykorzystanie technologii produkcji zielonego wodoru na potrzeby hutnictwa) czy też badawczo-rozwojową, można rozważyć ubieganie się o dofinansowanie z FST. Należy mieć jednak na uwadze inne przepisy pomocowe, w tym Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 dnia 17 czerwca 2014 r., które wyklucza sektor hutnictwa żelaza i stali z możliwości wsparcia w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (Art. 13 lit. a).

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) nie finansują interwencyjnych programów prorozwojowych dla branży hutniczej, o których mowa w postulatach, w tym programów mających na celu przeciwdziałanie utracie rentowności przez ten sektor. Ponadto sektor hutnictwa żelaza i stali wykluczony jest z możliwości przyznania regionalnej pomocy inwestycyjnej na podstawie art. 13 pkt. 13 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Sektor hutnictwa został zdefiniowany w art. 2 motyw 43 ww. rozporządzenia. Niemniej jednak konsorcja firm, również z udziałem organizacji badawczych lub NGO, posiadające wymagany wkład własny na realizację projektu, mogą ubiegać się o wsparcie na realizację prac B+R w celu opracowania innowacji w działaniu 1.1 Ścieżka SMART FENG.

Obecnie prowadzone są prace nad nową średniookresową strategią rozwoju kraju (ŚSRK), stanowiącą odpowiedź na nowe wyzwania i zagrożenia, która uwzględnić będzie aspekty społeczne, gospodarcze, w tym transformację energetyczną, jak i kwestie związane z bezpieczeństwem. Cele zostały przesądzone na Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów, jednak konkretne działania są aktualnie wypracowywane. Cele ŚSRK obejmą m.in. „tworzenie warunków dla konkurencyjnej i sprawiedliwej gospodarki, z poszanowaniem dla środowiska i klimatu” oraz „wzmocnienie bezpieczeństwa, odporności i sprawności państwa”. Strategia wyznaczy priorytety rozwojowe oraz kluczowe inwestycyjno-gospodarcze interwencje państwa, które będą realizowane, tak by osiągnąć założone cele. ŚSRK będzie finansowana z udziałem krajowych i europejskich środków, ale intencją jest także zaangażowanie kapitału prywatnego. Na poziomie diagnozy strategia identyfikuje m.in. wyzwania, z jakimi mierzy się branża hutnicza. Są to m.in.: duża zależność Polski od paliw kopalnych i innych surowców, potrzeba szybkiego

ograniczenia emisyjności gospodarki i obniżenia cen energii, zwiększenie konkurencyjności gospodarki. Strategia zauważa także potrzebę rozwijania, zależnego od dostępności stali, przemysłu zbrojeniowego, co łącznie z planowanymi inwestycjami infrastrukturalnymi, transformacją sektora energii i modernizacją przemysłu, wskazuje na strategiczny charakter tego stopu. Wysoki popyt na stal, wraz z inwestycjami w technologie niskoemisyjne mogą się okazać szansą do zwiększenia skali działalności oraz wzrostu zaawansowania technologicznego branży hutniczej, a następnie zbudowania potencjału do ekspansji zagranicznej. Wsparcie uzyskają branże energochłonne i wysokoemisyjne – celem jest utrzymanie w Polsce produkcji w wybranych branżach, które wymagają pilnej dekarbonizacji dla utrzymania międzynarodowej konkurencyjności. Dzięki transformacji niskoemisyjnej będą mogły one podolać wymogom regulacyjnym w ramach UE oraz wymogom międzynarodowego biznesu co do obniżania emisji w całym łańcuchu dostaw. Wsparcie zostanie przeznaczone na poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisyjności, a także rozwój czystych technologii, które mogą znacząco zwiększyć konkurencyjność polskiego przemysłu hutniczego. Strategia obejmie także wdrożenie modelu gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym zwiększenie krajowych zdolności odzyskiwania surowców strategicznych i krytycznych.

Korzystając z okazji pragnę zaprosić Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego do udziału w szerokich konsultacjach projekt ww. dokumentu, jakie są przewidywane w bieżącym roku.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Do wiadomości

1. Pani Marta Jarno, Dyrektor Departamentu Górnictwa i Hutnictwa, Ministerstwo Przemysłu

+48 222 500 123
kancelaria@mmit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologie

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

**HONOROWY PATRONAT
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
NAD UROCZYSTOŚCIAMI
50. ROCZNICY ŚMIERCI
EUGENIUSZA KWIATKOWSKIEGO**

**Gremium Koordynacyjne
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
w Warszawie**

Dzień dobry,
Szanowni Państwo,

Uprzejmie informuję, że w roku 2024 Fundacja Rodzina Rodła (Wrocław) upamiętnia Wielkiego Polaka Eugeniusza Kwiatkowskiego: upamiętnienie 50. rocznicy Jego śmierci - Kraków, 22 sierpnia 2024.

W ramach upamiętnienia 50. rocznicy śmierci odwiedzimy Kraków, Tarnów, Stalową Wolę, Warszawę, Gdynię oraz inne miejsce związane z życiem współtwórcy polskiego przemysłu w okresie międzywojennym XX wieku.

Chciałbym na początek - wraz z moim audiowizualnym zespołem - odwiedzić Kraków w dniach 21 - 23 sierpnia 2024 (Cmentarz Rakowicki oraz powojenne miejsce zamieszkania Eugeniusza Kwiatkowskiego).

Zachęcam serdecznie do przygotowania wspólnego scenariusza uroczystości.

Bardzo proszę Polskie Lobby Przemysłowe o Patronat Honorowy nad tą inicjatywą.

Wdzięczny będę Państwu za wsparcie organizacyjne, promocyjne, udział w uroczystościach oraz wskazanie miejsc w Polsce związanych z Eugeniuszem Kwiatkowskim, które warto i trzeba zobaczyć (odwiedzić).

Poproszę także o wykaz zaprzyjaźnionych i współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym organizacji, instytucji, szkół noszących imię Eugeniusza Kwiatkowskiego - wszystkich upowszechniających Osobę i dziedzictwo Eugeniusza Kwiatkowskiego w XXI wieku.

Z wyrazami szacunku

Tadeusz Szczyrbak

Prezes Zarządu Fundacji Rodzina Rodła

tel. 604 145 481

e-mail: tadeusz-szczyrbak@wp.pl

<https://www.facebook.com/tadeusz.szczyrbak.39>

www.rodzinarodla.org

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa
tel: 22 827-17-68
tel. kom. 603-425-568
e-mail: pawel@plp.info.pl ; www.plp.info.pl

Warszawa, 18 lipca 2024 r.

Pan
Tadeusz Szczyrbak
Prezes Zarządu
Fundacji Rodzina Rodła
we Wrocławiu

Szanowny Panie Prezesie

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Warszawie z radością wita projekt AD 2024 Fundacji Rodzina Rodła z Wrocławia, którego celem jest upamiętnienie 50. rocznicy śmierci męża stanu Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Obejmujemy z przyjemnością Honorowym Patronatem rocznicowe uroczystości w Chorzowie, Krakowie, Tarnowie, Stalowej Woli, Warszawie, Gdyni, Sopocie, Gdańsku, Poznaniu, Kielcach, Szczecinie i we Wrocławiu.

Władze państwowe i władze samorządowe, Wojsko Polskie, służby mundurowe, polskich przedsiębiorców, rodzinę spółdzielczą, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, placówki oświatowe i media uprzejmie prosimy o wsparcie i pomoc dla organizatorów uroczystości rocznicowych w myśl Trzeciej Prawdy Polaków spod Znaku Rodła: *Polak Polakowi bratem!*

z należytym szacunkiem

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

Pawel Soroka

prof. dr hab. Paweł Soroka

Wrocław, 23 lipca 2024 r.

Drodzy Przyjaciele,

W roku 2024 Fundacja Rodzina Rodła upamiętnia Wielkiego Polaka Eugeniusza Kwiatkowskiego – upamiętnienie 50. rocznicy Jego śmierci (Kraków, 22 sierpnia 2024 r.)

W ramach upamiętnienia 50. rocznicy śmierci będą miały miejsce uroczystości w Chorzowie, Krakowie, Tarnowie, Stalowej Woli, Warszawie, Gdyni, Sopocie, Gdańsku, Kielcach, Szczecinie, Poznaniu i Wrocławiu (podsumowanie).

Naszym Patronem Honorowym i Partnerem projektu jest Polskie Lobby Przemysłowe z Warszawy im. Eugeniusza Kwiatkowskiego (Pan prof. dr hab. Paweł Soroka) oraz Klaster Przemysłowy dawnych terenów Centralnego Okręgu Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Radomiu (Pan Jan Banaszak).

Do dzieła upamiętnienia została zaproszona Pani dr Julita Maciejewicz – Ryś z Krakowa (Wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego) jako Osoba otwierająca Komitet Honorowy ogólnopolskich obchodów.

Zapraszam serdecznie do włączenia się w nasze przedsięwzięcie, zgłaszanie pomysłów, dobre słowo promocji – informacji w Państwa środowiskach, organizacjach oraz instytucjach.

Warto także wesprzeć projekt okolicznościową darowizną – z przeznaczeniem na działania organizacyjne.

Z góry serdecznie dziękuję za wszelkie dobro i pozdrawiam z przygotowań.

KONTAKT:

Tadeusz Szczyrbak

Prezes Rodziny Rodła – Wrocław

tel. 604 145 481 <https://www.facebook.com/tadeusz.szczyrbak.39>

e-mail: tadeusz-szczyrbak@wp.pl

www.rodzinarodla.org

Z uprzejmą serdecznością,

T. Szczyrbak
Tadeusz Szczyrbak

FUNDACJA RODZINA RODŁA
ul. Legnicka 85 (Sektor 3)
54-206 WROCŁAW
NIP 8943193784 REGON 522968447
KRS 0000987328 ☎ 604 145 481

**DZIAŁANIA
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
ZWIĄZANE Z ZAINICJOWANIEM
I UPOWSZECHNIENIEM
STRATEGICZNEGO
PROJEKTU UTWORZENIA
CENTRALNEGO OKRĘGU
PRZEMYSŁOWEGO 2 – COP 2**

***Zaproponowany przez
Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
Strategiczny projekt budowy Centralnego
Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)***

- Koncepcja COP 2 nie jest związana z partiami politycznymi.
- Rodzi się ponad podziałami i ponad cyklami wyborczymi.
- Ma przyczynić się do jednoczenia naszego narodu, zwłaszcza młodego pokolenia, ponad podziałami wokół wartości nadrzędnych, jakimi są rozwój gospodarczy i umocnienie potencjału obronnego Polski.
- COP 2 nie będzie projektem jedynie technokratyczno-ekonomicznym, ale uwzględni aspekty społeczno-kulturowe zapewniające podmiotowość jego uczestników.
- COP 2 może być centralnym okręgiem przemysłowym w Europie Środkowej

Szczegóły na stronach internetowych – www.cop2.pl

Geneza, cele i istota projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 – COP 2

Pomysł stworzenia nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 przedstawiony został w IX końcowym rozdziale książki pt. **„O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP)”,** wydanej w pierwszych miesiącach 2024 roku, której autorami są: Andrzej Karpiński, Bartłomiej Skrzypek i Paweł Soroka. Pierwsza debata na temat COP 2 z udziałem ekspertów i przedstawicieli przemysłu miała miejsce 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni i odbywała się w ramach obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego. Projekt ten jest tworzony i doskonalony z udziałem czołowych ekspertów z zakresu polityki przemysłowej. Powołana została także Rada Programowa projektu COP 2. ***Szczegółowe informacje na jego temat zawarte są na stronach internetowych www.cop2.pl***

COP 2 – w znacznej mierze jako struktura sieciowa obejmująca całą Polskę – może być **największym centralnym okręgiem przemysłowym w Europie Środkowej.** Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji. Istotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, biorąc pod uwagę fakt, że większe zakłady przemysłowe COP-u 2 mogą być skooperowane z mniejszymi, zwłaszcza innowacyjnymi firmami prywatnymi. Mogą być źródłem dyfuzji najnowszych technologii, w tym podwójnego zastosowania

(dual use technologies), do innych dziedzin gospodarki narodowej. Sprzyjać będzie zacieśnieniu więzi między przemysłem a nauką. Będzie to szansa dla młodego pokolenia inżynierów i techników, sprawdzenia ich talentów i zdolności innowacyjnych w dziedzinach najnowocześniejszych technologii XXI wieku oraz w nowych sektorach nauki i przemysłu. Chodzi o to, że ciągle najzdolniejsi z nich wyjeżdżają z Polski, często na zawsze (zjawisko drenażu mózgów).

**ANDRZEJ KARPIŃSKI
BARTŁOMIEJ SKRZYPEK
PAWEŁ SOROKA**

**O CENTRALNYM OKRĘGU PRZEMYSŁOWYM
– ALE INACZEJ
(REINDUSTRIALIZACJA POLSKI, A DOŚWIADCZENIA COP)**

WARSZAWA 2024

ROZDZIAŁ IX

Główny wniosek i propozycje na przyszłość – warunek sukcesu

Za najbardziej logiczny i stanowiący ukoronowanie wszystkich dotychczasowych rozważań w niniejszej analizie wniosek uważamy:

„Podjęcie budowy i stworzenia od podstaw nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego numer dwa poświęconego tym razem rozwojowi przemysłów wysokiej techniki. W ich rozwoju jesteśmy bowiem szczególnie i najbardziej opóźnieni.”

Ale nie można liczyć jednak na sukces w rozwoju przemysłów wysokiej techniki bez zasadniczej wręcz rewolucyjnej zmiany stosunku naszego państwa do nauki i zaplecza, gdzie jesteśmy teraz na jednym z ostatnich miejsc w Europie wśród krajów o naszym potencjale.

Jednym z wariantów realizacji tej koncepcji mogłoby być naszym zdaniem w przypadku gdyby odstąpiono od realizacji projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) – zastąpienie go projektem budowy COP 2, dla przemysłów wysokiej techniki. Inny wariant to znaczne ograniczenie skali Centralnego Portu Komunikacyjnego (jedynie do możliwości lądowania ciężkich samolotów transportowych, a szczególnie gdyby NATO musiało udzielić pomocy Polsce, jeśli zostałaby zaatakowana; a w tym wariantcie należałoby rozbudować na potrzeby lotnictwa pasażerskiego port lotniczy w Modlinie), a zaoszczędzone w tej sytuacji środki należy w maksymalnym stopniu przeznaczyć na inwestycje w ramach COP 2.

Ważnym przemawiającym za tym argumentem jest fakt, że COP 2 stworzyłby wielokrotnie większe szanse dla naszej młodzieży niż CPK.

Umożliwiłoby jej szanse sprawdzenia swych talentów i zdolności innowacyjnych w dziedzinach najnowocześniejszych technologii XXI wieku oraz w nowych sektorach nauki i przemysłu. Projekt CPK raczej sprzyja wyjazdom zagranicę niż wchłonięciu naszej młodzieży przez własną gospodarkę, podczas gdy w przypadku COP 2 jest wręcz przeciwnie.

Dawałoby to naszej młodzieży cel społeczny, którego brak tak odczuwa teraz, a projekt CPK dać tego nie może.

Wyparłoby to bardziej skutecznie niekorzystny dla nas obecnie dominujący model kariery wśród obywateli naszego kraju, w postaci przebywania dla kariery na stałe cały rok zagranicą, a przyjazdu do kraju tylko na spędzenie świąt. Jest to model nie występujący w innych krajach w takiej skali, a wyjątkowo szkodliwy dla gospodarki.

Przemawiają za lokalizacją tu na miejscu u nas najnowocześniejszych przemysłów co najmniej następujące argumenty, jak:

- dałoby to wprowadzenie naszej gospodarki na najnowocześniejszą drogę rozwoju, która dziś określa pozycję danego kraju w przemyśle światowym i jego miejsce w Europie.
- doświadczenie światowe wskazuje, że najlepsze efekty rozwojowe osiągają w skupiskach właśnie te przemysły.
- są najmniej szkodliwe dla środowiska i najmniej kolidują z przyszłą zieloną polityką ekologiczną.

Zastosowanie w przemyśle „sztucznej inteligencji” (Artificial Intelligence „AI”) stwarza szczególne zagrożenie utratą pracy przede wszystkim dla dziedzin o prostej pracy. A nie stwarza takiego zagrożenia dla pracy koncepcyjnej, twórczej, innowacyjnej dominującej w przemysłach wysokiej techniki, a wręcz przeciwnie zapotrzebowanie na nią jeszcze powiększa.

Stąd COP 2 stwarza szczególnie korzystną alternatywę dla młodych pracujących w przemysłach o pracy prostej zwłaszcza w regionach wymagających obecnie rekonstrukcji, jak np. Górny Śląsk.

Taki model rozwoju miałby daleko większe szanse na uzyskanie szerokiej akceptacji społecznej, bo byłby zgodny z myślami o przyszłości naszego kraju takich strategów jak przed wojną E. Kwiatkowski, a w Polsce Ludowej H. Minc.

Rada Programowa Projektu COP 2

W środę 27 listopada 2024 r. w siedzibie Federacji Związków Zawodowych Metalowców i Hutników w Warszawie ukonstytuowała się Rada Programowa Projektu budowy COP 2, w skład której weszli menadżerowie z przemysłu i działacze gospodarczy, pracownicy naukowcy i emerytowani wojskowi oraz związkowcy. Do Rady Programowej COP 2 zaproszeni zostali także generałowie i admirałowie, którzy w trakcie służby wojskowej współpracowali z Polskim Lobby Przemysłowym i aktywnie wspierali polski przemysł obronny oraz jego zaplecze badawczo-rozwojowe i jego udział w procesach modernizacji Sił Zbrojnych RP.

Na posiedzeniu Rady Programowej Projektu COP 2 w dniu 19 marca 2025 r. przyjęto jej Regulamin i wybrano przewodniczącego Rady, którym został prof. dr hab. inż. Adam Lipiński. Natomiast jej sekretarzem wybrano płk w st. spocz. mgr inż. Janusza Czarneckiego.

Członkowie Rady Programowej Projektu COP 2

Generałowie i Admirałowie:

- **Gen. broni dr inż. Anatol Wojtan** – były I Zastępca Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego
- **Gen. broni pil. dr Tadeusz Mikutel** – były Zastępca Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, były Zastępca Szefa Sztabu Generalnego WP
- **Wiceadmiral prof. AMW dr hab. Stanisław Zarychta** – były Dowódca Centrum Operacji Morskich

- **Gen. dyw. dr hab. Julian Maj** – były Szef Zarządu – zastępca szefa Generalnego Zarządu Dowodzenia i Łączności w Sztabie Generalnym WP
- **Gen. dyw. pil dr Leszek Cwojdzński** – dowodził 7 Pułkiem Lotnictwa Bombowo-Rozpoznawczego, były Dyrektor Departamentu Polityki Zbrojeniowej MON
- **Gen. dyw. Leon Komornicki** – były Zastępca Szefa Sztabu Generalnego WP
- **Konradmirał Konrad Wiśniowski** – mgr inż. nawigator, były komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej, aktualnie zatrudniony w Centrum Techniki Morskiej S.A w Gdyni
- **Gen. bryg. Michał Jackiewicz** – były Szef Wojsk Obrony Przeciwlotniczej Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej, oraz Szef Wojsk Radiotechnicznych Sił Powietrznych
- **Gen. bryg. Ryszard Dębski** – były Szef Logistyki Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej

Przedstawiciele innych środowisk:

- **Dr hab. inż. Włodzimierz Adamski** – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Upowszechniania Komputerowych Systemów Inżynierskich „ProCAx”
- **Prof. dr hab. Bartłomiej Biskup** – Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytet Warszawskiego
- **Prof. dr hab. inż. Tomasz Chmielewski** – wiceprzewodniczący Rady Programowej COP 2, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, Dziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Warszawskiej
- **Inż. Ireneusz Ćwir** – Przewodniczący Sekcji Motoryzacyjnej Związku Zawodowego Inżynierów i Techników
- **Płk w st. spocz. mgr inż. Janusz Czarnecki** – przedsiębiorca, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego

- **Tadeusz Gajewski** – menadżer w Biurze Strategii i Rozwoju Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.
- **Dr inż. Joanna Gąbka** – Politechnika Wrocławska, ekspert w obszarze inteligentnych systemów dla przemysłu i strategii kooperacji
- **Dr Dariusz Grabowski** – przedsiębiorca, były Poseł do Parlamentu Europejskiego
- **Dr hab. Leszek Korporowicz** – prof. UKSW w Warszawie, prezes honorowy Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
- **Mgr Lech Kościuk** – były Dyrektor Departamentu Transformacji i Polityki Obronnej w Ministerstwie Obrony Narodowej
- **Prof. ucz. dr hab. inż. Krzysztof Kubryński** – pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej, konstruktor lotniczy, zajmuje się głównie problematyką projektowania aerodynamicznego samolotów i szybowców
- **Mgr inż. Tadeusz Kucharuk** – pomysłodawca i współtwórca Wolnego Obszaru Celnego w Małaszewiczach
- **Mgr Marek Kuźmicz** – przedsiębiorca, przedstawiciel Rady Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej
- **Prof. dr hab. inż. Adam Lipiński** – Przewodniczący Rady Programowej Projektu COP 2, związany z Wydziałem Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- **Dr Barbara Lubas** – Dziekan Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej, sekretarz Gminy Gorzyce
- **Dr Andrzej Mochoń** – Prezes Zarządu Targów Kielce S.A.
- **Mgr inż. Patryk Ogonowski** – Dyrektor Działu Badań i Analiz Polskiego Instytutu Metrologii i Metodologii Badań w Krakowie
- **Płk rez. dr Janusz Olszewski** – Akademia Sztuki Wojennej, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
- **Maciej Ostrowski** – przewodniczący Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego

- **Kmdr por. rez. dr inż. Bohdan Pac** – przedstawiciel Rady Budowy Okrętów, pracownik naukowy Uniwersytetu WSB MERITO w Gdańsku
- **Dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ** – w latach 2012-2024 Prorektor ds. Rozwoju i Finansów Uniwersytetu Zielonogórskiego, ekspert w dziedzinie sztucznej inteligencji
- **Grzegorz Pietrzykowski** – przewodniczący Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność”
- **Dr Dariusz Prokopowicz** – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
- **Dr Katarzyna Rawska** – pracownik naukowy Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
- **Prof. dr hab. Paweł Soroka** – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2
- **Dr hab. inż. Katarzyna Szara, prof. UR** – przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w Radzie Programowej COP 2, pracownik naukowy Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego
- **Prof. dr hab. inż. Waldemar Świdorski** – Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia
- **Prof. dr hab. Sebastian Wojciechowski** – kierownik Zakładu Studiów Strategicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Analityk Instytutu Zachodniego. Ekspert OBWE oraz NATO DEEP eAcademy ds. bezpieczeństwa. Redaktor naczelny „Przeglądu Strategicznego”
- **Mgr inż. Maciej Wojewódka** – analityk i prognostyk, członek Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego
- **Krzysztof Żmuda** – Zastępca przewodniczącego Krajowej Sekcji Przemysłu Okrętowego NSZZ „Solidarność”

Regulamin Rady Programowej Projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 (COP 2)

§ 1

Rada Programowa, nazywana dalej Radą, działa na podstawie postanowień niniejszego Regulaminu zaakceptowanego przez większość jej członków.

§ 2

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący w porozumieniu z koordynatorem Projektu COP 2. Posiedzenia Rady odbywają się co najmniej dwa razy w roku w trybie stacjonarnym lub zdalnym.

§ 3

Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza Rady wybierają jej członkowie w głosowaniu jawnym. Uchwały w sprawach programowych Rady podejmowane są bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady.

§ 4

Rada jest ciałem doradczym, konsultacyjnym oraz opiniotwórczym dla koordynatora Projektu COP 2. Rada proponuje kierunki działania oraz sposoby i narzędzia realizacji polityki przemysłowej prowadzącej do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2.

§ 5

Rada skupia teoretyków, ekspertów oraz osoby o dużym doświadczeniu. Rada będzie oceniać dotychczasową realiza-

cję głównych celów przedsięwzięcia jakim jest Projekt COP 2. Rada zgłasza merytoryczne propozycje dotyczące projektu i stara się wpływać na jego realizację i popularyzację.

§ 6

Swoje zadania Rada realizuje we współpracy z koordynatorem Projektu COP 2 i jego pełnomocnikami terenowymi.

§ 7

Do zadań Rady Programowej należy zaliczyć:

1. Występowanie z inicjatywą wprowadzenia zmian do projektu mających na celu jego doskonalenie i korygowanie w odpowiedzi na nowe uwarunkowania,
2. Kształtowanie na zewnątrz opinii o przedsięwzięciu i pozyskiwanie zwolenników i sojuszników dla realizowanego projektu w środowiskach mających wpływ na jego skuteczną realizację,
3. Nawiązywanie kontaktu z przedstawicielami władz centralnych i lokalnych w celu zaangażowania ich w realizację projektu COP 2,
4. Kształtowanie przychylności i poparcia społecznego opinii publicznej dla tego projektu we współpracy z mediami,
5. Aktywizowanie środowiska gospodarczego i naukowego na rzecz nowoczesnej industrializacji Polski,
6. Oddziaływanie na kierunki kształcenia i na kształtowanie postaw innowacyjnych, zwłaszcza w młodym pokoleniu,
7. Kultywowanie i upowszechnianie tradycji i osiągnięć związanych z budową przemysłu w Polsce w różnych okresach historycznych,
8. Przyswajanie dobrych praktyk zagranicznych w zakresie uprzemysłowienia, dążąc do ich zastosowania w polskich warunkach,
9. Wpływanie na program organizowanych konferencji i debat związanych z realizacją projektu.

§ 8

Członkowie Rady wykonują swoje zadania osobiście. Wykonywanie funkcji członka Rady Programowej ma charakter społeczny. Członkowie Rady Programowej nie otrzymują wynagrodzenia za przygotowanie materiałów oraz dokumentów i merytoryczny wkład w jej obrady.

Niniejszy Regulamin został uchwalony na posiedzeniu Rady Programowej Projektu COP 2 w dniu 19 marca 2025 r.

Ukonstytuowanie się Rady Programowej Projektu COP 2
w dniu 27 listopada 2024 r.

Posiedzenie Rady Programowej Projektu COP 2 w dniu 19 marca 2025 r.,
w trakcie którego przyjęto jej Regulamin i wybrano przewodniczącego
Rady prof. dr hab. Adama Lipińskiego i jej sekretarza płk. w st. spocz.
mgr inż. Janusza Czarneckiego.

Członkowie Rady Programowej projektu COP 2 uczestniczący
w jej posiedzeniu 19 marca 2025 r.

Pełnomocnicy terenowi ds. realizacji Projektu COP 2

Wylaniani są pełnomocnicy w poszczególnych regionach Polski odpowiedzialni za upowszechnienie projektu i stworzenia poparcia społecznego dla budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Ich zadaniem jest nawiązywanie kontaktu w sprawie Projektu COP 2 z władzami samorządowymi i przedsiębiorstwami przemysłowymi, wyższymi uczelniami, zwłaszcza technicznymi i ekonomicznymi, związkami zawodowymi oraz organizacjami społecznymi (zwłaszcza z ogniwami terenowymi SIMP) na ich terenie. Na terenie województwa lubuskiego pełnomocnikiem ds. realizacji Projektu COP 2 został Roman Mizerny – Prezes Zarządu HOLDINGU-ZREMB Gorzów S.A, na terenie Zagłębia Bełchatowskiego – Krzysztof Rośniak, były Dyrektor Kopalni Węgla Brunatnego w Bełchatowie, na terenie Warmii i Mazurach Stanisław Jankowski – Prezes Zakładów Urządzeń Technicznych Unimasz w Olsztynie i Zbigniew Buklewski – sekretarz Oddziału SIMP w Olsztynie, na terenie południowego Podlasia – Tadeusz Kucharuk, działacz gospodarczy. Ponadto wybrano dwóch pełnomocników Projektu COP 2 na obszarze województw-lubelskiego i podkarpackiego. Zostali nimi Ireneusz Ćwir z Lublina i mec. Grzegorz Zajdel z Rzeszowa. Pełnomocnikiem Regionu Wielkopolska wybrany został Konrad Golczak. Natomiast pełnomocnikiem na obszarze wybrzeża został Zbigniew Grzybowski.

**STRATEGIA POLITYKI PRZEMYSŁOWEJ
DLA POLSKI, PROWADZĄCA
DO BUDOWY CENTRALNEGO OKRĘGU
PRZEMYSŁOWEGO 2 (COP 2)**

**Projekt Polskiego Lobby Przemysłowego.
Strategia polityki przemysłowej dla Polski,
prowadząca do budowy
Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)**

Wprowadzenie

Istotnym wydarzeniem ostatnich pięciu lat w skali globalnej jest zasadnicza zmiana stosunku państwa do własnej gospodarki i przemysłu. Jest ona następstwem światowego kryzysu finansowego, który miał miejsce w latach 2008-2011 i ekonomicznych, skutków pandemii COVID-19 oraz kryzysu gospodarczego 2020 roku. Zmiany te skłaniają do gruntownej rewizji dotychczas prowadzonej polityki w zakresie systemu gospodarczego i krajowej produkcji. Są to obszary kluczowe z punktu widzenia przyszłej koniunktury, a zatem poziomu życia w Polsce, a także pozycji i znaczenia naszego kraju na arenie międzynarodowej. Nasilenie niepewności, wynikającej ze zmian zachodzących w otoczeniu tj. rewolucji związanej z rozpowszechnieniem sztucznej inteligencji (AI), a także transformacji w otoczeniu geopolitycznym, skłania do rozszerzenia i zwiększenia aktywnej roli państwa w ochronie rodzimego przemysłu i gospodarki.

Rośnie znaczenie prorozwojowego i antykryzysowego neo-interwencjonizmu państwowego, w którym kluczową rolę pełni rozwój rodzimego przemysłu ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych technologii (automatyzacja, robotyzacja, cyfryzacja). Projekt zakłada uzyskanie równowagi w zakresie kreowania wartości dodanej. Wdrożenie proponowanych rozwiązań zapewni balans między wykorzystaniem własnych zasobów i kreowaniem w ten sposób potencjału w postaci polskich marek i produktów, a implementacją gotowych rozwiązań oferowanych przez międzynarodowe koncerny. Takie po-

dejsście pozwoli uniknąć dominacji zagranicznych korporacji zapewniając ochronę rodzimego kapitału. Ponadto kluczowym aspektem będzie odbudowa naturalnych mechanizmów rynkowych i ich ochrona poprzez umiejętne wykorzystanie funduszy UE. Wspomniane zmiany paradygmatów roli przemysłu w gospodarce oraz prorozwojowego neointerwencjonizmu państwowego, w którym istotną kwestią jest m.in. rozwój technologicznych gałęzi przemysłowych mają charakter przełomu, a nie tylko korekty dotychczasowego systemu i/lub mniej lub bardziej realizowanych w poprzednich dekadach strategii rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Najbardziej charakterystyczną cechą rozwoju gałęzi przemysłowych w ostatnich latach było i w najbliższych latach będzie wdrażanie na masową skalę technologii komputerowych i internetowych (ICT). Wspomniana implementacja nowych technologii, w tym AI do rozwijających się gałęzi przemysłowych, dokonywać się będzie w kolejnych latach na skalę dotąd niewystępującą, przy czym znacznie wzrośnie znaczenie przemysłu półprzewodników i sztucznej inteligencji, w tym przede wszystkim generatywnej sztucznej inteligencji oraz innych technologii Przemysł 5.0. Istota nowoczesnej polityki przemysłowej w gospodarce rynkowej polega na określeniu celu i sposobu jego osiągania, dokonaniu wyboru przemysłów, które mają w danym kraju najbardziej sprzyjające warunki rozwoju i mogą przynieść najlepsze rezultaty gospodarcze, społeczne, finansowe i zapewniające różne aspekty bezpieczeństwa dla obywateli (rewizja dotychczas sformułowanych KIS¹ i RIS²³). Co jednak zasługuje na podkreślenie, to fakt, iż nowoczesna polityka przemysłowa nie może ograniczać się tylko do wąsko wydzielonego obszaru ze względu na większy niż kiedykolwiek, systemowy charakter powiązań z innymi

¹ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/krajowe-inteligen-tne-specjalizacje>

² <https://popw.parp.gov.pl/storage/grants/documents/37/Regionalne-Inteligentne-Specjalizacje.docx>

³ <https://umwd.dolnyslask.pl/gospodarka/dolnoslaskie-inteligen-tne-specjalizacje/>

dziedzinami gospodarki, badań stosowanych, modeli zarządzania, edukacji i kultury organizacyjnej tworzących „komponent konceptualny” zarówno wewnątrz, jak i w otoczeniu przemysłu. Z tego względu polityka przemysłowa łączyć musi procesy i potencjały globalne, geopolityczne jak i wolę sprawczą podmiotów i całego środowiska krajowego. Tak pojęta strategia rozwijać powinna umiejętność wykorzystania wartości i tradycji rodzimych ukazujących możliwości świadomych przekształceń i budowania zintegrowanej wizji rozwoju. Tymi zasadami kierujemy się formułując strategiczny projekt polityki przemysłowej Polski.

W opracowaniu niniejszej Strategii uczestniczyli następujący eksperci: prof. dr hab. Jacek Brdulak, dr inż. Joanna Gąbka, dr Ewelina Florczak, dr Dariusz Grabowski, dr Kazimierz Golinowski, prof. dr hab. Leszek Korporowicz, dr Krzysztof Pająk, dr Dariusz Prokopowicz, dr Katarzyna Rawska, mgr Bartłomiej Skrzypek, prof. dr hab. Paweł Soroka i mgr inż. Maciej Wojewódka. Wykorzystano także częściowo najnowszą pracę prof. Andrzeja Karpińskiego w sprawach, w których podzielamy jego poglądy.

Koordinacja prac nad Strategią: prof. dr hab. Paweł Soroka, mgr Bartłomiej Skrzypek i dr inż. Joanna Gąbka.

Rozdział 1.

Ocena i prognozy sytuacji przemysłu

Od 1999 do 2023 roku poziom inwestycji w Polsce obniżył się z 25 do 17 % PKB. Zarazem w naszym kraju występuje najniższy ich poziom w Unii Europejskiej. Globalna firma audytorsko-doradcza Grant Thornton w 2024 roku wskazała, że ich uruchomienie stanowiłoby szansę na trwały, bezinflacyjny wzrost gospodarczy. Zwróciła także uwagę, że w celu zmiany niekorzystnej sytuacji konieczny jest przegląd ram prawno-regulacyjnych, ich poprawa oraz powstrzymanie inflacji prawa wraz prowadzeniem niezbędnego dialogu, w postaci konsultacji publicznych. Zdaniem raportu, przygotowanego przez Center for Social and Economic Research (CASE), w 2021 roku, na wzrost gospodarczy, oprócz poziomu inwestycji ma także wpływ ich struktura oraz struktura kapitału, a wg. prof. Jana Hagemejera, współautora tego raportu ważna jest także transparentna polityka gospodarcza i podatkowa.

Zarazem inne analizy wskazują, z jednej strony na zbliżanie się silnego, światowego kryzysu finansowo-gospodarczego, a z drugiej na zagrożenia demograficzne, którym może towarzyszyć proces deglobalizacji oraz wycofywanie się USA z zapewniania bezpieczeństwa żeglugi oceanicznej, w ramach *Pax Americana*. Taka sytuacja grozi, nie tylko przerwaniem dotychczasowego natężenia łańcuchów dostaw ale także wzrostem inflacji. Na zbliżanie się głębokiego kryzysu gospodarczego i instytucjonalnego w kraju wiodącej gospodarki, którym są Stany Zjednoczone około 2025 roku, poprzedzonego silnym załamaniem indeksów giełdowych, co przyniesie dalsze negatywne reperkusje dla świata, w tym możliwość, w ciągu kilku lat wybuchu szerokich konfliktów zbrojnych, w tym z zaangażowaniem państw NATO wskazują prognozy: prof. Stanisława Drożdża z Zakładu Automatyki Stosowanej Instytutu Fizyki Jądrowej

Polskiej Akademii Nauk, oparta na analizie indeksu giełdy nowojorskiej S&P500, ekstrapolowanego do początku XIX wieku oraz amerykańskiego geopolityka dr Georga Friedmana. Prognozy te są zgodne publikacją M. Wojewódki pt. *„Nadciągające zagrożenia i wojny, a historia matematyczna”*.

Jednocześnie, pomimo zapewniania utrzymania dalszego militarnego wsparcia dla Europy, USA dokonują powrotu na Pacyfik. W sytuacji kryzysu może się to odbić na wsparciu naszego kraju, lub nawet szerzej całej flanki wschodniej NATO w przypadku agresji rosyjskiej.

W efekcie, w najbliższych latach dla naszego kraju, oprócz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa militarnego będzie bardzo ważne odzyskiwanie autonomicznych zdolności produkcyjnych, a także prowadzenie działań w kierunku dalszej informatyzacji i robotyzacji, z adekwatnym udziałem sztucznej inteligencji dla której serwery obecnie wytwarzane są głównie na Tajwanie.

Rozdział 2.

Pożądana struktura przemysłu w Polsce w roku 2030 i niezbędne w tym celu jej zmiany i elementy

Dla szeregu omawianych zjawisk i procesów ekonomicznych, które muszą być brane pod uwagę przy tworzeniu nowoczesnej polityki przemysłowej⁴, nie ma w Polsce oficjalnych danych i dostatecznej bazy informacyjnej na ten temat. Może to budzić zdziwienie, gdyż:

- dotyczy to problemów o podstawowym i kluczowym znaczeniu, jak np. zasięg produkcji o charakterze montażu, zakres kooperacji wewnątrz-przemysłowej, czy rola importu w zakresie udziału surowcowego i materiałowego do produkcji w zakładach własności krajowej,
- dotyczy to danych o istotnym znaczeniu dla oceny nowoczesności struktury przemysłu, jak przemysły wysokiej techniki, technologiczne sektory produkcji, w których istotną rolę pełnią technologiczne startupy wdrażające innowacyjne technologie⁵ i rozwijane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, zielonej transformacji gospodarki,

⁴ P. Soroka, A. Karpiński, W. Bojarski, D. Prokopowicz, K. Golczak, *Uwagi Polskiego Lobby Przemysłowego do dokumentu „Polityka przemysłowa Polski” z 21 czerwca 2021 r.*, ekspertyza (w:) E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka, *Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego*, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa marzec 2022. ISBN 978-83-960892-1-2

⁵ M. Matosek, D. Prokopowicz, J. Grzegorek, *The importance of activating entrepreneurship and innovation of economic agents functioning in the economy and contemporary trends in teaching entrepreneurship in higher education* (w:) “International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka – Edukacja – Rozwój w Warszawie, nr 16 (2) 2022, grudzień 2022, s. 43-81. ISSN 2450-2146. DOI: 10.5604/01.3001.0016.3406

zielonej gospodarki cyrkularnej⁶ i problematyką szeroko ujętej ekologii⁷.

Można się tylko domyślać, że wynikać to może z założenia ustrojowego, głoszono go przez neoliberalów, że państwo nie powinno ingerować w procesy gospodarcze. Neoliberalne podejście zastosowane w Polsce na początku transformacji systemowo-gospodarczej, tj. w latach 90. XX wieku, określane potocznie planem Balcerowicza⁸, wzorowane na modelu transformacji sformułowanym przez amerykańskiego ekonomistę Jeffreya Sachsa było wybitnie skrajnie ultraliberalnym modelem transformacji gospodarki centralnie planowanej w kierunku gospodarki rynkowej, w którym niemal w ogóle wyłączono interwencjonistyczne programy wsparcia, w tym przede wszystkim wsparcia finansowego dla rozwijających się start-upów, przechodzących procesy komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych, firm z własnością państwową itd⁹.

Transformacja w Polsce, mimo że przyniosła wiele pozytywnych efektów, takich jak stabilizacja makroekonomiczna i wzrost gospodarczy, miała także swoje negatywne strony¹⁰. Wprowadzenie ultraliberalnych reform doprowadziło do upadku wielu dużych przedsiębiorstw, które były ważnymi graczami

⁶ Z. Yuan, Y. Wang, Y. Ng (2018). *The Circular Economy: A New Sustainability Paradigm* (w:) "Journal of Cleaner Production", Vol. 171, s. 1189-1205. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652617313219>).

⁷ W. Jakubczak, A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, R. Jakubczak (2021). *The Key Security Problems Related to the Pro-Environmental Economic Transformation and the Implementation of the Principles of Sustainable Development into the Economy* (in:) "European Research Studies Journal", Volume XXIV, Issue 4B, pp. 218-250. DOI: 10.35808/ersj/2654.

⁸ J. Luszniwicz, W. Morawski, A. Zawistowski, Dylematy. *Intelektualna historia reform Leszka Balcerowicza*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Wydawnictwo Więź, Warszawa 2022.

⁹ J. D. Sachs, *Poland's Jump to the Market Economy*, Lionel Robbins Lectures, Publisher house The MIT Press, 1994, ISBN: 9780262691741 (<https://mitpress.mit.edu/9780262691741/polands-jump-to-the-market-economy/>).

¹⁰ A. Ł. Forodyński, *Opinia publiczna wobec planu Balcerowicza* (w:) „Societas et Ius”, Styczeń 2014, DOI: 10.12775/SEI.2014.005

na rynku przed 1989 rokiem. Wiele z tych firm nie otrzymało wystarczającego wsparcia na modernizację i dostosowanie się do nowych warunków rynkowych.

W latach 90. XX wieku upadło w Polsce wiele firm technologicznych i przedsiębiorstw przemysłowych stanowiących znaczącą część polskiego przemysłu technologicznego¹¹. A właśnie m.in. tego rodzaju firm technologicznych, które tworzą główny segment technologicznych gałęzi przemysłowych, w tym dużych przedsiębiorstw produkcji m.in. samochodów, samolotów, statków, komputerów itd. oraz tysięcy mniejszych podmiotów gospodarczych, które jako kooperanci powstają i funkcjonują w ich otoczeniu biznesowym polskiej gospodarce szczególnie brakuje. Brak wsparcia dla startupów oraz interwencjonistycznych programów pomocowych w okresie transformacji przyczynił się do zniknięcia wielu technologicznych firm, które mogłyby stać się fundamentem nowoczesnej gospodarki¹². Wzrost liczby małych i średnich przedsiębiorstw oraz kooperantów był niestety zbyt wolny w stosunku do tempa upadku dużych firm¹³.

Upadło wówczas wiele firm technologicznych i przedsiębiorstw przemysłowych¹⁴, które jeszcze w latach 80. XX wieku stanowiły nie tylko istotną część polskiej gospodarki, ale były także głównym segmentem technologicznych gałęzi przemysłowych wytwarzających produkty, tj. samochody, samoloty, statki, komputery itd. na rynek krajowy oraz także eksportowane do niektórych innych krajów¹⁵. Bez silnych technolo-

¹¹ M. Blasiak, *Ekonomiczne i społeczne skutki transformacji gospodarczej w Polsce: Analiza lat 90-tych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014.

¹² A. Mazur, *Polska transformacja gospodarcza: Konsekwencje planu Balcerowicza dla przemysłu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2020.

¹³ J. Kwiatkowski, *Zarządzanie kryzysowe w polskich przedsiębiorstwach po 1989 roku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

¹⁴ R. Jabłoński, *Upadłości przemysłowe w Polsce: Studium lat 90-tych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012.

¹⁵ J. Woźniak, *Polska transformacja gospodarcza: Wnioski z lat 90*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2006.

gicznych gałęzi przemysłu, firm technologicznych i przedsiębiorstw przemysłowych wdrażających nowoczesne technologie, bez szybko rozwijających się innowacyjnych startupów rozwijających polskie patenty i komercjalizujące innowacje technologiczne¹⁶ powstające w działających w Polsce instytutach naukowych i uczelniach technicznych polska gospodarka nigdy nie dogoni najsilniej technologicznie rozwiniętych krajów zachodnich, nie stanie się w pełni wysoko rozwiniętą gospodarką społecznego dobrobytu charakteryzującą się wysokim poziomem wydajności pracy¹⁷. Tego polskiej gospodarce teraz szczególnie brakuje i pilnie musi to zostać zbudowane, tj. pilnie należy odbudować technologiczne gałęzie przemysłowe, które będą uformowane z prężnie rozwijających się firm technologicznych i przedsiębiorstw przemysłowych wdrażających nowoczesne technologie w tym technologie informacyjno-teleinformatyczne ICT i Przemysł 5.0¹⁸, rozwijających się innowacyjnych startupów rozwijających polskie patenty i komercjalizujące innowacje technologiczne powstające w działających w Polsce instytutach naukowych i uczelniach technicznych¹⁹.

W związku z tym, jeżeli polska gospodarka ma się stać wysoko rozwiniętą gospodarką dobrobytu społeczno-ekonomicznego to niezbędnym jest odbudowanie technologicznych gałęzi przemysłu złożonych przede wszystkim z krajowych firm tech-

¹⁶ Y. Huang, M. C. Leu, J. Mazumder (2015). *Additive Manufacturing: Current State, Future Potential, Gaps and Needs, and Recommendations* (w:) "Journal of Manufacturing Science and Engineering", Vol. 137, Issue 1, s. 1-15. (<https://doi.org/10.1115/1.4028725>).

¹⁷ S. Adamczyk, *Ekonomiczne konsekwencje transformacji w Polsce: Studium przypadków*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2005.

¹⁸ J. Lee, B. Bagheri, H. A. Kao, (2015). *A cyber-physical systems architecture for Industry 4.0-based manufacturing systems* (w:) "Manufacturing Letters", nr 3, s. 18-23(<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221384631500017X>).

¹⁹ T. Stankiewicz, *Upadłości przemysłowe w Polsce: Analiza skutków transformacji*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2019.

nologicznych i przedsiębiorstw przemysłowych, które powinny spełniać następujące warunki²⁰:

- a) we wspomnianych podmiotach gospodarczych w zakresie własnościowym powinien dominować kapitał polski,
- b) podmioty gospodarcze technologicznych gałęzi przemysłowych powinny rozwijać i wdrażać polską myśl techniczną, wynalazki i patenty tworzone przez badaczy, wynalazców, naukowców, inżynierów funkcjonujących w krajowych instytucjach badawczych, centrach badawczo-rozwojowych, polskich uczelniach technicznych i innych oraz powinny wdrażać innowacyjne rozwiązania technologiczne celem zwiększania wydajności pracy, usprawniania procesów wytwórczych, doskonalenia systemów kontroli jakości, zwiększania skali automatyzacji procesów produkcji i efektywności ekonomicznej prowadzonej działalności gospodarczej oraz celem doskonalenia dostarczanych na rynek produktów i oferowanych usług²¹,
- c) pełniące kluczową rolę w technologicznych sektorach produkcji firmy i przedsiębiorstwa powinny w ramach swego rozwoju osiągnąć wysoki poziom rozpoznawalności marki firmy zarówno w ujęciu krajowym jak i w innych krajach, do których eksportowane są wytwarzane produkty.

W oparciu o przeprowadzone przez prof. Andrzeja Karpińskiego autorskie szacunki, Z badań tych wynika, że najbardziej korzystny w kontekście modernizacji struktury przemysłu w Polsce oraz określenia wynikających stąd koniecznych działań dla ich osiągnięcia byłby poziom udziałów poszczególnych przemysłów w roku 2030 przedstawiony w poniższej tabeli 1.

²⁰ J. Nowak, *Economic Transition and Its Effects on Polish State-Owned Enterprises (w:) "Journal of Comparative Economics"*, nr 33(4), 2005, s. 777-799.

²¹ K. Wróbel, *Ekonomiczne skutki transformacji w Polsce: Analiza lat 90-tych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2013.

Tabela 1.

Wyszczególnienie	1989	2019	2030 pożądany poziom tego udziału	Potrzebna dominująca tendencja w latach 2023-2030
1. <u>Udział przemysłów wysokiej techniki w %</u>				
a) całej produkcji przemysłowej	4,6	5,1	12-15	radikalne zwiększenie
b) całego zatrudnienia w przemyśle	5,4	6,1	10-12	ditto
2. <u>Udział przemysłu ekologicznego w %</u>				
a) całej produkcji przemysłowej	0,5	1,5	4-5	silne zwiększenie
b) całego zatrudnienia w przemyśle	0,6	1,6	3-3,5	ditto
3. <u>Udział przemysłów konsumpcyjnych w %</u>				
a) całej produkcji przemysłowej	14,7	27,5	29-31	lekkie zwiększenie
z tego				stabilizacja
aa) wyroby nietrwałe	12,2	21,5	21-22	tego udziału
ab) wyroby trwałe	2,5	6,0	8-9	wyraźne zwiększenie
4. <u>Udział węgla w zużyciu energii w kraju w %</u>	74	69	40-50	radikalne zmniejszenie
5. <u>Udział przemysłów pracujących na potrzeby motoryzacji w %</u>				
a) całej produkcji przemysłowej	7,1	18,1	12-15	wyraźne zmniejszenie
b) całego zatrudnienia w przemyśle	4,7	4,5	3-4	ditto

6. <u>Udział przemysłów o własności zagranicznej w przemyśle w %</u>	0,9	39,0	45-50	nieprzekraczanie granicy (40%), uznawanej za pozwalającą na zachowanie kontroli państwa w skali całego kraju
a) całego produkcji przemysłowej				
b) całego zatrudnienia w przemyśle	1,3	36,0	40-45	ditto
7. <u>Udział przemysłów o dominacji produkcji montażowej w %</u>				wyhamowanie nadmiernie szybkiej tendencji wzrostu
a) całego produkcji przemysłowej	5-7	12-14	8-10	
b) całego zatrudnienia w przemyśle	2,0-2,5	15-17	10-12	ditto
8. <u>Udział produkcji w ramach transgranicznej kooperacji przemysłowej w %</u>				zahamowanie nadmiernego wzrostu i zmniejszenie tego udziału
a) całego produkcji przemysłowej	0,5-1,0	2,5-3,0	3,0	
b) całego zatrudnienia w przemyśle	1-2	3,5-4,0	3,0-3,5	ditto
9. <u>Udział produkcji finalnej w %</u>				
a) całego produkcji przemysłowej	60	50-52	55-60	częściowa odbudowa
b) całego zatrudnienia w przemyśle	65-70	55-60	60-65	ditto

Źródło: szacunki opracowane przez prof. Andrzeja Karpińskiego.

- Osiągnięcie takiej struktury oznaczałoby:
- 1) przede wszystkim zasadnicze zmniejszenie dystansu dzielącego polską gospodarkę pod tym względem od krajów znacznie bardziej rozwiniętych,
 - 2) lepsze dostosowanie struktury przemysłu w Polsce do wymogów współczesnej czwartej rewolucji technologicznej²², zwłaszcza rewolucji cyfrowej oraz wymogów przyspieszenia rozwoju przemysłów naukowo-chłonnych²³,
 - 3) zasadniczy postęp w dostosowaniu przemysłu w Polsce do wymogów ochrony środowiska, przyrody i klimatu,
 - 4) zwiększenie roli własnego samodzielnego rozwoju w przemyśle,
 - 5) a tym samym jakościowe rozszerzenie potencjalnego obszaru umożliwiającego oparcie dalszego rozwoju na innowacjach przemysłowych oraz przejście do przemysłu innowacyjnego,
 - 6) przede wszystkim zwiększenie roli i naszego wkładu do przemysłu europejskiego w głównym nurcie jego rozwoju, to jest przemysłów wysokiej techniki i przemysłów naukowo-chłonnych,
 - 7) zmniejszenie ryzyka związanego z zaniechaniem produkcji samochodów o napędzie spalinowym przez stworzenie odpowiedniej alternatywy,
 - 8) zmniejszenie kapitałochłonności rozwoju przemysłu przez jakościowe ograniczenie w nim udziału inwestycji w przemyśle ciężkim, które należą do najbardziej kosztownych i kapitałochłonnych, a osiągały u nas poziom wyjątkowo wysoki, naszym zdaniem, zbyt wysoki.

Dotychczasowe zmiany w strukturze branżowej przemysłu w Polsce w okresie minionych 30 lat jej transformacji można

²² J. Manyika, M. Chui, M. Miremadi, J. Bughin, K. George, P. Willmott, M. Dewhurst (2017). *Harnessing Automation for a Future That Works*, McKinsey Global Institute (www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/harnessing-automation-for-a-future-that-works).

²³ E. Brynjolfsson, A. McAfee (2014). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*, W. W. Norton & Company (www.wwnorton.com/books/The-Second-Machine-Age).

scharakteryzować w sposób najbardziej ogólny w sposób następujący:

- 1) Spadek i regres w poziomie produkcji w skali od 60% nastąpił w takich przemysłach jak:
 - górnictwo węglowe,
 - przemysł włókienniczy ,
 - przemysł wydobywczy i kopalnictwo,
 - górnictwo nieenergetyczne i kamieniołomy, co jest wynikiem głównie zakończenia wydobycia siarki rodzimej,
 - przemysł skórzaný,
 - przemysł napojów,
 - przemysł hutniczy, co dotyczyło głównie hutnictwa żelaza, a zwłaszcza produkcji surówki i stali.

Spadek produkcji w górnictwie i hutnictwie żelaza miał częściowo obiektywne uzasadnienie zmianami w technologiach. W rezultacie od 1973 roku, czyli od początku budowy u nas huty Katowice, przez następne prawie 50 lat, bo aż do roku 2022, nie zbudowano w Europie ani jednej nowej huty o pełnym cyklu (od surówki do wyrobów walcowanych). Pierwszą pełnoprofilową hutę po tej przerwie zaczęła budować dopiero Norwegia w roku 2022, wykorzystując w tym celu energię odnawialną na samej jej północy.

W przeciwieństwie do tego praktycznie całkowita likwidacja w Polsce przemysłu lekkiego nie miała uzasadnienia i była wynikiem błędów w postaci utraty rynków wschodnich na początku transformacji i dramatycznie nadmiernego importu (co dotyczyło także dziewiarstwa, pończosznictwa, dywaniarstwa, w których technologie nie odbiegały od stosowanych na zachodzie).

Omawianie wzrostu czy spadku produkcji poszczególnych branż przemysłowych dla zwiększania walów poznawczych należałoby podawać w rozbiciu na własność rodzimą i obcą, gdyż problem udziału obcego kapitału Polskiej transformacji miał szczególne znaczenie dla rozwoju i struktury polskiego przemysłu.

Produkcja finalna w większości została przekazana w obce ręce. Wojna na Ukrainie pokazuje jak ważne jest własność rodzima, w tym przede wszystkim produkcja finalna. Kapitał obcy ma państwowość, produkcja zbrojeniowa finalna i duży zakres produkcji kooperacyjnej nie zapewnia zaopatrzenia polskiej armii w razie konfliktu, O tym nie decydują producenci obcego kapitału na terenie Polski, lecz interes narodowy danego państwa którego własnością są producenci produkujący na terenie Polski. Interesy te, jak wskazuje wojna na Ukrainie mogą być całkowicie sprzeczne z interesem Polski, co może skutkować brakiem zaopatrzenia armii polskiej przez podmioty produkcji zbrojeniowej zlokalizowanej na terenie Polski. Dlatego problem własności produkcji zbrojeniowej w przeciwieństwie do produkcji cywilnej jest szczególnie ważny.

Największym błędem w tej sytuacji było niewprowadzenie barier dla importu wyrobów przemysłu lekkiego co najmniej na kilka lat (np. 3-4 lata), a więc czas niezbędny dla rekonstrukcji tych przemysłów. Nie podjęcie tej decyzji zadecydowało o nieuzasadnionej likwidacji znacznej części naszego przemysłu lekkiego, który był jedną z polskich specjalności.

2) Stagnacja i niewielki tylko wzrost w stosunku do poziomu z 1989 roku (w granicach 20%) nastąpił w takich przemysłach, jak:

- przemysł tytoniowy,
- przemysł odzieżowy,
- przemysł przetwórstwa paliw,
- energetyka.

3) Szybszy od wzrostu średniego dla całego przemysłu (w 2019 roku – 328% w stosunku do 1989 roku przyjętego za 100) był wzrost produkcji w następujących przemysłach (mieścił się w granicach wzrostu od czterokrotnego do siedmiokrotnego):

- przemysł mineralny,
- przemysł zagospodarowania odpadów,
- przemysł drzewny,
- pozostałych środków transportu,

- przemysł celulozowo-papierniczy,
- przemysł wydawniczy i poligraficzny.

Istotny wpływ na przyspieszenie rozwoju tych przemysłów wywarło zainteresowanie nimi przez wchodzący do nas kapitał zagraniczny. Wynikało to z dążeń tamtych krajów do zaoszczędzenia i zachowania własnych miejscowych zasobów naturalnych w postaci stanu zalesienia, powierzchni uprawnej, surowców mineralnych dla budownictwa oraz zasobów złomu metalowego w ich krajach. Rozwój produkcji u nas albo wzrost importu tych wyrobów z Polski tłumaczy relatywnie znaczny wzrost produkcji i jego przyspieszenie w przemyśle drzewnym, celulozowo-papierniczym, wydawniczym i meblarskim (drewno) oraz przemyśle wyrobów metalowych (własny złom dla mini-hut), mineralnym i częściowo spożywczym.

- 4) Szczególne szybki, bo kilkakrotnie szybszy niż średnio w przemyśle (jak wspomniano wyżej 3,3 krotny), był wzrost produkcji (w niektórych przypadkach ponad dziesięciokrotny) takich przemysłów, jak:
- komputerowy i maszyn biurowych,
 - elektroniczny, co dotyczyło jednak wyłącznie elektroniki konsumpcyjnej, a nie profesjonalnej,
 - meblarski,
 - samochodowy, głównie w produkcji części zamiennych do samochodów,
 - wyrobów metalowych,
 - gumowy i tworzyw sztucznych.

W tym przypadku zdecydowały o tym głównie dwie przyczyny:

- zastosowanie w tych przemysłach nowych technologii, stanowiących przełom w technice produkcji,
- wyjątkowo wysoki, znacznie większy niż w innych krajach, udział produkcji montowanej z elementów importowanych (w przemyśle elektromaszynowym) i konfekcjonowanych wyrobów z surowców importowanych (w przemyśle chemicznym). Towarzyszyło temu odchodzenie od własnej samodzielnej produkcji finalnej na rzecz produkcji elementów

- kooperacyjnych, technologicznie prostych oraz nisko przetworzonych półfabrykatów.
- należy również zwrócić uwagę na zmianę funkcji i zadań jednostek badawczo-rozwojowych i biur konstrukcyjnych, działających przy polskich przedsiębiorstwach, które sprzedane zostały kapitałowi zagranicznemu. W wielu przypadkach zostały one zlikwidowane lub najczęściej stały się one zapleczem wykonawczym dla centrów badawczych usytuowanych w siedzibach macierzystych zachodnich korporacji i koncernów, a ich funkcje i zadania ograniczone do wdrażania dokumentacji zagranicznej i do obsługi produkcji. Nic więc dziwnego, że drastycznie spadła liczba patentów pochodzenia krajowego uprawomocnionych w Polsce

Tak wysoki statystyczny wzrost produkcji w tych przemysłach – wymienionych w pkt 4) – ma jednak częściowo charakter pozorny. Przejście do montażu wyrobów gotowych dawało wzrost wartości finansowej produkcji, co nie jest równoznaczne ze wzrostem jej rozmiarów realnych w postaci wolumenu produkcji, a więc w ujęciu rzeczowym. W przemysłach wysokiej techniki pogłębiała to jeszcze obniżka cen wyrobów w miarę wzrostu skali ich produkcji i podaży. W sumie można szacować, że wzrost wolumenu produkcji, a nie jej wartość, stanowił w nich nie więcej niż 1/3-1/2 wykazywanego w tych przypadkach statystycznego wzrostu produkcji.

Natomiast najbardziej niepokojącą tendencją tych zmian w strukturze produkcji przemysłu, z punktu widzenia jej modernizacji, był wolniejszy niż średni dla całego przemysłu wzrost produkcji w dwóch przemysłach o najbardziej strukturotwórczym i kluczowym znaczeniu dla jej modernizacji, to jest:

- w przemyśle chemicznym wzrost około 2,8 krotny, przy 3,3 krotnym w przemyśle ogółem,
- w przemyśle budowy maszyn.

W przemyśle chemicznym powinien nas szczególnie niepokoić słabszy wzrost produkcji przemysłu farmaceutyczne-

go, który w badaniach z początku lat 90-tych uznano w naszych warunkach za przemysł największej szansy rozumianej nie w kategorii jednostkowego zysku czy korzyści dla biznesu, a w świetle największego pozytywnego wpływu rozwoju danej branży na poprawę wyników całego przemysłu. W przemyśle elektronicznym może budzić niepokój całkowity upadek i praktycznie likwidacja mikroelektroniki na skalę przemysłową oraz regres w przemyśle sprzętu telekomunikacyjnego. W obu przypadkach nastąpił spadek udziału tych przemysłów w całym przemyśle, co nie miało precedensu w krajach rozwiniętych w Europie. A te dwa przemysły zajmowały u nas wiodące miejsce. Szczególnie niedostateczny był rozwój produkcji w przemysłach wysokiej techniki.

Wśród przemysłów wysokiej techniki kluczową rolę odgrywa przemysł obronny, który w Polsce dysponuje znacznym zapleczem badawczo-rozwojowym w postaci wojskowych i cywilnych instytutów, biur konstrukcyjnych oraz wydziałów na kilku uczelniach. Jego znaczny potencjał, który jest w części jest pozostałością po wyścigu zbrojeń w okresie zimnej wojny, został znacznie uszczuplony w pierwszym okresie transformacji po 1989 roku. Obecnie, w związku z wojną na Ukrainie²⁴, potencjał tego przemysłu powinien wzrosnąć. **Realizacja zaplanowanych programów modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP powinna bowiem przebiegać z wiodącym udziałem polskiego przemysłu obronnego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. W ciągu najbliższych kilkunastu lat modernizacja ta generować może nowoczesne technologie, w tym technologie podwójnego zastosowania ("Dual Use Science & Technology"). We współczesnym**

²⁴ D. Prokopowicz, *Poland's 2022 energy crisis as a result of the war in Ukraine and years of neglect to carry out a green transformation of the energy sector* (in:) "International Journal of New Economics and Social Sciences", Academy of Justice in Warsaw, December 2023, Volume 18, No. 18(2) 2023, pp. 113 – 131. ISSN: 2450-2146. DOI: 10.5604/01.3001.0054.3042

przemysłu obronnym bowiem są już, a przyszłości jeszcze bardziej będą, rozwijane i wdrażane technologie uważane powszechnie za najbardziej innowacyjne, decydujące o rynkowej przewadze konkurencyjnej i napędzające całą gospodarkę. Będą to m.in. technologie teleinformatyczne, mechatroniczne, optoelektroniczne, nanotechnologia i inżynieria materiałowa, a także badawcze, treningowe i wspomagające platformy modelowania i symulacji działań bojowych w wielowymiarowej przestrzeni. Szczególny nacisk będzie położony na technologie i rozwiązania wzmacniające czynnik ludzki w sytuacjach ekstremalnych. Dziedziny te wykorzystują najnowsze osiągnięcia nauk fizycznych i technicznych, stymulując jednocześnie rozwój tych naukowych dyscyplin stosowanych. W większości państw NATO transfer technologii od zastosowań wojskowych do wykorzystania w sektorze cywilnym i vice versa jest integralnie związany z technologiami podwójnego zastosowania. Komercjalizacja takich technologii odbywa się poprzez znalezienie dla nich właściwego zastosowania cywilnego. W tej sytuacji nakłady na technologie militarne należy traktować, jako inwestycje, które charakteryzują się odpowiednio wysokim mnożnikiem inwestycyjnym oraz przynoszą tzw. efekty zewnętrzne w postaci rozprzestrzeniania się innowacji. **Technologie podwójnego zastosowania, powodujące często przełom w dotychczasowych technologiach, umożliwiają ponadto obniżanie kosztów wprowadzania na rynek nowych wyrobów i rozwiązań. Odpowiednio koordynowane mogą przyczynić się do rozwoju całych sektorów gospodarki przy równoczesnym dofinansowaniu prac na rzecz systemu obronnego państwa.**

Oprócz uzbrojenia produkowanego w Polsce, konieczne będą także zagraniczne zakupy uzbrojenia i sprzętu wojskowego, które nie jest w stanie wyprodukować polski przemysł obronny. Uzbrojenie kupowane zagranicą powinno jednak być polonizowane, co oznacza, że po zakupieniu u zagranicznego producenta określonej liczby pierwszych egzemplarzy uzbro-

jenia i sprzętu wojskowego, produkcja kolejnych powinna być przeniesiona do Polski. Jeśli nie w całości, to przynajmniej niektórych jego elementów. To zaś wymaga transferu technologii od dostawcy, przede wszystkim tych, które są niezbędne do eksploatacji, napraw i modernizacji w Polsce pozyskanego za granicą uzbrojenia.

Zwiększenie produkcji uzbrojenia skonstruowanego w Polsce, a także zagranicznego, które będzie poddane całościowej lub częściowej polonizacji, wymagać będzie uruchomienia dodatkowych mocy produkcyjnych przemysłu obronnego. A także utrzymanie odpowiedniego potencjału przemysłu hutniczego pracującego na rzecz produkcji zbrojeniowej. Dotyczy to zwłaszcza przedsiębiorstw skupionych w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. Towarzyszyć temu powinna budowa nowych obiektów produkcyjnych i unowocześnienie oraz wzmocnienie zaplecza badawczo-rozwojowego polskiej zbrojeniówki. Stąd uzasadnione jest stwierdzenie, że modernizacja naszych Sił Zbrojnych sprzyjać będzie nowoczesnej reindustrializacji Polski.

Polska posiada największy potencjał przemysłu lotniczego w Europie Środkowo-Wschodniej, na który składają się zarówno polskie firmy, głównie remontowo-produkcyjne, skupione w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. jak i przedsiębiorstwa produkcyjne sprzedane kapitałowi zagranicznemu, które stały się filiami wielkich zachodnich koncernów. Przemysł lotniczy odgrywa ważną rolę w polskiej gospodarce, jest bowiem branżą opartą na najnowocześniejszych, innowacyjnych technologiach. Z tego powodu posiada silne zaplecze badawczo-rozwojowe, zarówno w postaci biur konstrukcyjnych będących częścią przedsiębiorstw produkcyjnych, jak i współpracujących z nim wydziałów lotniczych na uczelniach oraz samodzielnych instytutów. Produkty przemysłu lotniczego są wysoce przetworzone, dlatego należy on do najbardziej skooperowanych o dużej wartości dodanej. Cechuje go także posiadanie wysokokwalifikowanej kadry menadżerskiej i technicznej oraz pracowniczej. W ostatnich latach w polskim przemyśle

lotniczym ma miejsce stopniowe odchodzenie od technologii poradzieckich na rzecz nowoczesnych technologii zachodnich. W Polsce działają firmy także z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które są poddostawcami części lotniczych i małych podzespołów dla dużych światowych koncernów lotniczych. Większość części produkowanych jest w tzw. Dolinie Lotniczej na Podkarpaciu. W okresie ostatnich 30 lat powstał także prywatny przemysł małych samolotów i dronów.

Słabą stroną współczesnego polskiego przemysłu lotniczego jest stosunkowo niewielka liczba produktów finalnych. W Polsce Ludowej było ich znacznie więcej, część z nich to były konstrukcje polskie, a ponadto śmigłowce i samoloty produkowane w oparciu o licencje zakupione w Związku Radzieckim, w tym myśliwce odrzutowe. W okresie transformacji po 1989 roku oraz po dokonaniu prywatyzacji i sprzedaniu największych lotniczych firm produkcyjnych kapitałowi zachodniemu, poważną część aktywności takich przedsiębiorstw jak PZL „Mielec” S.A., PZL Świdnik S.A., czy PZL-Okęcie S.A. stanowi produkcja podzespołów i komponentów dla Airbusa i Boeinga. W najbliższych latach, w ramach nowej polityki przemysłowej – jeśli taka zostanie opracowana i przyjęta, zainicjować należy projekty nowych samolotów, których finalna produkcja realizowana będzie w Polsce²⁵. Byłoby to przejawem wsparcia dla przemysłu wysokiej techniki. Jednym z nich może być program zbudowania samolotu szkolno-bojowego Pod nazwą „Grot 2”²⁶. Koncepcja jego budowy została już wstępnie opracowana przez Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych wspólnie

²⁵ P. Soroka, A. Karpiński, W. Bojarski, D. Prokopowicz, K. Golczak, *Uwagi Polskiego Lobby Przemysłowego do dokumentu „Polityka przemysłowa Polski” z 21 czerwca 2021 r.*, ekspertyza (w:) E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka, *Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego*, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa marzec 2022. ISBN 978-83-960892-1-2

²⁶ Na początku lat sześćdziesiątych ub. wieku zespół pod kierownictwem prof. Tadeusza Sołtyka zaprojektował konstrukcję samolotu szkolno-bojowego o prędkości ponaddźwiękowej pn. „Grot 1”, którego budowa została zablokowana przez Związek Radziecki.

z Politechniką Warszawską. Projekt ten przewiduje współpracę z partnerami zagranicznymi. Może to być Ukraina i państwa bałtyckie nie posiadające własnych samolotów bojowych. Inna możliwość to nawiązaniu ścisłej współpracy z Koreą Południową i zaangażowanie polskiego przemysłu lotniczego we wspólną produkcję samolotu bojowego KF-21 Boramae, który jako samolot generacji 4+ znajduje się obecnie na etapie prób w locie, a którego pozyskaniem wstępne zainteresowanie wyraził MON (możliwie jak najpełniejsza produkcja samolotów dla naszych Sił Powietrznych oraz duże zaangażowanie we wspólną produkcję dla odbiorców trzecich). Produkcja finalna powinna dotyczyć także śmigłowców. W tej dziedzinie duże doświadczenie i dorobek posiada PZL Świdnik S.A., którego właścicielem jest obecnie włoska firma „Leonardo” (w PZL Świdnik od chwili ich powstania wyprodukowano tysiące śmigłowców z licencji radzieckiej i polskiej konstrukcji „Sokół”). Jest to możliwe dzięki kontraktowi zawartemu przez Ministerstwo Obrony Narodowej z Grupą „Leonardo” na pozyskanie śmigłowca nowej generacji AW149, skonstruowanego przez tę firmę, którego produkcja ma być realizowana w PZL Świdnik S.A.

W ostatnich latach narasta zastosowanie dronów do prowadzonej za ich pomocą obserwacji i kontroli, w analizie obrazowej, przy wykorzystaniu w inspekcjach czy akcjach ratowniczo-poszukiwawczych, a przede wszystkim w celach wojskowych. Przebieg walk na Ukrainie, podobnie jak konflikt zbrojny między Armenią a Azerbejdżanem, potwierdził znaczenie i duże zastosowanie dronów przez walczące strony. Dlatego program modernizacji na najbliższe lata Sił Zbrojnych RP, zarówno wojsk operacyjnych, jak i Wojsk Obrony Terytorialnej musi te tendencje w pełni uwzględnić. Polski przemysł obronny jest już zaangażowany w produkcję różnego rodzaju dronów, np.: drony typu Wermate, wyprodukowane przez największą prywatną polską firmę zbrojeniową WB Electronics, które są wykorzystywane przez nasze Wojsko od 2017 r. Te bezzałogowce swojej skuteczności dowiodły podczas walk na Ukrainie. Ponadto w maju 2022 r. podpisany został przez MON

kontrakt z firmą WB Electronics na dostawę najnowszego systemu Gladius. Dotyczy on kilkaset dronów, których część pełnić będzie funkcje obserwacyjne, a pozostałe uderzeniowe, w trybie kamikadze. Z kolei Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. realizuje program dotyczący budowy dronów tworzących system obserwacyjny krótkiego zasięgu Orlik.

Od dziesięcioleci budownictwo okrętowe realizowane przez stocznie jest uznawane za jedną ze strategicznych dziedzin gospodarki i za jeden z najbardziej konkurencyjnych i skoopteryzowanych działów przemysłu. Po upadku dwóch – Stoczni Szczecińskiej i Stoczni w Gdyni oraz nieudanej prywatyzacji Stoczni Gdańskiej, potencjał polskiego przemysłu stocznioowego został znacznie osłabiony. Tymczasem jeszcze w latach osiemdziesiątych branża stocznioowa była stawiała Polskę na czele stawki światowej. Sukcesy jakie ostatnio osiągnęła prywatna stocznia Remontowa Shipbuilding S.A. (dawna Stocznia Północna) budując serię dużych promów i serię bardzo nowoczesnych niszczycieli min klasy „Kormoran”, a także dobre funkcjonowanie stoczni remontowych świadczą o tym, że polski przemysł stocznioowy może jeszcze odegrać poważną rolę w procesach reindustrializacji, zważywszy, że przy budowie każdej większej jednostki floty handlowej lub wojennej zaangażowane są setki kooperantów. Dlatego tak ważne jest kontynuacja programu „Miecznik” i „Delfin” dla Marynarki Wojennej RP. W przyszłości decydujące o kondycji polskiego przemysłu stocznioowego mogą być nowe obszary budownictwa okrętowego, w tym wyspecjalistyczne budownictwo jednostek pływających z nowymi typami napędów opartymi o alternatywne źródła energii. Kluczowe tu będzie opanowanie technologii budowy napędów okrętowych wykorzystujących wodór.

Rozwój polskiego przemysłu stocznioowego powinien być powiązany z modernizacją i unowocześnieniem najważniejszych polskich portów, a zwłaszcza z rozbudową portu w Uście i przystosowaniem jej do potrzeb Marynarki Wojennej RP.

Z dotychczasowych badań wynika, że wydajność pracy w naszych przemysłach wysokiej techniki była niższa od śred-

niej w całym przemyśle o co najmniej 20%, podczas gdy w krajach wysoko rozwiniętych odwrotnie – jest wyższa w tych przemysłach od średniej o 20-30%. Jest to wyraźna, chociaż dość swoista, anomalia w stosunku do krajów rozwiniętych. Świadczy zaś o tym, że w tych przemysłach asortyment produkcji i jej skala oraz faza rozwoju technologicznego nie osiąga u nas jeszcze etapu, który daje największą ich efektywność i rentowność finansową. Stanowi to z drugiej strony istotną rezerwę dla dalszego wzrostu skali tej produkcji bez zwiększenia zatrudnienia. Stwarza to szanse, które powinny być maksymalnie wykorzystane.

Nie można dokonać reindustrializacji w Polsce bez odbudowy roli elektroniki profesjonalnej, a zwłaszcza na skalę przemysłową półprzewodników, a także rozwoju przemysłu biotechnologicznego, kosmicznego i ekologicznego. Kluczowe znaczenie ma także wsparcie własnych przemysłów konsumpcyjnych.

Reindustrializacja wymaga zwiększenia mocy i rozbudowy potencjału przemysłu energetycznego, wytwarzającego energię elektryczną, na którą zapotrzebowanie wzrośnie także z powodu rozwoju informatyki i upowszechnienia internetu. Długo jeszcze w warunkach Polski źródłem tej energii będą elektrownie węglowe, zwłaszcza oparte na węglu brunatnym, przy jednoczesnym stosowaniu nowoczesnych technologii zmniejszających emisję dwutlenku węgla i gazów szkodliwych dla środowiska. Takie technologie są już stosowane w USA i Kanadzie gdzie wiodą prym w tamtych sektorach energetycznych. Szansą dla górnictwa w Polsce, pomimo nieuniknionej transformacji energetycznej byłoby wdrożenie analogicznych projektów w dziedzinie CCS, CCU i funkcjonowanie równoległe z metodami odnawialnymi, aż do wyczerpania złóż węglowych obecnie eksploatowanych oraz możliwych, przewidzianych do eksploatacji. Należy je wprowadzać i rozwijać w branży energetycznej Naszego Kraju.

Rozdział 3.

Proponowane nowe rozwiązania i mechanizmy ekonomiczne niezbędne dla modernizacji i zmiany struktury przemysłu Polski

Tworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego powinno się kierować zasadą, że COP 2 będzie miał strukturę sieciową, będzie poziomym porozumieniem istniejących i nowych przedsiębiorstw przemysłowych – państwowych i prywatnych, dużych i małych, politechnik i uczelni ekonomicznych oraz instytutów naukowych, zapewniającym im podmiotowość i twórczą kooperację.

Zmiana struktury i modernizacja przemysłu Polski powinna być zapoczątkowana sformułowaniem na szczeblu rządowym strategii przemysłowej dotyczącej reindustrializacji (horyzont czasowy – 14 lat, rozłożony na dwa etapy – 7 lat plus 7.) Częścią tej strategii powinno być określenie specjalizacji produkcyjnej (w tym także eksportowej), z uwzględnieniem specyfiki regionalnej (lokalnej) z wyszczególnieniem okręgów przemysłowych (można tu nawiązać do okręgów przemysłowych powstałych jeszcze w PRL i zaprojektować nowe).

Pierwszym etapem prac nad strategią oraz działań zmierzających do jej sformułowania musi być zidentyfikowanie sektorów o strategicznym znaczeniu dla rozwoju kraju czy danego regionu. Przez sektory o strategicznym znaczeniu w tym przypadku należy rozumieć te sektory, których rozwój może zdynamizować całą gospodarkę rozumianą jako system wzajemnie powiązanych jej elementów. Można do nich m.in. zaliczyć wyżej scharakteryzowane sektory polskiego przemysłu. Wybór tych sektorów należy maksymalnie ograniczyć do rzeczywiście najważniejszych dla rozwoju, tak aby można je było objąć realnymi priorytetami. Warunkiem skuteczności takiej strategii i jej główną funkcją jest bowiem doprowadze-

nie do maksymalnej koncentracji środków i działań na celach rzeczywiście. Skuteczna realizacja strategii reindustrializacji będzie możliwa po przyjęciu ustawy o finansowaniu tego przedsięwzięcia. Jednocześnie w tym celu należy nadać dodatkowe kompetencje Bankowi Gospodarstwa Krajowego i zwiększenie jego możliwości finansowych. Pożądane jest ponadto pozyskanie do procesu reindustrializacji niektórych uczelni, zwłaszcza technicznych, oraz zainteresowanie nią organizacje pozarządowych, których cele statutowe zbieżne są z podejmowanym przedsięwzięciem, oraz oczywiście mediów, zarówno ogólnokrajowych jak i lokalnych. Niezbędne jest ponadto zwiększenie możliwości komercjalizacji badań prowadzonych przez środowiska akademickie w celu pozyskiwania nowych rozwiązań przemysłowych.

Za najważniejszy etap przejścia do bardziej aktywnej modernizacji struktury przemysłu w naszym kraju uważamy dostosowanie naszego systemu bodźców ekonomicznych i finansowych do wymogów modernizacji struktury naszego przemysłu, a w ramach tych zmian kluczowe znaczenie ma dostosowanie polityki fiskalnej ogółem, a zwłaszcza podatkowej oraz zasad jej tworzenia do wymogów polityki strukturalnej. Może to mieć przełomowe znaczenie. Bo jak dotychczas decyzje fiskalne i strukturalne podejmowane były w całkowitej wzajemnej izolacji, a polityka podatkowa nie uwzględniała w ogóle jako cel modernizacji tej struktury.

Głównym przedmiotem procesu reindustrializacji, zmieniającym strukturę przemysłu w Polsce, powinna być budowa nowoczesnych zakładów przemysłowych zatrudniających ponad 100 pracowników, opartych na wiedzy i podmiotowym wykorzystaniu kapitału ludzkiego, a także najnowszych technologiach, w tym podwójnego zastosowania zrodzonych w przemyśle obronnym i technologii informacyjnych. Poza tym reindustrializacja powinna być powiązana z upowszech-

nieniem w polskim przemyśle sztucznej inteligencji²⁷ (industrial artificial intelligence-AI), która bez wątpienia zrewolucjonizuje nowe rozwiązania w zakresie ekonomicznym i zmian strukturalnych. Kluczowym trendem, który należy uwzględnić w procesach reindustrializacji w naszym kraju jest kontynuacja transformacji cyfrowej, w której uczestniczy coraz więcej firm i przedsiębiorstw w Polsce. Wpisuje się ona w obecną czwartą rewolucję technologiczną, z którą wiąże się pojęcie Przemysł 4.0. Do kluczowych technologii Przemysłu 4.0²⁸ zalicza się: technologie doskonalące procesy analityczne jak Big Data Analytics²⁹, Business Intelligence³⁰, Data Science, poza tym także chmura obliczeniowa, głębokie uczenie³¹, uczące się maszyny, Internet rzeczy³², robotyka, pozioma i pionowa integracja systemu danych, wielokryterialne modele symulacyjne,

²⁷ T. H. Davenport, R. Ronanki (2018). *Artificial Intelligence for the Real World* (w:) "Harvard Business Review", Vol. 96, Issue 1, s. 108-116. (<https://hbr.org/2018/01/artificial-intelligence-for-the-real-world>).

²⁸ A. Kwasek, D. Prokopowicz, *Zastosowanie technologii ICT w zakresie doskonalenia systemów zarządzania przedsiębiorstwem w dobie Przemysłu 4.0* (w:) K. Huczek, M. Ścigała, J. Żylińska, K. Gawkowski, P. Przybylski (red.) „Współczesne problemy prawa, zarządzania, bezpieczeństwa i nowoczesnej inżynierii”, Wydawnictwo UTH Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej w Warszawie, Warszawa 2023, s. 567-585. ISBN 978-83-62250-60-8

²⁹ W. Pizło, O. Kulykovets, D. Prokopowicz, A. Mazurkiewicz-Pizło, A. Kałowski, M. W. Paprocka, E. Stawicka, E. Skarzyńska, *The importance of Big Data Analytics technology in business management* (w:) "Cybersecurity and Law", nr 2 (10) 2023, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Akademickie Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa, Warszawa 2023, s. 270-282. ISSN 2658-1493 DOI: <https://doi.org/10.35467/cal/174940>.

³⁰ Gartner, Inc. (2020). *Predicts 2020: Analytics and Business Intelligence*. (<https://www.gartner.com/en/doc/3985165>).

³¹ Y. LeCun, Y. Bengio, G. Hinton (2015). *Deep Learning* (w:) "Nature", Vol. 521, s. 436-444. (<https://www.nature.com/articles/nature14539>).

³² K. Ashton (2009). *That 'Internet of Things' Thing* (w:) "RFID Journal". (<https://www.rfidjournal.com/that-internet-of-things-thing>).

cyfrowe bliźniaki³³, additive manufacturing, Blockchain³⁴, 5G, smart technologie, technologie cyberbezpieczeństwa³⁵, Virtual i Augmented Reality i inne technologie z informatyzowanego wielokryterialnego przetwarzania danych Data Mining.

W związku z dynamicznym obecnie rozwojem technologii generatywnej sztucznej inteligencji³⁶ i jej zastosowań biznesowych, przemysłowych i innych obecna czwarta rewolucja technologiczna niebawem będzie ulegała transformacji na piątą rewolucję technologiczną Przemysł 5.0., opartą na zrównoważonym rozwoju przy osiągnięciu synergii człowiek-maszyna. Z uwagi na zakładany horyzont czasowy, właśnie Przemysł 5.0 winien być w szczególności uwzględniany w strategii. Zasada zrównoważonego rozwoju nakazuje jednak, iż wspomniane wyżej „podmiotowe zaangażowanie kapitału ludzkiego” oznaczać powinno wykorzystanie i rozwój, ale nie redukcję „kapitału kulturowego” i mentalnego społeczeństwa polskiego w wyniku kumulowania negatywnych konsekwencji uzależnienia cyfrowego w sferze osobowości, postaw i kompetencji społecznych, tak w wymiarze indywidualnym, jak i wspólnotowym. Strategia ta staje się nowym i ważnym elementem zintegrowanego cyberbezpieczeństwa, w którym element osobowy może okazać się granicznym komponentem potencjału pracy ważnym dla

³³ F. Tao, M. Zhang (2020). *Digital Twin Driven Smart Manufacturing: Theoretical Basis, Methodology, and Applications* (w:) “IEEE Transactions on Industrial Informatics”, Vol. 16, No. 3, s. 2210-2220. (<https://ieeexplore.ieee.org/document/9051895>).

³⁴ J. Miller, H. Zhu (2022). *Blockchain technology for supply chain management: Applications and challenges* (w:) “International Journal of Production Economics”, Vol. 249, Article 108332. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0925527322001228>).

³⁵ A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, M. Such-Pyrgiel (2023). *The role of Big Data and Data Science in the context of information security and cybersecurity* (in:) “Journal of Modern Science”, Issue 4/2023 vol. 53, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej, pp. 9-42. ISSN 1734-2031. DOI: 10.13166/jms/177036 Opublikowany 30.12.2023

³⁶ D. M. West (2018). *The Future of Work: Robots, AI, and Automation*, Brookings Institution Press (www.brookings.edu/book/the-future-of-work).

utrzymania suwerenności i sprawczości rodzimych zasobów kadrowych i aksjonormatywnych.³⁷

Reindustrializacja wymaga zwiększenia mocy i rozbudowy potencjału przemysłu energetycznego, wytwarzającego energię elektryczną, na którą zapotrzebowanie wzrośnie także z powodu rozwoju informatyki i upowszechnienia internetu. Długo jeszcze w warunkach Polski źródłem tej energii będą elektrownie węglowe, zwłaszcza oparte na węglu brunatnym, przy jednoczesnym stosowaniu nowoczesnych technologii zmniejszających emisję dwutlenku węgla i gazów szkodliwych dla środowiska. Takie technologie są już stosowane w USA i Kanadzie gdzie wiodą prym w tamtych sektorach energetycznych. Szansą dla górnictwa w Polsce, pomimo nieuniknionej transformacji energetycznej byłoby wdrożenie analogicznych projektów w dziedzinie CCS, CCU i funkcjonowanie równoległe z metodami odnawialnymi, aż do wyczerpania złóż węglowych obecnie eksploatowanych oraz możliwych, przewidzianych do eksploatacji. Należy je wprowadzać i rozwijać w branży energetycznej Naszego Kraju.

³⁷ *Sztuczna inteligencja. Wyzwania i zagrożenia*, red. A. Wysocki, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024

Rozdział 4.

Strategia polityki przemysłowej w podziale na cele, taktyki i działania w wybranych obszarach

Celem strategii jest przedstawienie planu odbudowy i rozbudowy technologicznych gałęzi przemysłu w Polsce. W szczególności dotyczy ona takich aspektów jak rozwój firm technologicznych oraz przedsiębiorstw przemysłowych, które opracowują i wdrażają nowe technologie informacyjne ICT oraz rozwiązania dla Przemysłu 5.0. Do kluczowych długofalowych celów realizacyjnych wspomnianej strategii należy osiągnięcie dynamicznego wzrostu gospodarczego, a także zwiększenie innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki na arenie międzynarodowej. Prace nad strategią są motywowane dynamicznymi zmianami w otoczeniu geopolitycznym i gospodarczym kraju. Zdefiniowane w niej cele są ukierunkowane na zdobycie przez Polskę pozycji lidera wśród państw Grupy Wyszehradzkiej (V4) oraz Rumunii. Zidentyfikowano potencjał i możliwości zajęcia przez nasz kraj roli wiodącej w tej grupie gospodarki. Pomyślna realizacja proponowanych celów wzmocniłaby potencjał gospodarczy, tym samym umożliwiając łączenie łańcuchów dostaw z pozostałymi podmiotami V4 (plus Rumunia) na warunkach korzystniejszych niż dotychczas ze względu na przejęcie w kluczowych dziedzinach wytwórczych roli OEM (ang. Original Equipment Manufacturer). Objęcie roli OEM w wybranych sektorach przemysłu przekłada się na wysoki poziom przychodów i większe możliwości w negocjacji kontraktów niż w dotychczasowych warunkach, w których wiele polskich przedsiębiorstw produkcyjnych jest jedynie poddostawcą komponentów dla OEM zlokalizowanych za granicą i będących częścią międzynarodowych koncernów. Te bowiem starają się lokalizować centra B+R w krajach macierzystych chroniąc know-how i korzystając z tzw. taniej siły roboczej w krajach Europy środkowej takich jak V4 i Rumunia.

Realizacja proponowanego projektu wymaga współpracy Rządu, sektora prywatnego, instytucji naukowych oraz organizacji pozarządowych jak i międzynarodowych. Dzięki temu Polska mogłaby stać się wiodącym ośrodkiem technologii przyszłości, przyczyniając się do globalnego postępu technologicznego.

Zapraszamy również do zapoznania się ze szczegółowym materiałem dr Dariusza Prokopowicza dotyczącym analizy SWOT, stanowiącym załącznik do dokumentu głównego.

W strategii każdy z głównych celów strategicznych (1-3) uszczegółowiono wskazując działania strategiczne i taktyczne.

Cel Strategiczny 1: Zwiększenie konkurencyjności gospodarki: stworzenie warunków do wzrostu globalnej konkurencyjności polskiej gospodarki.

Działanie strategiczne 1.1.: **Podniesienie poziomu innowacyjności:** Zwiększenie liczby nowoczesnych firm technologicznych oraz dynamiczny rozwój startupów rozwijających innowacyjne technologie³⁸.

Działanie 1

Selekcja i rozwój zaawansowanych technologii na tej podstawie wytycznie i promowanie kluczowych dla gospodarki obszarów badań i rozwoju w dziedzinach sztucznej inteligencji, robotyki, automatyzacji. Skupienie się na innowacyjnych rozwiązaniach i ich komercjalizacji.

Działanie 2

Modernizacja przemysłu: zastosowanie automatyzacji, robotyzacji oraz technologii SI i dronów w tradycyjnych gałęziach przemysłu, takich jak rolnictwo, logistyka, produkcja czy energetyka, w celu zwiększenia efektywności, redukcji kosztów oraz poprawy jakości produktów i usług. Roboty przemysłowe

³⁸ M. E. Porter (1998). *Clusters and the New Economics of Competition* (w:) "Harvard Business Review", nr 76(6), s. 77-90 (<https://hbr.org/1998/11/clusters-and-the-new-economics-of-competition>).

we mogą wykonywać precyzyjne, powtarzalne zadania szybciej i dokładniej niż ludzie, co zwiększa efektywność produkcji. Podniesienie dzięki temu poziomu elastyczności systemów produkcyjnych: nowoczesne roboty są w stanie szybko dostosować się do zmian w produkcji, co pozwala na szybkie przezbieranie i dywersyfikację asortymentu produkowanych dóbr. Konieczną formą doskonalenia działań produkcyjnych muszą być zaawansowane formy ewaluacji, szczególnie ewaluacja rozwojowa, skoordynowana z inżynierią programów i inżynierią systemów.

Działanie 3

Optymalizacja i synergia systemów, szczególnie systemów złożonych, pozwalająca na skuteczną gospodarkę zasobami, od zasobów materiałowych, technologicznych, logistycznych, na zasobach ludzkich i kulturowych kończąc. Tworzenie miejsc pracy. Generowanie nowych, wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy w sektorze technologicznym oraz wspieranie przekwalifikowania pracowników z innych branż na potrzeby nowej gospodarki.

Działanie 4

Rozwój innowacyjnych rozwiązań w obszarze logistyki i magazynowania:

- Autonomiczne magazyny: automatyzacja, robotyzacja i digitalizacja mogą usprawnić procesy magazynowe, od transportu towarów po inwentaryzację, co zmniejsza koszty i zwiększa szybkość operacji.
- Planowanie, korygowanie i ewaluacja strategii i metodyki wykorzystania zasobów w skali makro, mezo i mikro wraz z prognozą kierunków polityki gospodarczej i przemysłowej w przyszłości
- Dostawy last-mile: drony mogą przyspieszyć i zoptymalizować dostawy na ostatnim etapie, zwłaszcza w trudno dostępnych miejscach.

Działanie 5.

Rozwój innowacyjnych rozwiązań w obszarze rolnictwa:

- Precyzyjne rolnictwo: Drony mogą monitorować uprawy, zbierać dane i wykonywać zabiegi, takie jak opryski, z większą precyzją, co prowadzi do oszczędności i zwiększenia plonów.
- Autonomiczne maszyny rolnicze: Roboty mogą wykonywać zadania takie jak sadzenie, pielęgnacja i zbiór plonów, co zmniejsza potrzebę pracy fizycznej.
- Inżynieria systemowa wspomagać może decyzje łączące potencjał zasobów naturalnych, technicznych i wytwórczych w zgodzie z obecną i planowaną ekonomiką produkcji.

Działanie 6

Transport:

- Autonomiczne pojazdy: Roboty i drony mogą zrewolucjonizować transport, wprowadzając autonomiczne pojazdy na drogi i do powietrza, co zmniejszy liczbę wypadków i poprawi efektywność transportu.
- Inteligentne systemy zarządzania ruchem: Systemy SI mogą optymalizować ruch drogowy, zmniejszając korki i emisję spalin.

Działanie 7

Medycyna i zdrowie:

- Roboty chirurgiczne: Roboty wspomagane przez SI mogą wykonywać precyzyjne operacje, minimalizując ryzyko i poprawiając wyniki medyczne.
- Dostawy medyczne: Drony mogą dostarczać leki i sprzęt medyczny w sytuacjach awaryjnych, zwłaszcza w trudno dostępnych rejonach.

Działanie 8.

Promocja i internacjonalizacja innowacji oraz benchmarking na bazie osiągnięć liderów rynku:

- **Promocja na rynkach zagranicznych:** Wspieranie promocji polskich firm technologicznych i przemysłowych na rynkach międzynarodowych.
- **Współpraca międzynarodowa:** Tworzenie partnerstw międzynarodowych w zakresie badań, rozwoju i wdrażania nowych technologii.

- **Udział w międzynarodowych targach i wystawach:** Organizacja i udział w międzynarodowych targach, wystawach i konferencjach branżowych.

Działanie strategiczne 1.2.: **Wzrost integralności i komplementarności kluczowych sektorów systemu przemysłowego:** Utworzenie spójnej sieci wytwórczej w kluczowych sektorach gospodarki

Działanie 1

Selekcja kluczowych sektorów i centrów doskonałości na bazie KIS i RIS, a także potencjału Klastrow krajowych. Opracowanie aktualnej mapy kompetencji w skali kraju. Na podstawie koncentracji wskazanie wiodących centrów np. Dolina Krzemowa, Przemysł Obronny, Dolina Lotnicza

Działanie 2

Utworzenie spójnej zintegrowanej sieci w ramach wskazanych centrów doskonałości. Selekcja kluczowych ogniw produkcji, podjęcie decyzji o uzupełnieniu w ramach zasobów krajowych lub zagranicznych brakujących ogniw łańcucha wartości. Równowaga eksport – import także w zakresie know-how i technologii.

Działanie 3

Kreowanie własnych marek w szczególności w zakresie produkcji zaawansowanej np. silniki, śmigłowce, samoloty, drony, motoryzacja. Objęcie roli OEM w wybranych obszarach produkcji.

Działanie strategiczne 1.3.: **Utworzenie nowoczesnego, elastycznego systemu edukacyjnego** sprzężonego ze środowiskiem przemysłowym i reagującego na szybkie zmiany wynikające z dynamicznego rozwoju technologii

Działanie 1

Wskazanie kluczowych dziedzin pożądaných na rynku pracy z uwzględnieniem Działania strategicznego 1.2.

Działanie 2

Edukacja i rozwój talentów: Inwestowanie w edukację na wszystkich poziomach, od szkół podstawowych po uniwersyte-ty, w celu kształcenia specjalistów w dziedzinie SI i dronów. Tworzenie programów szkoleniowych i kursów podyplomo-nych.

Działanie 3

Edukacja i szkolenia: Wdrażanie programów edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie nowych technologii ICT, AI, IoT, Blockchain, Big Data Analytics i innych.

Działanie 4

Partnerstwa edukacyjne: tworzenie partnerstw z uczelnia-mi, instytucjami edukacyjnymi i firmami technologicznymi w celu kształcenia wysoko wykwalifikowanych specjalistów³⁹. Programy stażowe i praktyki: Wspieranie programów stażo-wych i praktyk w firmach technologicznych i przemysłowych. Takie podejście zapewni mechanizmy stałej współpracy prze-myśłu z uczelniami i innymi instytucjami edukacyjnymi. Wy-pracowanie procedur kształcenia w powiązaniu ze środowi-skiem przemysłowym (programy studiów, praktyki, selekcja absolwentów i najlepsze oferty pracy dopasowane do sylwetki absolwenta).

Działanie strategiczne 1.4.: **Podniesienie skuteczności ekosystemu transferu technologii** selekcjonującego prze-lomowe rozwiązania technologiczne wśród potencjałów krajo-wych i zagranicznych.

Działanie 1

- Regulacje i polityki wspierające innowacje:

Ramy regulacyjne: Opracowanie i wdrożenie ram regulacyj-nych, które sprzyjają innowacjom i adaptacji nowych technolo-gii.

³⁹ M. Miozzo, L. Soete (2010). *Innovation, Industrial R&D and the Role of the Government in the Knowledge Economy* (w:) "Technovation", Vol. 30, Issues 2-3, s. 98-105. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0166497210000282>).

- Standaryzacja: Wdrażanie standardów i norm technologicznych zgodnych z międzynarodowymi wytycznymi, co ułatwi współpracę i integrację na globalnym rynku.

Działanie 2

Stymulowanie innowacji i wspieranie technologicznych start-upów⁴⁰:

- **Programy grantowe i dotacje:** Tworzenie programów grantowych i dotacji dla innowacyjnych, technologicznych start-upów oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).
- **Inkubatory technologiczne:** Rozwój inkubatorów technologicznych, które oferują wsparcie techniczne, finansowe i mentoringowe dla nowo powstałych firm.
- **Programy akceleryacyjne:** Uruchomienie programów akceleryacyjnych dla startupów zajmujących się nowymi technologiami, oferujących wsparcie finansowe, mentoring i dostęp do sieci kontaktów⁴¹.
- **Współpraca z uczelniami:** Promowanie współpracy między uczelniami a przemysłem w celu transferu technologii i wiedzy.

Działanie strategiczne 1.5.: **Efektywne wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji**

Działanie 1.

Do kluczowych technologii Przemysłu 4.0⁴² zalicza się: technologie doskonalące procesy analityczne jak Big Data

⁴⁰ A Nowak, *Innowacje technologiczne w polskim przemyśle*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022.

⁴¹ H. Chesbrough (2003). *Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology* (w:) *Harvard Business Review Press*. Retrieved from (<https://www.hbr.org/book/open-innovation>).

⁴² A. Kwasek, D. Prokopowicz, *Zastosowanie technologii ICT w zakresie doskonalenia systemów zarządzania przedsiębiorstwem w dobie Przemysłu 4.0* (w:) K. Huczek, M. Ścigała, J. Żylińska, K. Gawkowski, P. Przybylski (red.) „Współczesne problemy prawa, zarządzania, bezpieczeństwa i nowoczesnej inżynierii”, Wydawnictwo UTH Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej w Warszawie, Warszawa 2023, s. 567-585. ISBN 978-83-62250-60-8

Analytics⁴³, Business Intelligence⁴⁴, Data Science, poza tym także chmura obliczeniowa, głębokie uczenie⁴⁵, uczące się maszyny, Internet rzeczy⁴⁶, robotyka, pozioma i pionowa integracja systemu danych, wielokryterialne modele symulacyjne, cyfrowe bliźniaki⁴⁷, additive manufacturing, Blockchain⁴⁸, 5G, smart technologie, technologie cyberbezpieczeństwa⁴⁹, Virtual i Augmented Reality i inne technologie z informatyzowanego wielokryterialnego przetwarzania danych Data Mining. Automatyzacja procesów produkcyjnych i biznesowych za pomocą technologii ICT, Przemysłu 4.0/5.0, Big Data i sztucznej inteligencji (AI) znacząco podnosi wydajność pracy⁵⁰. Roboty, sy-

⁴³ W. Pizło, O. Kulykovets, D. Prokopowicz, A. Mazurkiewicz-Pizło, A. Kałowski, M. W. Paprocka, E. Stawicka, E. Skarzyńska, *The importance of Big Data Analytics technology in business management* (w:) "Cybersecurity and Law", nr 2 (10) 2023, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Akademickie Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa, Warszawa 2023, s. 270-282. ISSN 2658-1493 DOI: <https://doi.org/10.35467/cal/174940>.

⁴⁴ Gartner, Inc. (2020). *Predicts 2020: Analytics and Business Intelligence*. (<https://www.gartner.com/en/doc/3985165>).

⁴⁵ Y. LeCun, Y. Bengio, G. Hinton (2015). *Deep Learning* (w:) "Nature", Vol. 521, s. 436-444. (<https://www.nature.com/articles/nature14539>).

⁴⁶ K. Ashton (2009). *That 'Internet of Things' Thing* (w:) "RFID Journal". (<https://www.rfidjournal.com/that-internet-of-things-thing>).

⁴⁷ F. Tao, M. Zhang (2020). *Digital Twin Driven Smart Manufacturing: Theoretical Basis, Methodology, and Applications* (w:) "IEEE Transactions on Industrial Informatics", Vol. 16, No. 3, s. 2210-2220. (<https://ieeexplore.ieee.org/document/9051895>).

⁴⁸ J. Miller, H. Zhu (2022). *Blockchain technology for supply chain management: Applications and challenges* (w:) "International Journal of Production Economics", Vol. 249, Article 108332. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0925527322001228>).

⁴⁹ A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, M. Such-Pyrgiel (2023). *The role of Big Data and Data Science in the context of information security and cybersecurity* (in:) "Journal of Modern Science", Issue 4/2023 vol. 53, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej, pp. 9-42. ISSN 1734-2031. DOI: 10.13166/jms/177036 Opublikowany 30.12.2023

⁵⁰ J. Manyika, M. Chui, M. Miremadi, J. Bughin, K. George, P. Willmott, M. Dewhurst (2017). *Harnessing Automation for a Future That Works*, McKinsey Global Institute (www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/harnessing-automation-for-a-future-that-works).

stemy automatyczne i algorytmy AI mogą wykonywać zadania szybciej i z większą precyzją niż ludzie, co prowadzi do wyższej wydajności i mniejszych kosztów operacyjnych. Automatyzacja umożliwia również bardziej efektywne zarządzanie zasobami i czasem pracy⁵¹.

Działanie 2.

Wdrożenie technologii ICT, AI i Big Data w logistyce pozwala na optymalizację łańcuchów dostaw, zarządzania zapasami oraz planowania transportu⁵². Algorytmy analityczne mogą przewidywać popyt, optymalizować trasy dostaw i minimalizować czas przestoju, co prowadzi do szybszej realizacji zamówień i niższych kosztów⁵³.

Działania 3

Wsparcie finansowe i podatkowe:

- Ulgi podatkowe: Wprowadzenie ulg podatkowych dla firm inwestujących w badania i rozwój (R&D) oraz technologie Przemysłu 4.0/5.0⁵⁴.
- Kredyty i pożyczki preferencyjne: Oferowanie preferencyjnych kredytów i pożyczek dla przedsiębiorstw wdrażających nowe technologie.
- Fundusze venture capital: Tworzenie i rozwijanie funduszy venture capital dedykowanych inwestycjom w sektor technologiczny i przemysłowy.

⁵¹ A. Agrawal, J. Gans, A. Goldfarb, (2019). *Artificial Intelligence: The Ambiguous Labor Market Impact of Automating Prediction* (w:) "Journal of Economic Perspectives", nr 33(2), s. 31-50. (<https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jep.33.2.31>).

⁵² D. Acemoglu, P. Restrepo (2019). *Artificial Intelligence, Automation, and Work*, National Bureau of Economic Research (www.nber.org/papers/w24196).

⁵³ M. Żukowski (2019). *Automatyzacja i sztuczna inteligencja w polskich fabrykach przyszłości* (w:) „Zarządzanie Przedsiębiorstwem”, nr 3(1), s. 45-60. (<https://www.zarządzanieprzedsiębiorstwem.pl>).

⁵⁴ H. Kagermann, W. Wahlster, J. Helbig, (2013). *Recommendations for Implementing the Strategic Initiative INDUSTRIE 4.0.*, National Academy of Science and Engineering. (https://en.acatech.de/wp-content/uploads/sites/6/2018/03/Final_report__Industrie_4.0_accessible.pdf).

Cel strategiczny 2: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa kraju: autonomiczne funkcjonowanie sektorów niewralgicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa

Działanie strategiczne 2.1.: Zwiększenie znaczenia i poziomu produkcji w sektorze obronnym

Sektor usług:

- Bezpieczeństwo i nadzór: Drony mogą monitorować duże obszary, zapewniając wsparcie dla służb bezpieczeństwa i nadzoru, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.
- Usługi ratownicze: Drony mogą szybko dotrzeć do trudno dostępnych miejsc, dostarczając pomoc w sytuacjach kryzysowych, takich jak klęski żywiołowe.

Działanie strategiczne 2.2.: Uzupełnienie i integracja ogólnych procesów produkcyjnych oraz łańcuchów dostaw

Działanie 1

Kompleksowa analiza potencjału gospodarki pod kątem wyłonienia jej kluczowych sektorów o największym potencjale. Wskazanie brakujących elementów w łańcuchu wartości. Opracowanie programów uzupełnienia celem tworzenia własnych produktów ich sprzedaży za granicę.

Działanie strategiczne 2.3.: Ekosystem skutecznego przepływu know-how – technologie podwójnego zastosowania

Działanie 1

Tworzenie ekosystemu innowacji:

Stworzenie środowiska sprzyjającego współpracy pomiędzy firmami technologicznymi, start-upami, uczelniami wyższymi oraz instytutami badawczymi. Inwestowanie w inkubatory i akceleratorzy technologiczne oraz innowacyjne systemy edukacyjne stanowiące funkcjonalne zaplecze rozwojowe społecznego środowiska innowacji zdolne do wykorzystania twórczych potencjałów rzeczywistości hybrydalnej⁵⁵. Ważnym elementem

⁵⁵ *Rzeczywistość hybrydalna*, red. S. Jaskuła, t.1. *Pomiędzy bytami*, t.2 *Perspektywa wychowawcza*, Księgarnia Akademicka, Kraków, 2024

badawczego ekosystemu innowacji jest analiza wyzwań społeczeństwa konceptualnego jako zaawansowanego modelu społeczeństwa informacyjnego poszukującego związku i przepływu strategicznych zasobów potencjału twórczego pomiędzy różnymi obszarami gospodarki, nauki i kultury. Sama kultura, w tym kultura organizacyjna, kultura pracy i kultura innowacji traktowana jest nie tylko jako zespół czynników warunkujących, wtórnych i zastanych, ale jako źródło wartości motywujących i integrujących określających perspektywne cele działań zespołowych, zakorzenionych w dziedzictwie kultury narodowej i europejskiej⁵⁶

Działanie 2

Platformy innowacji otwartych⁵⁷:

- Collaborative innovation networks: Tworzenie platform współpracy i innowacji otwartych, które łączą przedsiębiorstwa, ośrodki badawcze i start-upy w celu wspólnego rozwoju nowych technologii.
- Crowdsourcing innowacji: Wykorzystanie crowdsourcingu do pozyskiwania innowacyjnych pomysłów i rozwiązań technologicznych od szerokiego grona ekspertów i entuzjastów technologii.

Działanie strategiczne 2.4.: **Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa**

Działanie 1

Bezpieczeństwo i obrona: Wykorzystanie dronów i SI w celu poprawy bezpieczeństwa narodowego, monitoringu granic, działań ratowniczych oraz operacji wojskowych.

⁵⁶ L. Korporowicz, *Komunikowanie dziedzictwa kulturowego*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2024.

⁵⁷ H. Chesbrough, M. Bogers, (2014). *Explicating Open Innovation: Clarifying an Emerging Paradigm for Understanding Innovation*. In *New Frontiers in Open Innovation*, Oxford University Press, 3-28. (https://books.google.pl/books?hl=pl&lr=&id=I-zi7mArB0cC&oi=fnd&pg=PA3&dq=Explicating+Open+Innovation:+Clarifying+an+Emerging+Paradigm+for+Understanding+Innovation&ots=j5mEg-1U2n&sig=kSYU1FuHaCrU6O16eMSm6EZZK_k).

Działanie 2

Bezpieczeństwo cyfrowe. Cyberbezpieczeństwo i ochrona danych:

- **Cyberbezpieczeństwo:** Inwestowanie w technologie i systemy zapewniające wysoki poziom bezpieczeństwa cyfrowego dla przedsiębiorstw przemysłowych, w tym ochrona przed cyberatakami, kradzieżą danych i sabotowaniem procesów produkcyjnych⁵⁸. Rozwój zaawansowanych systemów zabezpieczeń, które chronią przed atakami cybernetycznymi, wykorzystując najnowsze technologie szyfrowania i autoryzacji⁵⁹.
- **Systemy zarządzania ryzykiem ataków cyberprzestępczych:** Implementacja systemów zarządzania ryzykiem ataków cyberprzestępczych, które analizują potencjalne zagrożenia i rekomendują środki zaradcze na podstawie danych w czasie rzeczywistym⁶⁰.
- **Szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa:** Organizacja regularnych szkoleń i kampanii edukacyjnych dla pracowników w zakresie najlepszych praktyk związanych z cyberbezpieczeństwem. Regularne szkolenia dla pracowników w zakresie najlepszych praktyk związanych z cyberbezpieczeństwem oraz zarządzaniem danymi⁶¹.
- **Zabezpieczenie przemysłowych systemów sterowania:** Implementacja zaawansowanych systemów zabezpieczeń

⁵⁸ E. Bertino, R. Sandhu (2005). *Database Security – Concepts, Approaches, and Challenges* (w:) “*IEEE Transactions on Knowledge and Data Engineering*”, Vol. 13, Issue 1, pp. 6-19. (<https://ieeexplore.ieee.org/document/1313777>).

⁵⁹ W. Stallings, L. Brown (2017). *Computer Security: Principles and Practice*. Pearson. (<https://www.pearson.com/store/p/computer-security-principles-and-practice/P100000903322>).

⁶⁰ A. Kott, I. Linkov (2019). *Cyber Resilience of Systems and Networks*. Springer. (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-20166-6>).

⁶¹ H. Boyes, B. Hallaq, J. Cunningham, T. Watson (2018). *The industrial internet of things (IIoT): An analysis framework* (w:) “*Computers in Industry*”, nr 101, s. 1-12. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0166361518304289>).

dla ochrony przemysłowych systemów sterowania i infrastruktury krytycznej przed cyberatakami⁶².

Cel strategiczny 3: Zrównoważony rozwój

Działanie strategiczne 3.1.: **Podniesienie bezpieczeństwa energetycznego** zrównoważony system zdywersyfikowanych źródeł (tradycyjne i alternatywne)

Działanie 1

Rozwój odnawialnej i bezemisyjnej taniej energii:

- **Ekologiczne innowacje:** Wspieranie rozwoju technologii przyjaznych środowisku, takich jak odnawialne źródła energii, technologie redukujące emisję CO₂, recykling oraz gospodarka o obiegu zamkniętym.
- **Energooszczędność:** Promowanie i wdrażanie rozwiązań energooszczędnych w przemyśle, w tym inteligentne zarządzanie energią i systemy magazynowania energii

Działanie 2

Zintegrowane systemy zarządzania energią i rozwój inteligentnych sieci energetycznych⁶³:

- **Inteligentne sieci energetyczne:** Rozwój inteligentnych sieci energetycznych (smart grids) integrujących odnawialne źródła energii, zapewniających stabilne i efektywne zarządzanie energią. Implementacja inteligentnych sieci energetycznych, które wykorzystują technologie ICT do zarządzania przepływem energii i zwiększenia efektywności energetycznej⁶⁴.

⁶² P. W. Singer, A. Friedman (2014). *Cybersecurity and Cyberwar: What Everyone Needs to Know*. Oxford University Press. (<https://global.oup.com/academic/product/cybersecurity-and-cyberwar-9780199918119>).

⁶³ X. Fang, S. Misra, G. Xue, D. Yang, (2012). *Smart Grid – The New and Improved Power Grid: A Survey* (w:) "IEEE Communications Surveys & Tutorials", nr 14(4), s. 944-980. (<https://ieeexplore.ieee.org/document/6132216>).

⁶⁴ Y. Zhang, X. Zhang (2019). *Smart Grid Technologies: A Review* (w:) "IEEE Access", nr 7, 148184-148208. (<https://ieeexplore.ieee.org/document/8860972>).

- **Systemy zarządzania energią:** Wdrożenie zaawansowanych systemów zarządzania energią (EMS) w przemyśle, które wykorzystują Big Data Analytics do optymalizacji zużycia energii. Wdrażanie systemów zarządzania energią, które monitorują i optymalizują zużycie energii w czasie rzeczywistym w celu redukcji kosztów i emisji CO₂.
 - **Zastosowanie AI w energetyce:** Wykorzystanie sztucznej inteligencji do optymalizacji zużycia energii w procesach produkcyjnych oraz do zarządzania energią odnawialną.
- Działanie 3
- Inspekcja i konserwacja:
- **Infrastruktura:** Drony mogą wykonywać inspekcje infrastruktury, takiej jak mosty, linie energetyczne czy rurociągi, z większą dokładnością i mniejszym ryzykiem dla ludzi.
 - **Przemysł energetyczny:** Drony mogą monitorować farmy wiatrowe, panele słoneczne i platformy wiertnicze, identyfikując problemy i zwiększając efektywność konserwacji.

Działanie strategiczne 3.2.: Budowa wiarygodnego systemu monitoringu i prognoz w zakresie podaży-popyt w celu podejmowania skutecznych decyzji dotyczących proporcji energii dostarczanej z poszczególnych źródeł

Działanie 1

Zielone technologie przemysłowe. Zielona reindustrializacja⁶⁵. Zrównoważona produkcja⁶⁶:

- **Zrównoważona produkcja:** Promowanie i wdrażanie zrównoważonych praktyk produkcyjnych, które minimalizują

⁶⁵ D. Gielen, F. Boshell, D. Saygin, M. D. Bazilian, N. Wagner, R. Gorini (2019). *The Role of Renewable Energy in the Global Energy Transformation* (w:) "Energy Strategy Reviews", Vol. 24, s. 38-50. (<https://doi.org/10.1016/j.esr.2019.01.006>).

⁶⁶ A. Kumar, Z. Rahman, (2016). *Sustainability adoption through green supply chain management practices: Antecedents and barriers in the context of emerging economy* (w:) "Resources, Conservation and Recycling", nr 107, s. 1-10. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344916301145>).

wpływ na środowisko, w tym technologię zamkniętego obiegu (circular economy)⁶⁷.

- **Ekologiczne technologie produkcyjne:** Promowanie i wdrażanie technologii produkcyjnych, które minimalizują negatywny wpływ na środowisko, takich jak recykling, ponowne wykorzystanie materiałów oraz zmniejszanie zużycia energii⁶⁸.
- **Energia odnawialna w przemyśle:** Inwestycje w odnawialne źródła energii, takie jak energia słoneczna, wiatrowa i biomasa, do zasilania zakładów przemysłowych⁶⁹.
- **Certyfikaty ekologiczne:** Wprowadzenie i promowanie certyfikatów ekologicznych dla firm, które spełniają określone standardy zrównoważonego rozwoju.

Działanie 2

Promowanie zrównoważonych praktyk i technologii, które minimalizują negatywny wpływ na środowisko.

Działanie 3

Zastosowanie dronów i SI do monitorowania i ochrony środowiska.

Działanie strategiczne 3.3.: Budowa systemu ochrony zasobów naturalnych i monitoringu szkodliwego wpływu na środowisko naturalne

Działanie strategiczne 3.4.: Zwiększenie inkluzyjności w zakresie zatrudnienia i aktywności społecznej

⁶⁷ J. Klewitz, E. G. Hansen (2014). *Sustainability-Oriented Innovation of SMEs: A Systematic Review* (w:) "Journal of Cleaner Production", Vol. 65, s. 57-75. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652613008780>).

⁶⁸ S. C. Feng, C. B. Joungh (2009). *An Overview of a Proposed Measurement Infrastructure for Sustainable Manufacturing* (w:) "International Journal of Sustainable Engineering", Vol. 2, No. 4, s. 309-318. (<https://doi.org/10.1080/19397030903302156>).

⁶⁹ K. Mochizuki, K. Miyazaki (2023). *Sustainable Manufacturing: An Overview of Recent Advances and Future Directions* (w:) "Journal of Cleaner Production", Vol. 375, Article 134285. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652623002182>).

Działanie strategiczne 3.5.: System ochrony pracownika w obliczu rewolucyjnych zmian technologicznych

Wyzwania i strategię wdrożenia nowych zaawansowanych technologii

1. Regulacje i przepisy: Wprowadzenie robotów i dronów wymaga odpowiednich regulacji prawnych, które zapewnią bezpieczeństwo i prywatność.
2. Infrastruktura: Konieczna jest rozbudowa infrastruktury, która wspiera funkcjonowanie robotów i dronów, w tym sieci 5G i systemów zarządzania ruchem powietrznym.
3. Szkolenia i edukacja: Wprowadzenie nowych technologii wymaga odpowiednich programów szkoleniowych, aby pracownicy mogli dostosować się do zmieniającego się rynku pracy.
4. Inwestycje i badania: Wsparcie finansowe i inwestycje w badania i rozwój technologii robotycznych i dronów są kluczowe dla ich skutecznego wdrożenia.

Roboty i drony mają potencjał, aby przekształcić gospodarkę i przemysł na niespotykaną dotąd skalę. Ich zastosowanie może prowadzić do znacznych oszczędności, zwiększenia efektywności i poprawy jakości życia, pod warunkiem że będą wdrażane w sposób przemyślany i zrównoważony.

Nowe technologie oparte na Sztucznej inteligencji (SI) mają znaczny wpływ na kształtowanie nowoczesnej gospodarki w tym również rynek pracy, przynosząc zarówno wyzwania, jak i nowe możliwości na które trzeba się przygotować. Kluczowe aspekty dotyczących SI i miejsc pracy na które należy zwrócić uwagę:

Wpływ negatywny

1. Automatyzacja rutynowych zadań:
 - SI może zastępować pracowników wykonujących powtarzalne, rutynowe zadania w różnych sektorach, takich jak pro-

dukcja, logistyka, czy usługi. To może prowadzić do redukcji miejsc pracy w tych obszarach.

2. Transformacja zawodów:

- Wiele zawodów może się zmienić, co wymaga od pracowników nabywania nowych umiejętności. Brak odpowiednich szkoleń i edukacji może prowadzić do bezrobocia strukturalnego.

3. Polaryzacja rynku pracy:

- SI może przyczynić się do wzrostu polaryzacji rynku pracy, gdzie zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych pracowników rośnie, a zapotrzebowanie na pracowników wykonujących proste zadania maleje.
- Sztuczna inteligencja eliminować może potencjał i realną obecność wartości nieinstrumentalnych (autotelicznych) w działaniach zarówno organizacji, grup i jednostek, popadając w konflikt z kanonami dziedzictwa kulturowego, co wymaga odpowiednich form moderowania, edukacji i komunikacji społecznej w konkretnych środowiskach pracy.

Wpływ pozytywny

1. Tworzenie nowych miejsc pracy:

- Rozwój SI prowadzi do powstania nowych sektorów i zawodów, takich jak programowanie SI, analiza danych, zarządzanie systemami autonomicznymi i wiele innych.

2. Zwiększenie efektywności:

- SI może poprawić efektywność wielu procesów, co może prowadzić do wzrostu produktywności i tworzenia nowych miejsc pracy w związku z rozwojem i ekspansją firm.

3. Poprawa jakości pracy:

- Dzięki automatyzacji rutynowych zadań, pracownicy mogą skupić się na bardziej kreatywnych, strategicznych i interpersonalnych aspektach pracy, co może prowadzić do większej satysfakcji z pracy.

4. Wsparcie w podejmowaniu decyzji:

- SI może wspierać pracowników w podejmowaniu lepszych decyzji, dostarczając im dokładnych analiz i prognoz. To

może poprawić efektywność pracy w wielu branżach, od medycyny po finanse.

Kroki do zarządzania zmianami

1. Inwestycje w edukację i przekwalifikowanie:
 - Rząd i firmy powinny inwestować w programy edukacyjne i szkoleniowe, aby pracownicy mogli nabywać nowe umiejętności i dostosowywać się do zmieniających się wymagań rynku pracy.
 - Potrzebna jest strategia edukacji do innowacji, która pokona bierność i destrukcję „osobowości sterowanej”
 - Niezbędne są programy „zarządzania potencjałem ludzkim”, który respektuje zasady praw kulturowych wspólnot i zespołów jako elementarnych praw człowieka w warunkach zaawansowanych społeczeństw przemysłowych i konceptualnych.
2. Wsparcie dla pracowników:
 - Tworzenie programów wsparcia dla pracowników, którzy stracili pracę z powodu automatyzacji, w tym pomoc w poszukiwaniu nowej pracy, szkolenia i wsparcie finansowe.
3. Adaptacja strategii polityki zatrudnienia:
 - Rząd i organizacje powinny dostosowywać polityki zatrudnienia i regulacje, aby wspierać tworzenie miejsc pracy w nowych sektorach oraz chronić prawa pracowników.
4. Promowanie innowacji:
 - Wspieranie badań i innowacji w dziedzinie SI, aby maksymalizować korzyści gospodarcze i społeczne wynikające z jej wdrażania, redukując jednocześnie konsekwencje uzależnienia cyfrowego, którego świadomość i systematyczne badanie musi być skorelowane ze skalą zastawianych zaawansowanych technologii medialnych, cyfrowych zarządczych.

Sztuczna Inteligencja może prowadzić do eliminacji pewnych miejsc pracy, jednocześnie stwarza nowe możliwości i może przyczynić się do transformacji rynku pracy. Kluczowe jest zarządzanie tymi zmianami w sposób, który minimalizuje

negatywne skutki i maksymalizuje korzyści dla społeczeństwa. Dlatego zasadnym wydaje się, aby stworzenie nowego COP 2 było jako inkubatora patentów własnych, może to być strategicznym krokiem w kierunku zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności gospodarki na skalę światową. Taki projekt byłby wsparciem dla rodzimych wynalazców a odpowiednia infrastruktura, dostęp do finansowania oraz współpraca z różnymi sektorami mogą przyczynić się do dynamicznego rozwoju technologii i wzrostu gospodarczego. Wymaga zaangażowania i współpracy wielu interesariuszy, aby w pełni wykorzystać potencjał polskich innowacji.

Potrzeby społeczno-gospodarcze:

1. **Infrastruktura technologiczna:** Potrzeba zaawansowanej infrastruktury technologicznej, w tym nowoczesnych budynków, laboratoriów, centrów badawczo-rozwojowych i wydajnych sieci telekomunikacyjnych⁷⁰.
2. **Kapitał finansowy:** Dostęp do znacznych zasobów finansowych, zarówno z sektora prywatnego (banki inwestycyjne, fundusze inwestycyjne), jak i publicznego (dotacje, subsydia).
3. **Kapitał ludzki:** Wykształcone i wykwalifikowane kadry, w tym inżynierowie, naukowcy, programiści oraz menedżerowie zdolni do zarządzania projektami technologicznymi.
4. **Kapitał kulturowy:** **Podstawową wartością wszelkich działań ludzkich w formie indywidualnej, kolektywnej i organizacyjnej jest wola podmiotowości, zaangażowania i sprawczości, która jest niezbędnym motywem innowacyjności, produktywności i odpowiedzialności w sytuacji pracy jako integralnego komponentu całości kształtu sytuacji egzystencjalnej człowieka i społeczno-**

⁷⁰ H. Bathelt, A. Malmberg, P. Maskell, (2004). *Clusters and Knowledge: Local Buzz, Global Pipelines, and the Process of Knowledge Creation* (w:) "Progress in Human Geography", nr 28(1), s. 31-56 (<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1191/0309132504ph4690a>).

ści. Kapitał ten musi stać się ważnym czynnikiem planowania zmian społecznych i gospodarczych

5. **Współpraca międzysektorowa:** Skuteczna współpraca między sektorami prywatnym, publicznym i akademickim⁷¹.
6. **Wsparcie prawne i regulacyjne:** Odpowiednie ramy prawne wspierające innowacje, ochronę własności intelektualnej i ułatwienia dla startupów.

Cele strategiczne:

1. **Wzrost innowacyjności:** Zwiększenie liczby nowoczesnych firm technologicznych oraz dynamiczny rozwój startupów rozwijających innowacyjne technologie⁷².
2. **Zwiększenie konkurencyjności gospodarki:** Stworzenie warunków do wzrostu globalnej konkurencyjności polskiej gospodarki.
3. **Tworzenie miejsc pracy:** Generowanie nowych, wysokopłatnych miejsc pracy w sektorze technologii i badań⁷³.
4. **Transfer technologii:** Zwiększenie transferu nowoczesnych technologii do przemysłu, w tym sektora obronnego.
5. **Zrównoważony rozwój:** Promowanie zielonych technologii i zrównoważonych praktyk przemysłowych wkomponowanych w całość systemu gospodarczo-społecznego respektującego prawa do podmiotowości osób, wspólnot i organizacji.

Uwarunkowania:

1. **Lokalizacja:** Wybór odpowiedniego miejsca, które ma potencjał przyciągnięcia inwestorów i pracowników, oraz posiadające odpowiednią infrastrukturę komunikacyjną.

⁷¹ H. Etzkowitz, L. Leydesdorff, (2000). *The Dynamics of Innovation: From National Systems and "Mode 2" to a Triple Helix of University-Industry-Government Relations* (w:) "Research Policy", nr 29(2), s. 109-123 (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048733399000554>).

⁷² M. E. Porter (1998). *Clusters and the New Economics of Competition* (w:) "Harvard Business Review", nr 76(6), s. 77-90 (<https://hbr.org/1998/11/clusters-and-the-new-economics-of-competition>).

⁷³ A. Saxenian (1994). *Regional Advantage: Culture and Competition in Silicon Valley and Route 128*. Harvard University Press (<https://www.hup.harvard.edu/catalog.php?isbn=9780674753402>).

2. **Polityka rządowa:** Polityczne wsparcie oraz stabilne i sprzyjające regulacje.
3. **Dostęp do edukacji:** Silne wsparcie edukacyjne i badawcze ze strony uczelni technicznych i instytutów badawczych⁷⁴.
4. **Kultura innowacji:** Rozwijanie kultury przedsiębiorczości i innowacji wśród młodzieży oraz w środowisku akademickim.
5. **Dostęp do rynków:** Łatwy dostęp do rynków zbytu oraz możliwości eksportowe.

Możliwości realizacyjne:

1. **Inwestycje zagraniczne:** Przyciąganie międzynarodowych inwestorów oraz firm, które chciałyby otworzyć swoje oddziały w Polsce.
2. **Wsparcie unijne:** Możliwość uzyskania funduszy i grantów z Unii Europejskiej na rozwój infrastruktury i innowacji.
3. **Klaster technologiczny:** Tworzenie klastrów technologicznych, które mogą przyczynić się do synergii i współpracy między firmami i instytucjami badawczymi.
4. **Ekspansja na nowe rynki:** Rozwój nowych technologii może otworzyć możliwości eksportowe na globalnych rynkach⁷⁵.
5. **Publiczno-prywatne partnerstwa:** Korzystanie z partnerstw publiczno-prywatnych w celu wspólnego finansowania i rozwoju projektów.

Ograniczenia systemowe i finansowe:

1. **Bariery biurokratyczne:** Wysoki poziom biurokracji może opóźniać procesy decyzyjne i inwestycyjne.
2. **Brak doświadczenia:** Niedostateczne doświadczenie w zarządzaniu dużymi projektami technologicznymi oraz brak odpowiednich kadr.

⁷⁴ P. Maskell, A. Malmberg, (1999). *The Competitiveness of Firms and Regions: 'Ubiquitification' and the Importance of Localized Learning* (w:) "European Urban and Regional Studies", nr 6(1), s. 9-25 (<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/096977649900600102>).

⁷⁵ M. Kenney, D. Patton (2005). *Entrepreneurial Geographies: Support Networks in Three High-Technology Industries* (w:) "Economic Geography", nr 81(2), s. 201-228 (<https://www.jstor.org/stable/30032982>).

3. **Finansowanie:** Ograniczone zasoby finansowe mogą być przeszkodą w realizacji dużych projektów.
4. **Ryzyko inwestycyjne:** Wysokie ryzyko inwestycyjne związane z nowymi technologiami i startupami.
5. **Ochrona własności intelektualnej:** Wyzwania związane z ochroną własności intelektualnej i zapobieganie wyciekowi technologii.

Działania i strategie:

1. **Tworzenie specjalnych stref ekonomicznych:** Ułatwienia podatkowe i regulacyjne dla firm technologicznych działających w „Dolinie Krzemowej”.
2. **Inwestycje w edukację i badania:** Wspieranie uczelni technicznych, instytutów badawczych oraz programów szkoleniowych⁷⁶.
3. **Wsparcie dla startupów:** Programy inkubacyjne i akceleracyjne, fundusze venture capital, oraz mentorzy dla młodych przedsiębiorców⁷⁷.
4. **Rozwój infrastruktury:** Budowa nowoczesnych centrów technologicznych, laboratoriów badawczych i parków technologicznych⁷⁸.
5. **Współpraca międzynarodowa:** Partnerstwa z globalnymi firmami technologicznymi oraz udział w międzynarodowych projektach badawczo-rozwojowych.

Realizacja tych celów i działań wymaga skoordynowanego wysiłku wszystkich zainteresowanych stron – rządu, sektora prywatnego, środowiska akademickiego i instytucji finanso-

⁷⁶ M. P. Feldman, D. B. Audretsch (1999). *Innovation in Cities: Science-Based Diversity, Specialization and Localized Competition* (w:) “European Economic Review”, nr 43(2), s. 409-429 (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0014292198000476>).

⁷⁷ H. Bathelt, A. Malmberg, P. Maskell (2004). *Clusters and Knowledge: Local Buzz, Global Pipelines and the Process of Knowledge Creation* (w:) “Progress in Human Geography”, nr 28(1), s. 31-56 (<https://journals.sagepub.com/doi/10.1191/0309132504ph469oa>).

⁷⁸ C. Ketels, O. Memedovic (2008). *From Clusters to Cluster-Based Economic Development* (w:) “International Journal of Technological Learning, Innovation and Development”, nr 1(3), s. 375-392 (<https://www.inderscience.com/info/inarticle.php?artid=21127>).

wych. Współpraca oraz wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości są kluczowe dla sukcesu stworzenia „Doliny Krzemowej” w Polsce.

Wobec powyższego na podstawie przeprowadzonych badań i ekspertyz autorzy niniejszej Strategii zgodnie stwierdzają, że koniecznym jest opracowanie zintegrowanej strategii technologicznej reindustrializacji polskiej gospodarki ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu. Strategia ta nie jest przy tym powtórzeniem minionych praktyk i strategii industrializacji ale podejmuje wszystkie wyzwania zaawansowanych form rozwoju społecznego współczesnych cywilizacji technicznych, które weszły w etapy zintegrowanych i dynamicznych systemów cyfrowych, konceptualnych oraz promocji podmiotowych praw człowieka.

Poniżej wyszczególniono kluczowe argumenty potwierdzające powyższą tezę:

1. **Stworzenie nowych miejsc pracy**

Rozwój technologicznych gałęzi przemysłu tworzy nowe miejsca pracy, szczególnie w sektorach związanych z badaniami i rozwojem, IT oraz inżynierią⁷⁹. To z kolei przyczynia się do zmniejszenia bezrobocia i podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników.

2. **Zwiększenie automatyzacji i wydajności pracy**

Automatyzacja procesów produkcyjnych i biznesowych za pomocą technologii ICT, Przemysłu 4.0/5.0, Big Data i sztucznej inteligencji (AI) znacząco podnosi wydajność pracy⁸⁰. Roboty, systemy automatyczne i algorytmy AI

⁷⁹ McKinsey Global Institute. (2017). *A Future That Works: Automation, Employment, and Productivity*, McKinsey & Company (www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/a-future-that-works-automation-employment-and-productivity/...).

⁸⁰ J. Manyika, M. Chui, M. Miremadi, J. Bughin, K. George, P. Willmott, M. Dewhurst (2017). *Harnessing Automation for a Future That Works*, McKinsey Global Institute (www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/harnessing-automation-for-a-future-that-works).

mogą wykonywać zadania szybciej i z większą precyzją niż ludzie, co prowadzi do wyższej wydajności i mniejszych kosztów operacyjnych. Automatyzacja umożliwia również bardziej efektywne zarządzanie zasobami i czasem pracy⁸¹.

3. **Usprawnienie logistyki**

Wdrożenie technologii ICT, AI i Big Data w logistyce pozwala na optymalizację łańcuchów dostaw, zarządzania zapasami oraz planowania transportu⁸². Algorytmy analityczne mogą przewidywać popyt, optymalizować trasy dostaw i minimalizować czas przestoju, co prowadzi do szybszej realizacji zamówień i niższych kosztów⁸³.

4. **Zwiększenie międzynarodowej konkurencyjności**

Nowoczesne technologie umożliwiają polskim firmom konkurowanie na globalnym rynku, oferując innowacyjne produkty i usługi. Przemysł 4.0/5.0 i AI pozwalają na tworzenie produktów dostosowanych do indywidualnych potrzeb klientów, co jest kluczowe w globalnej konkurencji. Inwestycje w technologie IT oraz zaawansowane procesy produkcyjne pozwalają polskim firmom wytwarzać innowacyjne produkty i usługi, które spełniają najwyższe standardy jakości i efektywności. Ponadto, technologie te wspierają ekspansję na rynki zagraniczne poprzez lepsze zarządzanie i marketing.

5. **Wsparcie rozwoju gospodarczego kraju**

Inwestycje w technologie przyczyniają się do wzrostu gospodarczego poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój infrastruktury oraz zwiększenie innowacyjności gospo-

⁸¹ A. Agrawal, J. Gans, A. Goldfarb, (2019). *Artificial Intelligence: The Ambiguous Labor Market Impact of Automating Prediction* (w:) „*Journal of Economic Perspectives*”, nr 33(2), s. 31-50. (<https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jep.33.2.31>).

⁸² D. Acemoglu, P. Restrepo (2019). *Artificial Intelligence, Automation, and Work*, National Bureau of Economic Research (www.nber.org/papers/w24196).

⁸³ M. Żukowski (2019). *Automatyzacja i sztuczna inteligencja w polskich fabrykach przyszłości* (w:) „*Zarządzanie Przedsiębiorstwem*”, nr 3(1), s. 45-60. (<https://www.zarządzanieprzedsiębiorstwem.pl>).

darki. Przemysł technologiczny generuje wysoką wartość dodaną i przyciąga inwestycje zagraniczne, co napędza rozwój całej gospodarki.

6. Poprawa efektywności działalności gospodarczej firm i przedsiębiorstw

Technologie ICT, Big Data i AI pozwalają na lepsze zarządzanie zasobami, optymalizację procesów produkcyjnych i operacyjnych oraz redukcję marnotrawstwa. Dzięki analizie danych firmy mogą podejmować lepsze decyzje, przewidywać trendy rynkowe i efektywnie alokować zasoby.

7. Zwiększenie innowacyjności, efektywności i rozwój produktów

Technologie Przemysłu 4.0/5.0 oraz AI umożliwiają tworzenie innowacyjnych produktów i usług, które są bardziej zaawansowane technologicznie i lepiej odpowiadają na potrzeby rynku⁸⁴. Innowacje produktowe zwiększają wartość oferowanych dóbr i usług, co pozwala firmom na uzyskanie przewagi konkurencyjnej. Rozwój sektorów technologicznych, takich jak Przemysł 4.0 i Przemysł 5.0, wprowadza zaawansowane technologie do procesów produkcyjnych⁸⁵, co zwiększa efektywność i innowacyjność przedsiębiorstw. Technologie takie jak Internet Rzeczy (IoT), sztuczna inteligencja i big data pozwalają na bardziej precyzyjne zarządzanie zasobami i procesami⁸⁶.

⁸⁴ T. Wysocki, M. Zięba, (2017). *Rozwój sztucznej inteligencji i jej zastosowania w sektorze przemysłowym* (w:) „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 476, s. 118-130. (<https://www.prace-naukowe.ue.wroc.pl>).

⁸⁵ M. Ford (2015). *Rise of the Robots: Technology and the Threat of a Jobless Future*, Basic Books (www.basicbooks.com/full-details?isbn=9780465097531).

⁸⁶ J. K. Brock, F. Von Wangenheim (2019). *Demystifying AI: What Digital Transformation Leaders Can Teach You about Realistic Artificial Intelligence* (w:) „California Management Review”, nr 61(4), s. 110-134. (<https://cmr.berkeley.edu/search/articleDetail.aspx?article=14381>).

8. **Podniesienie jakości produktów i usług**

Technologie takie jak sztuczna inteligencja i analiza big data pozwalają na bardziej precyzyjne kontrolowanie jakości produktów i usług, co zwiększa zadowolenie klientów i lojalność wobec marki.

9. **Dostosowanie do wymogów współczesnego rynku pracy**

Rozwój technologii przemysłowych wymaga nowych kompetencji i umiejętności, co stymuluje edukację i rozwój kapitału ludzkiego. Nowe technologie stwarzają zapotrzebowanie na specjalistów z dziedziny inżynierii, analizy danych i zarządzania, co prowadzi do podniesienia kwalifikacji pracowników⁸⁷.

10. **Zrównoważony rozwój i ekologia**

Technologie ICT i Przemysł 4.0/5.0 mogą wspierać zrównoważony rozwój poprzez efektywne zarządzanie zasobami i minimalizację wpływu na środowisko. Systemy zarządzania energią, optymalizacja procesów produkcyjnych oraz recykling wspierane przez technologie AI przyczyniają się do ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Poza tym technologie Przemysłu 4.0 i 5.0 promują zrównoważony rozwój poprzez zwiększenie efektywności energetycznej, redukcję odpadów oraz wprowadzenie ekologicznych procesów produkcyjnych⁸⁸.

11. **Poprawa jakości produktów i usług**

Wykorzystanie technologii Big Data i AI pozwala na lepszą kontrolę jakości i doskonalenie produktów oraz usług. Analiza danych z procesów produkcyjnych i feedback od

⁸⁷ M. Cimoli, G. Dosi, J. E. Stiglitz, (2009). *Industrial Policy and Development: The Political Economy of Capabilities Accumulation*, Oxford University Press. (<https://global.oup.com/academic/product/industrial-policy-and-development-9780199235260>).

⁸⁸ H. Chen, R. H. L. Chiang, V. C. Storey, (2012). *Business Intelligence and Analytics: From Big Data to Big Impact* (w: "MIS Quarterly", nr 36(4), s. 1165-1188. (<https://www.misq.org/business-intelligence-and-analytics-from-big-data-to-big-impact.html>)).

klientów umożliwia szybkie identyfikowanie i korygowanie błędów oraz wprowadzanie usprawnień⁸⁹.

12. **Adaptacja do zmian rynkowych**

Technologie ICT i AI umożliwiają szybkie reagowanie na zmieniające się warunki rynkowe i preferencje klientów. Firmy mogą monitorować trendy rynkowe w czasie rzeczywistym, co pozwala na dynamiczne dostosowywanie strategii i oferty do aktualnych potrzeb rynku⁹⁰.

13. **Poprawa infrastruktury technologicznej**

Rozwój technologii wymusza modernizację infrastruktury, co z kolei poprawia jakość usług i dostępność nowoczesnych rozwiązań dla społeczeństwa. Inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną, energetyczną i transportową podnoszą standard życia obywateli oraz wspierają innowacyjność gospodarki. Poza tym inwestycje w nowoczesną infrastrukturę technologiczną, taką jak szerokopasmowy Internet, sieci 5G czy centra danych, tworzą podstawę dla dalszego rozwoju przemysłu i gospodarki cyfrowej⁹¹.

14. **Wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)**

Nowoczesne technologie stwarzają możliwości dla MŚP do skalowania działalności, obniżania kosztów operacyjnych i zdobywania nowych rynków. Technologie ICT i Przemysł 4.0/5.0, w tym sztuczna inteligencja i Big Data Analytics i narzędzia cyfrowe umożliwiają MŚP dostęp do globalnych rynków, poprawiając ich konkurencyjność i zdolność

⁸⁹ P. Stawicki (2021). *Technologie sztucznej inteligencji jako narzędzie wspomagające procesy produkcyjne w polskich przedsiębiorstwach* (w:) „Przegląd Techniczny”, nr 2(45), s. 35-49. (<https://www.przeglad-techniczny.pl>).

⁹⁰ S. Raisch, S. Krakowski, (2020). *Artificial Intelligence and Management: The Automation – Augmentation Paradox* (w:) “Academy of Management Review”, nr 46(1), s. 192-210. (<https://journals.aom.org/doi/abs/10.5465/amr.2018.0072>).

⁹¹ P. Nowak (2018). *Wpływ sztucznej inteligencji na rozwój przemysłu w Polsce* (w:) „Ekonomia i Organizacja Przedsiębiorstwa”, nr 9(811), s. 59-68. (<https://www.eip.com.pl>).

do innowacji⁹². W związku z tym innowacyjne technologie mogą być kluczowym narzędziem dla MŚP, umożliwiając im konkurowanie z większymi firmami oraz szybkie adaptowanie się do zmieniających się warunków rynkowych⁹³.

15. **Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej**

Rozwój technologicznych gałęzi przemysłu przyciąga zagranicznych inwestorów, którzy widzą potencjał w nowoczesnych rozwiązaniach i innowacjach. Inwestycje zagraniczne napędzają gospodarkę, tworzą miejsca pracy i wprowadzają nowoczesne technologie oraz know-how. Skutkiem jest zwiększanie potencjału do rozwijania swoich przedsięwzięć technologicznych, co dodatkowo stymuluje wzrost gospodarczy⁹⁴.

16. **Rozwój umiejętności cyfrowych w społeczeństwie**

Wprowadzenie nowoczesnych technologii do przemysłu wymaga ciągłego doskonalenia umiejętności pracowników, co z kolei stymuluje rozwój systemu edukacji i podnosi poziom kwalifikacji zawodowych w społeczeństwie. W związku z tym wdrożenie nowoczesnych technologii wymaga edukacji i szkoleń, co podnosi poziom kompetencji cyfrowych w społeczeństwie. Wysoki poziom kompetencji cyfrowych zwiększa elastyczność i adaptacyjność pracowników, co jest kluczowe w szybko zmieniającej się gospodarce⁹⁵.

⁹² S. Makridakis (2017). *The Forthcoming Artificial Intelligence (AI) Revolution: Its Impact on Society and Firms* (w:) "Futures", nr 90, s. 46-60. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S001632871730113X>).

⁹³ A. Kaplan, M. Haenlein, (2019). *Siri, Siri, in my Hand: Who's the Fairest in the Land? On the Interpretations, Illustrations, and Implications of Artificial Intelligence* (w:) "Business Horizons", nr 62(1), s. 15-25. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0007681318301393>).

⁹⁴ R. Hausmann, D. Rodrik (2003). *Economic Development as Self-Discovery* (w:) "Journal of Development Economics", nr 72(2), s. 603-633. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304387803001391>).

⁹⁵ T. H. Davenport, R. Ronanki, (2018). *Artificial Intelligence for the Real World*, Harvard Business Review, January-February 2018. (<https://>

17. **Ograniczenie zależności od surowców naturalnych**

Technologie przemysłowe mogą wspierać rozwój alternatywnych źródeł energii i surowców, zmniejszając zależność od tradycyjnych zasobów. Zmniejszenie zależności od surowców naturalnych sprzyja zrównoważonemu rozwojowi i zwiększa bezpieczeństwo energetyczne kraju.

18. **Zwiększenie innowacyjności i ilości powstających nowych patentów**

Inwestycje w badania i rozwój technologiczny prowadzą do zwiększenia liczby patentów i innowacyjnych rozwiązań. Patenty i innowacje stymulują rozwój gospodarczy, tworzą nowe możliwości rynkowe i podnoszą prestiż kraju na arenie międzynarodowej⁹⁶.

19. **Lepsze zarządzanie zasobami**

Nowoczesne technologie Przemysł 5.0, w tym m.in. sztuczna inteligencja i Big Data Analytics umożliwiają efektywniejsze zarządzanie zasobami naturalnymi, ludzkimi i finansowymi⁹⁷. Efektywne zarządzanie zasobami prowadzi do oszczędności, zwiększa rentowność przedsiębiorstw i minimalizuje marnotrawstwo⁹⁸.

20. **Wzmocnienie sektora usług**

Rozwój technologii wspiera także sektor usług, który staje się bardziej wydajny i może oferować nowe, zaawansowane usługi. Technologie cyfrowe umożliwiają automatyzację

hbr.org/2018/01/artificial-intelligence-for-the-real-world).

⁹⁶ A. Kowalski (2020). *Transformacja cyfrowa przemysłu: rola sztucznej inteligencji* (w:) „Studia Ekonomiczne”, nr 384(4), s. 12-24. (<https://www.studiaeconomica.pl>).

⁹⁷ A. Agrawal, J. Gans, A. Goldfarb, (2018). *Prediction Machines: The Simple Economics of Artificial Intelligence*, Harvard Business Review Press. (<https://www.hbr.org/product/prediction-machines-the-simple-economics-of-artificial-intelligence/10164-HBK-ENG>).

⁹⁸ T. L. Friedman (2016). *Thank You for Being Late: An Optimist's Guide to Thriving in the Age of Accelerations*, Farrar, Straus and Giroux (<https://us.macmillan.com/books/9780374273538/thankyouforbeinglate>).

wielu procesów usługowych, co poprawia ich jakość i dostępność dla klientów⁹⁹.

21. **Odpowiedź na zmiany demograficzne**

Starzenie się społeczeństwa i zmiany demograficzne wymagają nowych rozwiązań technologicznych, które mogą wspierać starsze osoby i poprawiać jakość życia. Technologie medyczne, opiekuńcze i z zakresu smart home mogą znacząco poprawić komfort życia seniorów, odciążając jednocześnie system opieki społecznej¹⁰⁰.

22. **Wsparcie dla rolnictwa precyzyjnego**

Nowoczesne technologie mogą znacząco poprawić wydajność i efektywność sektora rolniczego poprzez rolnictwo precyzyjne. Technologie takie jak drony, sensory i analiza danych pozwalają na optymalizację nawożenia, nawadniania i ochrony roślin, co zwiększa plony i minimalizuje straty.

23. **Rozwój edukacji i nauki**

Technologie informacyjno-komunikacyjne i Przemysł 4.0/5.0 wspierają rozwój edukacji i badań naukowych, umożliwiając dostęp do wiedzy i zasobów z całego świata. Platformy e-learningowe, dostęp do baz danych i narzędzi analitycznych podnoszą jakość edukacji i badań naukowych¹⁰¹.

24. **Adaptacja do globalnych trendów**

Wdrażanie nowoczesnych technologii pozwala na szybszą adaptację do globalnych trendów gospodarczych i techno-

⁹⁹ M. H. Huang, R. T. Rust, (2018). *Artificial Intelligence in Service* (w: "Journal of Service Research", nr 21(2), s. 155-172. (<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1094670517752459>).

¹⁰⁰ Y. N. Harari (2016). *Homo Deus: A Brief History of Tomorrow*, Harper (https://www.harpercollins.com/products/homo-deus-yuval-noah-harari).

¹⁰¹ J. Bughin, J. Seong, J. Manyika, M. Chui, R. Joshi (2018). *Notes from the AI frontier: Modeling the impact of AI on the world economy*, McKinsey Global Institute, September 2018. (<https://www.mckinsey.com/featured-insights/artificial-intelligence/notes-from-the-ai-frontier-modeling-the-impact-of-ai-on-the-world-economy>).

logicznych. Bycie na bieżąco z globalnymi trendami technologicznymi pozwala firmom i całej gospodarce na utrzymanie konkurencyjności i dynamiczny rozwój.

25. **Podniesienie standardu życia i rozwój gospodarki dobrobytu**

Nowoczesne technologie w przemyśle przekładają się na poprawę standardu życia poprzez lepsze produkty, usługi oraz wyższe wynagrodzenia dla pracowników wykwalifikowanych w obszarze technologii¹⁰².

Warto do tego dodać zainteresowanie i promocję polityki wspierające wszystkie prawa podmiotowości człowieka współczesnego zarówno w jego mikro, jak i makroskali, w środowisku jego życia, które pozwalają redukować fenomeny osobowości sterowanej, uzależnionej cyfrowo, o zakłóconym obrazie własnych potencjałów i praw. Bez tego rodzaju polityki nie może być mowy o poprawie standardu życia, który mierzony jest nie tylko zaspokojeniem potrzeb konsumpcyjnych, nie może być też mowy o społeczeństwie obywatelskim realizującym demokratyczne wartości państw unikających praktyki systemów totalitarnych o możliwym postępie w sferze gospodarki dobrobytu.

Rozwój technologicznych gałęzi przemysłu w Polsce, w tym technologii ICT, Przemysłu 4.0/5.0, Big Data i sztucznej inteligencji, jest także kluczowym determinantem potencjalnego zbudowania w Polsce nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2).

Tworzenie nowego okręgu przemysłowego COP 2 opierającego się na nowych zaawansowanych technologiach, skoncentrowanego na sztucznej inteligencji (SI) i dronach, patentach będzie nowoczesnym odpowiednikiem historycznego Centralnego Okręgu Przemysłowego.

¹⁰² K. Aiginger, S. Sieber (2006). *The Matrix Approach to Industrial Policy* (w:) "International Review of Applied Economics", nr 20(5), s. 573-601. (<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02692170601005537>).

Historycznie jesteśmy w podobnej sytuacji w jakiej znajdował się wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski. Analogicznie koncepcja COP powstała w sytuacji kiedy polski przemysł był zniszczony działaniami wojennymi i będący pod rozbiorami. Obecnie mamy do czynienia z przemysłem, który uległ transformacji, głównie poprzez jego likwidację. Drugą analogią jest fakt zagrożenia działaniami wojennymi. Potrzeba budowy COP wynikała z agresji hitlerowskich Niemiec, obecnie zaś wynika z agresji i nieobliczalności Rosji. Eugeniusz Kwiatkowski problemy te dobrze rozumiał i zaangażował się w budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego, którego jego rdzeniem był nowoczesny przemysł zbrojeniowy. Dlatego też należałoby dążyć do budowy COP 2.

Z przeprowadzonych badań wynika, że stworzenie w Polsce nowego COP 2 skoncentrowanego na kluczowych gałęziach przemysłu oraz rozwoju i wdrażaniu zaawansowanych technologii może przynieść wiele potencjalnych pozytywnych skutków. Zbudowanie COP 2 w Polsce może także przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności na rynku globalnym, przyciągnięcia inwestycji zagranicznych, rozwoju sektorów o wysokiej wartości dodanej oraz poprawy infrastruktury komunikacyjnej i administracyjnej. Poprzez skoncentrowanie wysiłków na zaawansowanych technologiach i integrację różnych sektorów, COP 2 ma potencjał do przyspieszenia rozwoju gospodarczego i wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań, które mogą zmienić krajobraz przemysłowy i technologiczny w Polsce.

Zbudowanie i rozwój nowego COP 2 mogłyby mieć znaczący wpływ na rozwój przemysłu militarnego, wzmocnienie bezpieczeństwa militarnego kraju i modernizację sił zbrojnych. Może w znacznym stopniu wpłynąć na rozwój przemysłu militarnego i zwiększenie bezpieczeństwa narodowego poprzez kilka kluczowych czynników i determinantów. Oto niektóre z nich:

1. Rozwój nowoczesnych technologii wojskowych
 - **Technologie wykorzystania danych:** Rozwój systemów analityki predykcyjnej, które wykorzystują AI do przewidywania zagrożeń i planowania operacji wojskowych¹⁰³.
 - **Systemy wczesnego ostrzegania:** Wdrożenie zaawansowanych technologii wczesnego ostrzegania i systemów detekcji, które zwiększają zdolności obronne przed zagrożeniami.
2. Kooperacja i integracja przemysłu cywilnego i militarnego
 - **Transfer technologii:** Bliska współpraca między firmami technologicznymi a przemysłem obronnym umożliwia transfer innowacji z sektora cywilnego do militarnego, przyspieszając wdrażanie nowoczesnych technologii wojskowych.
 - **Rozwój zintegrowanych systemów:** Integracja rozwiązań cywilnych z militarnymi może prowadzić do opracowania zintegrowanych systemów, które zwiększą efektywność operacyjną i zdolności obronne.
3. Współpraca z przemysłem obronnym
 - **Kooperacja z przemysłem:** Bliska współpraca między firmami technologicznymi a przemysłem obronnym może przyspieszyć transfer technologii, co pozwoli na szybsze wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w sprzęcie wojskowym.
 - **Przemysłowy ekosystem:** COP 2 stworzy ekosystem, w którym różne firmy mogą współpracować, dzielić się wiedzą i zasobami, co przyczyni się do tworzenia innowacyjnych rozwiązań dla przemysłu obronnego.
4. Zwiększenie bezpieczeństwa narodowego
 - **Cyberbezpieczeństwo:** COP 2 umożliwi rozwój zaawansowanych systemów ochrony przed zagrożeniami cyber-

¹⁰³ R. McDermott (2020). *The Role of Artificial Intelligence in Military Strategy: An Analysis of AI-Enabled Warfare* (w:) "Military Review", Volume 100, Issue 3, maj-czerwiec 2020, s. 15-30 (<https://www.armyupress.army.mil/Journals/Military-Review/English-Edition-Archives/May-June-2020/McDermott-AI-Military-Strategy>).

netycznymi, co jest kluczowe dla ochrony systemów dowodzenia i kontroli oraz infrastruktury krytycznej¹⁰⁴.

- **Sztuczna inteligencja w bezpieczeństwie:** Wykorzystanie AI do monitorowania i analizy danych w czasie rzeczywistym może poprawić zdolność do przewidywania i reagowania na zagrożenia, co zwiększa bezpieczeństwo narodowe¹⁰⁵.
- **System edukacji redukować może tendencje do indywidualizacji i atomizacji społecznej, która prowadzi do obniżenia poziomu spójności społecznej jako ważnego czynnika świadomości społecznej o istotnych funkcjach w systemie bezpieczeństwa państwa traktowanego w kategoriach prawa do bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, a więc bezpieczeństwa militarnego, gospodarczego, społecznego, kulturowego i mentalnego.**

5. Modernizacja sprzętu wojskowego

- **Nowe technologie:** Firmy w COP 2 mogą opracować nowoczesne systemy broni, w tym sprzęt oparty na sztucznej inteligencji, takie jak bezzałogowe pojazdy bojowe, inteligentne systemy obrony powietrznej i satelitarnej, czy zintegrowane systemy zarządzania polem bitwy.
- **Innowacje w logistyce:** Technologie Przemysłu 4.0 mogą przyczynić się do modernizacji systemów logistycznych w armii, poprawiając efektywność zaopatrzenia i zarządzania materiałami wojskowymi¹⁰⁶.

¹⁰⁴ G. C. Allen, T. Chan (2017). *Artificial Intelligence and National Security* (w:) "Harvard Kennedy School Belfer Center for Science and International Affairs", lipiec 2017 (<https://www.belfercenter.org/sites/default/files/files/publication/>).

¹⁰⁵ R. V. Yampolskiy (2019). *Artificial Intelligence Safety and Security* (w:) "Journal of Defense Management", Volume 9, Issue 1, styczeń 2019, s. 1-5 (<https://www.longdom.org/open-access/>).

¹⁰⁶ G. Palo (2021). *Industry 4.0 in Defense: Opportunities and Challenges for Military Modernization* (w:) "Journal of Defense Management", Volume 11, Issue 1, marzec 2021, s. 1-12 (<https://www.longdom.org/open-access/>).

6. Wzrost innowacyjności w przemyśle obronnym
- **Rozwój nowoczesnych technologii:** COP 2 skoncentruje wyspecjalizowane firmy zajmujące się nowoczesnymi technologiami, co może przyspieszyć rozwój innowacji w obszarze technologii obronnych, w tym sztucznej inteligencji, systemów autonomicznych, cyberbezpieczeństwa oraz technologii detekcji i rozpoznania¹⁰⁷.
 - **Infrastruktura badawczo-rozwojowa:** Skoncentrowane inwestycje w badania i rozwój umożliwią tworzenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, które mogą zostać zastosowane w sprzęcie wojskowym, jak np. zaawansowane systemy radarowe, satelitarne, czy sztuczne inteligencje wspierające decyzje strategiczne.
7. Inwestycje w badania i rozwój (B+R)
- **Wsparcie dla projektów B+R:** Inwestycje w badania i rozwój technologii wojskowych, takich jak sztuczna inteligencja, robotyka, czy zaawansowane systemy radarowe, mogą przyczynić się do opracowania nowych rozwiązań obronnych.
 - **Wsparcie dla rozwoju inżynierii programów i systemów jako istotnego wsparcia w zintegrowanym zarządzaniu zasobami**
 - **Fundusze na innowacje:** Dostosowanie funduszy i dotacji dla projektów badawczo-rozwojowych w obszarze obronności zwiększa możliwości tworzenia innowacyjnych rozwiązań technologicznych.
8. Zwiększenie współpracy międzynarodowej
- **Partnerstwa z zagranicą:** Nawiązywanie współpracy z międzynarodowymi firmami i instytucjami badawczymi pozwala na wymianę wiedzy i technologii, co może wzbogacić krajowy sektor obronny.

¹⁰⁷ M. A. C. Ekelhof (2019). *Lethal Autonomous Weapons and the Future of War* (w:) "International Review of the Red Cross", Volume 100, Issue 907-908, grudzień 2019, s. 333-356 (<https://international-review.icrc.org/articles/>).

- **Wspólne projekty badawcze:** Udział w międzynarodowych projektach badawczo-rozwojowych może przyspieszyć rozwój zaawansowanych technologii wojskowych.
9. Rozwój kompetencji i talentów
- **Programy edukacyjne:** Tworzenie programów edukacyjnych i szkoleniowych w dziedzinie nowoczesnych technologii obronnych zwiększa dostępność wykwalifikowanej kadry w sektorze obronnym.
 - **Wspieranie startupów:** Inwestowanie w innowacyjne startupy oraz młode firmy technologiczne rozwijające nowe technologie może przyczynić się do wzrostu bazy ekspertów w dziedzinie obronności.
10. Poprawa infrastruktury i zasobów
- **Nowoczesne centrum badawcze:** Budowa nowoczesnych centrów badawczo-rozwojowych w COP 2 wyposażonych w zaawansowane laboratoria i sprzęt, umożliwi rozwój i testowanie nowoczesnych technologii wojskowych ale także badanie potrzeb współczesnych społeczeństw konceptualnych, w których poszczególne sektory i systemy wykazują rosnącą współzależność oraz możliwości przepływu, optymalizacji i rewitalizacji zasobów. Centra te i programy z uwagą diagnozować muszą kondycję „komponentu mentalnego” zmian gospodarczych i technologicznych wskazując na zagrożenia, a nawet patologie.
 - **Infrastruktura technologiczna:** Rozwój infrastruktury technologicznej, takiej jak sieci 5G, systemy przetwarzania danych i centra danych, wspiera wdrażanie nowych technologii w obszarze obronności¹⁰⁸.

¹⁰⁸ J. Reppy (2020). *Innovation Clusters in the Defense Sector: Lessons from Silicon Valley and Beyond* (w:) „Technology in Society”, Volume 62, grudzień 2020, s. 101-110 (<https://www.sciencedirect.com/science/article/>).

11. Wsparcie dla innowacji w obszarze bezpieczeństwa
 - **Bezpieczeństwo cyfrowe:** Rozwój technologii cyberbezpieczeństwa i ochrony danych zwiększa zdolność do ochrony systemów obronnych przed cyberatakami.
 - **Zarządzanie danymi:** Technologie Big Data i analityki danych mogą poprawić zdolność do analizy zagrożeń i zarządzania informacjami wywiadowczymi.
12. Zwiększenie autonomii technologicznej¹⁰⁹
 - **Rozwój krajowych technologii:** Inwestycje w krajowe technologie wojskowe zmniejszają zależność od zagranicznych dostawców i umożliwiają rozwój krajowych rozwiązań obronnych.
 - **Produkcja krajowa:** Wzrost produkcji krajowego sprzętu wojskowego, w tym technologii opartych na AI, wspiera niezależność technologiczną kraju.
13. Wspieranie bezpieczeństwa cybernetycznego
 - **Rozwój technologii cyberbezpieczeństwa:** Inwestowanie w technologie cyberbezpieczeństwa, które mogą zabezpieczyć systemy wojskowe przed cyberatakami i zapewnić bezpieczeństwo informacji.
 - **Szkolenia z cyberbezpieczeństwa:** Organizowanie szkoleń i warsztatów z zakresu cyberbezpieczeństwa dla pracowników przemysłu obronnego oraz służb wojskowych.
14. Wykorzystanie analizy danych i sztucznej inteligencji
 - **Analiza wywiadowcza:** Wykorzystanie Big Data i sztucznej inteligencji do analizy danych wywiadowczych, co poprawia zdolność do przewidywania zagrożeń i podejmowania decyzji strategicznych¹¹⁰.

¹⁰⁹ P. Evans (1995). *Embedded Autonomy: States and Industrial Transformation*, Princeton University Press. (<https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691015950/embedded-autonomy>).

¹¹⁰ A. Goswami, S. Kharat, D. Singh, (2022). *Artificial Intelligence in Military Applications: Challenges and Opportunities* (w:) "Defense Technology", Volume 18, Issue 2, kwiecień 2022, s. 245-263 (<https://www.sciencedirect.com/science/article>).

- **Symulacje i modelowanie:** Zastosowanie sztucznej inteligencji do symulacji i modelowania scenariuszy wojсковych, co zwiększa zdolność do planowania i strategii obronnych.
15. Zwiększenie efektywności operacyjnej
- **Optymalizacja operacji:** Technologie Przemysłu 4.0, takie jak automatyzacja i robotyzacja, mogą zwiększyć efektywność operacyjną jednostek wojсковych oraz procesów logistycznych.
 - **Zarządzanie polem bitwy:** Nowoczesne technologie mogą poprawić zdolność do zarządzania polem bitwy i koordynowania działań wojсковych.
16. Rozwój ekosystemu przemysłowego
- **Tworzenie ekosystemu innowacji:** COP 2 stworzy ekosystem innowacji, w którym różne firmy mogą współpracować i rozwijać nowe technologie wojсковe.
 - **Kooperacja firm:** Synergia między firmami technologicznymi i obronnymi przyspiesza opracowywanie nowoczesnych rozwiązań¹¹¹.
17. Wzrost inwestycji i finansowania
- **Finansowanie Inwestycji:** Skoncentrowane inwestycje w COP 2 mogą przyczynić się do rozwoju nowych technologii wojсковych i zwiększenia budżetu na obronność.
 - **Efektywność finansowa:** Optymalizacja procesów inwestycyjnych i finansowych zwiększa możliwości finansowania projektów obronnych.
18. Usprawnienie procesów decyzyjnych
- **Systemy decyzyjne:** Wykorzystanie zaawansowanych systemów sztucznej inteligencji do analizy i prognozowania sytuacji strategicznych poprawia zdolność do podejmowania decyzji wojсковych.

¹¹¹ R. P. Smith, J. P. Dunne, (2021). *Military Expenditure and Economic Growth: An Updated Survey* (w:) "The Economics of Peace and Security Journal", Volume 16, Issue 1, czerwiec 2021, s. 5-11 (<https://epsjournal.org.uk/index.php/EPSJ/article/view>).

- **Modelowanie i symulacje:** Technologie mogą wspierać modelowanie i symulacje działań wojskowych, co umożliwia lepsze planowanie i przygotowanie.
19. Wspieranie polityki bezpieczeństwa narodowego
- **Strategie bezpieczeństwa:** COP 2 może wspierać rozwój i implementację strategii bezpieczeństwa narodowego poprzez dostarczanie zaawansowanych technologii i rozwiązań.
 - **Wsparcie polityczne:** Rozwój sektora technologii wojskowych wzmacnia politykę bezpieczeństwa narodowego i zwiększa znaczenie kraju na arenie międzynarodowej.
20. Zwiększenie zaufania publicznego i poparcia
- **Bezpieczeństwo narodowe:** Widoczne inwestycje w nowoczesne technologie wojskowe mogą zwiększyć zaufanie społeczne i poparcie dla działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa narodowego.
 - **Transparentność i efektywność:** Poprawa efektywności i transparentności w wydatkach na obronność może zwiększyć poparcie dla polityki obronnej i inwestycji w sektorze wojskowym.

Rozdział 5.

Potencjalne źródła oraz mechanizmy finansowania

Istotną częścią opracowania strategii dla zbudowania w Polsce technologicznego Centralnego Okręgu Przemysłowego COP 2 jest wieloaspektowe ujęcie tego projektu inwestycyjnego. Kwestia wspomnianej wieloaspektowości z jednej strony nawiązywać może do Centralnego Okręgu Przemysłowego, który budowany był w okresie międzywojennym w latach 30. XX wieku w Polsce. Natomiast z drugiej strony uwzględnione powinny być także aktualne i perspektywiczne, strategiczne aspekty gospodarcze i militarne. W aspektach gospodarczych COP 2 powinien w sobie zawierać nowoczesny park technologiczno-badawczo-biznesowy, który pełnił by rolę swego rodzaju polskiej „Doliny Krzemowej” oraz przedsiębiorstwa produkcyjne znacznie wzmacniające swym potencjałem wytwórczym kluczowe gałęzie przemysłu. Natomiast w aspektach militarnych zarówno lokalizacja jak i potencjał produkcji na potrzeby wojska w znaczącym stopniu zwiększyłby bezpieczeństwo militarne Polski.

Proponowane niżej zmiany i nowe rozwiązania są zgodne z podstawami ustrojowymi gospodarki rynkowej. Bo są lub były stosowane w krajach o gospodarce rynkowej, a nowe proponowane rozwiązania obejmują tylko takie, które są zgodne z przyjętymi wyżej założeniami.

Zgodnie z tym uważamy, że istotą proponowanych zmian systemowych powinny być u nas:

- w polityce fiskalnej – radykalne zwiększenie zachęt i przywilejów do podejmowania inwestycji o istotnym znaczeniu dla modernizacji struktury drogą obniżenia lub zawieszenia w czasie podatków i danin na rzecz państwa w tych przypadkach,**

- w polityce monetarnej – zasadnicze ułatwienie i zwiększenie dostępu do kredytów dla inwestycji spełniających te kryteria, w postaci preferencji kredytowych oraz gwarancji państwowych dla inwestycji modernizacyjnych¹¹²,
- w polityce celnej, w obrotach z krajami, w których wciąż jeszcze obowiązują cła, a więc z krajami spoza UE, szersze zastosowanie ochrony celnej dla nowych przemysłów i przedsięwzięć tego rodzaju lub ulgi taryfowe,
- w gospodarce majątkiem – dopuszczenie w obszarach o istotnym znaczeniu dla modernizacji struktury przemysłu do łączenia kapitałów różnych form własności, a w tym również kapitału krajowego i zagranicznego dla wspólnego działania w kierunku modernizacji tej struktury, z ewentualnym wykorzystaniem form
- wprowadzenie na znacznie większą niż obecnie skalę pomocy niefinansowej państwa dla firm krajowych, zwanych w krajach zachodnich „white loans” lub „soft loans”.

W polityce podatkowej za bezwzględny aksjomat uważamy konieczność podporządkowania jej polityce strukturalnej państwa, której do dziś nie mamy, ale powinna być jak najszybciej opracowana. Brak takiego uzgodnienia był, naszym zdaniem, jedną z głównych przyczyn wielkich strat w majątku oraz niepowodzeń w modernizacji struktury przemysłu po 1989 roku.

Formą przywrócenia ulg, chociaż w innym kształcie i formie, powinna być szerzej stosowana zasada wyłączenia określonych indywidualnie inwestycji tego rodzaju z podstawy

¹¹² D. Szybowski, D. Prokopowicz, S. Gwoździwicz, *Activating interventionist monetary policy of the European Central Bank in the context of the security of the European Financial System* (w:) „International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka – Edukacja – Rozwój w Warszawie, nr 2 (4) 2016, s. 138-146. ISSN 2450-2146.

opodatkowania, co dotyczy zwłaszcza wprowadzania nowoczesnych technologii.

Decydujące znaczenie miałyby wprowadzenie i wykorzystanie następujących nowych form i zmian we wspomaganiu przemian strukturalnych w postaci ulg i zachęt motywujących do modernizacji, jak:

1. Wyłączenie kosztów określonych inwestycji o szczególnym znaczeniu z tego punktu widzenia w całości lub w części z podstawy opodatkowania, prawie u nas dotąd nie stosowane, a więc należałoby zwiększyć tę praktykę w sposób zasadniczy. W krańcowym przypadku zwolnienie niektórych zakładów lub przemysłów z podatków na okres do 5 lat. W niektórych krajach państwo przejmowało w tych przypadkach do 1/4 kosztów tych inwestycji, a w USA nawet do 50%.
2. W przypadku podejmowania inwestycji inicjujących nowe formy działalności przemysłowej („start-ups”) w przemysłach nowo-powstających („emerging”), w niektórych przypadkach o szczególnym znaczeniu, państwo przejmowało część kosztów tych inwestycji do 30% ich łącznej wysokości.
3. W „przemysłach nowoczesnych” celowe byłoby przejęcie przez państwo kosztów ochrony patentowej do wysokości 50% łącznych tego kosztów.
4. Kształtowanie kursu wymiennego własnej waluty na waluty obce w ujęciu długookresowym co najmniej 10-20 lat w taki sposób, aby zapobiec zawyżeniu kursu wymiennego naszej waluty (aprecjacja), gdyż rodzi to nadmierny import. Sprzyjało by to rozwojowi własnej produkcji w kraju, a zapobiegało nadmiernemu poziomowi importu („excessive import penetration”). Kluczowe znaczenie z tego punktu widzenia, jak wykazują doświadczenia światowe i nasze własne z lat 1946-2019, ma fakt, że z dwóch potencjalnych możliwości w perspektywie co najmniej 10 lat szczególnie niekorzystny może okazać się zawyżony kurs wymiany zwany „overvalued exchange rate”, czyli aprecjacja własnej wa-

luty. Może on sprawić, że własna produkcja krajowa staje się nieopłacalna w stosunku do importu, chociaż z drugiej strony sprzyja to spłacaniu własnych zagranicznych zobowiązań. Odwrotna praktyka wskazała, że najkorzystniejsze wyniki z punktu widzenia ekspansji przemysłowej i modernizacji przemysłu może dać w długiej perspektywie zaniżony kurs wymienny własnej waluty („undervalued exchange rate”), choć podraża to obsługę własnych zaciągniętych kredytów zagranicznych i podwyższa ceny towarów importowanych, zwłaszcza w przypadku leków, owoców innej sfery klimatycznej czy samochodów, co może być szczególnie ujemnie odczuwalne. Dlatego spotyka się to z oporem i silną, chociaż nieuzasadnioną, krytyką społeczną, zwłaszcza w krajach opóźnionych w procesie rozwoju.

5. W USA szerzej rozwinięto pomoc finansową w postaci pożyczek państwowych zwracanych tylko w przypadku sukcesu przedsięwzięcia zwłaszcza za rządów Prezydenta B. Obamy. Wymaga to rozważenia także i u nas.
6. Rozwój polityki kredytowej powinien pójść szybciej i szerzej w stosowanie preferencyjnych kredytów państwowych lub przez państwo wspomaganych dla inwestycji o najwyższym znaczeniu w procesach modernizacyjnych.
7. W szeregu krajów sprawdziło się preferencyjne opodatkowanie kwot wydatkowanych na zakup projektów i wyników prac naukowych i badawczych przez przedsiębiorstwa produkcyjne własności krajowej.
8. W polityce celnej w obrotach z krajami, gdzie one nadal obowiązują – wymienionych wyżej – konieczne jest szersze wykorzystanie ochrony celnej, zwłaszcza dla własnych przemysłów nowo-powstających, a nawet wprowadzenie zasady obniżenia i korzystniejszych taryf celnych dla firm zakładających zakłady tej branży na terenie naszego kraju.
9. W przypadku Narodowych (NPP) czy Krajowych Priorytetów Przemysłowych obok ulg i przywilejów podatkowych i finansowych istotne znaczenie może mieć stworzenie bardziej elastycznych warunków dla zarządzania nimi oraz łą-

czenia kapitałów różnych form własności w inwestycjach w tych przemysłach. Największe możliwości stwarza zastosowanie w tym celu formy konsorcjów, które sprawdziły się pozytywnie w postaci amerykańskich konsorcjów, jak SAM-TECH i DARPA, czy AIRBUS w Unii Europejskiej.

Oznaczałoby to możliwość łączenia kapitałów różnych form własności (prywatnej, zarówno krajowej jak i zagranicznej, państwowej, instytucji naukowych, samorządowych, komunalnych czy spółdzielczych). W tym przypadku w okresie początkowym stosowano przyjęcie finansowania przez państwo do 50% kosztów utrzymania nadrzędnych organów tych konsorcjów, jak to miało miejsce w USA.

10. W kategorii „Narodowych Priorytetów Przemysłowych” w pełni uzasadnione jest dążenie do jak najszerszego włączania podmiotów zagranicznych do rozwiązywania naszych problemów krajowych, a to wymaga zastosowania odpowiednich zachęt dla firm zagranicznych (nazwanego „decoy policy”) dotąd w Polsce w ogóle nie praktykowanej i u nas nie stosowanej.
11. Z innych środków wymagających upowszechnienia, jak wspomniane wyżej „white loans” czy „soft loans”, to wybierają one najczęściej formę udziału organów państwowych w reprezentowaniu interesów własnych, krajowych przemysłów zagranicą, jak np. wykorzystywanie szeroko w tym celu służb dyplomatycznych państwa u nas dotąd prawie w ogóle nie stosowane. Występują one najczęściej w formie przejmowania części kosztów reklamy zagranicą, organizowania występów i wystaw, pomocy prawnej, interwencji służby dyplomatycznej w przypadku naruszania uprawnień firm własnych na rynku zagranicznym.
12. W praktyce szeregu krajów bardzo pozytywnie sprawdziła się praktyka zawierania kontraktów branżowych pomiędzy przedstawicielami przemysłów prywatnych i biznesu (najczęściej w postaci korporacji), a organami rządu, odpowiedzialnymi za politykę strukturalną państwa. A stąd forma ta wymaga u nas jak najszerszego upowszechnienia.

13. W przemysłach tradycyjnych może okazać się konieczne wprowadzenie obowiązku wcześniejszego informowania administracji państwowej o zamiarach likwidacji zakładów o dużym wpływie na miejscowy rynek pracy z wyraźnym wyprzedzeniem w czasie, sięgającym co najmniej do 3 lub 6 miesięcy.
14. Na rozważenie zasługuje także wprowadzenie opłat proponowanych przez N. Kaldora w przypadku zwalniania pracowników likwidowanych zakładów o kwalifikacjach nie mających szans na ponowne zatrudnienie w aktualnej sytuacji na rynku pracy. Celowe w tym przypadku byłoby również obciążenie biznesu różnego rodzaju formami specjalnego opodatkowania, czyli opłatami, proponowanymi przez A. Pigou, które zyskały popularną nazwę: „podatku Pigou”.
15. Nie można przyspieszyć zmian strukturalnych bez wprowadzenia rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo społeczne dla osób zwalnianych z powodu likwidacji zakładów dokonywanej z inicjatywy państwa. Najlepszą formą byłoby tu wprowadzenie „emerytur strukturalnych”, niezależnych od wieku, a przysługujących ludziom tracącym pracę w wyniku zmian strukturalnych, wprowadzanych świadomie przez państwo do gospodarki, jak np. w przypadkach górnictwa węglowego. Można też dopuścić zachowanie jakiejś części tej emerytury nawet w przypadku podjęcia nowej pracy jako formę swego rodzaju rekompensaty społecznej.

Postępowi w przebudowie struktury przemysłu sprzyja utworzenie nowego ministerstwa przemysłu, które powinno być odpowiedzialne przede wszystkim za modernizację struktur przemysłowych. Na chwilę obecną powstałe Ministerstwo Przemysłu obsługuje niestety tylko jeden dział administracji rządowej, tj. gospodarką złożami kopalń. Uważamy, że ministerstwo to powinno być zorganizowane całkowicie inaczej niż dotychczas, a mianowicie:

- nie na zasadzie departamentów branżowych, ale ograniczenia formy departamentów tylko do kilku o charakterze funkcjonalnym,
- zapewnienie reprezentacji każdemu z nowoczesnych przemysłów nowo-powstających („emerging”) w postaci pełnomocników ministerstwa dla poszczególnych z tych przemysłów.
- na uwagę zasługuje także przeniesienie w gestię tego ministerstwa szkolnictwa wyższego o charakterze technicznym.

Prognozowane pojawienie się w Polsce znacznych środków finansowych w ramach dotacji Unii Europejskiej przyznanych także Polsce z programu Krajowego Planu Odbudowy sprzyjać będzie realizacji wyżej wymienionych procesów transformacji polskiej gospodarki, w tym transformacji gałęzi przemysłu w Polsce, a więc zielonej transformacji, transformacji cyfrowej oraz rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu. Znaczna część wspomnianych dotacji UE ma bowiem być przeznaczona właśnie na procesy wsparcia tych transformacji. Jednak naszym zdaniem, w Krajowym Planie Odbudowy (KPO) przemysł jest reprezentowany jest w wysoce niedostatecznym stopniu.

Oto szczegółowe rozwinięcie potencjalnych źródeł oraz mechanizmów finansowania:

1) Instrumenty fiskalne i podatkowe

- **Podatek od dużych korporacji:** Wprowadzenie podatku od przychodów firm o rocznych obrotach powyżej 100 milionów złotych może generować znaczne dochody. Wyjątkowo korzystne byłoby nałożenie takiego podatku na korporacje nieplacące podatku dochodowego w Polsce.
- **Podatek sektorowy dla instytucji finansowych:** Opodatkowanie banków, które transferują zyski za granicę, mogłoby zasilić budżet na cele obronne.
- **Zachęty dla Polonii i repatriantów:** Stworzenie ulg podatkowych dla Polaków wracających z zagranicy oraz inwestujących w Polsce (szczególnie w przemysł obron-

ny) mogłoby przyczynić się do zwiększenia bazy podatkowej.

2) Wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

- **Fundusze rewolwingowe:** Tworzenie regionalnych funduszy inwestycyjnych (np. przez samorządy) zasilanych środkami publicznymi lub unijnymi.
- **Crowdfunding:** Pozyskiwanie finansowania od społeczności zainteresowanej wspieraniem małych firm lub innowacyjnych projektów.
- **Kredyty preferencyjne:** Kredyty z gwarancjami rządowymi lub samorządowymi, np. z Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK).
- **Programy wsparcia technologicznego:** Finansowanie wdrażania technologii z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) lub Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).
- **Aniołowie biznesu:** Prywatni inwestorzy wspierający finansowo innowacyjne przedsiębiorstwa.

3) Rozwój krajowych ośrodków badawczo-rozwojowych

- **Granty badawcze:** Finansowanie z programów takich jak Horyzont Europa, Fundusz Badawczy EOG czy krajowych grantów NCBR.
- **Partnerstwa publiczno-prywatne (PPP):** Współpraca między przedsiębiorstwami a rządem w finansowaniu projektów badawczo-rozwojowych.
- **Dotacje z funduszy przemysłowych:** Programy wspierające innowacje i badania przemysłowe z funduszy centralnych lub regionalnych.
- **Obligacje projektowe:** Emisja obligacji na finansowanie infrastruktury badawczej lub projektów wdrożeniowych.
- **Międzynarodowe programy badawcze:** Udział w projektach finansowanych przez instytucje międzynarodowe, takie jak OECD czy Bank Światowy.

4) Kredyty i obligacje międzynarodowe

- **Emitowanie obligacji tematycznych (np. „obligacje rozwoju przemysłu”, „obligacje obronności”):** Należy

powołać – wzorem okresu II Rzeczypospolitej – Fundusz Obrony Narodowej. Fundusz Obrony Narodowej mógłby emitować specjalne obligacje, które byłyby oferowane zarówno obywatelom Polski, jak i zagranicznym inwestorom. Obligacje te mogłyby być oprocentowane w sposób atrakcyjny, aby przyciągnąć kapitał inwestorów instytucjonalnych i detalicznych.

- **Kredyty od międzynarodowych instytucji finansowych:** Polska mogłaby uzyskać preferencyjne kredyty z instytucji takich jak Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) lub Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) na projekty związane z bezpieczeństwem narodowym, szczególnie w zakresie budowy infrastruktury.
- **Kredyty od partnerów strategicznych:** Zakup zaawansowanego sprzętu wojskowego (np. systemów Patriot, HIMARS czy F-35) może być współfinansowany przez kraje-producentów, takich jak Stany Zjednoczone, w formie umów kredytowych na korzystnych warunkach (Foreign Military Financing – FMF).

5) Partnerstwa publiczno-prywatne (PPP)

- **Inwestycje w infrastrukturę obronną i logistyczną:** Partnerstwa publiczno-prywatne mogą być wykorzystane w celu budowy magazynów i baz wojskowych, portów lotniczych czy centrów logistycznych. Prywatni inwestorzy mogą partycypować w finansowaniu takich projektów w zamian za długoterminowe kontrakty.
- **Produkcja sprzętu wojskowego:** Przemysł obronny może rozwijać się dzięki współpracy z międzynarodowymi korporacjami. Partnerstwa tego typu umożliwiają transfer technologii oraz dzielenie kosztów badań i produkcji. Niezbędne jest zawieranie dobrze wynegocjowanych umów offsetowych przy zakupie uzbrojenia i sprzętu wojskowego za granicą.

6) Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (FDI)

- **Przyciąganie inwestorów zagranicznych:** Polska może oferować ulgi podatkowe i preferencyjne warunki dla

międzynarodowych firm zbrojeniowych, które zdecydują się lokować swoje fabryki i centra badawczo-rozwojowe w Polsce. Dzięki temu możliwe byłoby zwiększenie eksportu oraz rozwój technologiczny sektora.

- **Współpraca z partnerami zagranicznymi:** Firmy z krajów takich jak USA, Francja, Szwecja, Korea Południowa czy Izrael mogą inwestować w polski sektor zbrojeniowy, korzystając z lokalnej siły roboczej i strategicznego położenia Polski w Europie Środkowo-Wschodniej.

7) Crowdfunding i inicjatywy obywatelskie

- **Fundusze społeczne:** Obywatele mogliby być zachęceni do wspierania obronności poprzez zakup specjalnych obligacji, uczestnictwo w loteriach lub darowizny na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.
- **Kampanie społeczne:** Tworzenie mechanizmów, które angażowałyby społeczeństwo w finansowanie projektów obronnych, np. poprzez dedykowane aplikacje do mikrodotacji lub subskrypcje na rzecz konkretnych projektów.

8) Eksport polskiego sprzętu wojskowego

- **Rozwój eksportu sektora obronnego:** Modernizacja i rozwój polskiego przemysłu obronnego umożliwią zwiększenie eksportu nowoczesnego uzbrojenia. Dochody z eksportu mogą być reinwestowane w dalszy rozwój sektora.
- **Budowanie aliansów strategicznych:** Współpraca z innymi krajami w zakresie produkcji i eksportu sprzętu wojskowego (np. czołgów, dronów, systemów radarowych) może zwiększyć wpływy do budżetu.

9) Zewnętrzne granty i fundacje

- **Fundacje wspierające obronność:** Międzynarodowe organizacje lub fundacje (np. Atlantic Council, Carnegie Endowment) mogą udzielać wsparcia finansowego na badania i rozwój w obszarach obronności.

- **Granty technologiczne:** Współpraca z globalnymi firmami technologicznymi i zbrojeniowymi może zapewnić dostęp do dodatkowych funduszy oraz innowacji.
- 10) Degresywne odpisy amortyzacyjne i rezerwy inwestycyjne
- **Fundusze unijne:** Dotacje i pożyczki inwestycyjne z programów operacyjnych UE, np. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.
 - **Banki komercyjne:** Kredyty inwestycyjne oferowane przedsiębiorstwom na preferencyjnych warunkach.
 - **Leasing:** Finansowanie zakupów środków trwałych, np. maszyn i urządzeń, poprzez leasing operacyjny lub finansowy.
 - **Fundusze venture capital i private equity:** Środki dla innowacyjnych firm rozwijających nowe technologie i inwestycje w obszarze przemysłowym.
 - **Polskie programy wsparcia:** Dofinansowanie lub ulgi podatkowe dla firm inwestujących w rozwój (np. programy Polskiego Funduszu Rozwoju).
- 11) Fundusze międzynarodowe i pomoc zewnętrzna
- **Środki z Unii Europejskiej (np. Krajowy Plan Odbudowy – KPO):** Polska może ubiegać się o finansowanie projektów związanych z obronnością poprzez środki z funduszy UE. W ramach KPO istotne będzie kierowanie tych środków na rozwój przemysłu obronnego, badania i rozwój (R&D) oraz modernizację infrastruktury. Ważne, by środki te wspierały inwestycje realizowane przez polskie firmy.
 - **Programy NATO:** Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego wspiera kraje członkowskie w ramach programów modernizacyjnych. Polska może pozyskać fundusze na rozwój technologii obronnych i infrastrukturę wojskową, szczególnie w obszarze cyberbezpieczeństwa, komunikacji satelitarnej i logistyki.
 - **Międzynarodowe granty badawcze:** Współpraca z instytucjami międzynarodowymi, jak Europejska Agencja Obrony (EDA) czy Horizon Europe, umożliwia finanso-

wanie badań nad nowoczesnymi technologiami wojskowymi.

Zewnętrzne finansowanie stanowi kluczowy element umożliwiający realizację ambitnych celów związanych z modernizacją obronności oraz budową konkurencyjnej gospodarki. Wdrożenie wielowektorowej strategii finansowania może zapewnić Polsce większe bezpieczeństwo i stabilność oraz obecność na rynkach międzynarodowych w dłuższej perspektywie.

Wobec powyższego rozwój polskiego przemysłu ciężkiego oraz sektora wysoko zaawansowanych technologii odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu polskiej gospodarki jako gospodarki aspirującej do statusu wysoko rozwiniętej, zarówno pod względem ekonomicznym, technologicznym, jak i militarnym. W przypadku przemysłu ciężkiego Polska wciąż dysponuje znacznym potencjałem, szczególnie w obszarach takich jak hutnictwo, energetyka, przemysł stoczniowy czy górnictwo. Niemniej jednak, modernizacja infrastruktury przemysłowej nie przebiega wystarczająco szybko, co w połączeniu z globalną konkurencją oraz wymogami związanymi z narzuconą z zewnątrz dekarbonizacją gospodarki, stanowi poważne wyzwanie.

Sektor wysokich technologii, obejmujący m.in. przemysł lotniczy, obronny, IT czy biotechnologię, również boryka się z ograniczeniami, takimi jak niewystarczające nakłady na badania i rozwój oraz brak efektywnej współpracy między uczelniami a przemysłem. W 2022 roku Polska przeznaczyła zaledwie 1,4% swojego PKB na działalność badawczo-rozwojową, co jest wartością znacznie niższą od średniej unijnej wynoszącej 2,3% PKB.

W kontekście powyższych wyzwań, reaktywacja idei Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP) w nowoczesnej formie – COP 2 – mogłaby stać się istotnym impulsem dla rozwoju zarówno przemysłu ciężkiego, jak i zaawansowanych technologii. Pierwszy COP, zrealizowany w latach 30. XX wieku, odegrał fundamentalną rolę w budowie polskiego przemysłu obronnego i ciężkiego, co znacząco wpłynęło na wzmocnienie gospo-

darki oraz potencjału militarnego II Rzeczypospolitej. Współczesny projekt COP 2 mógłby skoncentrować się na trzech głównych obszarach: rozwoju przemysłu obronnego, produkcji zaawansowanych technologii (np. półprzewodników, dronów, technologii kosmicznych) oraz ewolucyjnie i realistycznie przeprowadzanej zielonej transformacji poprzez wdrażanie niskoemisyjnych rozwiązań przemysłowych.

Realizacja tak ambitnego projektu wymagałaby jednak systematycznego wsparcia finansowego. Kluczowe znaczenie miałyby dedykowane instrumenty rządowe, takie jak fundusze zarządzane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) czy Polski Fundusz Rozwoju (PFR). Dodatkowo, należy w pełni wykorzystać możliwości oferowane przez fundusze unijne, takie jak program Horyzont Europa czy Fundusz Spójności. Przykładem do naśladowania może być polityka Niemiec, które w 2023 roku przeznaczyły 10 miliardów euro na subsydia dla przemysłu półprzewodników. Analogiczne inicjatywy w Polsce mogłyby przyczynić się do przyspieszenia rozwoju COP 2.

Równie istotną rolę odegrałyby banki komercyjne oraz fundusze inwestycyjne, które mogłyby oferować preferencyjne kredyty oraz zachęty podatkowe dla przedsiębiorstw inwestujących w innowacyjne technologie. Model partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) mógłby z kolei umożliwić współdzielenie ryzyka i kosztów związanych z budową infrastruktury przemysłowej i badawczej.

Rozdział 6.

Ujęcie prospołeczne COP 2

COP 2 jako nowe strategiczne przedsięwzięcie w rozwoju Polski powinien pełnić obok funkcji produkcyjnych, ekonomicznych również funkcje społeczne i wpisywać się we współczesny trend ekonomii i rozwoju zrównoważonego, spójności terytorialnej i niwelowania dysproporcji przestrzennych, uwzględniających podmiotowość ludzi w życiu społeczno-gospodarczym. Dlatego też inicjatywa COP 2 stanowi zintegrowane przedsięwzięcie długoterminowego rozwoju gospodarczego, ekonomicznego i społecznego Polski.

W tym kontekście należy odnieść się do 4 wątków uzasadniających tą argumentację:

1. Określenie funkcji społecznych COP 2

Do najważniejszych funkcji społecznych COP 2 można zaliczyć:

1. Niwelowanie dysproporcji przestrzennych i spójność terytorialna , w tym rozwój Polski południowo-wschodniej;
2. Redukcja bezrobocia i podniesienie jakości zatrudnienia;
3. Podnoszenie standardu życia;
4. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej
5. Urbanizacja;
6. Wzrost edukacji i kształcenia zawodowego;
7. Integracja społeczna;
8. Rozwój społeczności lokalnych;
9. Stabilność ekonomiczna;
10. Rozwój innowacji i technologii;
11. Rozwój współpracy międzysektorowej uwzględniającej różnorodność sieci interesariuszy;
12. Kształtowanie tożsamości regionalnej.

2. Wpisanie funkcjonowania COP 2 w zasady zrównoważonego rozwoju

COP 2 będzie miał wielopłaszczyznowy wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy regionów, w którym będzie zlokalizowany, przyczyniając się do poprawy warunków życia i szeroko rozumianej modernizacji jakościowej i ilościowej społeczeństwa.

COP 2 jako główny obszar lokacji produkcji przemysłowej będzie miał istotny wpływ na rozwój gospodarczy, który powinien uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju. Rozwój zrównoważony obejmuje trzy główne aspekty: ekonomiczny, społeczny i środowiskowy. Rozwój okręgów przemysłowych może przyczynić się do zrównoważonego rozwoju poprzez wzrost gospodarczy i poprawę standardu życia, spójność społeczną, terytorialną ale jednocześnie wymaga wprowadzenia zasad prospołecznego zrównoważonego zarządzania. Ponadto zastosowanie innowacji technologicznych, energetycznych, inwestycje w infrastrukturę ekologiczną i aktywne działania na rzecz ochrony środowiska są bardzo ważne, aby przemysł mógł skutecznie i synergetycznie współistnieć z celami zrównoważonego rozwoju. Ujęcie tych elementów i implementacja właściwych rozwiązań zarządczych, ekonomicznych, administracyjnych i instytucjonalnych będzie kluczowe dla w rozwoju COP 2 uwzględniającego zasady zrównoważonego rozwoju.

3. Nawiązanie COP 2 do Koncepcji Rozwoju Kraju 2050

COP 2 powinien spełniać założenia spójności merytorycznej z Koncepcją Rozwoju Kraju 2050.

Za podstawowe wartości w procesie rozwoju, które konstytuują zbiór aksjomatów Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 przyjęto:

- demokrację – u podstaw rozwoju leżą zasady demokratycznego państwa prawa;
- integrację (inkluzywność i solidarność społeczna) – relacje społeczne opierają się na polityce włączenia społecznego i zmniejszania nierówności;

- czyste środowisko – przestrzeganie prawa do czystego środowiska jako prawa podstawowego każdej jednostki oraz zapewnienie warunków dla przetrwania i rozwoju społeczeństwa poprzez przede wszystkim: (1) powstrzymanie zanieczyszczania gleb, wody i powietrza; (2) zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych i wodnych; (3) zahamowanie/odwrócenie utraty różnorodności biologicznej; oraz (4) zmianę wzorców konsumpcji i modeli biznesowych;
- gospodarkę odpowiedzialną społecznie (spójność ekonomiczna) – podstawą skutecznego rozwoju jest wolny rynek, uwzględniający potrzeby społeczne, gdzie wzrost/ zysk nie jest jedynym celem;
- ład przestrzenny – zrównoważone korzystanie z funkcjonalnie zagospodarowanej przestrzeni, która jest dobrem ograniczonym; ład to takie kształtowanie przestrzeni, które bierze pod uwagę: (1) ograniczenia naturalne i walory środowiskowe oraz estetyczne; (2) potrzeby społeczne i ekonomiczne; oraz (3) dobro wspólne. Ład przestrzenny wpływa na jakość życia, pośrednio warunkując dostęp m.in. do usług i przestrzeni publicznych, czystej wody i powietrza.

4. Wskazanie roli ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w funkcjonowaniu COP 2 w ramach zintegrowanej współpracy międzysektorowej

Zaangażowanie m.in. podmiotów ekonomii społecznej, społecznych przedsiębiorstw społecznych w ramach budowania wielopodmiotowej i wielosektorowej sieci interesariuszy.

Patrząc na ewolucję działalności i postrzegania przedsiębiorstw społecznych należy wskazać na rozwój katalogu funkcji jakie one pełnią i które mogą rozwijać w CP 2:

- realizacja pozafinansowych celów przedsiębiorców, w tym kreowanie trendów, zaangażowanie w społeczne inicjatywy,
- integracja wartości ekonomicznych i społecznych na poziomie oferty zewnętrznej przedsiębiorstwa, jak również jego środowiska wewnętrznego,

- rozwój świadomości konsumentów, w kontekście wyborów konsumenckich dyktowanych prospołecznymi względami przedsiębiorstwa i społeczną wartością oferowanych przez nie dóbr i usług,
- rozwój przedsiębiorczości obywatelskiej, jako kierunek kształtowania lokalnego otoczenia gospodarczego i rozwiązywanie lokalnych problemów poprzez ukierunkowaną działalność gospodarczą,
- realizacja założeń gospodarki zamkniętego obiegu, w tym należy wskazać na zrównoważone gospodarowanie zasobami i działalność w obszarze tzw. zielonej gospodarki.

Zakres funkcji będzie z biegiem lat poszerzał się i zmieniał, równoległe do zmian następujących na rynku i w życiu społeczno-gospodarczym.

Rozdział 7.

Proponowane lokalizacje COP 2 i przemysłów wysokiej techniki

Centralny Okręg Przemysłowy 2 powinien obejmować istniejące już przedsiębiorstwa przemysłowe i podejmować odbudowę zlikwidowanych firm przemysłowych tam, gdzie zachowała się infrastruktura przemysłowa i komunikacyjne, nawet gdy zlikwidowano w niej połączenia kolejowe i drogowe, które należy odtworzyć. COP 2 powinien objąć obszar całej Polski, ale być skoncentrowany na Ziemiach Zachodnich i na Wybrzeżu Zachodnim i Wschodnim, a także powinien obejmować obszar dawnego COP 1.

COP 2 będzie największym centralnym okręgiem przemysłowym w Europie Środkowo-Wschodniej

Od niedawna w Polsce w okolicach Wrocławia powstaje swego rodzaju mini „Dolina Krzemowa” ze względu na największą skalę ulokowania w tym mieście siedzib firm informatycznych, internetowych, producentów komputerów, producentów oprogramowania dla firm i przedsiębiorstw i innych firm technologicznych działających w ramach technologii informacyjnych, informacyjno-komunikacyjnych ICT. Również na terenie Polski Północnej skupia się przemysł półprzewodnikowy. W Gdańsku znajduje się największy kampus R & D firmy INTEL w Europie, zatrudniający 4.000 pracowników. Kampus ma ulec dalszemu rozbudowaniu i zatrudnić dodatkowo 2.000 osób.. Kampus wraz z budowaną fabryką w Miękinii koło Wrocławia oraz z zakładem produkcji wafli krzemowych w Leixlip w Irlandii i zakładem produkcji wafli krzemowych w Magdeburgu w Niemczech oraz kampusem R&D w Gdańsku ma tworzyć łańcuch wartości produkcji półprzewodników w Europie.¹¹³ Niestety z uwagi na problemy finansowe firmy INTEL

¹¹³ <https://www.trojmiasto.pl/praca/Intel-zwolni-15-tys-pracownikow-W-Gdansk-i-Wroclawiu-chce-inwestowac-n191935.html>

budowa fabryki pod Wrocławiem została wstrzymana na dwa lata. Dodatkowo w Gdańsku działa POLSA – Polska Agencja Kosmiczna oraz niedaleko Trójmiasta na Wybrzeżu powstanie pierwsza elektrownia jądrowa w Polsce, która wymagać będzie dostawy nowych technologii, o którą najbardziej zabiegamy. Dodatkowo rozbudowany będzie przemysł produkujący elementy do morskich elektrowni wiatrowych, produkcji akumulatorów litowo-jonowych do pojazdów elektrycznych oraz w Gdyni powstaje od podstaw najnowsza hala Stoczni Wojennej.

Dlatego też warto wspierać te powstające ośrodki/okręgi przemysłowe, a także te które będą powstawać, będące przejawem nowoczesnej reindustrializacji oraz stworzyć jego odpowiednik.

W związku z dynamicznie rozwijającą się technologią generatywnej sztucznej inteligencji¹¹⁴ i szybko upowszechniającymi się zastosowaniami biznesowymi tej technologii, wskazanym jest powołanie czegoś w rodzaju centralnego państwowego instytutu rozwoju generatywnej sztucznej inteligencji, w którym będą rozwijane technologie GAI (Generative Artificial Intelligence) w zastosowaniach przemysłowych, np. w ramach doskonalenia logistyki produkcji, logistyki zaopatrzenia, dostaw, dystrybucji itd¹¹⁵.

Wobec powyższego zbudowanie COP 2 powinno opierać się na połączeniu koncepcji swego rodzaju rozwijającej się pol-

¹¹⁴ F. A. Gers, J. Schmidhuber (2021). *Generative models for complex data structures: Advances and challenges* (w:) „*Journal of Machine Learning Research*”, Vol. 22, nr 45, s. 1-45. (<http://www.jmlr.org/papers/volume22/20-123/20-123.pdf>).

¹¹⁵ D. Prokopowicz, *Opportunities and threats to the development of Artificial Intelligence applications and the need for normative regulation of this development* (w:) „*International Journal of Legal Studies*”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2023, nr 2 (14) 2023, s. 95-129. DOI: 10.5604/01.3001.0054.2699 ISSN 2543-7097.

skiej „Doliny Krzemowej” oraz wspieranego prorożkowym interwencjonizmem państwowym i ukierunkowanym na rozwój technologicznych gałęzi przemysłowych realizowanym programem reindustrializacji gospodarki, w którym istotną rolę pełniły wspomniane COP 2. Istotną kwestią w kontekście zbudowania Technologicznego COP 2 będzie wybór lokalizacji, w którym powinny być brane pod uwagę zarówno względy ekonomiczne, społeczno-gospodarcze, rozwój lokalnej infrastruktury i zaplecza logistycznego, jak również względy strategiczno-militarne. (proponowane lokalizacje w następnym rozdziale). Biorąc pod uwagę aspekty strategiczno-militarne to COP 2 nawiązywać może do koncepcji budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego w okresie międzywojennym, tj. prawie sto lat temu. Natomiast biorąc pod uwagę aspekty ekonomiczne i społeczno-gospodarcze lokalizacja COP 2 powinna uwzględniać dostępność wykwalifikowanego kapitału ludzkiego. Poza tym istotne są także aspekty innowacyjno-technologiczne, w ramach których COP 2 pełnić powinien także rolę swego rodzaju polskiej „Doliny Krzemowej”, powinien zawierać w sobie także rozwijające się innowacyjne startupy i firmy technologiczne tworzące i wdrażające nowe rozwiązania technologiczne, innowacje, nowe technologie informacyjno-teleinformatyczne ICT i Przemysł 5.0¹¹⁶, w tym technologie sztucznej inteligencji, Big Data Analytics¹¹⁷ itd. oraz także zielone technologie, ekoinnowacje¹¹⁸ wykorzystywane celem tworzenia środowiska biznesowego i ekosystemu gospodarczego rozwijanego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju gospodarczego, dążenia do

¹¹⁶ C. Cimini, G. Pezzotta, R. Pinto, S. Cavalieri, (2018). *Industry 4.0 technologies impact on lean production systems*. IFIP International Conference on Advances in Production Management Systems. (https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-99704-9_80).

¹¹⁷ M. Chen, S. Mao, Y. Liu (2014). *Big Data: A Survey* (w:) „*Mobile Networks and Applications*”, Vol. 19, Issue 2, s. 171-209. (<https://link.springer.com/article/10.1007/s11036-013-0489-0>).

¹¹⁸ P. Spath, U. Eberle (2019). *Eco-Innovation and Sustainability in Manufacturing*, Springer International Publishing. (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-24942-0>).

zeroemisyjnej, zielonej, zrównoważonej gospodarki cyrkularnej¹¹⁹ Ponieważ jednym z najważniejszych aspektów w ten sposób opracowanej koncepcji Centralnego Okręgu Przemysłowego II jest systemowe i interwencyjonistyczne wspieranie rozwoju innowacyjnych startupów¹²⁰ i firm technologicznych, więc warto wskazać na kluczowe kwestie i uwarunkowania stworzenia w ramach COP 2 swego rodzaju polskiej „Doliny Krzemowej”.

Biznesowy i gospodarczy ekosystem współpracujących ze sobą innowacyjnych startupów i firm technologicznych powinien sprzyjać powstawaniu klastrów, powiązanych ze sobą licznymi formami współpracy, różnego rodzaju podmiotów gospodarczych oraz instytucji publicznych, jednostkami samorządu terytorialnego, agencjami rozwoju regionalnego, centrami i instytutami badawczo-rozwojowymi, instytucjami finansowymi, uczelniami technicznymi oraz innymi podmiotami zarówno komercyjno-biznesowej współpracy jak i systemowego wsparcia zaoferowanego w ramach antykrzysowej i prorozwojowej, interwencyjonistycznej polityki gospodarczej¹²¹, udzielanego przez specjalnie w tym celu utworzone instytucje

¹¹⁹ D. Prokopowicz, *Implementation of The Principles of Sustainable Economy development as a key element of Pro-ecological transformation of The Economy towards Green Economy and Circular Economy* (w:) „International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, nr 11 (1) 2020, s. 417-480. ISSN 2450-2146. DOI: 10.5604/01.3001.0014.3558, GICID: 01.3001.0014.3558, <https://ijoness.com/resources/html/article/details?id=207132>.

¹²⁰ A. Kwasek, D. Prokopowicz, *Zastosowanie technologii ICT w zakresie doskonalenia systemów zarządzania przedsiębiorstwem w dobie Przemysłu 4.0* (w:) K. Huczek, M. Ścigała, J. Żylińska, K. Gawkowski, P. Przybylski (red.) „Współczesne problemy prawa, zarządzania, bezpieczeństwa i nowoczesnej inżynierii”, Wydawnictwo UTH Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej w Warszawie, Warszawa 2023, s. 567-585. ISBN 978-83-62250-60-8

¹²¹ D. Prokopowicz, *Kryzysy gospodarcze i finansowe w XXI wieku oraz zapobiegający im antykrzysowy interwencyjonizm państwowy* (w:) K. Szymańska, R. A. Janczewski (red.) „Problemy i wyzwania ekonomii i zarządzania w XXI wieku. Wybrane aspekty”, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2023, s. 133-159. ISBN 978-83-67786-93-5.

publiczne, agendy rządowe i podmioty podległe bezpośrednio ministerstwom funkcjonującym w sferze resortów przemysłu, przedsiębiorczości, innowacji, nowych technologii, badań i rozwoju. Wspomniana powyżej swego rodzaju polska „Dolina Krzemowa” powinna rozwijać się na podstawie określonych założeń koncepcyjnych i celów strategicznych, których zdefiniowanie powinno uwzględniać takie kwestie jak potrzeby społeczno-gospodarcze, cele, uwarunkowania, możliwości realizacyjne i ograniczenia systemowe i finansowe oraz działania i strategie. W związku z tym poniżej wyszczególniono kluczowe aspekty wspomnianych kwestii.

Należy również dokonać analizy wskaźników gospodarczych i społecznych rozwoju naszego kraju, np.: potencjalnej siły roboczej w Polsce. Na 50 powiatów o największej stopie bezrobocia w Polsce (wg stanu na maj 2024 roku) aż 22 powiaty znajdują się na terenie ówczesnego Centralnego Okręgu Przemysłowego, w dalszej kolejności na Pomorzu Zachodnim 8 powiatów (teren Ziem Odzyskanych), 7 powiatów w rejonie warmińsko- mazurskim (teren Ziem Odzyskanych) oraz 5 powiatów w rejonie kujawsko- pomorskim (tereny II RP). Co do terenu byłego COP to skupiska wysokiego bezrobocia znajdują się nadal w rejonie radomskim (pięć powiatów), lubelskim (sześć powiatów) oraz rejonie południowo-wschodnim COP (dziewięć powiatów). Tylko rejon rzeszowski ma niskie bezrobocie z uwagi m.in. na rozwijającą się szybko Dolinę Lotniczą. W związku z powyższym teren Centralnego Okręgu Przemysłowego ma nadal duży potencjał siły roboczej i należałoby dalej kontynuować rozwój COP, zapoczątkowany przez Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Na terenie ówczesnego COP są powiaty, które w ostatnich 20 latach utraciły najwięcej ludności (powyżej 15 %), są to powiaty: hrubieszowski (19,6 %), krasnostawski (24,4 %), lipski (17,9 %), opatowski (16,7 %), rycki (15,6 %) i skarżyski (15,7 %). Natomiast na Warmii i Mazurach są to powiaty: bartoszycki (15,5 %), braniewski (16,4 %), kętrzyński (15,6 %). A z miast na terenie COP są to Chełm (16,7 %), Ostrowiec

Świętokrzyski (17,5 %), Przemyśl (17,3 %), Skarżysko-Kamienna (18,1 %), Stalowa Wola (18,2 %) , Starachowice (18,5 %). Natomiast na Warmii i Mazurach są to: Bartoszyce (17,2 %) i Szczytno (17,0 %).

Należałoby również dalej rozbudować ośrodek naukowy w Rzeszowie oraz zbudować ośrodki naukowe przemysłu wysokiej techniki w Radomiu, w Kielcach, ewentualnie rozważyć możliwość budowy mniejszych ośrodków w Zamościu bądź Przemyśle, które by ściśle kooperowały z Ukrainą.

Obszar ówczesnego COP, szczególnie obszar lubelski i południowo-wschodni będzie w przyszłości zapleczem odbudowy Ukrainy. Niestety obszar lubelski potencjalnie zagrożony jest działaniami militarnymi z Białorusi, ale w przyszłości będzie mógł kooperować z Białorusią, gdy ona przyjmie system demokratyczny.

Należy jednak zastanowić się nad pozostałymi obszarami do zagospodarowania, a to są rejony Pomorza Zachodniego (8 powiatów o największym bezrobociu), Warmii i Mazur (7 powiatów) oraz wschodniej części Kujaw (5 powiatów).

Rejon Pomorza Zachodniego, za kilka lat będzie również rejonem nadprodukcji energii elektrycznej, gdyż powstają tam morskie farmy wiatrowe, a także na Pomorzu Gdańskim powstanie Elektrownia Jądrowa.

W tym rejonie powinien istnieć m.in. przemysł wysokiej techniki dotyczący ochrony środowiska, ekologiczny i związany z budową maszyn i urządzeń do obsługi energetyki wiatrowej i jądrowej, a także przemysł kosmiczny. Jako ośrodki naukowe przemysłu wysokiej techniki widzimy budowę ośrodka naukowego w Koszalinie bądź także w Słupsku. W rejonie Warmii i Mazur natomiast budowę ośrodków naukowych wysokiej techniki w Elblągu i Olsztynie.

Nadmienić należy, że już za czasów PRL w tych rejonach widziano możliwość rozwoju przemysłu elektronicznego i elektrotechnicznego. Przenoszono (tworzono) ośrodki w rejonie Pomorza Zachodniego, szczególnie na terenie województwa koszalińskiego, a także Warmii i Mazur jako filie zakładów

macierzystych w Warszawie. Należy przypomnieć, że w PRL w ramach Naukowo-Produkcyjnego Centrum Półprzewodników „CEMI” funkcjonowały zakłady na tym obszarze (Koszalin, Ostróda, Szczytno, Toruń). Także na tych terenach istniały zakłady, które kooperowały z innymi większymi fabrykami przemysłu elektronicznego i precyzyjnego.

Kolejnym aspektem wartym przypomnienia jest termin zakończenia działalności Specjalnych Stref Ekonomicznych, które /w obecnym stanie prawnym/ będą działać do końca 2026.

Kolejne aspekty, które powinny być zawarte w strategii to zmiana uregulowań prawnych w zakresie zmian w podziale administracyjnym kraju. Najbardziej pożądanym do rozwoju Polski jest zaproponowany przez Instytut Sobieskiego. Wariant III „równoważny” z tym, że należałoby zmodyfikować formalno-prawnie podstawy 7 województw jako województwa aglomeracyjne. Nadmieniamy że mamy już Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię (niestety tylko jako zespół metropolitarny – Dz.U.2017.730). Należałoby stworzyć województwa aglomeracyjne: Warszawską Metropolię, Trójmiejską Metropolię, Krakowską Metropolię, Wrocławską Metropolię, Łódzką Metropolię, Poznańską Metropolię. Te 7 województw-aglomeracyjnych stanowiłoby województwa z połączonymi zadaniami województwa i obszaru metropolitarnego. Metropolie te byłyby lokomotywami rozwoju Polski. Pozostały obszar Polski powinien być podzielony na „zwykłe” województwa. Powinno być około 15 województw ze zbliżonym podziałem i ośrodkami wojewódzkim zaproponowanymi w III wariantcie „równoważny” z korektami co do przynależności powiatów do danego województwa. Nowe województwa „smart voivodeships” byłyby odpowiednikiem dla koncepcji „smart city” w pierwszym szczeblu podziału administracyjnego. Zmiana w podziale administracyjnym kraju przyczyniłaby się do rozwoju dużych miast, które utraciły status województwa oraz mają duży ubytek ludności: Wałbrzych (utrata ludności 22,7 %), Częstochowa (17,9 %), Piotrków Trybunalski (17,8 %), Przemyśl (17,3 %), Włocławek (16,8 %) oraz

pozostałe były miasta wojewódzkie: Radom, Słupsk, Koszalin, Elbląg, Bielsko-Biała, Legnica, Kalisz, Płock.

Podsumowanie:

Istotnym czynnikiem determinującym poziom rozwoju gospodarczego w krajach wysoko rozwiniętych, co przekłada się także na poziom dochodów i ogólnego dobrobytu sytuacji ekonomicznej, materialnej, bytowej itd. obywateli jest poziom innowacyjności firm i przedsiębiorstw. Kwestia innowacyjności podmiotów gospodarczych przekłada się na wydajność pracy, efektywność procesów wytwórczych i rentowność procesów gospodarczych realizowanych przez firmy i przedsiębiorstwa. Innowacyjność podmiotów gospodarczych może się realizować w różnych sferach i dziedzinach działalności gospodarczej firm, przedsiębiorstw oraz także instytucji finansowych i publicznych. Podmioty gospodarcze mogą tworzyć i rozwijać innowacje technologiczne, produktowe, usługowe, logistyczne, procesowe, organizacyjne, marketingowe i inne. W związku z szybko dokonującym się postępem technologicznym i rozwijanymi m.in. technologiami informacyjno-teleinformatycznymi ICT i Przemysł 5.0¹²² do szczególnie istotnych biorąc pod uwagę kwestie poprawy efektywności procesów wytwórczych, wzrostu wydajności pracy, poprawy rentowności produkcji itp. zalicza się innowacje technologiczne. W ostatnich latach rosła skala implementacji do podmiotów gospodarczych m.in. nowych technologii. Do istotnych czynników implementacji nowych technologii do firm, przedsiębiorstw, instytucji finansowych i publicznych należą dogodne warunki zewnętrznego finansowania inwestycji tworzenia lub zakupu, wdrażania i rozwijania nowych technologii.

¹²² W. Jakubczak, A. Gołębiowska, D. Prokopowicz (2021). *The Legal and Security Aspects of ICT and Industry 4.0 Importance for Financial Industry 4.0 Development* (in:) "European Research Studies Journal", Volume XXIV, Issue 4B, pp. 169-181. DOI: 10.35808/ersj/2651.

W kontekście potrzeby reindustrializacji polskiej gospodarki szczególnie istotną jest polityka rozwoju przemysłu, w ramach której powinny być realizowane strategiczne duże projekty inwestycyjne. Wspomnianym strategicznym dużym projektem inwestycyjnym, który powinien być zbudowany w perspektywie kolejnych od kilku do kilkunastu lat jest opisany w niniejszej Strategii plan budowy COP 2, w ramach którego powstała by także swego rodzaju polska „Dolina Krzemowa”. W powstałej w ten sposób polskiej „Dolinie Krzemowej” kluczową rolę pełniły by klastry złożone ze współpracujących ze sobą komercyjnie działające podmioty gospodarcze oraz instytucje wsparcia biznesu, wspomagające instytucje publiczne¹²³, w tym przede wszystkim centra badawczo-rozwojowe, instytuty badawcze, firmy technologiczne i przedsiębiorstwa przemysłowe, innowacyjne startupy, itd. wdrażające i rozwijające nowe technologie.

Opisany powyżej plan budowy COP 2 jest szczególnie istotny także z innego względu. Otóż w ostatnich latach nasila się skala występowania poważnych kryzysów gospodarczych i finansowych w niektórych regionach świata i/lub w skali globalnej. Dodatkowo długoterminowo rozwija się także kryzys klimatyczny i środowiskowy¹²⁴.

W związku z tym, że w ostatnich latach nasila się skala występowania różnego rodzaju kryzysów gospodarczych, finansowych i innych, na które najbardziej odporne były gospodarki wysoko uprzemysłowione charakteryzujące się krótkimi cykla-

¹²³ J. Rakowski, D. Prokopowicz, *Jubilee's Report Of The 14th Congress Of The Polish Economy For The 15th Annual Of The Commercial-Industry Congregation Of The Polish Chamber Of Community*, (w:) „International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka-Edukacja-Rozwój”, nr 2 (6) 2017, Warszawa 2017, s. 371-389. ISSN 2450-2146.

¹²⁴ D. Prokopowicz, *Ostatnie kryzysy gospodarcze a perspektywiczny kryzys klimatyczny XXI wieku i zielona transformacja gospodarki* (w:) K. Szymańska, R. A. Janczewski (red.) „Problemy i wyzwania ekonomii i zarządzania w XXI wieku. Wybrane aspekty”, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2023, s. 161-187. ISBN 978-83-67786-93-5

mi i łańcuchami logistyki transportu oraz energetyką opartą na zróżnicowanych, w tym także odnawialnych źródłach energii, więc plan reindustrializacji polskiej gospodarki, w tym budowy Technologicznego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2, polskiej „Doliny Krzemowej”, w tym zrównoważonego rozwoju firm technologicznych i przedsiębiorstw przemysłowych i energetycznych znacznie by uodpornił polską gospodarkę na kolejne globalne kryzysy gospodarcze, finansowe i inne, które mogą się pojawić i zapewne pojawiają się jeszcze w przyszłości. W realizacji wspomnianego planu budowy Technologicznego Centralnego Okręgu Przemysłowego II, polskiej „Doliny Krzemowej”, w tym zrównoważonego rozwoju firm technologicznych, przedsiębiorstw przemysłowych i energetycznych oraz rozwijających nowe technologie Przemysł 4.0/5.0¹²⁵ innowacyjnych startupów mogą być i powinny być pomocne środki finansowe pochodzące z przyznanych Polsce dotacji Unii Europejskiej w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Rząd w Polsce powinien zadbać o to, aby te środki finansowe zostały w pełni wykorzystane i nie zostały zmarnotrawione. To polska racja stanu!

Warszawa, 18.03.2025 r.

¹²⁵ A. Kwasek, D. Prokopowicz, *Zastosowanie technologii ICT w zakresie doskonalenia systemów zarządzania przedsiębiorstwem w dobie Przemysłu 4.0* (w:) K. Huczek, M. Ścigała, J. Żylińska, K. Gawkowski, P. Przybylski (red.) „Współczesne problemy prawa, zarządzania, bezpieczeństwa i nowoczesnej inżynierii”, Wydawnictwo UTH Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej w Warszawie, Warszawa 2023, s. 567-585. ISBN 978-83-62250-60-8

Załącznik nr 1

Analiza SWOT dla strategii realizacji polityki przemysłowej prowadzącej do budowy COP 2

Dla projektu realizacji strategicznego przedsięwzięcia gospodarczego jakim mógłby być COP 2 poniżej opracowano analizę SWOT. Opracowanie analizy SWOT dla stworzenia w Polsce nowego COP 2 pozwala na zrozumienie potencjalnych mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń związanych z tym przedsięwzięciem.

Analiza SWOT dla COP 2:

Mocne strony (Strengths):

1. Innowacyjność i nowoczesność:
 - Koncentracja na najnowszych technologiach (Przemysł 4.0/5.0, AI, IoT, Big Data), co może przyciągnąć inwestycje i talenty.
 - Tworzenie środowiska sprzyjającego innowacjom i rozwojowi nowych technologii.
2. Wsparcie rządowe i finansowe:
 - Możliwość uzyskania wsparcia finansowego z budżetu państwa oraz funduszy unijnych.
 - Rozwój publiczno-prywatnych partnerstw oraz dostęp do funduszy venture capital i inwestycyjnych.
3. Klasterowanie i synergia:
 - Tworzenie klastrów technologicznych, które mogą zwiększyć efektywność współpracy między firmami, uczelniami i instytutami badawczymi.
 - Możliwość szybkiego wdrażania innowacji dzięki bliskiej współpracy podmiotów w ramach COP 2.
4. Rozwój kadry specjalistycznej:
 - Przyciąganie utalentowanych specjalistów i naukowców dzięki oferowaniu atrakcyjnych warunków pracy i możliwości rozwoju kariery.

5. Zwiększenie konkurencyjności gospodarczej:
 - Stworzenie nowego centrum technologicznego może zwiększyć konkurencyjność Polski na arenie międzynarodowej.

Słabe strony (Weaknesses):

1. Wysokie koszty inwestycji:
 - Znaczące koszty związane z budową infrastruktury i uruchamianiem projektów badawczo-rozwojowych mogą stanowić barierę.
2. Ryzyko niewystarczającego wsparcia finansowego:
 - Potencjalne trudności w zapewnieniu stabilnego źródła finansowania na długoterminowe projekty.
3. Opóźnienia w regulacjach:
 - Możliwość opóźnień w procedurach administracyjnych i regulacyjnych, które mogą wpłynąć na tempo rozwoju COP 2
4. Potrzeba adaptacji do szybko zmieniających się technologii:
 - Trudności w nadążaniu za szybkim tempem rozwoju technologii i konieczność ciągłej adaptacji infrastruktury.
5. Wyważenie interesów lokalnych:
 - Wyzwania związane z zapewnieniem, że rozwój COP 2 przynosi korzyści lokalnym społecznościom, a nie tylko dużym korporacjom.

Szanse (Opportunities):

1. Globalna konkurencyjność:
 - Możliwość umocnienia pozycji Polski jako wiodącego centrum technologii w Europie i na świecie.
2. Zwiększenie inwestycji:
 - Przyciąganie międzynarodowych inwestycji i talentów poprzez stworzenie atrakcyjnego środowiska dla start-upów i firm technologicznych.

3. Współpraca międzynarodowa:
 - Rozwój współpracy z zagranicznymi instytucjami badawczymi i firmami technologicznymi w ramach międzynarodowych projektów i inicjatyw.
4. Rozwój nowych rynków:
 - Możliwość rozwoju nowych rynków i branż w Polsce dzięki innowacjom technologicznym.
5. Wzrost społeczny i ekonomiczny:
 - Tworzenie miejsc pracy i stymulowanie rozwoju lokalnych społeczności poprzez inwestycje w edukację i rozwój kadr.

Zagrożenia (Threats):

1. Zmiany w polityce i regulacjach:
 - Ryzyko zmiany polityki rządowej lub regulacji, które mogą wpłynąć na wsparcie finansowe i strategię rozwoju COP 2
2. Problemy ekonomiczne:
 - Potencjalne problemy gospodarcze, takie jak recesja lub niestabilność rynków finansowych, które mogą wpłynąć na dostępność funduszy.
3. Bezpieczeństwo technologiczne:
 - Zagrożenia związane z cyberatakami i bezpieczeństwem danych, które mogą wpłynąć na funkcjonowanie COP 2 i jego uczestników.
4. Opór społeczny:
 - Możliwość oporu ze strony lokalnych społeczności lub grup interesów, które mogą obawiać się negatywnych skutków rozwoju COP 2.
5. Niedobór wykwalifikowanych pracowników:
 - Możliwość trudności w pozyskaniu odpowiednich kadr specjalistycznych, co może wpłynąć na tempo rozwoju projektów.

Podsumowując powyższą analizę SWOT stwierdzono, że stworzenie COP 2 w Polsce oferuje wiele potencjalnych korzyści, w tym zwiększenie innowacyjności, rozwój gospodarczy

oraz umocnienie pozycji Polski na arenie międzynarodowej. Jednocześnie, przedsięwzięcie to wiąże się z wyzwaniami, takimi jak wysokie koszty inwestycji, potrzeba zapewnienia stabilnego wsparcia finansowego oraz zarządzanie ryzykiem związanym z bezpieczeństwem technologicznym i regulacjami. Aby skutecznie zrealizować projekt COP 2, konieczne będzie strategiczne planowanie, efektywne zarządzanie i współpraca między sektorem publicznym, prywatnym oraz społecznością lokalną.

Opracował dr Dariusz Prokopowicz

Dr Dariusz Prokopowicz

Wydział Społeczno-Ekonomiczny

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6383-916X>

Planowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej uwzględniającej wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu

Streszczenie:

Współczesna gospodarka opiera się na innowacjach technologicznych, które zapewniają konkurencyjność i stabilność państw. Inwestycje w technologie takie jak sztuczna inteligencja, robotyka, Internet rzeczy, Big Data i inne technologie Przemysł 4.0/5.0 prowadzą do wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i poprawy jakości życia. Kraje wspierające te sektory stają się mniej zależne od zewnętrznych kryzysów gospodarczych i finansowych, zwiększając swoje bezpieczeństwo ekonomiczne i strategiczne. Długofalowa polityka prorozwojowa, koncentrująca się na nowych technologiach, jest kluczowa dla budowy silnej ekonomicznie, odpornej na różne czynniki zewnętrzne gospodarki i zapewnienia dobrobytu i wieloaspektowego bezpieczeństwa obywatelom.

Słowa kluczowe:

Polityka gospodarcza, rozwój gospodarczy, zarządzanie strategiczne, innowacje technologiczne, przemysł high-tech, zrównoważony rozwój, badania i rozwój, bezpieczeństwo ekonomiczne, konkurencyjność gospodarki, transformacja technologiczna, gospodarka dobrobytu, odporność na kryzysy gospodarcze i finansowe, Przemysł 4.0/5.0, zaawansowane technologie, ICT

1. Wprowadzenie

Współczesna gospodarka globalna cechuje się dynamicznymi zmianami technologicznymi, rosnącą konkurencją międzynarodową oraz coraz częstszymi kryzysami ekonomicznymi.

W tych warunkach kluczowe znaczenie dla długoterminowego rozwoju państwa ma strategicznie zaplanowana, prorozwojowa polityka gospodarcza, która koncentruje się na wspieraniu innowacyjnych i technologicznych gałęzi przemysłu. Inwestowanie w rozwój nowych technologii oraz budowa silnego sektora high-tech to nie tylko fundament gospodarki wysokich dochodów, ale również sposób na zwiększenie jej odporności na wstrząsy rynkowe oraz zapewnienie długofalowego dobrobytu obywateli.

Realizacja takiej polityki gospodarczej wymaga nie tylko zwiększonych nakładów na badania i rozwój, lecz także stworzenia sprzyjającego środowiska dla przedsiębiorczości, innowacji i edukacji. Państwo, wspierając kluczowe sektory technologiczne, nie tylko przyspiesza wzrost gospodarczy, ale także wzmacnia swoją niezależność ekonomiczną, bezpieczeństwo finansowe i społeczne oraz stabilność rynku pracy. Jednocześnie nowoczesne technologie mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego i militarnego, pozwalając na uniezależnienie się od zewnętrznych dostawców i zwiększenie strategicznej autonomii kraju.

W obliczu globalnej rywalizacji gospodarczej i postępującej automatyzacji długofalowa polityka wspierająca rozwój technologiczny staje się koniecznością. Kraje, które już dziś podejmą zdecydowane działania na rzecz rozwoju innowacyjnych branż¹, nie tylko zbudują silną i konkurencyjną gospodarkę, ale także zagwarantują swoim obywatelom dobrobyt, stabilność i wysoki poziom życia w przyszłości.

¹ D. Bednarska-Olejniczak, A. Mazurkiewicz-Pizło, M. Mierzejewski, *Innowacje na rynku detalicznych usług finansowych: perspektywa globalna i krajowa*, Warszawa, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2019, s. 175.

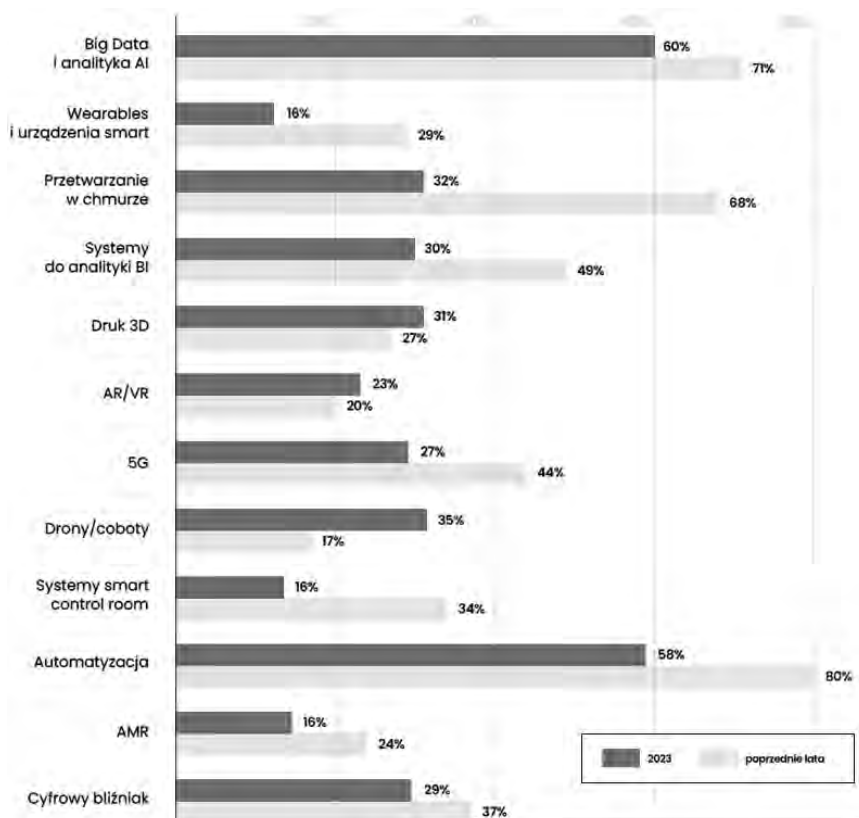
2. Wspieranie rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu jako element długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej

Planowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej, która uwzględnia wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu, jest kluczowym elementem strategicznego zarządzania efektywnym rozwojem krajowej gospodarki. Współczesne trendy gospodarcze wskazują, że rozwój nowoczesnych technologii, takich jak sztuczna inteligencja², biotechnologia, robotyka i inne technologie Przemysł 4.0/5.0 oraz odnawialne źródła energii, stanowi fundament przyszłego wzrostu gospodarczego. Sektory te mają potencjał do generowania nowych miejsc pracy, zwiększania produktywności oraz poprawy konkurencyjności na rynkach międzynarodowych, a także do zmniejszania zależności od tradycyjnych, zasobowych gałęzi przemysłu, które są narażone na wahania rynkowe i kryzysy globalne³. Na poniższym wykresie przedstawiono technologie Przemysłu 4.0, które mogą przynieść największe korzyści w branży funkcjonowania firmy.

² M. Matosek, D. Prokopowicz, *The concept of managing the development of artificial intelligence technology based on the premise of reducing the threat of potential rebellion of intelligent machines* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2024, nr 2 (18) 2024, s. 193-194. DOI: 10.5604/01.3001.0054.9847

³ P. Komorowski, D. Prokopowicz, *Impact of the coronavirus pandemic (Covid-19) on financial markets and the economy* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, grudzień 2021, Tom 10, nr 2 (10) 2021, s. 85-116. DOI: 10.5281/zenodo.5851358

Wykres 1. Technologie Przemysłu 4.0, które mogą przynieść największe korzyści w branży funkcjonowania firmy.

Źródło: *Stan Przemysłu 4.0 w Polsce. Transformacja cyfrowa 2024*, Raport APA Group, LOUDY Public Relations, Gliwice 2024, s. 19.

Inwestowanie w nowoczesne technologie ma także duże znaczenie dla bezpieczeństwa gospodarki krajowej. Kraje, które inwestują w innowacyjne sektory przemysłu, zyskują przewagę konkurencyjną, rozwijają sektory o wysokiej wartości

dodanej i tworzą trwałe fundamenty swojej gospodarki⁴. Poprzez wspieranie zaawansowanych technologii państwa mogą zwiększyć swoją odporność na zewnętrzne zagrożenia, takie jak kryzysy finansowe czy zmiany geopolityczne, uniezależniając się od importu strategicznych dóbr i surowców. Wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu pomaga również w dywersyfikacji źródeł dochodów, co sprzyja stabilizacji gospodarki i zmniejsza ryzyko nadmiernego zadłużenia państwa.

Długofalowa, prorozwojowa polityka gospodarcza powinna obejmować także aspekty społeczne i energetyczne. Rozwój nowych technologii przekłada się na zmniejszanie nierówności społecznych poprzez tworzenie dobrze płatnych miejsc pracy, a także na poprawę jakości życia obywateli. Inwestowanie w edukację, zdrowie czy nowoczesną infrastrukturę ma istotne znaczenie w kontekście poprawy dobrobytu społeczeństwa i stylu życia obywateli⁵. Ponadto, transformacja energetyczna oparta na odnawialnych źródłach energii i nowych technologiach, jak magazynowanie energii czy wodór, pozwala na zwiększenie niezależności energetycznej, co w dłuższej perspektywie przekłada się na poprawę stabilności gospodarki⁶.

Strategiczne planowanie polityki gospodarczej, które uwzględnia wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu, stanowi niezbędny element w zarządzaniu krajową gospodarką, umożliwiającym nie tylko osiąganie wysokiego wzrostu gospodarczego, ale także budowanie silnej i odpornej gospodarki.

⁴ M. Chrzanowski, P. Zawada, *Otwarte innowacje i ich wykorzystanie w przedsiębiorstwach typu start-up*, Wydawnictwo Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2018, s. 14-15.

⁵ A. Mazurkiewicz-Pizło, W. Pizło, *Styl życia – jako egemplifikacja zmian zachowań konsumpcyjnych Polaków*, (w:) „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Polityki Europejskie, Finanse i Marketing”, nr 17 (66), 2017, s. 107. <https://doi.org/10.22630/PEFIM.2017.17.66.9>

⁶ D. Filip, P. Komorowski, *Information and Statistical Efforts of Selected Safety Network Institutions in the Area of Financial System Stability* (w:) „Journal of Management and Financial Sciences”, nr 10(29), 2017, s. 148-149.

Działania ukierunkowane na wspieranie innowacyjnych sektorów tworzą fundamenty dla przyszłego dobrobytu obywateli, poprawy jakości życia oraz zapewnienia długoterminowej stabilności ekonomicznej. Państwa, które podejmują takie działania, stają się liderami gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach, co daje im silną pozycję na arenie międzynarodowej i gwarantuje zrównoważony rozwój⁷.

3. Planowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej, która uwzględnia wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu, jest kluczowym elementem strategicznego zarządzania efektywnym rozwojem krajowej gospodarki

Planowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej, która kładzie nacisk na wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu, stanowi fundament strategicznego zarządzania efektywnym rozwojem krajowej gospodarki. Współczesne trendy gospodarcze jednoznacznie wskazują, że rozwój nowoczesnych technologii, takich jak sztuczna inteligencja⁸, biotechnologia, robotyka czy odnawialne źródła energii, nie jest już opcją, lecz koniecznością dla zapewnienia trwałego wzrostu gospodarczego. Sektory te nie tylko posiadają olbrzymi potencjał do generowania nowych, wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy, ale także do znaczącego zwiększenia produktywności poprzez optymalizację procesów wytwórczych i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań⁹.

⁷ P. Słowiński, *Przemysł wysokiej technologii – cechy, podział, czynniki lokalizacji, sytuacja w Polsce* (w:) witryna internetowa „dsr.com.pl”, DSR 4FACTORY, 1 maja 2023 (<https://www.dsr.com.pl/przemysl-wysokiej-technologii-cechy-podzial-czynniki-lokalizacji-sytuacja-w-polsce>).

⁸ M. Dahl, *Niemcy jako europejski i światowy ośrodek badań i rozwoju sztucznej inteligencji* (w:) „Biuletyn Analiz i Opinii”, nr 2(39) 2020, Uczelnia Łazarskiego w Warszawie, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2020, s. 155-156. DOI: 10.33067/SE.2.2019.8

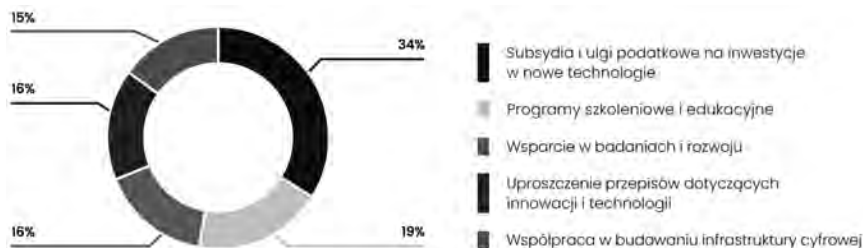
⁹ J. Rakowski, D. Prokopowicz, *Sprawozdanie z V Kongresu Nowoczesnej Gospodarki zorganizowany przez KPH OIG 22 listopada 2017 r.* – Po-

Inwestycje w technologie przyszłości mają kluczowe znaczenie dla poprawy konkurencyjności polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych. Umożliwiają one bowiem tworzenie unikalnych produktów i usług, które mogą konkurować z ofertą globalnych liderów. Co więcej, rozwój nowoczesnych technologii pozwala na dywersyfikację struktury gospodarki, zmniejszając jej zależność od tradycyjnych, zasobowych gałęzi przemysłu, które są szczególnie narażone na wahania rynkowe i kryzysy globalne. Wzmocnienie sektora technologicznego przyczynia się do budowania odporności gospodarczej kraju na zewnętrzne szoki, zapewniając stabilność i bezpieczeństwo ekonomiczne w długoterminowej perspektywie. Wspomniane inwestycje mogą stanowić istotny element keynsofskiej, prorozwojowej polityki społeczno-gospodarczej oraz istotny czynnik rozwoju gospodarczego polskiej gospodarki¹⁰. Na poniższym wykresie przedstawiono kluczowe oczekiwania firmy wobec rządu i innych instytucji publicznych w kontekście wspierania transformacji w kierunku Przemysł 4.0.

stulowane zmiany legislacyjne i projekty ustaw, Report on the 5th Congress of Modern Economy organized by KPH OIG November 22, 2017 – Postulated legislative changes and draft laws (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2017, nr 2 (2) 2017, s. 378-379. ISSN 2543-7097

¹⁰ A. Sadłowski, *Keynesowska analiza wpływu inicjalnej zmiany popytu autonomicznego na dochód i produkcję w stanie równowagi* (w:) „Współczesna Gospodarka”, 2023, nr 16(1), s. 3-4. DOI: 10.26881/wg.2023.1.01

Wykres 2. Oczekiwania firmy wobec rządu i innych instytucji publicznych w kontekście wspierania transformacji w kierunku Przemysł 4.0.

Źródło: *Stan Przemysłu 4.0 w Polsce. Transformacja cyfrowa 2024*, Raport APA Group, LOUDY Public Relations, Gliwice 2024, s. 26.

Wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu to także inwestycja w przyszłość społeczeństwa¹¹. Rozwój nowoczesnych technologii ma bowiem potencjał do rozwiązywania wielu kluczowych wyzwań, takich jak zmiany klimatyczne, starzenie się społeczeństwa czy rosnące nierówności. Inwestycje w odnawialne źródła energii przyczyniają się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i ochrony środowiska, a rozwój technologii medycznych pozwala na poprawę jakości i dostępności opieki zdrowotnej. Wdrażanie rozwiązań z zakresu sztucznej inteligencji¹² i automatyzacji może z kolei przyczynić się do zwiększenia efektywności usług publicznych i poprawy jakości życia obywateli. Skutecznie aktywizowanie rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu wymaga stworzenia sprzyjającego eko-

¹¹ *Przemysł zaawansowanej technologii w Polsce* (w:) witryna internetowa „wzr.pl”, *Ekonomia*, 11 kwietnia 2024 (<https://wzr.pl/ekonomia/przemysl-zaawansowanej-technologii-w-polsce>).

¹² D. Prokopowicz, *Rozwój i zastosowania technologii sztucznej inteligencji z uwzględnieniem aspektów etycznych i społecznych* (w:) A. Wysocki (red.), *Sztuczna inteligencja: szanse i zagrożenia. Aspekty społeczne i etyczne*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, s. 114-115. ISBN 978-83-8281-452-1

systemu innowacji opartego m.in. na inwestycjach w realizację projektów badawczo-rozwojowych, rozwoju infrastruktury cyfrowej oraz wspierania edukacji i szkoleń dotyczących nowych technologii¹³. Poza tym planowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej, która kładzie nacisk na wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu powinno także uwzględniać rozwój instytucji i systemów zewnętrznego finansowania, w tym zewnętrznego finansowania pochodzącego z komercyjnie funkcjonujących instytucji finansowych jak i instytucji publicznych, rządowych programów dotacji finansowych, instytucjonalnych agend i programów dotacji finansowych Unii Europejskiej oraz prorozwojowo względem procesów gospodarczych kształtowanej polityki fiskalnej¹⁴ i budżetowej.

4. Inwestowanie w nowoczesne technologie jako istotny element bezpieczeństwa gospodarki narodowej

Inwestowanie w nowoczesne technologie odgrywa fundamentalną rolę w budowaniu bezpiecznej i stabilnej gospodarki narodowej. Kraje, które aktywnie wspierają innowacyjne sektory przemysłu, zyskują nie tylko przewagę konkurencyjną na rynkach globalnych, ale także tworzą trwałe fundamenty dla swojego rozwoju. Rozwój sektorów o wysokiej wartości dodanej, takich jak biotechnologia, technologie informacyjne czy energetyka odnawialna, pozwala na dywersyfikację struktury

¹³ K. Pająk, D. Prokopowicz, K. Rawska, P. Soroka, A. Karpiński, *Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego poświęcone pożądanej strukturze przemysłu w Polsce i proponowanym nowym rozwiązaniom i mechanizmom ekonomicznym niezbędnym dla modernizacji i zmiany tej struktury* (w:) K. Pająk, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), „Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego”, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2023 i początku 2024 roku, rocznik nr 35, Polskie Lobby Przemysłowe, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2024, s. 97-98. ISBN 978-83-960892-5-0

¹⁴ W. Wojas, *Ulgi podatkowe stymulujące rozwój innowacyjności w latach 2006-2018* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, nr 1(7)2020, s. 228-229, ISSN 2543-7097, DOI: 10.5604/01.3001.0014.3118

gospodarki, co z kolei zwiększa jej odporność na zewnętrzne wstrząsy¹⁵.

Poprzez konsekwentne wspieranie zaawansowanych technologii, państwa mogą znacząco zwiększyć swoją odporność na zewnętrzne zagrożenia, takie jak kryzysy finansowe czy zmiany geopolityczne. Uniezależnienie się od importu strategicznych dóbr i surowców jest kluczowe dla zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego i suwerenności kraju. Rozwój krajowego przemysłu technologicznego pozwala na budowanie strategicznej i ekonomicznej niezależności w kluczowych obszarach, takich jak energetyka¹⁶, obronność czy produkcja leków.

Wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu pomaga również w dywersyfikacji źródeł dochodów państwa, co jest kluczowe dla stabilizacji gospodarki i zmniejszenia ryzyka nadmiernego zadłużenia. Inwestycje w innowacyjne sektory generują nowe miejsca pracy, zwiększają eksport i przyciągają inwestycje zagraniczne, co przekłada się na wzrost dochodów budżetowych. Co więcej, rozwój nowoczesnych technologii przyczynia się do zwiększenia efektywności sektora publicznego poprzez wdrażanie rozwiązań z zakresu cyfryzacji i automatyzacji. Na poniższym rysunku przedstawiono technologie Przemysł 4.0 w kontekście kluczowych dziedzin cyfryzacji przedsiębiorstw.

¹⁵ W. Wołowicz, D. Prokopowicz, D. Szybowski, *Methods of development network analysis as a tool improving efficient organization management*. (w:) "International Journal of New Economics and Social Sciences", Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka-Edukacja-Rozwój”, nr 1 (9) 2019, Warszawa, czerwiec 2019, s. 239-240. ISSN 2450-2146

¹⁶ A. Zając, R. Balina, D. Kowalski, *Financial and Economic Stability of Energy Sector Enterprises as a Condition for Poland's Energy Security – Legal and Economic Aspects* (w:) "Energies", nr 16, 2023, <https://doi.org/10.3390/en16031442>

Rysunek 1. Technologie Przemysł 4.0 w kontekście kluczowych dziedzin cyfryzacji przedsiębiorstw.

Źródło: M. Baranowski, M. Kordowska, J. Pisarek, Z. Ziema-
cki, M. Hetmańczyk, A. Pollak, *Przemysł 4.0. Identyfikacja
trendów technologicznych*, Raport, NCBiR, Warszawa 2023.
ISBN 978-83-967832-4-0, za: M. Hetmańczyk, *Przemysł 4.0
teraz jeszcze bardziej potrzebny* (w:) witryna internetowa
„PrzemyslPrzyszlosci.gov.pl”, Platforma Przemysłu Przyszłości
3.04.2020, <https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/przemysl-4-0-terazjeszcze-bardziej-potrzebny/>).

Inwestowanie w nowoczesne technologie to także inwestycja w przyszłość społeczeństwa. Rozwój innowacyjnych sektorów przyczynia się do poprawy jakości życia obywateli poprzez tworzenie nowych produktów i usług, które zaspokajają ich potrzeby. Co więcej, rozwój technologii medycznych i ekologicznych pozwala na rozwiązanie kluczowych wyzwań, takich jak starzenie się społeczeństwa czy zmiany klimatyczne.

Aby skutecznie wspierać rozwój technologicznych gałęzi przemysłu, konieczne jest stworzenie sprzyjającego ekosystemu innowacji. Obejmuje to inwestycje w badania i rozwój, rozwój infrastruktury cyfrowej, wspieranie edukacji i szkoleń w zakresie nowych technologii, a także tworzenie regulacji, które promują innowacje i przedsiębiorczość. Kluczowa jest również współpraca między sektorem publicznym, prywatnym, naukowym i organizacjami pozarządowymi, która umożliwia wymianę wiedzy i doświadczeń oraz realizację wspólnych projektów.

5. Długofalowa, prorozwojowa polityka gospodarcza powinna obejmować także aspekty społeczne i energetyczne

Długofalowa, prorozwojowa polityka gospodarcza musi wykraczać poza czysto ekonomiczne aspekty, integrując w swoje ramy wymiary społeczne i energetyczne. Rozwój nowych technologii nie tylko napędza wzrost gospodarczy, ale również odgrywa kluczową rolę w redukcji nierówności społecznych. Tworzenie dobrze płatnych miejsc pracy w sektorach zaawansowanych technologicznie, takich jak biotechnologia, IT czy robotyka, otwiera szanse dla szerokich grup społecznych, podnosząc ich standard życia i zmniejszając przepaść dochodową¹⁷. Inwestycje w edukację, zdrowie i nowoczesną infrastrukturę stanowią fundament dla budowania kapitału ludzkiego

¹⁷ *Robotyzacja wspiera polską gospodarkę* (w:) portal internetowy „eGospodarka.pl”, Raporty i prognozy, 6 lipca 2024 (<https://www.egospodarka.pl/187993,Robotyzacja-wspiera-polska-gospodarke,1,39,1.html>).

i poprawy jakości życia obywateli, co w efekcie przekłada się na wzrost produktywności i innowacyjności gospodarki.

Transformacja energetyczna, oparta na odnawialnych źródłach energii i innowacyjnych technologiach, takich jak magazynowanie energii czy wodór, ma kluczowe znaczenie dla budowania bezpiecznej i zrównoważonej przyszłości¹⁸. Przejście na czyste źródła energii nie tylko redukuje emisję szkodliwych substancji i chroni środowisko, ale także zwiększa niezależność energetyczną kraju, uniezależniając go od importu surowców kopalnych. Rozwój inteligentnych sieci energetycznych, systemów zarządzania energią i technologii magazynowania energii pozwala na optymalizację zużycia energii i zwiększenie stabilności dostaw, co jest kluczowe dla ciągłości procesów produkcyjnych i bezpieczeństwa energetycznego.

Integracja aspektów społecznych i energetycznych w długofalowej polityce gospodarczej wymaga holistycznego podejścia i współpracy między różnymi sektorami. Inwestycje w edukację i szkolenia w zakresie nowych technologii muszą iść w parze z rozwojem infrastruktury cyfrowej i wsparciem dla innowacyjnych przedsiębiorstw. Transformacja energetyczna wymaga z kolei stworzenia sprzyjających regulacji, zachęt finansowych¹⁹ i inwestycji w badania i rozwój. Kluczowa jest również świadomość społeczna i akceptacja zmian, co wymaga edukacji i dialogu z obywatelami. Tylko w ten sposób Polska może zbudować silną, zrównoważoną i odporną gospodarkę, która zapewni dobrobyt i bezpieczeństwo przyszłym pokoleniom.

¹⁸ W. Jakubczak, A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, R. Jakubczak, *The Key Security Problems Related to the Pro-Environmental Economic Transformation and the Implementation of the Principles of Sustainable Development into the Economy* (w:) "European Research Studies Journal", tom XXIV, nr 4B, 2021, s. 227-228. DOI: 10.35808/ersj/2654

¹⁹ B. Domańska-Szaruga, *Common banking supervision within the financial safety net*, (w:) K. Raczkowski, F. Schneider, (red.), *The Economic Security of Business Transactions. Management in business*, Wydawnictwo Chartridge Books Oxford, Oxford 2013, s. 263 – 264. ISBN 9781909287686

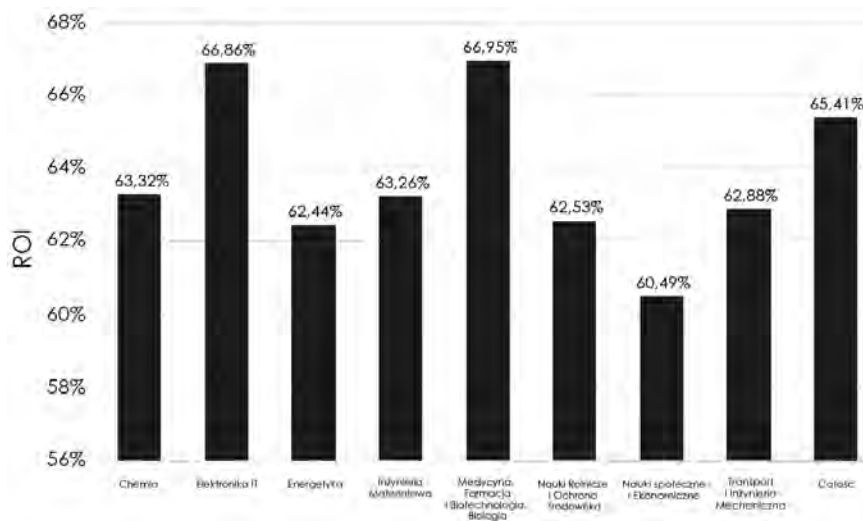
6. Strategiczne planowanie polityki gospodarczej, które uwzględnia wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu jako determinanta silnej ekonomicznie gospodarki

Strategiczne planowanie polityki gospodarczej, które kładzie nacisk na wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu, jest niezbędnym elementem efektywnego zarządzania krajową gospodarką. To nie tylko środek do osiągnięcia wysokiego wzrostu gospodarczego, ale przede wszystkim fundament budowy silnej, stabilnej i odpornej gospodarki, zdolnej do sprośtania wyzwaniom przyszłości²⁰. Działania ukierunkowane na wspieranie innowacyjnych sektorów, takich jak biotechnologia, technologie informacyjne czy energetyka odnawialna, tworzą solidne podstawy dla przyszłego dobrobytu obywateli, poprawy jakości życia oraz zapewnienia długoterminowej stabilności ekonomicznej.

Państwa, które odważnie inwestują w rozwój nowoczesnych technologii, stają się liderami gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach. To strategiczne posunięcie daje im nie tylko silną pozycję na arenie międzynarodowej, ale także gwarantuje zrównoważony rozwój, który uwzględnia zarówno aspekty ekonomiczne, jak i społeczne oraz środowiskowe. Inwestycje w innowacje przekładają się na wzrost produktywności, tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy i rozwój sektorów o wysokiej wartości dodanej. Procesy cyfryzacji podmiotów gospodarczych znacząco zwiększają efektywność ekonomiczną różnych aspektów działalności gospodarczej. Inwestycje w cyfryzację należą do wysoko rentownych w wielu branżach gospodarki. Kwestię tę przedstawia poniższy wykres.

²⁰ K. Raczkowski, P. Komorowski (red.), *Stabilność makroekonomiczna. Współczesne problemy podziału ryzyka*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2023, s. 63. ISBN: 978-83-8281-236-7

Wykres 3. Mediana zwrotu z inwestycji w cyfryzację w poszczególnych branżach.

Źródło: K. Samsel, A. Mościcka-Studzińska (red.), *Cyfrowa przyszłość dzieje się u nas*, Krajobraz innowacji, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Warszawa 2022, s. 23.

Strategiczne planowanie polityki gospodarczej musi uwzględniać specyfikę krajowej gospodarki, jej potencjał i wyzwania. Kluczowe jest stworzenie sprzyjającego ekosystemu innowacji, który obejmuje inwestycje w badania i rozwój, rozwój infrastruktury cyfrowej, wspieranie edukacji i szkoleń w zakresie nowych technologii, a także tworzenie regulacji, które promują innowacje i przedsiębiorczość. Niezbędna jest również ścisła współpraca między sektorem publicznym, prywatnym, naukowym i organizacjami pozarządowymi, która umożliwi wymianę wiedzy i doświadczeń oraz realizację wspólnych projektów.

Długofalowa wizja rozwoju gospodarczego musi uwzględniać nie tylko aspekty ekonomiczne, ale także społeczne i środowiskowe. Rozwój nowych technologii powinien przyczyniać

się do zmniejszania nierówności społecznych, poprawy jakości życia obywateli oraz ochrony środowiska. Inwestycje w edukację, zdrowie i nowoczesną infrastrukturę są kluczowe dla budowania kapitału ludzkiego i poprawy dobrobytu społeczeństwa. Transformacja energetyczna, oparta na odnawialnych źródłach energii i innowacyjnych technologiach, jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i ochrony klimatu.

7. Uzasadnienie potrzeby zaplanowania i realizacji długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej uwzględniającej wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu

Współczesna gospodarka światowa znajduje się w dynamicznym procesie przemian, w którym kluczową rolę odgrywają nowoczesne technologie i innowacyjne gałęzie przemysłu. Państwa, które w sposób strategiczny i długofalowy wspierają rozwój sektorów technologicznych, zyskują przewagę konkurencyjną, wzmacniają swoją odporność na kryzysy oraz budują stabilne fundamenty dobrobytu obywateli. Dlatego konieczne jest zaplanowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej, której nadrzędnym celem będzie wspieranie innowacyjnych gałęzi przemysłu jako motoru wzrostu gospodarczego²¹.

Wobec powyższego do kluczowych determinantów zaplanowania i realizacji długofalowej, prorozwojowej polityki gospo-

²¹ K. Golczak, K. Golinowski, J. Kamycki, K. J. Lewandowski, K. Pająk, J. Płaczek, D. Prokopowicz, Z. Wesółowski, *Prognoza globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym. Prognoza kryzysu w obszarze gospodarczym* (w:) P. Soroka, A. Skrabacz, P. Wilczyński, K. Golczak, R. Kołodziejczyk, K. Pająk, A. Miśtręga (red.) *Raport zawierający diagnozę i prognozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2021, s. 93-94. ISBN 978-83-8017-375-0

darczej uwzględniającej wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu zalicza się przede wszystkim:

- 1. Budowa silnej i odpornej na kryzysy gospodarki.** Zmieniające się warunki geopolityczne, kryzysy finansowe oraz niestabilność rynków światowych pokazują, jak istotna jest gospodarka zdolna do adaptacji i samodzielnego rozwoju²². Wsparcie dla technologicznych gałęzi przemysłu, takich jak sztuczna inteligencja²³, robotyka, biotechnologia czy odnawialne źródła energii, umożliwia uniezależnienie się od zewnętrznych zagrożeń oraz budowanie silnej gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach.
- 2. Gospodarka dobrobytu obywateli.** Inwestowanie w nowoczesne sektory przemysłu prowadzi do wzrostu produktywności, tworzenia dobrze płatnych miejsc pracy i poprawy jakości życia społeczeństwa. Państwa, które skutecznie wdrażają polityki wspierające technologie przyszłości, zapewniają obywatelom lepszy dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej oraz nowoczesnej infrastruktury, co przekłada się na wyższy poziom dobrobytu.
- 3. Gospodarka wysokich dochodów.** Kraje o wysokim poziomie technologicznego zaawansowania odnotowują wyższy wzrost gospodarczy i zwiększają swoją konkurencyjność na rynkach międzynarodowych. Produkcja zaawansowanych technologicznie dóbr i usług pozwala na generowanie wyż-

²² B. Domańska-Szaruga, D. Prokopowicz, *Makroekonomiczne zarządzanie antykryzysowe* (w:) 34 Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo – Humanistycznego w Siedlcach, nr 107, Seria: Administracja i Zarządzanie (34) 2015, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych, Siedlce 2015, s. 39-40. ISSN 2082-5501

²³ D. Prokopowicz, *Opportunities and threats to the development of Artificial Intelligence applications and the need for normative regulation of this development* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2023, nr 2 (14) 2023, s. 97-98. DOI: 10.5604/01.3001.0054.2699

szej wartości dodanej, co skutkuje wzrostem dochodów zarówno przedsiębiorstw, jak i społeczeństwa²⁴.

- 4. Bezpieczeństwo ekonomiczne i finansowe.** Silna gospodarka oparta na technologiach przyszłości pozwala na zmniejszenie zależności od importu strategicznych produktów i surowców, co wzmacnia bezpieczeństwo ekonomiczne kraju²⁵. Ponadto rozwój nowoczesnych sektorów przemysłu sprzyja dywersyfikacji źródeł dochodów państwa oraz stabilizuje system finansowy, redukując ryzyko nadmiernego zadłużenia.
- 5. Bezpieczeństwo społeczne.** Wzrost gospodarczy oparty na technologii sprzyja zmniejszaniu nierówności społecznych poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój kapitału ludzkiego i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w sektorach publicznych. Dzięki temu społeczeństwo staje się bardziej zintegrowane, a systemy opieki zdrowotnej i emerytalnej są lepiej finansowane²⁶ i bardziej stabilne.
- 6. Bezpieczeństwo energetyczne.** Transformacja energetyczna oparta na innowacyjnych technologiach, takich jak odnawialne źródła energii, magazynowanie energii czy wodór, pozwala na zwiększenie niezależności energetycznej kraju i ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Stabilne dostawy energii są kluczowe dla funkcjonowania nowoczesnej gospodarki i jej odporności na zewnętrzne zagrożenia.

²⁴ W. Wereda, D. Prokopowicz, *Ability to Generate Financial Savings by Households in Poland*, (w:) "Hyperion International Journal of Econophysics & New Economy", nr 2(10), 2017, s. 121-122. eISSN: 2069-3508

²⁵ P. Soroka, A. Karpiński, W. Bojarski, D. Prokopowicz, K. Golczak, *Uwagi Polskiego Lobby Przemysłowego do dokumentu „Polityka przemysłowa Polski” z 21 czerwca 2021 r.*, ekspertyza (w:) E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka, *Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego*, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa marzec 2022. ISBN 978-83-960892-1-2

²⁶ A. Wikarczyk, A. Zając, *A loan financing of micro-enterprises (retail sector) during economic fluctuations* (w:) "Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie", 2024, <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.204.38>

7. Bezpieczeństwo militarne. Nowoczesne technologie mają ogromne znaczenie dla obronności kraju²⁷. Inwestowanie w przemysł zbrojeniowy, sztuczną inteligencję, systemy cyberbezpieczeństwa²⁸ i nowoczesne technologie wojskowe pozwala na wzmocnienie zdolności obronnych państwa oraz zwiększenie jego strategicznej autonomii w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Aby Polska mogła efektywnie rozwijać się w kierunku gospodarki wysoko rozwiniętej, konieczne jest ukierunkowanie struktury przemysłu technologicznego na obszary generujące wysoką wartość dodaną i zapewniające długoterminową konkurencyjność.

8. Sektory technologiczne generujące wysoką wartość dodaną i zapewniające długoterminową konkurencyjność

Aby Polska mogła skutecznie dążyć do statusu gospodarki wysoko rozwiniętej, niezbędne jest strategiczne ukierunkowanie przemysłu technologicznego na obszary generujące wysoką wartość dodaną i zapewniające długoterminową konkurencyjność. W kontekście specyfiki polskiej gospodarki i jej potencjału, kluczowe wydaje się skoncentrowanie na kilku strategicznych sektorach, które będą napędzać innowacje i wzrost.

Biotechnologia i farmacja powinny stanowić fundament nowoczesnej gospodarki, umożliwiając rozwój zaawansowanych terapii, leków i technologii medycznych. Inwestycje w ba-

²⁷ D. Prokopowicz, *Szanse i zagrożenia zastosowania technologii sztucznej inteligencji w sferze militarnej* (w:) P. Soroka, P. Lamelek, K. Rawska, A. Zagórska (red.), *Aspekty technologiczne i informatyczne współczesnych zbrojeń*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2024, s. 73-74. ISBN 978-83-8017-561-7

²⁸ M. Such-Pyrgiel, D. Prokopowicz, A. Gołębiowska, *The role of Big Data and Data Science in the context of information security and cybersecurity* (w:) "Journal of Modern Science", nr 4/2023, tom 53, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej, s. 14-15. ISSN 1734-2031. DOI: 10.13166/jms/177036

danian nad nowymi lekami, terapiami genowymi i medycyna spersonalizowana są kluczowe dla poprawy jakości życia obywateli i budowania przewagi konkurencyjnej. Tworzenie centrów badawczo-rozwojowych we współpracy z uczelniami i instytutami naukowymi zapewni transfer wiedzy i technologii, stymulując innowacje w sektorze.

Technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) odgrywają kluczową rolę w cyfrowej transformacji gospodarki²⁹. Rozwój oprogramowania, sztucznej inteligencji, zinfornatyzowanych platform analitycznych Big Data Analytics³⁰ i cyberbezpieczeństwa jest niezbędny dla budowania nowoczesnej infrastruktury cyfrowej. Inwestycje w sieci 5G i centra danych zapewnią szybki i niezawodny dostęp do informacji, a wspieranie startupów technologicznych i innowacyjnych firm stworzy dynamiczny ekosystem innowacji³¹.

Przemysł 4.0/5.0 to kolejny kluczowy obszar, który umożliwi zwiększenie efektywności i konkurencyjności polskiego przemysłu³². Automatyzacja i robotyzacja procesów produk-

²⁹ A. Kwasek, D. Prokopowicz, *Doskonalenie metod zarządzania poprzez zastosowanie technologii teleinformatycznych ICT, Business Intelligence i Big Data Analytics* (w:) I. Protasowicki (red.) „Bezpieczeństwo i zarządzanie we współczesnych organizacjach. Wybrane zagadnienia”, Uczelnia WSB Merito w Warszawie, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2023, s. 137-138. ISBN 978-83-7934-684-4

³⁰ W. Pizło, O. Kulykovets, D. Prokopowicz, A. Mazurkiewicz-Pizło, A. Kałowski, M. W. Paprocka, E. Stawicka, E. Skarzyńska, *The importance of Big Data Analytics technology in business management* (w:) „Cybersecurity and Law”, nr 2 (10) 2023, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Akademickie Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa, Warszawa 2023, s. 275-276. ISSN 2658-1493 DOI: <https://doi.org/10.35467/cal/174940>

³¹ S. Gwoździewicz, D. Prokopowicz, *The Importance and Organization of Business Information Offered to Business Entities in Poland via the Global Internet Network* (w:) „International Journal of Small and Medium Enterprises and Business Sustainability”, nr 2 (4), czerwiec 2019, Center for Industry, SME and Business Competition Study, Faculty of Economics, Trisakti University in Jakarta, Indonesia. University of Social Sciences, Warszawa, s. 32-33.

³² A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, M. K. Such-Pyrgiel, *The post-pandemic reality and the security of information technologies ICT, Big Data, Industry 4.0, social media portals and the Internet* (w:) „Journal of Modern

cyjnych, wdrożenie technologii cyfrowych, takich jak Internet Rzeczy (IoT), cyfrowe bliźniaki i systemy cyberfizyczne, oraz rozwój inteligentnych fabryk i systemów zarządzania produkcją są niezbędne dla budowania nowoczesnego i zrównoważonego przemysłu³³.

Energetyka odnawialna i technologie środowiskowe odgrywają coraz większą rolę w kontekście globalnych wyzwań klimatycznych. Rozwój technologii i eko-innowacji³⁴ związanych z energią odnawialną, takich jak fotowoltaika, energia wiatrowa i technologie wodorowe, jest kluczowy dla budowania zrównoważonej gospodarki. Inwestycje w technologie związane z gospodarką obiegu zamkniętego i ochroną środowiska oraz rozwój inteligentnych sieci energetycznych i systemów zarządzania energią są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska³⁵.

Technologie kosmiczne otwierają nowe możliwości dla polskiej gospodarki, umożliwiając rozwój technologii satelitarnych, systemów nawigacji i obserwacji Ziemi. Współpraca z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) i innymi międzynarodowymi partnerami jest kluczowa dla budowania kompetencji w tym strategicznym sektorze. Rozwój zastosowań technologii kosmicznych w różnych sektorach gospodarki, takich jak rol-

Science”, Issue 2/2022 vol. 49, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej, s. 21-22. ISSN 1734-2031. DOI: 10.13166/jms/156912

³³ J. Grzegorek, D. Prokopowicz, S. Gwoździewicz, *Wykorzystanie platform analitycznych Big Data Analytics technologii informacyjnych ICT w analizie sentymentu dla wybranej problematyki związanej z Przemysłem 4.0*, (w:) P. J. Suwaj, S. Gwoździewicz, K. Samulska (red.), *Bezpieczeństwo informacyjne jednostek organizacyjnych. Wybrane problemy*, Wydawnictwo Naukowe Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 2021, s. 121-122. ISBN 978-83-66703-34-6

³⁴ J. Pakulska, *Diversification of eco-innovation in the EU Member States*, (w:) Staničková M., Melecký L., Kovařova E., Dvorokova K. (ed.), *Proceedings of the 4th International Conference on European Integration 2018*, s. 1134-1135. Ostrava: Technical University of Ostrava, 2018.

³⁵ A. Kwasek, M. Maciaszczyk, M. Kocot, A. Rzepka, D. Kocot, H. Gasiński, D. Prokopowicz, *Energy Saving Practices in the IT Area as a Factor of Sustainable Development of the Organization: A Case Study of Poland* (w:) „Energies”, 2023, 16(4):1942. <https://doi.org/10.3390/en16041942>

nictwo, transport i telekomunikacja, przyczyni się do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności.

Technologie obronne odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa narodowego. Rozwój zaawansowanych systemów obronnych, takich jak drony, systemy cyberobrony i technologie radarowe, jest niezbędny dla budowania silnej i nowoczesnej armii. Współpraca z NATO i innymi sojusznikami w zakresie rozwoju technologii obronnych oraz inwestycje w badania i rozwój w dziedzinie technologii obronnych są kluczowe dla wzmocnienia pozycji Polski na arenie międzynarodowej³⁶.

Realizacja tej wizji wymaga skoordynowanych działań na wielu płaszczyznach. Kluczowe znaczenie mają inwestycje w badania i rozwój (B+R), rozwój kapitału ludzkiego, współpraca między nauką a biznesem, stworzenie sprzyjającego otoczenia regulacyjnego dla innowacji oraz wsparcie dla internacjonalizacji polskich technologii. Ukierunkowanie struktury przemysłu technologicznego na te strategiczne obszary pozwoli Polsce na budowanie silnej i konkurencyjnej gospodarki, opartej na innowacjach i wysokiej wartości dodanej.

9. Podsumowanie

Współczesna gospodarka światowa podlega dynamicznym zmianom, w których kluczową rolę odgrywają nowoczesne technologie i innowacyjne gałęzie przemysłu. Państwa, które strategicznie i długofalowo wspierają rozwój sektorów technologicznych, zyskują przewagę konkurencyjną, wzmacniają swoją odporność na kryzysy oraz budują stabilne fundamenty dobrobytu obywateli. Dlatego konieczne jest zaplanowanie i realizacja długofalowej, prorozwojowej polityki gospodarczej, któ-

³⁶ E. Cieślak, J. Maj, K. Pająk, D. Prokopowicz, A. Radomyski, P. Soroka, P. Śledź, *Wybrane aspekty rosyjskiej agresji na Ukrainę w obszarze politycznym, militarnym i gospodarczym*, (pod red. nauk. P. Soroka i K. Pająk), Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2023. ISBN 978-83-8017-474-0

rej nadrzędnym celem będzie wspieranie innowacyjnych gałęzi przemysłu jako motoru wzrostu gospodarczego.

Zmieniające się warunki geopolityczne, kryzysy finansowe oraz niestabilność rynków światowych pokazują, jak istotna jest gospodarka zdolna do adaptacji i samodzielnego rozwoju. Wsparcie dla technologicznych gałęzi przemysłu, takich jak sztuczna inteligencja, robotyka, biotechnologia czy odnawialne źródła energii, umożliwia uniezależnienie się od zewnętrznych zagrożeń oraz budowanie silnej gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach. Inwestowanie w nowoczesne sektory przemysłu prowadzi do wzrostu produktywności, tworzenia dobrze płatnych miejsc pracy³⁷ i poprawy jakości życia społeczeństwa. Państwa, które skutecznie wdrażają polityki wspierające technologie przyszłości, zapewniają obywatelom lepszy dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej oraz nowoczesnej infrastruktury, co przekłada się na wyższy poziom dobrobytu.

Kraje o wysokim poziomie technologicznego zaawansowania odnotowują wyższy wzrost gospodarczy i zwiększają swoją konkurencyjność na rynkach międzynarodowych. Produkcja zaawansowanych technologicznie dóbr i usług pozwala na generowanie wyższej wartości dodanej, co skutkuje wzrostem dochodów zarówno przedsiębiorstw, jak i społeczeństwa. Silna gospodarka oparta na technologiach przyszłości pozwala także na zmniejszenie zależności od importu strategicznych produktów i surowców, co wzmacnia bezpieczeństwo ekonomiczne kraju. Ponadto rozwój nowoczesnych sektorów przemysłu sprzyja dywersyfikacji źródeł dochodów państwa oraz stabilizuje system finansowy, redukując ryzyko nadmiernego zadłużenia.

Wzrost gospodarczy oparty na technologii sprzyja zmniejszaniu nierówności społecznych poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój kapitału ludzkiego i wdrażanie innowa-

³⁷ M. Hryniewicka, *Rynek pracy jako jeden z czynników jakości życia pracowników przedsiębiorstw w regionie centralnym*, (w:) „Miscellanea Oeconomicae”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce 3/2017 s. 263-271. ISSN 2081-2345

cyjnych rozwiązań w sektorach publicznych. Dzięki temu społeczeństwo staje się bardziej zintegrowane, a systemy opieki zdrowotnej i emerytalnej są lepiej finansowane i bardziej stabilne. Transformacja energetyczna oparta na innowacyjnych technologiach, takich jak odnawialne źródła energii, magazynowanie energii czy wodór, pozwala na zwiększenie niezależności energetycznej kraju i ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Stabilne dostawy energii są kluczowe dla funkcjonowania nowoczesnej gospodarki i jej odporności na zewnętrzne zagrożenia.

Nowoczesne technologie mają również ogromne znaczenie dla obronności kraju. Inwestowanie w przemysł zbrojeniowy, sztuczną inteligencję, systemy cyberbezpieczeństwa i nowoczesne technologie wojskowe pozwala na wzmocnienie zdolności obronnych państwa oraz zwiększenie jego strategicznej autonomii w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Długofalowa, prorozwojowa polityka gospodarcza ukierunkowana na wspieranie technologicznych gałęzi przemysłu jest niezbędna do budowy silnej, odpornej na kryzysy i wysoko rozwiniętej gospodarki. To strategia, która nie tylko zapewnia wzrost gospodarczy, ale także prowadzi do zwiększenia dobrobytu obywateli, stabilności finansowej oraz szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Państwa, które już dziś podejmują zdecydowane działania na rzecz rozwoju zaawansowanych technologii, stają się liderami nowej ery gospodarczej, umacniając swoją pozycję na arenie międzynarodowej i gwarantując długoterminową stabilność ekonomiczną, społeczną jak również militarną.

Aby Polska mogła osiągnąć status gospodarki wysoko rozwiniętej, konieczne jest strategiczne ukierunkowanie przemysłu technologicznego na kluczowe obszary. Priorytetem powinny być biotechnologia i farmacja, rozwijając zaawansowane terapie i leki. Technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) stanowią fundament cyfrowej transformacji, wymagając inwestycji w oprogramowanie, AI i infrastrukturę cyfrową. Przemysł 4.0/5.0, oparty na automatyzacji i cyfryzacji, zwiększy kon-

kurencyjność przemysłu. Energetyka odnawialna i technologie środowiskowe są kluczowe dla zrównoważonego rozwoju, a technologie kosmiczne otwierają nowe możliwości w wielu sektorach. Technologie obronne wzmocnią bezpieczeństwo narodowe. Realizacja tej wizji wymaga inwestycji w B+R, kapitał ludzki, współpracę nauki z biznesem, sprzyjające regulacje i internacjonalizację, co pozwoli zbudować innowacyjną i konkurencyjną gospodarkę.

Bibliografia:

1. M. Baranowski, M. Kordowska, J. Pisarek, Z. Ziemacki, M. Hetmańczyk, A. Pollak, *Przemysł 4.0. Identyfikacja trendów technologicznych*, Raport, NCBiR, Warszawa 2023. ISBN 978-83-967832-4-0
2. D. Bednarska-Olejniczak, A. Mazurkiewicz-Pizło, M. Mierzejewski, *Innowacje na rynku detalicznych usług finansowych: perspektywa globalna i krajowa*, Warszawa, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2019, s. 173-181.
3. M. Chrzanowski, P. Zawada, *Otwarte innowacje i ich wykorzystanie w przedsiębiorstwach typu start-up*, Wydawnictwo Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2018, s. 7-122.
4. E. Cieślak, J. Maj, K. Pająk, D. Prokopowicz, A. Radomyński, P. Soroka, P. Śledź, *Wybrane aspekty rosyjskiej agresji na Ukrainę w obszarze politycznym, militarnym i gospodarczym*, (pod red. nauk. P. Soroka i K. Pająk), Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2023. ISBN 978-83-8017-474-0
5. M. Dahl, *Niemcy jako europejski i światowy ośrodek badań i rozwoju sztucznej inteligencji* (w:) „Biuletyn Analiz i Opinii”, nr 2(39) 2020, Uczelnia Łazarskiego w Warszawie, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2020, s. 153-162. DOI: 10.33067/SE.2.2019.8
6. B. Domańska-Szaruga, *Common banking supervision within the financial safety net*, (w:) K. Raczkowski, F. Schneider, (red.), *The Economic Security of Business Transactions*. Ma-

- nagement in business*, Wydawnictwo Chartridge Books Oxford, Oxford 2013, s. 260 – 272. ISBN 9781909287686
7. B. Domańska-Szaruga, D. Prokopowicz, *Makroekonomiczne zarządzanie antykryzysowe* (w:) 34 Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo – Humanistycznego w Siedlcach, nr 107, Seria: Administracja i Zarządzanie (34) 2015, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych, Siedlce 2015, s. 37-48. ISSN 2082-5501
 8. D. Filip, P. Komorowski, *Information and Statistical Efforts of Selected Safety Network Institutions in the Area of Financial System Stability* (w:) “*Journal of Management and Financial Sciences*”, nr 10(29), 2017, s. 143-157
 9. K. Golczak, K. Golinowski, J. Kamycki, K. J. Lewandowski, K. Pająk, J. Płaczek, D. Prokopowicz, Z. Wesółowski, *Prognoza globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym. Prognoza kryzysu w obszarze gospodarczym* (w:) P. Soroka, A. Skrabacz, P. Wilczyński, K. Golczak, R. Kołodziejczyk, K. Pająk, A. Mitręga (red.) *Raport zawierający diagnozę i prognozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2021, s. 87-120. ISBN 978-83-8017-375-0
 10. A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, M. K. Such-Pyrgiel, *The postpandemic reality and the security of information technologies ICT, Big Data, Industry 4.0, social media portals and the Internet* (w:) “*Journal of Modern Science*”, Issue 2/2022 vol. 49, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej, s. 10-43. ISSN 1734-2031. DOI: 10.13166/jms/156912
 11. J. Grzegorek, D. Prokopowicz, S. Gwoździewicz, *Wykorzystanie platform analitycznych Big Data Analytics technologii informacyjnych ICT w analizie sentymentu dla wybranej*

- problematyki związanej z Przemysłem 4.0, (w:) P. J. Suwaj, S. Gwoździewicz, K. Samulska (red.), *Bezpieczeństwo informacyjne jednostek organizacyjnych. Wybrane problemy*, Wydawnictwo Naukowe Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 2021, s. 101-142. ISBN 978-83-66703-34-6
12. S. Gwoździewicz, D. Prokopowicz, *The Importance and Organization of Business Information Offered to Business Entities in Poland via the Global Internet Network* (w:) "International Journal of Small and Medium Enterprises and Business Sustainability", nr 2 (4), czerwiec 2019, Center for Industry, SME and Business Competition Study, Faculty of Economics, Trisakti University in Jakarta, Indonesia. University of Social Sciences, Warszawa, s. 25-43.
 13. M. Hetmańczyk, *Przemysł 4.0 teraz jeszcze bardziej potrzebny* (w:) witryna internetowa „PrzemyslPrzyszlosci.gov.pl”, Platforma Przemysłu Przyszłości 3.04.2020, <https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/przemysl-4-0-terazjeszcze-bardziej-potrzebny/>.
 14. M. Hryniewicka, *Rynek pracy jako jeden z czynników jakości życia pracowników przedsiębiorstw w regionie centralnym*, (w:) „Miscellanea Oeconomicae”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce 3/2017 s. 263-271. ISSN 2081-2345
 15. W. Jakubczak, A. Gołębiowska, D. Prokopowicz, R. Jakubczak, *The Key Security Problems Related to the Pro-Environmental Economic Transformation and the Implementation of the Principles of Sustainable Development into the Economy* (w:) "European Research Studies Journal", tom XXIV, nr 4B, 2021, s. 218-250. DOI: 10.35808/ersj/2654
 16. P. Komorowski, D. Prokopowicz, *Impact of the coronavirus pandemic (Covid-19) on financial markets and the economy* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, grudzień 2021, Tom 10, nr 2 (10) 2021, s. 85-116. DOI: 10.5281/zenodo.5851358

17. A. Kwasek, D. Prokopowicz, *Doskonalenie metod zarządzania poprzez zastosowanie technologii teleinformatycznych ICT, Business Intelligence i Big Data Analytics* (w:) I. Protasowicki (red.) „Bezpieczeństwo i zarządzanie we współczesnych organizacjach. Wybrane zagadnienia”, Uczelnia WSB Merito w Warszawie, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2023, s. 133-142. ISBN 978-83-7934-684-4
18. A. Kwasek, M. Maciaszczyk, M. Kocot, A. Rzepka, D. Kocot, H. Gasiński, D. Prokopowicz, *Energy Saving Practices in the IT Area as a Factor of Sustainable Development of the Organization: A Case Study of Poland* (w:) „Energies”, 2023, 16(4):1942. <https://doi.org/10.3390/en16041942>
19. M. Matosek, D. Prokopowicz, *The concept of managing the development of artificial intelligence technology based on the premise of reducing the threat of potential rebellion of intelligent machines* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2024, nr 2 (18) 2024, s. 191-222. DOI: 10.5604/01.3001.0054.9847
20. A. Mazurkiewicz-Pizło, W. Pizło, *Styl życia – jako egzemplifikacja zmian zachowań konsumpcyjnych Polaków*, (w:) „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Polityki Europejskie, Finanse i Marketing”, nr 17 (66), 2017, s. 104-117. <https://doi.org/10.22630/PEFIM.2017.17.66.9>
21. K. Pająk, D. Prokopowicz, K. Rawska, P. Soroka, A. Karpiński, *Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego poświęcone pożądanej strukturze przemysłu w Polsce i proponowanym nowym rozwiązaniom i mechanizmom ekonomicznym niezbędnym dla modernizacji i zmiany tej struktury* (w:) K. Pająk, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), „Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego”, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2023 i początku 2024 roku, rocznik nr 35,

- Polskie Lobby Przemysłowe, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2024, s. 86-109. ISBN 978-83-960892-5-0
22. J. Pakulska, *Diversification of eco-innovation in the EU Member States*, (w:) Staničková M., Melecký L., Kovařova E., Dvorokova K. (ed.), *Proceedings of the 4th International Conference on European Integration 2018*, s. 1131-1138. Ostrava: Technical University of Ostrava, 2018.
23. W. Pizło, O. Kulykovets, D. Prokopowicz, A. Mazurkiewicz-Pizło, A. Kałowski, M. W. Paprocka, E. Stawicka, E. Skarżyńska, *The importance of Big Data Analytics technology in business management* (w:) "Cybersecurity and Law", nr 2 (10) 2023, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Akademickie Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa, Warszawa 2023, s. 270-282. ISSN 2658-1493 DOI: <https://doi.org/10.35467/cal/174940>
24. D. Prokopowicz, *Opportunities and threats to the development of Artificial Intelligence applications and the need for normative regulation of this development* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2023, nr 2 (14) 2023, s. 95-129. DOI: 10.5604/01.3001.0054.2699
25. D. Prokopowicz, *Rozwój i zastosowania technologii sztucznej inteligencji z uwzględnieniem aspektów etycznych i społecznych* (w:) A. Wysocki (red.), *Sztuczna inteligencja: szanse i zagrożenia. Aspekty społeczne i etyczne*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, s. 99-127. ISBN 978-83-8281-452-1
26. D. Prokopowicz, *Szanse i zagrożenia zastosowania technologii sztucznej inteligencji w sferze militarnej* (w:) P. Soroka, P. Lamelek, K. Rawska, A. Zagórska (red.), *Aspekty technologiczne i informatyczne współczesnych zbrojeń*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2024, s. 68-117. ISBN 978-83-8017-561-7

27. *Przemysł zaawansowanej technologii w Polsce* (w:) witryna internetowa „wzr.pl”, *Ekonomia*, 11 kwietnia 2024 (<https://wzr.pl/ekonomia/przemysl-zaawansowanej-technologii-w-polsce>).
28. K. Raczkowski, P. Komorowski (red.), *Stabilność makroekonomiczna. Współczesne problemy podziału ryzyka*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2023. ISBN: 978-83-8281-236-7
29. J. Rakowski, D. Prokopowicz, *Sprawozdanie z V Kongresu Nowoczesnej Gospodarki zorganizowany przez KPH OIG 22 listopada 2017 r. – Postulowane zmiany legislacyjne i projekty ustaw, Report on the 5th Congress of Modern Economy organized by KPH OIG November 22, 2017 – Postulated legislative changes and draft laws* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2017, nr 2 (2) 2017, s. 365-391. ISSN 2543-7097
30. *Robotyzacja wspiera polską gospodarkę* (w:) portal internetowy „eGospodarka.pl”, Raporty i prognozy, 6 lipca 2024 (<https://www.egospodarka.pl/187993,Robotyzacja-wspiera-polska-gospodarke,1,39,1.html>).
31. A. Sadłowski, *Keynesowska analiza wpływu inicjalnej zmiany popytu autonomicznego na dochód i produkcję w stanie równowagi* (w:) „Współczesna Gospodarka”, 2023, nr 16(1), s. 1-9. DOI: [10.26881/wg.2023.1.01](https://doi.org/10.26881/wg.2023.1.01)
32. K. Samsel, A. Mościcka-Studzińska (red.), *Cyfrowa przyszłość dzieje się u nas*, Krajobraz innowacji, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Warszawa 2022.
33. P. Słowiński, *Przemysł wysokiej technologii – cechy, podział, czynniki lokalizacji, sytuacja w Polsce* (w:) witryna internetowa „dsr.com.pl”, DSR 4FACTORY, 1 maja 2023 (<https://www.dsr.com.pl/przemysl-wysokiej-technologii-cechy-podzial-czynniki-lokalizacji-sytuacja-w-polsce>).
34. P. Soroka, A. Karpiński, W. Bojarski, D. Prokopowicz, K. Golczak, *Uwagi Polskiego Lobby Przemysłowego do do-*

- kumentu „Polityka przemysłowa Polski” z 21 czerwca 2021 r., ekspertyza (w:) E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka, *Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego*, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa marzec 2022. ISBN 978-83-960892-1-2
35. *Stan Przemysłu 4.0 w Polsce. Transformacja cyfrowa 2024*, Raport APA Group, LOUDY Public Relations, Gliwice 2024.
36. M. Such-Pyrgiel, D. Prokopowicz, A. Gołębiowska, *The role of Big Data and Data Science in the context of information security and cybersecurity* (w:) “Journal of Modern Science”, nr 4/2023, tom 53, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej, s. 9-42. ISSN 1734-2031. DOI: 10.13166/jms/177036
37. W. Wereda, D. Prokopowicz, *Ability to Generate Financial Savings by Households in Poland*, (w:) “Hyperion International Journal of Econophysics & New Economy”, nr 2(10), 2017, s. 117-135. eISSN: 2069-3508
38. A. Wikarczyk, A. Zając, *A loan financing of micro-enterprises (retail sector) during economic fluctuations* (w:) “Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie”, 2024, <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.204.38>
39. W. Wołowicz, D. Prokopowicz, D. Szybowski, *Methods of development network analysis as a tool improving efficient organization management*. (w:) “International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka-Edukacja-Rozwój”, nr 1 (9) 2019, Warszawa, czerwiec 2019, s. 229-249. ISSN 2450-2146
40. W. Wojas, *Ulgi podatkowe stymulujące rozwój innowacyjności w latach 2006-2018* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, nr 1(7)2020, s. 225-248, ISSN 2543-7097, DOI: 10.5604/01.3001.0014.3118
41. A. Zając, R. Balina, D. Kowalski, *Financial and Economic Stability of Energy Sector Enterprises as a Condition for Poland's Energy Security – Legal and Economic Aspects* (w:) “Energies”, nr 16, 2023, <https://doi.org/10.3390/en16031442>

ZAPROSZENIE

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Fundacja Rodzina Rodła, Klastery COP i KenBIT Sp. o.o., Forum Okrętowe, Rada Rozwoju Polskiej Marynarki i Floty Handlowej, Rada Budowy Okrętów, Sekcja Krajowa Przemysłu Okrętowego NSZZ "Solidarność" i Wolny Związek Zawodowy Przemysłu Okrętowego.

zapraszają na

Sesję historyczną w 50. rocznicę śmierci męża stanu, wizjonera i wielkiego Polaka Eugeniusza Kwiatkowskiego pt. *Zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego w budowie Centralnego Okręgu Przemysłowego, Gdyni i magistrali węglowej. Zaprezentowanie projektu COP 2, która odbędzie się 30 sierpnia 2024 r. o godz. 12.00 w siedzibie firmy KenBIT Sp. z o.o. w Gdyni ul. Chyłośńska 210.*

Sesja Historyczna poświęcona będzie zasługom Eugeniusza Kwiatkowskiego dla Gdyni, przede wszystkim jeśli chodzi o budowę Morskiego Portu, a także jego zaangażowaniu w budowę magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego. W debacie poruszona także zostanie kwestia **budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) - strategicznej inwestycji na miarę najbliższych dekad w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, którego projekt opracowują aktualnie eksperci Polskiego Lobby Przemysłowego.**

W debacie w KenBIT wezmą udział m.in. przedstawiciele organizatorów Sesji Historycznej i zaproszeni goście, a także uczestniczyć będą przedstawiciele mediów. Debata zostanie nagrana i sfilmowana oraz umieszczona na Youtube.

Wprowadzenia do obrad dokona niżej podpisany i Bartłomiej Skrzypek - jeden z autorów książek o Centralnym Okręgu Przemysłowym i stanie polskiego przemysłu.

W imieniu organizatorów Sesji
z poważaniem

prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego
www.plp.info.pl
www.pawel-soroka.plp.info.pl
tel.603-425-568

Ponadto tego samego dnia-zob. niżej.

Tego samego dnia 30 sierpnia 2024 r. w Gdyni będą miały miejsce inne wydarzenia będące częścią obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego:

- Godz. 10.00** - hołd przy pomniku Eugeniusza Kwiatkowskiego (ul. 10 Lutego 16 przed wejściem do centrum handlowego)
- **Godz. 11.00** - hołd przy tablicy poświęconej Eugeniuszowi Kwiatkowskiemu (plac Witolda Gombrowicza 1 – wejście główne do budynku Dworca Morskiego)
- **Godz. 18.00** - Msza św. w intencji Eugeniusza Kwiatkowskiego – kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa ul. Armii Krajowej 46 .

Sesja historyczna w Gdyni z okazji 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Fundacja Rodzina Rodła, Klaster COP i KenBIT Sp. z o.o., Forum Okrętowe, Rada Rozwoju Polskiej Marynarki i Floty Handlowej, Rada Budowy Okrętów, Sekcja Krajowa Przemysłu Okrętowego NSZZ „Solidarność” i Wolny Związek Zawodowy Przemysłu Okrętowego w dniu 30 sierpnia 2024 r. zorganizowali w Gdyni Sesję historyczną w 50. rocznicę śmierci męża stanu, wizjonera i wielkiego Polaka Eugeniusza Kwiatkowskiego pt. **„Zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego w budowie Centralnego Okręgu Przemysłowego, Gdyni i magistrali węglowej”**. W trakcie sesji zaprezentowany został projekt COP 2, którego założenia i istotę zreferował ekspert Bartłomiej Skrzypek. Po jego wystąpieniu miała miejsce długa dyskusja, której uczestnicy aprobowali ideę utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 i wzbogacili ją swoimi propozycjami.

Relacja Telewizji Gdańsk na temat obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni:

<https://gdansk.tvp.pl/82042883/sesja-historyczna-na-50lecie-smierci-eugeniusza-kwiatkowskiego>

Rozmowy z władzami Gniezna

W dniach 31 września i 4 października 2024 r., urodzony w Gnieźnie Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka odbył rozmowy z przedstawicielami władz pierwszej stolicy Polski w sprawie zbudowania COP 2 czyli nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0 – w epoce rozwoju sztucznej inteligencji. Najpierw odbył spotkanie ze Starostą Powiatu Gnieźnieńskiego Tomaszem Budaszem, a następnie z Zastępcą Prezydenta Gniezna Łukaszem Muciakiem oraz z Arturem Krysztofiakiem – Kierownikiem Wydziału Promocji Kultury i Turystyki Urzędu Miasta, Pełnomocnikiem ds. Obchodów Tyśiąclecia Koronacji Pierwszego Króla Polski Bolesława Chrobrego. Jego rozmówcy wyrazili zainteresowanie projektem budowy COP-i wyrazili poparcie dla tej idei.

Aktualnie powoływani są pełnomocnicy w poszczególnych regionach Polski odpowiedzialni za upowszechnienie naszego projektu i stworzenia poparcia społecznego dla budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Są już chętni do pełnienia tej roli w następujących regionach: Kraków, Wrocław, Gorzów Wlkp, Biała Podlaska i Poznań.

Jednocześnie informujemy, że Pani Julita Maciejewicz-Ryś, wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego, zgodziła się patronować naszym działaniom i wysiłkom.

Spotkanie w Gorzowie Wlkp. w sprawie COP 2

Z inicjatywy Włodzimierza Fleischera – Prezesa Lubuskiego Klastra Metalowego w dniu 24 października 2024 r. w Gorzowie Wielkopolskim w siedzibie HOLDINGU-ZREMB Gorzów S.A. odbyło się spotkanie w sprawie utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. W spotkaniu wzięli udział: Roman Mizerny – Prezes Zarządu HOLDINGU-ZREMB Gorzów S.A., Włodzimierz Fleischer – Prezes Lubuskiego Klastra Metalowego a zarazem Wiceprzewodniczący Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, prof. dr hab. Paweł Soroka – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Łukasz Pabierowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Innowacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, prof. ZUT dr hab. Katarzyna Heba – Przewodnicząca Rady Dyscypliny ekonomia i finanse na Wydziale Ekonomicznym Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Maciej Borowski – Kierownik Działu Marketingu i Promocji Kostrzyńsko-Słubickiej Strefy Ekonomicznej, Zbigniew Rudowicz – Dyrektor Operacyjny Zakładu Mechanicznego MESTIL Sp. z o.o., Wojciech Gremplewski – Dyrektor Zarządzający HOLDINGU-ZREMB Gorzów S.A., Sylwester Kubała – Dyrektor ds. Marketingu i Handlu HOLDINGU-ZREMB Gorzów S.A.

Po przedstawieniu przez prof. Pawła Sorokę założeń programowych i koncepcji Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 odbyła się dyskusja, w trakcie której jej uczestnicy pozytywnie odnieśli się do koncepcji utworzenia COP 2 i zadeklarowali swój udział w jej realizacji – przede wszystkim na terenie województwa lubuskiego. Paweł Soroka podkreślił, że inicjatorom COP 2 szczególnie zależy na tworzeniu COP 2 na Ziemiach Zachodnich aby umocnić na tym obszarze suwerenność ekonomiczną Polski.

Spotkanie w Gorzowie Wlkp w siedzibie HOLDINGU-ZREMB Gorzów
w dniu 24 października 2024 r. w sprawie utworzenia Centralnego
Okręgu Przemysłowego 2.

Spotkania w sprawie COP 2 w Poznaniu

7 stycznia 2025 r. w poznańskim w Domu Technika – w siedzibie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich Oddział w Poznaniu odbyło się zebranie inicjujące działalność wielkopolskiego ogniwa strategicznego Projektu COP 2. W spotkaniu wzięły udział osoby zainteresowane realizacją na terenie Wielkopolski Projektu COP 2. Spotkanie prowadzili: mgr inż. Jacek Mańczak – Prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich Oddział w Poznaniu i prof. dr hab. Paweł Soroka – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2. Po przedstawieniu przez prof. Pawła Sorokę genezy, celów i założeń Projektu COP 2 miała miejsce dyskusja dotycząca sposobów realizacji i upowszechnienia tego strategicznego projektu na obszarze Wielkopolski, zwłaszcza w środowisku przemysłowym i naukowym. Podkreślono rolę Hipolita Cegielskiego – twórcy nowoczesnego przemysłu w Wielkopolsce i znaczenie dla regionu utworzonej przez niego firmy H. Cegielski – Poznań S.A. – firmy, która działa na terenie Poznania już prawie 170 lat, a która dziś boryka się z problemami zagrażającymi jej dalszemu istnieniu.

Kolejne spotkanie w Poznaniu odbyło się 7 marca 2025 r., w trakcie którego wybrano pełnomocnika Regionu Wielkopolska ds. COP 2 Konrada Golczaka.

Spotkanie w sprawie COP 2 w Poznaniu w dniu 7 stycznia 2025 r.

Spotkanie we Wrocławiu w sprawie realizacji Projektu COP 2

15 stycznia 2025 roku w siedzibie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP) Oddział we Wrocławiu odbyło się spotkanie grupy wrocławskiej strategicznego Projektu COP 2. Na spotkaniu obecni byli:

- dr inż. Joanna Gąbka – pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej, członek Rady Programowej Projektu COP 2,
- dr inż. Zygmunt Domagała – Prezes Zarządu SIMP Oddział we Wrocławiu,
- Janusz Dobrosz – wieloletni poseł na Sejm RP,
- Tadeusz Szczrybak – Prezes Zarządu Fundacji Rodzina Rodła ,
- Jerzy Ziomek – Przewodniczący Rady Fundacji Polskie Gniazdo,
- Patryk Ogonowski – Polski Instytut Metrologii i Metodologii Badań, członek Rady Programowej Projektu COP 2.

Podczas spotkania omówiono kierunki działań i prac nad strategią tworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Dr inż. Joanna Gąbka przedstawiła aktualny stan prac nad samym dokumentem strategii. Uczestnicy spotkania przedstawili swoje uwagi co do samej treści strategii. Podczas spotkania połączył się z nimi prof. Paweł Soroka, który przedstawił aktualny stan realizacji Projektu COP 2 na terenie Polski. Uczestnicy uzgodnili, że następne spotkanie odbędzie się w drugiej połowie lutego, kiedy zostaną już rozdzielone funkcje oraz podzielone zadania pomiędzy poszczególne osoby. Uzgodniono, że do tego czasu każdy z uczestników spotkania przygotuje własne koncepcje promocji idei Projektu COP 2 na terenie Wrocławia i na obszarze Dolnego Śląska, które zostaną omówione na następnym spotkaniu. Podjęte również zostaną działania mające na celu pozyskanie na rzecz realizacji Projektu COP 2 kolejnych osób ze środowiska przemysłu na terenie Dolnego Śląska.

Spotkanie we Wrocławiu w dniu 15 stycznia 2025 roku
w sprawie realizacji Projektu COP 2.

Realizacja Projektu COP 2 na polskim wybrzeżu – debata w Centrum Techniki Morskiej S.A.

W dniu 30 stycznia 2025 roku w Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni odbyło się spotkanie w sprawie realizacji strategicznego Projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 – COP 2 na obszarze wybrzeża. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele firm przemysłowych i środowisk naukowych oraz organizacji społecznych o charakterze opiniotwórczym – Rady Budowy Okrętów, reprezentowanej przez jej przewodniczącego kmdr prof. dr hab. inż. Andrzeja Makowskiego oraz Rady Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej, reprezentowanej przez jej sekretarza inż. Sylwestra Pietrzaka. Obecni byli także: wiceadmirał w st. spocz. prof. ucz. dr hab. Stanisław Zarychta i kontradmirał w st. spocz. Konrad Wiśniowski – reprezentujący na spotkaniu CTM S.A., które dysponuje dużym potencjałem naukowym i inżynierskim pracującym na rzecz polskiego przemysłu stocznioowego, zwłaszcza przy budowie okrętów dla Marynarki Wojennej RP.

Po przedstawieniu przez prof. dr hab. Pawła Sorokę celów i założeń strategicznego Projektu COP 2 odbyła się debata na temat realizacji tego projektu na polskim wybrzeżu. Dotyczyła ona wielu aspektów, zarówno gospodarczych, jak i związanych z bezpieczeństwem i infrastrukturą państwa. Podobnie było z pierwszym COP budowanym przez Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Projekt COP 2 powinien być nie tylko wsparciem dla polskich stoczní, takich jak Stocznia Wojenna i Remontowa Shipbuilding S.A i innych firm przemysłowych, ale także powinien objąć infrastrukturę portową i komunikacyjną. Zagadnienia te omówił kmdr rez. dr inż. Bohdan Pac z Rady Budowy Okrętów, który m.in. przedstawił koncepcję rozbudowy Portu w Ustce i jego połączenia sieciami komunikacyjnymi z infra-

strukturą obronną i zakładami przemysłowymi na środkowym wybrzeżu aż do Bydgoszczy (koncepcja ta jest przedstawiona na stronach www.cop2.pl w rubryce: Debaty, wypowiedzi i opracowania). Jerzy Miłosz – reprezentujący Oddział PIT-RADWAR S.A. – Oddział w Gdańsku przedstawił niektóre aspekty realizacji przez jego firmę programów na rzecz obrony powietrznej, natomiast Katarzyna Michalska z firmy „Radmor S.A. zwróciła uwagę na potrzebę zapewnienia polskiemu przemysłowi zdolności do produkcji w kraju komponentów i elementów niezbędnych do produkcji finalnej. W nawiązaniu do tego kmdr prof. dr hab. inż. Dariusz Bugajski z Akademii Marynarki Wojennej, członek Rady Budowy Okrętów stwierdził, że w warunkach zagrożenia wojennego i konfliktu zbrojnego, łańcuchy dostaw powinny być maksymalnie skrócone i w pierwszej kolejności oparte na podmiotach krajowych. Podobny pogląd zaprezentował kpt. Marek Sęk – członek Rady Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej. Obecny na spotkaniu członek Rady Programowej COP 2 – Krzysztof Żmuda, Zastępcą Przewodniczącego Krajowej Sekcji Przemysłu Okrętowego NSZZ „Solidarność” w swym wystąpieniu wskazał na nowe uwarunkowania dla funkcjonowania przemysłu obronnego wynikające z Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej i zamierzeń Europejskiej Agencji Obrony.

Sekretarz Rady Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej inż. Sylwester Pietrzak wskazał na potrzebę wykorzystania nowej infrastruktury Portu Lotniczego Gdynia Babie-Doły np. w celu zbudowania Lotniczej Bazy NATO. Rozbudowa Portu w Ustce, jego zdaniem, będzie miała znaczenie nie tylko dla gospodarki, lecz także będzie korzystna dla funkcjonowania amerykańskiej bazy w Redzikowie.

Na zakończenie spotkania, którego przebieg wykazał aprobatę dla Projektu COP 2, jego uczestnicy postanowili, że reprezentująca ich delegacja powinna spotkać się w najbliższym czasie z marszałkiem województwa pomorskiego i przedstawić mu cele i założenia Projektu COP 2 uwzględniające obszar wschodniego i środkowego wybrzeża.

Uczestnicy debaty w Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni
w dniu 30 stycznia 2025 roku.

Debata w Rzeszowie na temat Projektu COP 2

W sobotę, w dniu 15 lutego 2025 r., w Domu Kultury Tyśiąclecia Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Rzeszowie przy ul. Kochanowskiego 29 odbyło się spotkanie w sprawie realizacji strategicznego Projektu budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2 na obszarze województw lubelskiego i podkarpackiego.

W spotkaniu wzięło udział 28 osób reprezentujących różne środowiska gospodarcze i naukowe oraz działacze spółdzielczości mieszkaniowych, w tym zastępcę prezesa Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej Wiesław Szeliga. Po wprowadzeniu prof. dr hab. Pawła Soroki miała miejsce bogata w różne wątki dyskusja, w której głos zabrali wszyscy uczestnicy spotkania. Z aprobatą odnieśli się do Projektu COP 2 powstałego w czasie zagrożenia wojną światową, które stawia na to, by państwo zamawiało i składało zamówienia niezbędne dla obronności kraju i rozwoju gospodarki, niezależne od decyzji i wpływów innych państw. Dlatego nade wszystko w Projekcie COP 2 widziano kontynuację Centralnego Okręgu Przemysłowego, powstałego dzięki wielkiej determinacji męża stanu wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego z końcem lat trzydziestych dwudziestego wieku, przed wybuchem drugiej wojny światowej, w widłach Sanu i Wisły.

Zabierający głos podkreślali konieczność uwzględnienia cywilizacyjnie i jakościowo nowych uwarunkowań, w jakich przyjdzie realizować Projektu COP 2. Wyraził to trafnie dr hab. inż. Włodzimierz Adamski – działacz SIMP z Mielca. Zdaniem biorących udział w dyskusji istotą rodzącego się projektu powinny być nowoczesne, inteligentne zakłady pracy odpowiadające potrzebom państwa w zakresie potrzeb wojskowych i gospodarczych, zarówno budowane od podstaw, jak i istniejące poddane modernizacji. Dla ich pracowników natomiast mieszkania powinny zapewniać spółdzielnie mieszkaniowe. Tym bardziej, że na naszych oczach dokonuje się w rozwiniętych

krajach nowa rewolucja przemysłowa, oparta na rewolucyjnych, nowoczesnych technologiach oraz uwzględniająca cyfryzację i zasady sztucznej inteligencji. Ważną rolę w tych przeobrażeniach cywilizacyjno-gospodarczych powinna odgrywać Polska posiadająca największy potencjał przemysłowy w Europie Środkowej. Przemawia za tym także sytuacja na arenie międzynarodowej kreująca głębokie zmiany geopolityczne, grożąca konfliktami zbrojnymi. Dlatego Polska z uwagi na swoje położenie powinna posiadać nowoczesny konkurencyjny przemysł, w tym produkujący na rzecz obronności.

Dotychczasowy model rozwoju i funkcjonowania gospodarki się wyczerpuje. Niezbędne są nowe rozwiązania i produkty. Przy tworzeniu COP 2 szczególną uwagę należy zwrócić na powiązania kooperacyjne między przedsiębiorstwami, zwłaszcza krajowymi i na preferowaniu produkcji finalnej, dającej największą wartość dodaną. Do tego m.in. niezbędne są - przejawiało się to w wielu wystąpieniach - silne więzi między nauką a gospodarką, generujące innowacje. Jako przykład podano jednostki HTGR, które mogą mieć całe mnóstwo zastosowań – są one w stanie generować prąd elektryczny, dostarczać energię dla ogrzewania budynków, produkować parę i ciepło dla procesów przemysłowych, służyć do odsalania wody jak również uczestniczyć w produkcji bezemisyjnego wodoru.

Podkreślano, że nowoczesny przemysł wymaga odpowiednich kadr i nowych sposobów i systemów kształcenia, uwzględniających więzi między nauką a praktyką. W dyskusji pojawiły się także aspekty społeczne – dotyczące potrzeby rozwijania budownictwa mieszkaniowego dostępnego dla młodych małżeństw, towarzyszącego budowie nowych zakładów. Zwracono uwagę, że warto nawiązać do wielkiego dorobku i zasad spółdzielczości mieszkaniowej. Budowa COP 2 powinna postępować we współpracy oraz w powiązaniu z jej doświadczeniem i możliwościami.

W końcowej części obrad wybrano dwóch pełnomocników Projektu COP 2 na obszarze województw-lubelskiego i podkarpackiego. Zostali z nimi Ireneusz Ćwir z Lublina i mec. Grze-

gorz Zajdel z Rzeszowa. Postanowiono także doprowadzić do spotkania delegacji reprezentującej uczestników spotkania z Marszałkiem Województwa Podkarpackiego w celu przedstawienia mu idei COP 2. Zadanie to powierzono radnemu Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Janowi Tarapacie.

Uczestnicy Debaty na temat Projektu COP 2 w dniu 15 lutego 2025 r.
w Domu Kultury Tysiąclecia Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej
w Rzeszowie.

Prowadzący Debatę na temat Projektu COP 2 w dniu 15 lutego 2025 r. w Domu Kultury Tysiąclecia Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Rzeszowie. Od lewej: prof. dr hab. Paweł Soroka, Wiesław Szeliga – Zastępca Prezesa Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i Henryk Nicpoń.

Uczestnicy Debaty na temat Projektu COP 2 w dniu 15 lutego 2025 r. w Domu Kultury Tysiąclecia Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Rzeszowie.

**UDZIAŁ
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
W WAŻNYCH WYDARZENIACH**

WPN S

Wydział Prawa i Nauk Społecznych
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Instytut Nauk o Bezpieczeństwie
Instytut Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych

Targi Kielce
exhibition & congress centre

STAROPOLSKA
AKADEMIA NAUK
STOSOWANYCH
W KIELCACH

P.L.P.
Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

ZAPROSZENIE

Zapraszamy na Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. **„Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne”**, która odbędzie się w ramach XXXII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach w dniu **3 września 2024 roku o godz. 13.00**. Jej organizatorami są: Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK wraz z Instytutem Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK oraz Targi Kielce S.A., wspólnie z innymi partnerami: Warszawską Szkołą Zarządzania – Szkołą Wyższą, Staropolską Akademią Nauk Stosowanych w Kielcach, Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych i Polskim Lobby Przemysłowym.

Miejsce obrad: Targi Kielce S.A., Kielce ul. Zakładowa 1, Hala G2, sala G3

Tegoroczna edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej w ramach XXXII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego na terenie Targów Kielce S.A. będzie poświęcona współpracy polskich przedsiębiorstw obronnych skupionych w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. z cywilnymi przedsiębiorstwami i uczelniami, instytutami oraz jednostkami badawczo-rozwojowymi. Temat ten nabiera znaczenia obecnie, kiedy rośnie zagrożenie dużym konfliktem wojennym w Europie. W takiej sytuacji należy zakładać także – jak to bywa w sprawach bezpieczeństwa – pesymistyczne scenariusze i czynić przygotowania do ewentualnego przestawienia gospodarki na tory wojenne.

I. Cele konferencji:

1. Ukazanie zasad i aspektów prawnych – będącej przejawem partnerstwa publiczno-prywatnego – współpracy przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami, uczelniami i instytutami oraz jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz wzajemnych korzyści z niej.
2. Podanie przykładów cywilnych przedsiębiorstw i instytutów, które już nawiązały współpracę z Polską Grupą Zbrojeniową S.A. i ukazanie przejawów tej współpracy.
3. Wyszczególnienie warunków jakie muszą spełnić cywilne przedsiębiorstwa i placówki naukowe i badawczo-rozwojowe, aby mogły nawiązać współpracę z przedsiębiorstwami obronnymi.

4. Przedstawienie koniecznych zmian w cywilnych przedsiębiorstwach, uczelniach, instytutach oraz jednostkach badawczo-rozwojowych, aby mogły one sprostać korzystnej dla obu stron współpracy z przedsiębiorstwami obronnymi skupionymi w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A.

II. Program Konferencji -wystąpienia w formie prezentacji

1. **Prof. dr hab. Andrzej Żyłuk, dr inż. Henryk Kowalczyk** (Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych) - *Współpraca nauki i przemysłu obronnego w Polsce - doświadczenia Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych.*
2. **Dr hab. Przemysław Wywiół, prof. UKEN-**(Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) - *Partnerstwo publiczno-prywatne a budowa potencjału komponentów rezerwowych Sił Zbrojnych USA.*
3. **Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Adamski** (Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich) - *Nowoczesne technologie stosowane nie tylko w przemyśle lotniczym.*
4. **Prof. dr hab. inż. Tomasz Chmielewski** (Politechnika Warszawska) – *Nowoczesne metody spajania materiałów na osłony balistyczne.*
5. **Prof. dr hab. Paweł Soreka** (Polskie Lobby Przemysłowe), **inż. Jan Łudwik Banaszak** (Kłaster COP) – *Projekt Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 jako przejaw rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0.*
6. **Prof. dr hab. inż. Marcin Struszczyk** (ITB MORATEX Łódź) – *Ocena zgodności w obszarze bezpieczeństwa.*
7. **Anna Beata Kalisz Hedegaard** -*Partnerstwo dla kwantowego bezpieczeństwa – rola firm i ośrodków eksperckich w powstaniu nowych reguł bezpieczeństwa dla przemysłu obronnego.*
8. **Dr Paulina Zamelek** (Wojskowa Akademia Techniczna)--*Strategie zrównoważonego rozwoju w działaniach przedsiębiorstw zbrojeniowych.*
9. **Dr Rafał Kołodziejczyk**(Uniwersytet Jana Kochanowskiego)-*Współpraca przedsiębiorstw cywilnych z jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz sektorem obronnym, impulsem do rozwoju technologicznego na przykładzie ZUT UNIMASZ Sp. z o.o.*
10. **Dr inż. Joanna Gąbka** (Politechnika Wrocławska)- *Klasy wspomagane przez nowoczesne narzędzia informatyczne jako środowiska efektywnej współpracy sektora B+R z przemysłem obronnym.*
11. **Dr Katarzyna Rawska**(Polskie Lobby Przemysłowe) - *Potencjał polskich przedsiębiorstw obronnych sektora prywatnego.*

12. Dr Janusz Olszewski (Akademia Sztuki Wojennej) – *Miejsce i rola prywatnych przedsiębiorstw w gospodarce obronnej Polski po 1990 roku.*

13. Dr Anna Zagórska(Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)–*Partnerstwo cywilno-prawne w aspekcie obronności.*

14. Mgr inż. Janusz Kaźmierowski (METALFACH Sokółka) – *Możliwości i warunki współpracy państwa i prywatnych firm w rozwoju i zastosowaniu nowych technologii w produkcji podwójnego zastosowania.*

15. Dr Piotr Kryjom (Platforma Przemysłu Przyszłości) – *Jak skutecznie promować potencjał technologiczny przedsiębiorstw sektora obróbki metali– mapowanie technologii jako forma wspierania budowy profesjonalnego wizerunku branży.*

16. Mgr Paweł Fleischer (Firma TERMA Dania)– *Zrozumienie prowadzenia działań militarnych w przestrzeni kosmicznej.*

III. Rada Naukowa Konferencji:

Przewodniczący: prof. dr hab. Paweł Soroka – wykładowca Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego

Wiceprzewodniczący: prof. UJK dr hab. Ryszard Niedźwiecki – kierownik Zakładu Studiów Strategicznych w Instytucie Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK

- prof. dr hab. Agnieszka Kasińska-Metryka – Dyrektor Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK,
- prof. UJK dr hab. Marek Leszczyński – Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK
- prof. dr hab. inż. Tomasz Chmielewski – Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, Politechnika Warszawska
- prof. ITWL dr hab.inż. Mirosław Kowalski – Dyrektor Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych
- prof. dr hab. inż. Andrzej Żyłuk – Zastępca Dyrektora Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych
- dr inż. Waldemar Gajda – Prezydent Warszawskiej Szkoły Zarządzania – Szkoły Wyższej
- dr inż. Jerzy Ickiewicz – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, Instytut Technologii Bezpieczeństwa MORATEX
- dr Tomasz Konopka – Dziekan Staropolskiej Akademii Nauk Stosowanych w Kielcach
- dr hab. Adrian Mitręga – Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK
- dr Rafał Kołodziejczyk – Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK
- dr Katarzyna Rawska – Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu,
- dr Anna Zagórska – Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK
- dr Paulina Zamelek – Wojskowa Akademia Techniczna

IV. Komitet Organizacyjny Konferencji:

- prof. dr hab. Paweł Soroka – przewodniczący, e-mail: pawel@plp.info.pl, tel. 603-425-568
- prof. ucz. dr hab. Ryszard Niedźwiecki, tel. 604-586-847

- Arkadiusz Krzeczkowski – Dyrektor Wydziału Targów Kielce S.A., tel. 41 365 12 30
- dr Anna Zagórska – sekretarz, e-mail: cyran.a@wp.pl, tel. 602-336-251
- dr Rafał Kołodziejczyk,
- dr inż. Jerzy Iekiewicz.

W trakcie konferencji przekazane zostaną jej uczestnikom zaproszenia na uroczystości 50.rocznicy śmierci męża stanu Eugeniusza Kwiatkowskiego, które odbędą się w Kielcach w dniu 4 września 2024 r.. Organizatorem uroczystości jest Fundacja Rodzina Rodła, a patronat honorowy sprawują Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Klaster COP.

Ponadto kolportowana będzie monografia wieloautorska zawierająca referaty z ubiegłorocznej konferencji podczas XXXI MSPO pt. **ASPEKTY TECHNOLOGICZNE I INFORMATYCZNE WSPÓŁCZESNYCH ZBROJEŃ**. Jej wydawcą jest Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2024.

Artykuły pokonferencyjne będą zbierane przez prof. Pawła Sorokę – przewidywana publikacja (bezpłatna)w Domu Wydawniczym Elipsa, na początku września 2025 r.

Prezydium Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne” w dniu 3 września 2024 r. na terenie Targów Kielce S.A.
Od lewej: prof. dr hab. Paweł Soroka, dr hab. Adrian Mitreğa i prof. UJK. dr hab. Ryszard Niedźwiecki.

Uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne” w dniu 3 września 2024 r. na terenie Targów Kielce S.A.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne”. Wystąpienie dr hab. Adriana Mitreği.

Uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne” w dniu 3 września 2024 r. na terenie Targów Kielce S.A.

**CENTRALNE OBCHODY
EUROPEJSKIEGO DNIA MASZYNISTY
KOLEJOWEGO ORAZ ROCZNICA
105-LECIA ZAŁOŻENIA I 35-LECIA
REAKTYWACJI ZWIĄZKU
ZAWODOWEGO MASZYNISTÓW
KOLEJOWYCH W POLSCE**

Centralne Obchody Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego oraz Rocznica 105-lecia Założenia i 35-lecia Reaktywacji Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce w siedzibie Stacji Muzeum w Warszawie w dniu 16 września 2024 roku. Wystąpienie Koordynatora Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Pawła Soroki.

Uczestnicy Centralnych Obchodów Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego oraz Rocznicy 105-lecia Założenia i 35-lecia Reaktywacji Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce w siedzibie Stacji Muzeum w Warszawie w dniu 16 września 2024 roku.

Uczestnicy Centralnych Obchodów Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego oraz Rocznicy 105-lecia Założenia i 35-lecia Reaktywacji Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce w siedzibie Stacji Muzeum w Warszawie w dniu 16 września 2024 roku.

**Obchody 106. rocznicy zdobycia lotniska Ławica
przez Powstańców Wielkopolskich
z udziałem delegacji
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**

Pod hasłem „Zwycięstwo, które robi wrażenie!” odbyły się organizowane przez samorząd województwa wielkopolskiego centralne obchody 106. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

Tradycyjnie 27 grudnia w Poznaniu a 28 grudnia 2024 r. w Warszawie oddano hołd upamiętniający powstańczy zryw z lat 1918 – 1919. Jedenaście dni później, 6 stycznia, w rocznicę zdobycia lotniska Ławica, Wielkopolanie zgromadzili się przy pomniku Powstańców Wielkopolskich 1919 roku – zdobywców lotniska Ławica usytuowanego opodal starego terminala portu lotniczego.

Sygnałem do rozpoczęcia uroczystości było gremialne odśpiewanie hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła”, po czym pan Grzegorz Bykowski - Prezes Portu Lotniczego Poznań – Ławica powitał uczestników tegorocznych obchodów.

Przypomnijmy: Ostatnim poznańskim punktem oporu Prusaków była baza lotnicza w Ławicy w pobliżu Poznania. Wczesnym rankiem 6 stycznia 1919 roku polskie siły pod dowództwem podporucznika Andrzeja Kopy podeszły pod zabudowania bazy lotniczej. Artyleria zajęła stanowiska ogniowe w rejonie stacji kolejowej Poznań Wola. Pluton kawalerii i oddziały ochotników ubezpieczały atakujących i pozorowały atak od strony miasta. Po godzinie czwartej niemieckiej załozde zaproponowano natychmiastową kapitulację. Niemcy propozycję odrzucili. Kilka minut przed godziną 4.30 rozpoczęło się natarcie. W trakcie walk zginął jeden powstaniec a trzech zostało rannych. Po szybkim brawurowym szturmie: koszary, hangary ze sprawnymi do lotu samolotami i całe lotnisko zostały zdoby-

te. Niemiecką załogę wzięto do niewoli. Przejęte przez powstańców samoloty stały się załącznikiem lotnictwa wojskowego II Rzeczypospolitej, tworząc pierwsze eskadry szkolno – bojowe.

W wyniku działań zbrojnych w ręce powstańców trafiło uzbrojenie wartości 200 milionów marek niemieckich, będące największym łupem wojennym w dziejach oręża polskiego. W hangarach bazy lotniczej zgromadzonych było 30 aeroplanów, wiele silników, części zamiennych oraz sporo amunicji lotniczej. Z kolei w starej hali sterowców Zeppelina na poznańskich Winiarach znaleziono kadłuby ok. 300 samolotów oraz trzy balony obserwacyjne.

W efekcie sprzęt lotniczy zajęty przez powstańców stanowił połowę statków powietrznych lotnictwa polskiego. Część z nich przekazano tworzącym się jednostkom lotniczym na terenie kraju.

Widomym znakiem sukcesu powstania był przelot nad Poznaniem samolotów z biało- czerwoną szachownicą na skrzydłach w dniu 7 stycznia 1919 roku.

W swoim pamiętniku jeden ze współuczestników grupy uderzeniowej na lotnisku Ławica, późniejszy jego pierwszy komendant ppor. pilot Wiktor Pniewski urodzony w roku 1891 w Klecku k/Gniezna wydarzenia te zapisał następująco: „Musieliśmy zwyciężyć, albowiem przed przemocą wroga szły nasze święte prawa do ziemi polskiej i wspólnie z mieczem siedł duch narodu”

Do tych słów nawiązał w swoim okolicznościowym wystąpieniu Wojciech Jankowiak - wicemarszałek województwa wielkopolskiego. Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie z 1918 roku to przykład jak ogromną siłę ma solidarność narodowa, ogromna determinacja i miłość do ukochanej Ojczyzny. Pamięć czynów powstańczych wyzwała poczucie patriotycznej przynależności do regionu i kraju.

Licznie zgromadzone poczty sztandarowe, władze samorządowe, organizacje cywilne i wojskowe, w tym z-ca Dowódcy Generalnego Piątego Korpusu Armii Stanów Zjednoczonych, związki i stowarzyszenia, młodzież szkolna i harcerze złożyli

wiązanki kwiatów z biało-czerwonymi szarfami, a zapalone znicze symbolizowały pamięć o tamtych trudnych czasach, kiedy po zaborach odradzała się Polska.

Jak co roku hołd Powstańcom Wielkopolskim oddało Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, reprezentowane przez prof. dr hab. Pawła Sorokę - koordynatora PLP w asyście Krzysztofa Borowiaka – laureata Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”.

Uroczystość przygotowała merytorycznie i współprzewodniczyła obchodom Prezes poznańskiego Klubu Seniorów Lotnictwa pil. inst. Barbara Grześkowiak-Bocian.

Po zakończeniu części oficjalnej uroczystości organizatorzy zaprosili uczestników na piknik, podczas którego wystawiono scenkę związaną ze zdobyciem lotniska z udziałem grup rekonstrukcyjnych, miał miejsce koncert pieśni patriotycznych oraz zaprezentowano sprzęt motoryzacyjny wojskowy i cywilny.

**Tekst i zdjęcia:
Krzysztof Borowiak**

Obchody 106. rocznicy zdobycia lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich z udziałem delegacji Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w dniu 27 grudnia 2024 w Poznaniu.

Znicz w imieniu Polskiego Lobby Przemysłowego składają
Krzysztof Borowiak i prof. dr hab. Paweł Soroka

Obchody 106. rocznicy zdobycia lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu. Znicze złożone pod Pomnikiem Powstańców Wielkopolskich

KONSTYTUCJA POLSKIEJ WSI

*44-Rocznica
Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich
1981- 2025*

ZAPROSZENIE

Rzeszów
16 luty 2025r.

***„Pragnę oddać hołd miłości rolnika do ziemi, bo ta miłość zawsze stanowiła
mocny filar, na którym opierała się narodowa tożsamość” Św. Jan Paweł II.***

PATRONAT HONOROWY

PREZYDENT RP ANDRZEJ DUDA

JEGO EKSCELENCJA KS. ABP ADAM SZAL
Metropolita Przemyski

Organizatorzy

Stronnictwo Ludowe „Ojcowizna” RP

NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”

Współorganizatorzy

Stronnictwo „PIAST”

Polskie Lobby Przemysłowe

Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników

Stowarzyszenie Poszkodowanych Obrońców Ziemi i Ojczyzny

Małopolskie Stowarzyszenie Sołtysów im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego

Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Polski im. Jana Szysko

Polskie Forum Ludowo-Chrześcijańskie „Ojcowizna”

mają zaszczyt zaprosić na

*konferencję „Konstytucja Polskiej Wsi”
w Rzeszowie*

PROGRAM:

16 luty 2025r. /niedziela/, godz. 11.00

1. Msza św. koncelebrowana w intencji polskich rolników i suwerennej ojczyzny w Rzeszowie w Kościele Farnym, Pl. Farny 5, (godz. 11.00).
2. Złożenie wieńców pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki w Rynku i tablicą pamiątkową w miejscu strajku z udziałem pocztów sztandarowych (godz. 12.30).
3. Konferencja 44 – rocznicy strajków rolników i Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich – aula Uniwersytetu Rzeszowskiego przy Pl. Ofiar Getta 5 (godz. 13.00),
otwarcie konferencji i powitanie gości – Wieńczysław Nowacki, Jerzy Bednarz.
4. Odczytanie listów od władz państwowych i samorządowych, w tym wystąpienia gości oraz przewodniczącego NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Tomasza Obszańskiego.
5. Wręczenie odznaczeń okolicznościowych „W obronie polskiej ziemi” osobom zasłużonym.
6. Wspomnienie o Ks. Infułacie Józefie Sondej w 10 rocznicę śmierci.
7. Referaty problemowe:
 - Prof. Roman Niznikowski – „Problemy polskich gospodarstw rodzinnych”.
 - Prof. dr hab. Paweł Soroka – „Kondycja strategicznych branż rodzimej gospodarki”.
 - Wojciech Gonera – „Piotr Bartoszcze – bohater, symbol niezłomnej polskiej wsi”.Przerwa na posiłek
8. Dyskusja plenarna, świadectwa i relacje, występy artystyczne.
9. Przyjęcie i podpisanie dokumentów końcowych.

Zakończenie (godz. 17.00)

KOMITET ORGANIZACYJNY:

Stefan Bigos,
Ks. Franciszek Kołodziej,
Zbigniew Kuraś,
Roman Krzyśko,
Adam Kwiatek,
Kazimierz Leśniak,
Stanisław Majdański,
Jan Molenda,
Paweł Murzyn,

Wieńczysław Nowacki (przewodniczący),
Marian Pałasz,
Roman Pietroński
Grzegorz Przybyło,
Stanisław Szydło,
Krzysztof Szczurko,
Tadeusz Szymczakiewicz,
Jarosław Śliwiński
Władysław Wesół,
Romuald Zgrzywa,

KOMISJA D/S REALIZACJI POROZUMIEŃ RZESZOWSKO - USTRZYCKICH

Katarzyna Bielańska, Antoni Bala, Kazimierz Chorzępa /pełnomocnik/, Jan Józef Cynk,
Jerzy Jankowski, Jan Karuś, Stanisław Majdański, Wieńczysław Nowacki, Antoni
Surdyka, Bogdan Szumański, Zbigniew Zieliński.

KALENDARIUM

Polskiego Lobby Przemysłowego

(marzec 2024 r. – marzec 2025 r.)

- 29 lutego 2024 roku zebrała się – powołana przez władze Polskiego Lobby Przemysłowego – Kapituła Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego pn. „Bene Meritus pro Industria Poloniae – Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”. w składzie: prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik (przewodniczący), płk w st. spocz. mgr inż. Janusz Czarnecki, inż. Zygmunt Dębiński, mgr Kazimierz Łasiewicki i płk dr Janusz Olszewski – sekretarz, która wyłoniła tegorocznych laureatów XII edycji Honorowego Wyróżnienia PLP spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje i związki zawodowe oraz członków władz Polskiego Lobby Przemysłowego.
- W sobotę 13 kwietnia 2024 roku w sali widowiskowej przedsiębiorstwa produkującego radary PIT-RADWAR S.A. w Warszawie odbyła się uroczystość 31-lecia powstania Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. W uroczystości wzięli udział m.in.: były premier Senator Waldemar Pawlak – Przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności Senatu RP oraz Janusz Onyszkiewicz i Gen. broni Edward Gruszka – Doradcy Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza, działacze związków zawodowych współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym, prezesi przedsiębiorstw i firm, prezesi i działacze organizacji społecznych i stowarzyszeń oraz dziennikarze. Następnie odbyła się najważniejsza część uroczystych obchodów 31-lecia PLP, którą było wręczenie po raz dwunasty Wyróżnień Honorowych Polskiego Lobby Przemysłowego pt. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” (Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu).

- 15 lipca 2024 r. odbyło się posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego, w trakcie którego omówiono zainicjowanie przez PLP działań mających na celu upowszechnienie w różnych środowiskach Projektu budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2.
- 3 września 2024 roku podczas XXXII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *„Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi. Partnerstwo publiczno-prywatne”*. Jej organizatorami byli: Instytut Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych wraz z Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK oraz Targi Kielce S.A., wspólnie z innymi partnerami: Warszawską Szkołą Zarządzania-Szkołą Wyższą, Staropolską Akademią Nauk Stosowanych w Kielcach, Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych i Polskim Lobby Przemysłowym.
- 10 września 2024 roku Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka na terenie zakładu Stellantis w Tychach spotkał się z członkami Rady Branży Przemysł Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, w trakcie którego przedstawił założenia projektu Centralny Okręg przemysłowy 2 – COP 2. Była to okazja do dyskusji na temat stanu przemysłu w Polsce i potrzeby nowej polityki przemysłowej.
- 16 września 2024 r. Koordynator PLP prof. dr hab. Paweł Soroka wziął udział w Warszawie w centralnych obchodach Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego oraz rocznicy 105-lecia założenia i 35-lecia reaktywacji Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce. Zabrał także głos w trakcie tej uroczystości.
- 9 października 2024 r. odbyło się posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego. W trakcie posiedzenia członkowie Gremium Koordynacyjnego za-

- akceptowali deklaracje uczestnictwa w pracach Polskiego Lobby Przemysłowego złożone przez kilku ekspertów.
- 20 listopada 2024 r. Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka odbył rozmowę w siedzibie Ministerstwa Obrony Narodowej ze Sławomirem Cichockim – Dyrektorem Departamentu Polityki Zbrojeniowej MON.
 - 4 grudnia 2024 r. Koordynator PLP prof. dr hab. Paweł Soroka uczestniczył w Belchatowie w Mszy Św. i w uroczystości zorganizowanej przez Związek Zawodowy „Sierpień 80” z okazji Dnia Górnika.
 - 11 grudnia 2024 r. Obywatelski Komitet Obrony Polskich Zasobów Naturalnych i Polskie Lobby Przemysłowe zorganizowały w Warszawie Debatę ekspercką pt. „Jak obniżyć koszty życia Polaków i polskich przedsiębiorców. Prezentacja społecznego projektu transformacji polskiej energetyki, mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski w oparciu o krajowe źródła energii.”
 - 6 stycznia, 2025 r. w Poznaniu odbyły się obchody 106. rocznicy zdobycia lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich. Wzięła w nich udział delegacja Polskiego Lobby Przemysłowego w osobach Krzysztofa Borowiaka i Pawła Soroki, którzy złożyli znicze przy pomniku Powstańców Wielkopolskich 1919 roku – zdobywców lotniska.
 - 21 stycznia 2025 r. odbyło się rozszerzone posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego, w trakcie którego podsumowano działalność PLP w roku 2024 i omówiono działania planowane na rok 2025, w tym przygotowanie uroczystości 32-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego, w trakcie której wręczone będą w ramach XIII edycji. Honorowe Wyróżnienia „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”.
 - 15 lutego 2025 r. w Domu Kultury Tysiąclecia Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Rzeszowie odbyło się spotkanie w sprawie realizacji strategicznego Projektu budowy Central-

negu Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2 na obszarze województw lubelskiego i podkarpackiego.

- 16 lutego 2025 r. w Rzeszowie odbyły się uroczystości 44-rocznicy zawarcia Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich. Polskie Lobby Przemysłowe było ich współorganizatorem. Zaproszony na nie koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka w czasie towarzyszącej uroczystościom konferencji wygłosił referat na temat „Kondycja strategicznych branż rodzimej gospodarki”.
- 19 marca 2025 r. odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady Programowej Projektu COP 2. W jego trakcie przyjęto regulamin Rady i wybrano jej przewodniczącego. Ponadto omówiono stan prac nad Projektem i zamierzenia na przyszłość.
- 24 marca 2025 roku zebrała się – powołana przez władze Polskiego Lobby Przemysłowego – Kapituła Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego pn. „Bene Meritus pro Industria Poloniae – Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”, która wyłoniła laureatów XIII edycji Honorowego Wyróżnienia PLP spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje i związki zawodowe oraz członków władz Polskiego Lobby Przemysłowego.

**BIBLIOGRAFIA DOTYCHCZASOWYCH
WYDAWNICTW PLP**

BIBLIOGRAFIA

dotychczasowych wydawnictw PLP

Dotychczas ukazały się następujące wydawnictwa Polskiego Lobby Przemysłowego:

- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, Warszawa, marzec 1994 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 2, Warszawa, marzec 1995 r.
- Sektor naftowy w Polsce, Polskie Lobby Przemysłowe (oprac. mgr inż. Marian Bardecki i dr Paweł Soroka), Warszawa, maj 1995 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 4, Warszawa, marzec 1996 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 5, Warszawa, marzec 1997 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 6, Warszawa, marzec 1998 r.
- I Ogólnopolskie Sympozjum „LNG Poland '98” (materiały i opracowania), Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Rurociągów, Polskie Lobby Przemysłowe i Biuro Promocji Inwestycji EGERIA, Jastrzębia Góra, czerwiec 1998 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 7, Warszawa, marzec 1999 r.
- Konferencja „Strategia przekształceń polskiej energetyki” (opracowania). Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Ruchu Ciągłego, Polskie Lobby Przemysłowe, Legnica, 18 listopada 1999 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 8, Warszawa, marzec 2000 r.
- Polska Racja Stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego. Polskie Lobby Przemysłowe. Publikacja nr 9, Warszawa, marzec 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Perspektywy kompleksu paliwo-wo-energetycznego w Polsce” (referaty), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Związek Zawodowy Górników w Polsce, Katowice, 7 marzec 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Militarne i ekonomiczne aspekty modernizacji polskiego lotnictwa wojskowego” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe i Krajowa Rada Lotnictwa, Warszawa, 9 maja 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Czyja będzie polska kolej? Alternatywne koncepcje przekształceń PKP” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe i Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Warszawa, 30 maja 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Perspektywy polskiego hutnictwa”, Krajowa Sekcja Hutnictwa i Koksownictwa Związku Zawodowego „Kontra”, Polskie Lobby Przemysłowe, Krajowy Sekretariat Hutnictwa, Koksownictwa i Przeróbki Metali NSZZ „Solidarność 80”, Dąbrowa Górnicza, 13 lipca 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Alternatywne koncepcje przekształceń polskiego systemu gazowniczego” (materiały), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Federacja Związków Zawodowych Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Sekcja Krajowa Górnictwa Naftowego i Gazownictwa NSZZ „Solidarność” i Sekcja Górnictwa Naftowego i Gazownictwa Porozumienia Związków Zawodowych „Kadra”, Warszawa, 14 listopada 2000 r.
- Ogólnopolskie Forum „Kierunki przekształceń strategicznych dziedzin polskiej gospodarki a suwerenność polskiej gospodarki (w warunkach globalizacji) (materiały), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Ogólnokrajowe Zrze-

- szenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Warszawa, 9 stycznia 2001 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska. Publikacja nr 10, Warszawa, marzec 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Sposoby ratowania polskiego hutnictwa”, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, NSZZ „Solidarność 80”, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” i Związek Zawodowy „Kontra”, Częstochowa, 19 kwietnia 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Zagrożenia dla polskiego przemysłu samochodowego” (teksty wystąpień), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Federacja Związków Zawodowych „Metalowcy”, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Tychy, 13 czerwca 2001 r.
 - Ogólnopolska Konferencja „Ustawa o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP. Naprawa czy destrukcja polskiej kolei?” Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Warszawa, 6 listopada 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Modernizacja polskiej armii i przemysłu obronnego a przyszłość polskiej gospodarki” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa, 12 grudnia 2001 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2001 i początku 2002 roku. Publikacja nr 11, Warszawa, marzec 2002 r.
 - Ogólnopolskie Forum Programowe „Alternatywne koncepcje przezwyciężenia kryzysu gospodarczego w Polsce”

- (teksty wystąpień), Ogólnopolski Komitet Protestacyjny i Polskie Lobby Przemysłowe, Forum Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność 80”, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Warszawa, 14 listopada 2002 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2002 i początku 2003 roku. Publikacja nr 12, Warszawa, marzec 2003 r.
 - Ogólnopolska Konferencja „Polska potrzebuje narodowych kolei. Alternatywne propozycje funkcjonowania i rozwoju Polskich Kolei (materiały)”, Krajowy Komitet Protestacyjno-Strajkowy Kolejarzy i Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Warszawa 2 marca 2004 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2003 i początku 2004 roku. Publikacja nr 13, Warszawa, marzec 2004.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2004 i początku 2005 roku. Publikacja nr 14, Warszawa, marzec 2005 r.
 - O stanie państwa i sposobach jego naprawy. Raport Konwersatorium „O lepszą Polskę”, Polskie Lobby Przemysłowe. Publikacja nr 15, Kongregacja Przemysłowo-Handlowa OIG, Warszawa, czerwiec 2005 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2006 i początku 2007 roku. Publikacja nr 16, Warszawa, marzec 2006 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska. Publikacja nr 17, Warszawa, marzec 2007 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2007 i początku 2008 roku. Publikacja nr 18, Warszawa, marzec 2008 r.
- Seminarium pt. „Możliwości wyprodukowania polskiego samolotu szkolno-bojowego nowej generacji we współpracy międzynarodowej”, Polskie Lobby Przemysłowe, Dęblin 29 października 2008 r.
- Ogólnopolska Konferencja pt. „Przekształcenia polskich kolei w warunkach globalnego kryzysu gospodarczego”, Polskie Lobby Przemysłowe i Konfederacja Kolejowych Związków Zawodowych, Warszawa 2008 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2008 i początku 2009 roku, Publikacja nr 19, Warszawa, marzec 2009 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe i Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich Akademii i Marynarki Wojennej, Modernizacja Marynarki Wojennej RPa przezwyciężenie kryzysu gospodarczego w Polsce, AMW Gdynia 1009.
- Krajowa Rada Spółdzielcza i Polskie Lobby Przemysłowe, Spółdzielczość i akcjonariat pracowniczy jako elementy bezpieczeństwa społecznego i trwałego rozwoju, Warszawa, 12 października 2009 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2009 i początku 2010 roku, Publikacja nr 20, Warszawa, marzec 2010 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2010 i początku 2011 roku, publikacja nr 21, Warszawa, marzec 2011 r.
- Modernizacja Wojsk Lądowych impulsem rozwojowym dla polskiej gospodarki (materiały konferencyjne), (redakcja naukowa i wstęp P. Soroka), Polskie Lobby Przemysłowe i Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2011 r.
- Raport. Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce, (redakcja J. Ho-

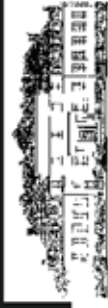
- rodecki, P. Soroka), Polskie Lobby Przemysłowe – Konwersatorium „O lepszą Polskę”, Warszawa 2011 r.
- Przyszłość Wojskowych Przedsiębiorstw Remontowo-Produkcyjnych (referaty i wystąpienia), Polskie Lobby Przemysłowe i Zarząd Okręgu Przedsiębiorstw Wojskowych i Działalności Pozabudżetowej NSZZ Pracowników Wojska, Warszawa, 19 września 2011 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2011 i początku 2012 roku, publikacja nr 23, Warszawa, marzec 2012 r.
 - Organizacja i struktura polskiego przemysłu zbrojeniowego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego jako istotnego elementu systemu obronnego państwa, Polskie Lobby Przemysłowe, Polska Izba Producentów na Rzecz Obronności Kraju, Zarząd Okręgu Przedsiębiorstw Wojskowych i Działalności Pozabudżetowej NSZZ Pracowników Wojska, Kielce, 5 września 2012.
 - Wojska Specjalne w systemie obronnym RP – aspekty organizacyjne, dotkrynalne i modernizacyjne. Materiały z konferencji, Akademia Obrony Narodowej, Dowództwo Wojsk Specjalnych, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa 2013.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. XX-lecie powstania. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2012 i początku 2013 roku, publikacja nr 24, Warszawa 2013 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2013 i początku 2014 roku, publikacja nr 25, Warszawa marzec 2014 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2014 i początku 2015 roku, publikacja nr 26, Warszawa marzec 2015 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjnej, opinie i stanowiska z 2015 i początku 2016 roku, publikacja nr 27, Warszawa marzec 2016 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjnej, opinie i stanowiska z 2017 i początku 2018 roku, publikacja nr 28, Warszawa marzec 2017 r.
- Ogólnopolskie Forum „Odbudowa i modernizacja Marynarki Wojennej RP: konieczność kompromisu między jej zdolnościami bojowymi, potrzebami i możliwościami polskiego przemysłu stoczniowego a realiami ekonomicznymi państwa –w nawiązaniu do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju”, Gdynia, 28 czerwca 2017. Zbiór referatów wygłoszonych podczas Forum.
- Polskie Lobby Przemysłowe, WZZ Sierpień 80 KWB Bełchatów, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przyszłość polskiej elektroenergetyki opartej na węglu brunatnym”, Bełchatów 11.09.2017. Zbiór referatów wygłoszonych podczas Konferencji.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Część I. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2017 i początku 2018 roku. Część II. Niektóre dokonania w okresie 25 lat działalności, publikacja nr 29, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2018 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2018 i początku 2019 roku, publikacja nr 30, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2019 r.
- E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2019 i początku 2020 roku, publikacja nr 31, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2020, ISBN 978-83-932844-9-8
- E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2020 i początku 2021 roku, publikacja nr 35, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2021 r.

- E. Misterski, dr Henryk Potrzebowski, prof. dr hab. Paweł Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2021 i początku 2022 roku, publikacja nr 33, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2022 r.
- Ogólnopolska Konferencja pt. *„Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecze badawczo-rozwojowego”* w Instytucie Lotnictwa w Warszawie. ZBIÓR REFERATÓW, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa, Wydział Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej, Związek NSZZ „Solidarność” i Związek Zawodowy Inżynierów i Techników. Redakcja: prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka, Warszawa, 30 czerwca 2021 r.
- E. Misterski, dr Henryk Potrzebowski, prof. dr hab. Paweł Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2021 i początku 2022 roku, publikacja nr 33, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2022 r.
- E. Misterski, dr inż. H. Potrzebowski, dr K. Rawska, prof. dr hab. P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2022 i początku 2023 roku, publikacja nr 34, Drukarnia Kolagraf, Warszawa 2023 r.
- A. Noskowicz, Wypadki kolejowe, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa 2023 r.
- K. Pająk, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały Programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2023 i początku 2024 roku, publikacja nr 32, Drukarnia Kolagraf, Warszawa marzec 2024.

WARSZAWSKA SZKOŁA ZARZĄDZANIA SZKOŁA WYŻSZA

01-204 Warszawa, ul Siedmiogrodzka 3 A, tel.(022) 862 32 24

Rok założenia 1992. Nr rej. MENiS 12.

Studia /dienne, zaoczne, wieczorowe/

LICENCJACKIE

MAGISTERSKIE

oraz studia podyplomowe

Kierunek ZARZĄDZANIE

Specjalności:

- Przedsiębiorstwo	- Logistyka
- Kłustry	- Finanse i bankowość
- Projekty	- Kapitał ludzki
- Jakość	- Marketing
- Innowacje	- Administracja

Wszystkie zajęcia prowadzone są w zabytkowym pałacyku, który jest siedzibą Uczelni.

www.wsz-sw.edu.pl

e-mail: sekretariat@wsz-sw.edu.pl

CENTRUM ROZWOJOWO-WDROŻENIOWE TELESYSTEM-MESKO SP. Z O.O.

Centrum Rozwajowo-Wdrożeniowe
TELESYSTEM-MESKO jest polskim liderem
systemów naprowadzania w technice
rakietowej i amunicyjnej.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI:

- Producent „inteligentnych” rozwiązań dedykowanych dla rakietowych pocisków przeciwlotniczych MANPADS GROM/PIORUN i Amunicyj Precyzyjnego Rażenia 155mm, 120 mm oraz przeciwpancernych pocisków kierowanych PIRAT.
- Tworzymy i produkujemy unikalne w skali światowej fotodetektory i fotodiody dla MANPADS, ATGM oraz PGM, specjalistyczną optykę oraz pełną elektronikę stanowiącą „inteligencję” rakiet oraz amunicyj precyzyjnej – odpowiadającą za unikalną precyzję rażenia celu.
- Wraz z rozwojem programów związanych z naprowadzaniem na laserowe promieniowanie odbite opracowaliśmy polski Laserowy Podświetlacz Celu, zgodny ze standardem STANAG 3733 oraz system „cichej” łączności opartej na laserowych dalmierzach „podszumowych”.

+48 22 722 00 15
TELESYSTEM.EU

ul. Warszawska 51, Lubiczów
05-082 Stare Babice, Polska

Dzięki temu jesteśmy w stanie oferować kompletne systemy precyzyjnego rażenia. Posiadamy zdolność do realizacji innowacyjnych rozwiązań w zakresie opracowania, projektowania, badania i produkcji zespołów optoelektronicznych i elektronicznych związanych z techniką raketową i „inteligentną amunicją”.

CRW TELESYSTEM-MESKO OPRACOWAŁO M.IN. :

- „inteligencję” dla rakiet MANPADS GROM/PIORUN
- „inteligencję” dla PGM 155 mm, PGM 120 mm, ATGM PIRAT
- Mobilny System Raketowy Kusza, uzbrojony w pociski MANPADS PIORUN wraz z autonomicznym systemem śledzenia i odpalania
- Urządzenie odczytu danych (UOD) systemów MANPADS PIORUN do poprawy efektywności strzałów oraz Stację kontrolno-pomiarową (SKP) do automatycznego przeprowadzania przeglądów okresowych i wielokrotnych testów pocisków, mechanizmów startowych i kluczy autoryzacji systemów MANPADS PIORUN
- Urządzenia treningowe UST-2 do szkolenia żołnierzy, przy użyciu przenośnych przeciwlotniczych zestawów raketowych MANPADS PIORUN
- Laserowe Podświetlacze Celu
- Dalmierze „podszumowe” wraz z systemem laserowej „cichej” łączności.

TELESYSTEM

Zakład Urządzeń Technicznych

"UNIMASZ" sp. z o. o.

Jesteśmy dostawcą usług w zakresie specjalistycznych procesów obróbki dla przemysłu metalowego i branż powiązanych

**Posiadamy wysoce zróżnicowany park maszynowy
W przeciągu 30 lat z naszych usług skorzystało ponad 1000 firm**

Toczenie

Centra obróbkowe CNC
Toczenie wałów do 6 m

Frezowanie

Frezarki 5-osiowe
Centra obróbkowe 3-osiowe
Frezarki specjalistyczne

Wycinanie blach

Wycinanie laserowe
Wycinanie wodne

Obróbka elektroerozyjna

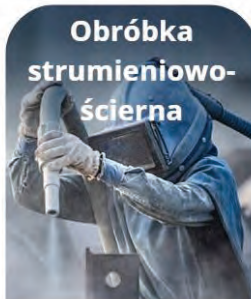
Wycinanie precyzyjne
elektrodrążarkami drutowymi

Walcowanie i gięcie blach

Prasy o nacisku do 300T
Walcowanie blach
o szerokości do 3m

Obróbka strumieniowo-ścierna

Stal nierdzewna
Stal węglowa

Pomiary i kontrola jakości

Precyzyjnymi
maszynami
pomiarowymi CNC

Malowanie

Natryskiem
pneumatycznym
do 8.0m x 4.8 m x 4.0m

Trawienie i pasywacja

Wytrawianie
zanurzeniowe i natryskowe

Posiadamy koncesję na wytwarzanie i obrót wyrobami o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym nr. B - 044/2023

Wytwarzanie wyrobów:

WT II. Sprzęt kierowania ogniem i związany z nim sprzęt do ostrzegania i alarmowania,
WT VI. Sprzęt elektroniczny, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych lub policyjnych,
WT VII. Sprzęt specjalistyczny do szkolenia, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych lub policyjnych,
WT VIII. Sprzęt do odwzorowywania lub zabezpieczania przed ruchami przeciwnika
WT IX. Systemy broni o ukierunkowanej energii i sprzęt pokrewny lub sprzęt do przeciwdziałania
WT XII. Sprzęt i konstrukcje opancerzone i ochronne oraz ich komponenty
WT XIV. Określone w pkt. 1-4 i 8-12, wyroby nieujęte w WT I-XIII,

Wytwarzanie elementów:

WT III. Pojazdy naziemne, w tym ciągniki i ich elementy, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane
WT IV. Wojenne jednostki pływające, specjalny sprzęt morski i wyposażenie oraz ich części składowe
WT V. Załogowe i bezzałogowe statki powietrzne, lotnicze zespoły napędowe, sprzęt pokrewny i jego składniki

Obrót:

WTII-WTXII; WTXIV oraz WT XIII. Sprzęt i technologia do produkcji wyrobów

**Z powodzeniem świadczymy usługi
dla firm z branży zbrojeniowej i przedsiębiorstw produkcji wojskowej**

Jesteśmy producentem maszyn, urządzeń i linii technologicznych
ze stali nierdzewnej i węglowej, dla wielu gałęzi przemysłu
w tym chemicznej, energetycznej, półproduktów budowlanych i AGD oraz wielu innych

Maszyny specjalistyczne

Projekty własne i
według powierzonych
dokumentacji

Technologie na zamówienie

W tym odtwarzanie
procesów
technologicznych

Rozwiązania dla strzelnic i zawodów strzeleckich

Automatyzacja procesów technologicznych

Przenośniki i systemy transportu wewnętrznego

Wypożyczenie zakładów produkcji żywności

+48 89 533 58 27

unimasz@unimasz.pl

unimasz.pl

ul. Stalowa 4
10-420 Olsztyn

Grupa Kapitałowa ZREMB-GORZÓW

ul. Fabryczna 13-17

66-400 Gorzów Wlkp.

Tel: +48 95 720 82 80

e-mail: info@holding-zremb.pl

e-mail: info@zremb-gorzow.pl

www.grupazremb.com

■ Grupa Kapitałowa ZREMB-GORZÓW obejmuje cztery oddziały: REMBUD-ZREMB, METPOL-BARLINEK, MEPROZET-DREZDENKO i OCYNKOWNIA-DREZDENKO, w których wytwarzane są m.in. konstrukcje stalowe suwnic, korpusy i elementy maszyn, przepustnice, osprzęt dla turbin wiatrowych, chwytaki, urządzenia dźwignicowe, przyczepy transportowe, wentylatory przemysłowe, części wyposażenia elektrowni, cementowni, stalowni oraz schody, pomosty, drabiny czy wyposażenie ferm hodowlanych. Firma świadczy także usługi z zakresu obróbki skrawaniem i cynkowania ogniowego.

■ W procesie produkcji stosowane są najnowsze rozwiązania, m.in.

- półautomatyczny manipulator spawalniczy do wykonywania spoin;
- zrobotyzowany portal spawalniczy IWP2 do spawania w pionie;
- zrobotyzowany zestaw spawalniczy COBOT LORCH;
- Centra obróbkowe CNC:
- TOS WRD 150 Q WYTACZARKA PŁYTOWA
- WHN 13 CNC WIERTARKO-FREZARKO-WYTACZARKA POZIOMA

- Grupa Kapitałowa ZREMB-GORZÓW cały czas udoskonala procesy produkcyjne, dba o wysoką jakość wyrobów i usług oraz poszerza grono klientów. Zdobywa również liczne nagrody, wśród nich znalazły się m.in. Diamenty Forbesa, Gazele Biznesu, Lubuski Lider Biznesu, Dobry Pracodawca i wiele innych.

- Wysoka jakość produktów oraz świadczonych usług w ciągu ostatnich lat pozwoliła zdobyć zaufanie licznych Klientów nie tylko w Polsce ale także na całym świecie. Wyroby produkowane są m.in. do Finlandii, Norwegii, Niemiec, Danii, Holandii, Austrii, Francji, Wielkiej Brytanii, USA.
W grupie bardzo dużą uwagę przykładą się do bezpieczeństwa pracy. W tym celu wdrożono odpowiednie procedury i systemy zapobiegające wypadkom, a zatrudnieni są o nich na bieżąco informowani, co pozwala szybko zidentyfikować i eliminować zagrożenia.
- Zarząd Grupy podkreśla, że przedsiębiorstwo osiąga sukcesy przede wszystkim dzięki doświadczonym i sumiennym pracownikom, dlatego wspiera ich rozwój i zapewnia najlepsze warunki zatrudnienia.

**Zapraszamy
do współpracy**

Współorganizator

Targi Kielce
exhibition & congress centre

 polsecure

IV Międzynarodowe Targi POLSECURE

21-23.04.2026 / Kielce

**Budujemy bezpieczną
przyszłość**

#PublicSecurity #UniformedForces #Cybersecurity

polsecure.targikielce.pl

Patronat Honorowy
Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej

Partner strategiczny

PGZ

Targi Kielce
exhibition & congress centre

33. Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego

2-5 | 09 | 2025

tworzymy
**bezpieczną
przyszłość**

mspo.pl

INSTYTUT TECHNICZNY WOJSK LOTNICZYCH

ul. Księcia Bolesława 6, 01-494 Warszawa, Poland

tel.: 261 851 300; e-mail: poczt@itwl.pl

www.itwl.pl

www.z24.itwl.edu.pl

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych jest instytutem badawczym nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej. Misją Instytutu jest wspomaganie eksploatacji techniki lotniczej.

Wkład Instytutu w rozwój lotnictwa polskiego wynika przede wszystkim z prac prowadzonych w zakresie niezawodności i szeroko pojętego bezpieczeństwa lotów. Istotny dorobek, znaczący w kraju i za granicą, obejmuje setki opracowań o charakterze naukowo-badawczym, doświadczalno-konstrukcyjnym, które zastosowano w lotnictwie Sił Zbrojnych RP.

OBSZARY BADAWCZE:

- Diagnostyka nawierzchni drogowych i lotniskowych
- Systemy diagnostyczne dla techniki lotniczej
 - Wspomaganie sterowania eksploatacją
 - Integracja systemów awionicznych
 - Bezzałogowe systemy powietrzne
 - Badania paliw i cieczy roboczych
- Systemy rozpoznania i szkolenia
 - Testy i certyfikacje wyrobów
 - Badania naziemne i w locie
 - Integracja systemów C4ISR
 - Symulacja i modelowanie
 - Struktury kompozytowe
 - Uzbrojenie lotnicze

POSIADAMY:

- Koncesję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Nr B-404/2003
- Natowski Kod Podmiotu Gospodarki Narodowej (NCAGE) 0481H
- Wewnętrzny System Kontroli (WSK) w zakresie obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym
- Akredytowane przez PCA i MON laboratoria badawcze
- Certyfikat systemu zarządzania jakością, spełniając wymagania AQAP-2110 i PN-EN ISO 9001
- Uprawnienia do nadawania tytułu naukowego doktora hab.

ZAKŁAD LOTNISKOWY

KONSULTACJE • EKSPERTYZY • BADANIA • DIAGNOSTYKA

- **Opiniowanie, konsultacje i ekspertyzy**
usługi w zakresie konsultacji technologicznych
- **Badania materiałów i technologii lotniskowych**
opinie i orzeczenia
- **Doradztwo techniczne i nadzór technologiczny**
na obiektach lotnictwa państwowego i cywilnego
- **Diagnostyka nawierzchni lotniskowych**
badania nośności
- **Przeglądy nawierzchni lotniskowych**
obraz aktualnego stanu technicznego
- **Nowe technologie i metody badawcze**
- **Publikacje, konferencje, normalizacja**

Future Here & now

Binary Helix S.A.

Napędzamy przyszłość polskiego przemysłu i bezpieczeństwa

Dlaczego my

Tworzymy przełomowe rozwiązania w energetyce i technologii bezzałogowej.

Nasze systemy odpowiadają na kluczowe wyzwania współczesności — niezależność energetyczną, bezpieczeństwo infrastruktury oraz transformację przemysłową.

**Energia przyszłości
w Twojej firmie**

Hybrydowe turbiny wiatrowe o pionowej osi obrotu

- Wysoka wydajność przy niskich prędkościach wiatru
- Integracja z PV i magazynami energii
- Produkcja w Polsce, gotowe na eksport

**Autonomiczne BSP
pracujące dla Ciebie**

Systemy dronowe i inspekcyjne

- Inspekcje turbin, instalacji PV, linii energetycznych
- Rozpoznanie sytuacyjne, wsparcie działań operacyjnych
- Autonomiczne systemy NeuronLink

**Proste rozwiązanie,
szybki zwrot inwestycji**

Save Box do oszczędzania energii elektrycznej

- Redukcja zużycia energii do 30%
- Wydłużenie żywotności instalacji
- Prosty montaż, szybki efekt

Adres:

Binary Helix S.A.
ul. Krasieńskiego 23/9
40-019 Katowice

Strona:

www.binaryhelix.eu
biuro@binaryhelix.eu

Telefon:

+48 533 232 575

Binary Helix S.A.

**Lider polskich rozwiązań high-tech
dla energetyki i bezpieczeństwa**

Future Here & now

Zakres działania i oferta

- Profesjonalne doradztwo technologiczne
- Wsparcie wdrożeń przemysłowych i energetycznych
- Sprzedaż i dystrybucja Hybrydowych turbin wiatrowo-solarnych
- Sprzedaż i integracja systemów BSP
- Sprzedaż oraz integracja systemów oszczędzania energii
- Projektowanie i wdrażanie rozwiązań na zamówienie

Dlaczego warto wybrać Binary Helix S.A.?

- Nasze doświadczenie to nie tylko lata obecności na rynku — to wiele skutecznie wdrożonych projektów, współpraca z przemysłem, energetyką, a także realne oszczędności i korzyści dla naszych klientów.
- Oferowane technologie były wielokrotnie nagradzane w prestiżowych konkursach za innowacyjność i praktyczną skuteczność.
- Jako zespół łączymy inżynierską precyzję, praktyczne podejście do wdrożeń oraz pełne zaangażowanie w realizację nawet najbardziej wymagających projektów.

Adres:

Binary Helix S.A.
ul. Krasniskiego 29/9
40-019 Katowice

Strona:

www.binaryhelix.eu
biuro@binaryhelix.eu

Telefon:

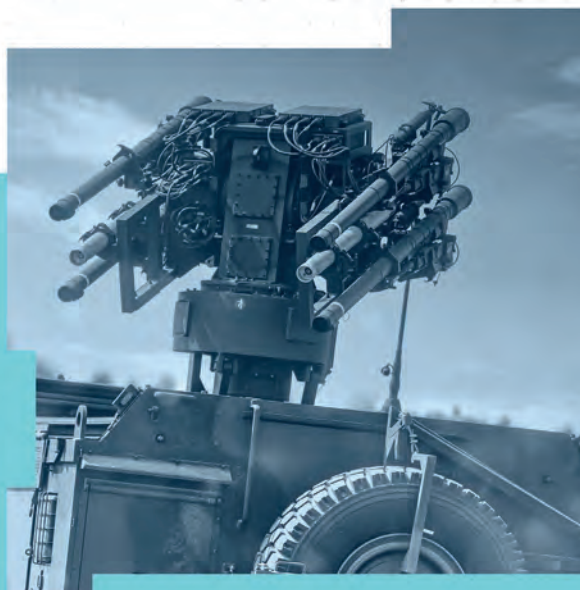
+48 533 232 575

www.binaryhelix.eu

DLA BEZPIECZEŃSTWA POLSKI

**ZINTEGROWANE SYSTEMY
PRZECIWLOTNICZE**

PITRADWAR

Powołany w 1982 roku Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej S.A. posiada szerokie kompetencje oraz doświadczenie w projektowaniu, budowie, dostawie i utrzymaniu zintegrowanych systemów z obszaru techniki wojskowej i cywilnej. W szczególności systemów: dowodzenia, analizy i przetwarzania danych, łączności, okrętowych oraz podwodnych. W oparciu o nowoczesne zaplecze badawczo-techniczne (w tym akredytowane laboratoria) oraz wytwórcze, Ośrodek dostarcza i rozwija swoje rozwiązania dzięki prowadzonym w trybie ciągłym badaniom naukowym, pracom rozwojowym i wdrożeniowym. Jego kluczowa działalność wpisuje się, przede wszystkim w obszar Obronności i Bezpieczeństwa Państwa. Istotnym elementem działalności Spółki jest uczestnictwo w krajowych i zagranicznych programach i projektach badawczo-rozwojowych na rzecz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Europejskiej Agencji Obrony (EDA) i NATO.

Od września 2013 roku OBR CTM S.A. aktywnie uczestniczy w programie operacyjnym „Zwalczanie zagrożeń na morzu”, dostarczając na okręty kluczowe z punktu widzenia realizowanych przez nie zadań systemy (Zintegrowane Systemy Walki dla okrętów typu „Kormoran” czy też Zintegrowany System Misji dla okrętu „Ratownik”, których fundamentem technologicznym jest opracowany w CTM pierwszy polski Okrętowy System Zarządzania Walką SCOT) oraz wyposażenie (pionierski system obrony biernej, stacje hydrolokacyjne SHL-101/TM, SHL-300, ładunki wybuchowe do niszczenia min morskich „Toczek”).

Dzisiejszym kierunkiem rozwoju CTM jest ochrona infrastruktury krytycznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii do zbierania oraz agregacji danych z różnych źródeł.

CTM

PGZ

Digital
BALTIC

WYŁAWIAMY DANE Z BAŁTYKU

OŚRODEK BADAWCZO-ROZWOJOWY
UL. A. DICKMANA 62
81-109 GDYNIA

CENTRUM TECHNIKI MORSKIEJ S.A.
MOB. 735 999 571
CTM.GDYNIA.PL

CTM

PGZ

SCOT

Okrętowy system zarządzania walką

OŚRODEK BADAWCZO-ROZWOJOWY CENTRUM TECHNIKI MORSKIEJ S.A.

@ ctm@ctm.gdynia.pl

📍 Dickmana 62, 81-109 Gdynia

🌐 ctm.gdynia.pl

PGZ STOCZNIA WOJENNA

RATOWNIK

NOWY ROZDZIAŁ W RATOWNICTWIE MORSKIM

PGZ Stocznia Wojenna rozpoczęła pracę nad nowoczesnym okrętem ratowniczym dla Marynarki Wojennej RP. To kluczowa inwestycja wzmacniająca zdolności operacyjne polskiej floty i jeden z ważniejszych projektów w historii polskiego przemysłu stocznioowego.

Ratownik to wielozadaniowa jednostka o długości 96 metrów i wyporności 6500 ton, zaprojektowana do realizacji szerokiego spektrum zadań. Okręt będzie wyspecjalizowany w operacjach ratowniczych wobec załóg okrętów podwodnych, ale również będzie mógł być wykorzystany do monitorowania i ochrony morskiej infrastruktury krytycznej – rurociągów, kabli komunikacyjnych i innych instalacji podmorskich, które w ostatnich latach stały się obiektem zwiększonego zainteresowania.

Wyposażony w najnowocześniejsze systemy nawigacyjne, pojazdy bezzałogowe i specjalistyczny sprzęt ratowniczy, Ratownik znacząco przewyższy możliwości wycofywanych po 50 latach służby okrętów ratowniczych ORP *Piast* i ORP *Lech*.

Projekt realizujemy we współpracy z czołowymi krajowymi i zagranicznymi dostawcami technologii morskich, łącząc kompetencje produkcyjne z innowacyjnymi rozwiązaniami technicznymi.

BUDUJEMY BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

PGZ STOCZNIA WOJENNA

UTRZYMUJEMY FLOTĘ MARYNARKI WOJENNEJ RP W NAJLEPSZEJ GOTOWOŚCI BOJOWEJ

PGZ Stocznia Wojenna zapewnia pełen zakres usług w dziedzinie remontów i modernizacji okrętów naszej floty. Od ponad 100 lat dostarczamy Marynarce Wojennej RP najwyższej jakości rozwiązania techniczne, które przedłużają żywotność okrętów oraz zwiększają ich możliwości operacyjne.

Unikalne połączenie tradycji i nowoczesności sprawia, że jesteśmy podstawowym partnerem w utrzymaniu gotowości technicznej floty. Dok pływający, 11 dźwigów, podnośnik mechaniczny oraz rozbudowana infrastruktura nabrzeży pozwalają nam obsługiwać różnorodne typy jednostek – od trałowców po fregaty a nawet okręty podwodne.

Specjalizujemy się w kompleksowych modernizacjach, które dostosowują istniejące jednostki do współczesnych wyzwań. Nasze rozwiązania obejmują wymianę systemów napędowych, integrację nowoczesnych systemów uzbrojenia oraz wdrażanie zaawansowanych technologii elektronicznych i informatycznych.

Podstawą naszego sukcesu są doświadczeni stocznioowcy – mistrzowie spawalnictwa, monterzy kadłubów, ślusarze okrętowi i elektrycy, których precyzja i fachowa wiedza stanowią o jakości każdego remontu i modernizacji. Wspierani przez zespół blisko 100 projektantów, zapewniamy kompleksowe wsparcie techniczne w całym cyklu życia okrętów – od napraw bieżących po zasadnicze modernizacje zwiększające potencjał bojowy.

BUDUJEMY BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

PGZ STOCZNIA WOJENNA

MIECZNIK

FREGATA WIELOZADANIOWA DLA MARYNARKI WOJENNEJ RP

Pierwszy od dekad program budowy dużych okrętów bojowych dla Marynarki Wojennej RP to mocna odpowiedź na współczesne wyzwania bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego.

W PGZ Stoczni Wojennej powstają trzy wielozadaniowe fregaty typu Miecznik - zaawansowane technologicznie jednostki wyposażone w nowoczesne systemy uzbrojenia, radary i systemy walki elektronicznej. Każda fregata to kompleksowa platforma bojowa zdolna do zwalczania zagrożeń nawodnych, podwodnych i powietrznych.

Program Miecznik to nie tylko wzmocnienie potencjału obronnego Polski, ale również rozwój krajowego przemysłu stoczniowego i zbrojeniowego. Budowa tych jednostek angażuje setki specjalistów i inżynierów, wykorzystując najnowocześniejsze technologie i rozwiązania konstrukcyjne.

W naszej nowoczesnej infrastrukturze produkcyjnej, w tym w najwyższej w Polsce hali kadłubowej, realizujemy projekt we współpracy z renomowanymi partnerami światowej zbrojeniówki, takimi jak Babcock, Thales czy MBDA. To strategiczne partnerstwo zapewnia transfer zaawansowanych technologii i najwyższe standardy jakości.

BUDUJEMY BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

Rok założenia 1926

Nr CSJ/0308/2023

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 14a
tel. 22 827-17-68; 22 826-45-55; 22 826-31-57
e-mail: sekretariat@simp.pl; simp@simp.pl; <http://www.simp.pl>

zarejestrowane w Sądzie Rejonowym
dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS pod nr 000152811

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP) jest dobrowolną demokratyczną, samorządną i trwałą organizacją użyteczności społecznej, zrzeszającą ok. 8.000 inżynierów i techników mechaników wszystkich specjalności oraz zawodów pokrewnych. SIMP założony został w 1926 r., a jego pierwszym prezesem był prof. Henryk Mierzejewski – pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej.

Stowarzyszeniem kieruje Zarząd Główny, któremu przewodniczy prof. dr hab. inż. Tomasz Marek Chmielewski – Prezes SIMP.

Organizacyjnie SIMP składa się z 48 oddziałów oraz z 21 sekcji i towarzystw naukowo-technicznych o charakterze branżowym (np. Sekcja Spawalnicza, Poligrafów, Polskie Towarzystwo Badań Nieniszczących i Diagnostyki Technicznej, Polskie Towarzystwo Inżynierów Motoryzacji, Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa, Towarzystwo Okrętowców Polskich KORAB).

Największym oddziałem Stowarzyszenia jest Oddział Poznański SIMP, skupiający ponad 700 członków. Pracami Oddziału kieruje jego Prezes - kol. Jerzy Mańczak.

Działalność statutową SIMP, która skupia się w domach technika NOT i domach mechanika, wspiera sieć około 80 ośrodków działalności gospodarczej, realizujących prace inżynierskie, głównie w obszarze mechaniki. Podstawowe agendy działalności gospodarczej SIMP to: Zamek Królewski w Rydzynie im. prof. Henryka Mierzejewskiego, Ośrodki Rzeczoznawstwa i Postępu Technicznego i Ośrodki Doskonalenia Kadr skupione na terenie całego kraju, Zespół Ośrodków Kwalifikacji Jakości WYROBÓW w Katowicach, Oficyna Wydawnicza SIMPRESS. SIMP jest wydawcą 7 czasopism naukowo-technicznych. Najstarszym czasopismem jest „Mechanik”, założony w 1909 r.

Od 28 czerwca 2006 r. SIMP posiada certyfikat nadany przez UDT-CERT potwierdzający wdrożenie i stosowanie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO 9001:2001 oraz ciągłe jego doskonalenie według normy PN-EN ISO 9001:2015.

